വനം വകുപ്പ്

ഭരണ റിപ്പോർട്ട്

2022-23

"ഭരണഭാഷ- മാതൃഭാഷ"

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് - ജീവനക്കാര്യം - 2022 - 2023 വർഷത്തെ വാർഷിക ഭരണ റിപ്പോർട്ട് പ്രത്യവലോകനം ചെയ്ത് അംഗീകരിച്ച്- ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

വനം വന്യജീവി (എഫ്) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(സാധാ) നം.486/2024/F&WLD തീയതി,തിരുവനന്തപുരം, 11-11-2024

പരാമർശം:- ഭരണ വിഭാഗം അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ 02.09.2024 - ലെ എസ്2-17/2023 നമ്പർ കത്ത്.

ഉത്തരവ്

വനം വന്യജീവി വകുപ്പിന്റെ 2022 - 2023 വർഷത്തെ വാർഷിക ഭരണ റിപ്പോർട്ട് സർക്കാർ പ്രത്യവലോകനം ചെയ്ത് അംഗീകരിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

(ഗവർണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം)

കെ ആർ ജ്യോതിലാൽ

അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി

പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് കൺസർവേറ്റർ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ്സ് & ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സ്,തിരുവനന്തപുരം.
അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ(ഭരണം), തിരുവനന്തപുരം.
പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ(എ&ഇ/ആഡിറ്റ്) കേരള,തിരുവനന്തപുരം.
ഡയറക്ടർ, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് മാനേജ്മെന്റ് ഇൻ ഗവണ്മെന്റ്, തിരുവനന്തപുരം.
പൊതുഭരണ(എ.ആർ) വകുപ്പ്.
വെബ് & ന്യൂ മീഡിയ.
സ്റ്റോക്ക് ഫയൽ/ഓഫീസ് കോപ്പി.

ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

Signed by
Noushad. S
സെക്ഷൻ ഓഫീസർ
Date: 13-11-2024 14:11:09

ഭരണ റിപ്പോർട്ട്

2022-23

കേരള വനം വകുപ്പ്

കേരള വനംവകുപ്പ് മന്ത്രി
ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ

അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി
ശ്രീ. കെ. ആർ. ജ്യോതിലാൽ IAS

പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സ്
ശ്രീ. ബെന്നിച്ചൻ തോമസ് IFS

അധ്യായം	ഉള്ളടക്കം	ഖണ്ഡിക നം.	പേജ് നം.
അധ്യായം I	**കേരളത്തിലെ വനപരിപാലനത്തിന്റെ ചരിത്രവും പരിണാമവും**		
	സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു മുമ്പുള്ള കേരള വനപരിപാലനം	1.1	1
	സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു ശേഷമുള്ള കേരള വനപരിപാലനം	1.2	1
	1988-നു ശേഷമുള്ള കേരള വനപരിപാലനം	1.3	1
	വനം വകുപ്പിന്റെ വിപുലീകരണം	1.4	2
	കേരള വനംവകുപ്പിനു കീഴിലുള്ള സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ	1.5	8
	പ്രധാന നാഴികക്കല്ലുകൾ	1.6	9
	ദർശനം, ദൗത്യം, ലക്ഷ്യങ്ങൾ	1.7	10
	നിയമാനുസൃതവും നിയമ പ്രാബല്യമില്ലാത്തതുമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ	1.8	11
	വനം വകുപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രധാന നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും	1.9	11
	സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വനങ്ങളുടെ നിയമപരമായ പദവിയും വനവിസ്തൃതിയും	1.10	12
അധ്യായം II	**വകുപ്പിന്റെ ഘടനാ സംവിധാനം**		
	വനം സർക്കിൾ	2.1	26
	വകുപ്പിന്റെ കീഴിലെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങളുടെ പ്രധാന ചുമതലകൾ	2.2	32
	വകുപ്പിന് കീഴിലുള്ള സ്വതന്ത്ര സ്വഭാവമുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾ	2.3	35
അധ്യായം III	**മാനവ വിഭവശേഷി**		
	ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ എണ്ണം	3.1	37
	പരിശീലനം	3.2	42
	വിശിഷ്ട സേവനത്തിനുള്ള അവാർഡുകളും റിവാർഡുകളും	3.3	42
	വകുപ്പിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെയുള്ള അച്ചടക്ക നടപടികൾ	3.4	42
അധ്യായം IV	**വകുപ്പിന്റെ പ്രവർത്തനം**		
	പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്മെന്റ് വിഭാഗം (P & D)	4.1	43
	ഭരണ വിഭാഗം	4.2	54
	വന്യജീവി വിഭാഗം (WL)	4.3	54
	ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് & ട്രൈബൽ വെൽഫെയർ വിഭാഗം (E & TW)	4.4	61
	പരിസ്ഥിതിലോല പ്രദേശം വിഭാഗം (EFL)	4.5	67
	ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് വിഭാഗം (FM)	4.6	67
	വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യ വിഭാഗം (IT)	4.7	69
	മാനവശേഷി വികസന വിഭാഗം (HRD)	4.8	70
	സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി വിഭാഗം (SF)	4.9	71
	സ്പെഷ്യൽ അഫോറസ്റ്റേഷൻ വിഭാഗം (SA)	4.10	75
	വിജിലൻസ് & ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ് വിഭാഗം (V& F I)	4.11	77
	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച് വിഭാഗം (WP & R)	4.12	80

അധ്യായം	ഉള്ളടക്കം	ഖണ്ഡിക നം.	പേജ് നം.
അധ്യായം V	**സാമ്പത്തികം**		
	ബജറ്റ് വിഹിതവും ചെലവും	5.1	85
	വരുമാനം	5.2	85
	വനവികസന നികുതി (FDT)	5.3	86
	വന വരുമാനത്തിൽ ലഭിക്കാനുള്ള കുടിശ്ശിക തുക	5.4	86
	നോൺ-പ്ലാൻ സ്കീമുകൾക്കുള്ള ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതവും ചെലവും	5.5	92
	കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്നും നേരിട്ട് ലഭിച്ച തുക	5.6	94
	മറ്റു വകുപ്പുകൾക്ക്/ഏജൻസികൾക്കു വേണ്ടി നടത്തിയ പ്രവൃത്തികൾ	5.7	94
അധ്യായം VI	**അടിസ്ഥാന സൗകര്യം**		
	റോഡ്	6.1	95
	കെട്ടിടങ്ങൾ	6.2	95
	വാഹനങ്ങൾ	6.3	96
	ആയുധങ്ങളും വെടിക്കോപ്പുകളും	6.4	97
അധ്യായം VII	**വകുപ്പിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ**		
	പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ	7.1	99
	ഫോട്ടോ-വീഡിയോ ഡോക്കുമെന്റേഷനുകൾ	7.2	100
	സർവേകൾ	7.3	100
	സാമൂഹിക മാധ്യമങ്ങൾ വഴിയുള്ള പ്രചരണം	7.4	101
അധ്യായം VIII	**പരിപാടികൾ**		
	സംസ്ഥാനതല പരിപാടികൾ	8.1	102
	ദേശീയ കായികമേള	8.2	104
	സെമിനാറുകൾ, കോൺഫെറൻസുകൾ, ശിൽപ്പശാലകൾ	8.3	104
	സംസ്ഥാന വനവികാസ ഏജൻസികളിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ	8.4	105
അധ്യായം IX	**വിവരാവകാശ നിയമം**		106
അധ്യായം X	**ഇന്റേണൽ ഓഡിറ്റ്**		
	ആഭ്യന്തര പരിശോധന (Internal Audit)	10.1	110
	അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറലിന്റെ പരിശോധന	10.2	110
	ഇക്കോട്ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളിലെ സന്ദർശക വാഹക ശേഷി പഠനം	10.3	111
അധ്യായം XI	**മറ്റിനങ്ങൾ**		
	മലയാളം ഔദ്യോഗിക ഭാഷയാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ	11.1	112
	ഭാഷാ സമിതി, പരിഭാഷാസെൽ	11.2	112
	സേവനാവകാശ നിയമം	11.3	113
	പരാതി പരിഹാരസെൽ	11.4	114
	കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരണത്തിന്റെയും ഇ-ഓഫീസ് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെയും പുരോഗതി	11.5	114
	വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കിയ നൂതന പദ്ധതികളും 2022-23ലെ പ്രധാന നേട്ടങ്ങളും	11.6	115

പട്ടിക നം.	വിശദാംശങ്ങൾ	പേജ് നം.
പട്ടിക 1	സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുമുമ്പുള്ള കേരള വനപരിപാലനം	1
പട്ടിക 2	ദേശീയ ഉദ്യാനങ്ങളുടെയും വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെയും വിവരങ്ങൾ	5
പട്ടിക 3	വനപ്രദേശങ്ങളുടെ തരം തിരിവും അവയുടെ വിസ്തൃതിയും	12
പട്ടിക 4	സർക്കിൾ, ഡിവിഷൻ ക്രമത്തിലുള്ള വനത്തിന്റെ വിസ്തൃതി (ച.കി.മീ.)	13
പട്ടിക 5	വനം ആസ്ഥാന ഓഫീസിന്റെ ഘടന	15
പട്ടിക 6	വിവിധ വിഭാഗങ്ങളുടെ ചുമതലവഹിച്ചിരുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ പേരു വിവരം 2022-23	21
പട്ടിക 7	വകുപ്പിനു കീഴിലുള്ള സർക്കിളുകൾ/ഡിവിഷനുകൾ/റേഞ്ചുകൾ	26
പട്ടിക 8	വനം സർക്കിളുകളുടെ ഘടന	26
പട്ടിക 9	ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ എണ്ണം 2022-23	37
പട്ടിക 10	നിയമനങ്ങളുടെ വിവരം 2022-23	41
പട്ടിക 11	വിരമിച്ചവരുടെ വിവരങ്ങൾ 2022-23	41
പട്ടിക 12	വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരേയുള്ള അച്ചടക്ക നടപടികൾ 2022-23	42
പട്ടിക 13	വകുപ്പിന്റെ പദ്ധതികൾ (തുക ലക്ഷത്തിൽ) 2022-23	43
പട്ടിക 14	NABARD-RIDF പദ്ധതി വിവരം	47
പട്ടിക 15	2022-23 ൽ വളർത്തിയ തോട്ടങ്ങളുടെ വിവരം	48
പട്ടിക 16	വനപ്രദേശങ്ങളുടെ 31.03.2023 പ്രകാരമുള്ള ഉപയോഗക്രമം	49
പട്ടിക 17	തോട്ട ഭൂമിയുടെ ഇനം തിരിച്ചുള്ള വിസ്തൃതി 31.03.2023	49
പട്ടിക 18	തടി ഉൽപ്പാദനക്കണക്ക് 2022-23	50
പട്ടിക 19	ചെറുവനവിഭവങ്ങളുടെ ഉൽപാദനം 2022-23	53
പട്ടിക 20	മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം സംബന്ധിച്ച കണക്ക് 2022-23	56
പട്ടിക 21	മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കാൻ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട പ്രതിരോധ സംവിധാനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച വിവരം 2022-23	56
പട്ടിക 22	വന്യജീവികളുടെ ആക്രമണത്തിനു വിധേയരായവർക്ക് 2022-23 കാലയളവിൽ നൽകിയ നഷ്ടപരിഹാരം സംബന്ധിച്ച വിവരം	57
പട്ടിക 23	കേരളത്തിലെ കടുവകളുടെ എണ്ണം	57
പട്ടിക 24	കഴിഞ്ഞ പത്തു വർഷത്തെ നീലഗിരി വരയാടുകളുടെ കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന എണ്ണം	58
പട്ടിക 25	ആനത്താര/ആന ഇടനാഴികളുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ	59
പട്ടിക 26	റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീം വിശദാംശങ്ങൾ	59
പട്ടിക 27	നാട്ടാനകളുടെ എണ്ണം 2022-23	61
പട്ടിക 28	ഡിവിഷൻ തിരിച്ചുള്ള വനശ്രീ ഇക്കോ-ഷോപ്പുകൾ	63
പട്ടിക 29	കിഫ്ബി പദ്ധതിയുടെ 31.03.2023 വരെയുള്ള പ്രവർത്തന പുരോഗതി	66
പട്ടിക 30	നാല് ഇ.എഫ്.എൽ ട്രൈബ്യൂണലുകൾക്കു മുന്നിൽ ശേഷിക്കുന്ന കേസുകളുടെ എണ്ണം	67
പട്ടിക 31	വിവിധ ഏജൻസികൾക്കു പാട്ടത്തിനു കൊടുത്ത വനഭൂമി 2022-23	67
പട്ടിക 32	വനഭൂമി കയ്യേറ്റ വിവരങ്ങൾ 2022-23	68
പട്ടിക 33	വിവിധ പരിശീലന പരിപാടികളിൽ പങ്കെടുത്തവർ 2022-23	71
പട്ടിക 34	സ്വകാര്യ വനവൽക്കരണത്തിനുള്ള പ്രോൽസാഹന തുക വിവരം	71
പട്ടിക 35	വിദ്യാവനം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന സ്ഥലങ്ങളുടെ പട്ടിക 2022-23	73
പട്ടിക 36	എഫ്.സി.എ 1980 പ്രകാരം പരിവർത്തിതമാക്കപ്പെട്ട വനഭൂമി 2022-23	75
പട്ടിക 37	CAMPA ഫണ്ട് ലക്ഷ്യവും നേട്ടവും 2022-23	76

പട്ടിക നം.	വിശദാംശങ്ങൾ	പേജ് നം.
പട്ടിക 38	ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ് സെൽ പിടിച്ചെടുത്ത കള്ളക്കടത്ത് വസ്തുക്കൾ 2022-23	78
പട്ടിക 39	വിജിലൻസ് വിഭാഗം അന്വേഷിച്ച പരാതികൾ/ ക്രമക്കേടുകൾ 2022-23	79
പട്ടിക 40	വർക്കിംഗ് പ്ലാനുകളുടെ 31.3.2023 വരെയുള്ള സ്ഥിതി	82
പട്ടിക 41	തേക്ക് വിത്തുൽപാദന പ്രദേശങ്ങളുടെ (TSPA) വിശദാംശങ്ങൾ 2022-23	82
പട്ടിക 42	2018-19 മുതൽ 2022-23 വരെയുള്ള ബജറ്റ് വിഹിതത്തിന്റെയും ചെലവിന്റെയും താരതമ്യനില	83
പട്ടിക 43	തടി, മറ്റ് വനോൽപന്നങ്ങൾ എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം	85
പട്ടിക 44	2018-19 മുതൽ 2022-23 വരെയുള്ള വരുമാനം (കോടിയിൽ)	86
പട്ടിക 45	വന വരുമാനത്തിൽ ലഭിക്കാനുള്ള കുടിശ്ശിക വിവരങ്ങൾ	86
പട്ടിക 46	2021-22, 2022-23 വർഷങ്ങളിലെ പദ്ധതികളുടെ സെക്ടർ തിരിച്ചുള്ള ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതവും ചെലവും (രൂപ കോടിയിൽ)	87
പട്ടിക 47	പ്ലാൻ പദ്ധതികളുടെ സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങൾ 2022-23	87
പട്ടിക 48	നോൺ-പ്ലാൻ പദ്ധതികളിലെ സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങൾ 2022-23	92
പട്ടിക 49	കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്നും നേരിട്ടു ലഭിച്ച ഫണ്ട് വിവരം	94
പട്ടിക 50	31.3.2023 വരെയുള്ള റോഡുകളുടെ വിവരം	95
പട്ടിക 51	31.03.2023 വരെയുള്ള കെട്ടിടങ്ങളുടെ കണക്ക്	95
പട്ടിക 52	31.03.2023 വരെയുള്ള വാഹനങ്ങളുടെ കണക്ക്	96
പട്ടിക 53	2022-23 ൽ വാങ്ങിയതും ഒഴിവാക്കിയതുമായ വാഹനങ്ങളുടെ വിവരം	96
പട്ടിക 54	31.03.2023 വരെയുള്ള ആയുധങ്ങളുടേയും വെടിക്കോപ്പുകളുടേയും കണക്ക്	97
പട്ടിക 55	വിവരാവകാശ നിയമവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരാവകാശ ഓഫീസർമാരുടെയും അപ്പീൽ അധികാരികളുടെയും പേരും മേൽവിലാസവും	106
പട്ടിക 56	സെക്ഷൻ 4(1) (b) പ്രകാരം സ്വയം വെളിപ്പെടുത്തൽ	108
പട്ടിക 57	പൊതുവിവരാവകാശ ഓഫീസർമാർ/അപ്പലേറ്റ് അധികാരികളുടെ ഉദ്യോഗപ്പേര്	108
പട്ടിക 58	വിവരാവകാശ അപേക്ഷകളിൽ പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർമാർ നിരസിച്ച/ തീർപ്പ് കൽപ്പിച്ചവയുടെ എണ്ണം	108
പട്ടിക 59	പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർമാർ നിരസിച്ച കേസുകളുടെ എണ്ണം	109
പട്ടിക 60	നിയോഗിക്കപ്പെട്ട അപ്പലേറ്റ് അധികാരികൾ തീർപ്പാക്കിയ അപ്പീലുകൾ	109
പട്ടിക 61	പിഴ ചുമത്തിയതും ഈടാക്കിയതും	109
പട്ടിക 62	വിവരാവകാശ നിയമപ്രകാരം ഓഫീസർമാരുടെ മേൽ എടുത്ത ശിക്ഷാ നടപടികൾ	109
പട്ടിക 63	പൊതു അധികാരികൾ ഈടാക്കിയ ചെലവ്, ഫീസ്, ചാർജുകൾ എന്നിവയുടെ ചുരുക്കം	109
പട്ടിക 64	ആഭ്യന്തര പരിശോധന / പരിഹരിക്കൽ 2022-23	110
പട്ടിക 65	അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറലിന്റെ ഓഡിറ്റ് പരിശോധന / പരിഹരിക്കൽ 2022-23	110
പട്ടിക 66	ഔദ്യോഗികഭാഷ ഉപയോഗത്തിന്റെ വ്യാപ്തി	112
പട്ടിക 67	വകുപ്പുതല ഭാഷാസമിതി വിവരം	112
പട്ടിക 68	വകുപ്പുതല പരിഭാഷ സെൽ	112
പട്ടിക 69	സേവനാവകാശ നിയമം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ പുരോഗതി 31.03.2023	113
പട്ടിക 70	31.03.2023 ലെ പരാതി പരിഹാരസെൽ	114

അധ്യായം 1

കേരളത്തിലെ വനപരിപാലനത്തിന്റെ ചരിത്രവും പരിണാമവും

കേരള വനം വകുപ്പിന്റെ പരിണാമം

വനസംരക്ഷണത്തിലും വരുമാന വർദ്ധനയിലുമൂന്നിയ ബ്രിട്ടീഷ് വന പരിപാലന രീതിയിൽ ആരംഭിച്ച കേരള വനം വകുപ്പ്, പിന്നീട് വന്നിട്ടുള്ള വന നയങ്ങൾക്കനുസൃതമായി വനസംരക്ഷണത്തിനും പാരിസ്ഥിതിക സുരക്ഷയ്ക്കും, പങ്കാളിത്ത വന പരിപാലനത്തിനും മുൻഗണന നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെയും രാജഭരണത്തിന്റെയും കാലഘട്ടത്തിൽ, കേരളത്തിന്റെ വടക്കേതീരം പച്ചത്തഴപ്പുകളാൽ നിബിഡമായിരുന്നു. കേരളത്തിന്റെ ഭാഗമായ പശ്ചിമഘട്ട നിരകളുടെ 90 ശതമാനത്തിലധികവും, ഇടനാടിന്റെ 75 ശതമാനത്തിലധികം ഭൂപ്രദേശങ്ങളും, 60 ശതമാനത്തിലധികം തീരദേശ പ്രദേശങ്ങളും ഇടതൂർന്ന വനങ്ങളാൽ ആവരണം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. 1947ൽ രാജ്യത്തിന് സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിക്കുന്നതുവരെയും, പിന്നീട് രാജഭരണസംസ്ഥാനങ്ങളുടെ സംയോജനം നടക്കുന്നതുവരെയും, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ 75 ശതമാനത്തിലധികം ഭൂപ്രദേശങ്ങളും നിബിഢവനങ്ങളാൽ ആവൃതമായിരുന്നു. എന്നാൽ, സ്വാതന്ത്ര്യലബ്ധിക്കുശേഷം, 1950-കളുടെ തുടക്കത്തിൽ വനപ്രദേശങ്ങളിലെ മനുഷ്യന്റെ ഇടപെടലുകൾ വർദ്ധിക്കുകയും 1960-കളിലും, 1970-കളുടെ ആദ്യകാലങ്ങളിലും ഈ പ്രവണത തുടരുകയും, തൽഫലമായി വനത്തിന്റെ വ്യാപ്തി കാര്യമായി കുറയുകയും ചെയ്തു.

1.1 സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു മുമ്പുള്ള കേരള വനഭരണം

പട്ടിക-1

സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുമുമ്പുള്ള കേരള വനഭരണം

ക്രമ നം.	പ്രദേശം	ഭരണനിയന്ത്രണം	നിലവിലിരുന്ന നിയമങ്ങൾ
1	മലബാർ	ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണം	മദ്രാസ് ഫോറസ്റ്റ് ആക്ട്, 1882
2	കൊച്ചി സംസ്ഥാനം	കൊച്ചി രാജാവ്	കൊച്ചി ഫോറസ്റ്റ് റെഗുലേഷൻ ആക്ട്, 1903
3	തിരുവിതാംകൂർ സംസ്ഥാനം	തിരുവിതാംകൂർ രാജാവ്	തിരുവിതാംകൂർ ഫോറസ്റ്റ് ആക്ട്, 1887

1.2 സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുശേഷമുള്ള കേരള വനപരിപാലനം

- തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി സംസ്ഥാനങ്ങൾ 1949 ജൂലായ് 1-ന് പുനഃസംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ വനം വകുപ്പിന് എട്ട് വനം ഡിവിഷനുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവ തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, ചെങ്കോട്ട (ഇപ്പോൾ തമിഴ്നാട്), കോന്നി, കോട്ടയം, മലയാറ്റൂർ, ചാലക്കുടി, തൃശ്ശൂർ എന്നിവയായിരുന്നു.
- കൊല്ലവും തൃശ്ശൂരും ആസ്ഥാനങ്ങളായി, 1950ൽ ഈ ഡിവിഷനുകൾ രണ്ട് ടെറിട്ടോറിയൽ സർക്കിളുകൾക്ക് കീഴിലായി. 1956ലെ സംസ്ഥാന പുനഃസംഘടന ആക്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, മുമ്പത്തെ രാജഭരണ സംസ്ഥാനങ്ങളായിരുന്ന തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, മലബാർ (മുൻപ് മദ്രാസ് പ്രസിഡൻസിയുടെ ഭാഗം) എന്നിവ ലയിപ്പിച്ചതോടെ, വനം വകുപ്പും കൊല്ലം, ചാലക്കുടി, കോഴിക്കോട് എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു ടെറിട്ടോറിയൽ സർക്കിളുകളായി പുനഃസംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടു.
- ഈ മൂന്നു സർക്കിളുകളുടെ കീഴിലായി പതിനാല് വനം ഡിവിഷനുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. കൊല്ലം സർക്കിളിന്റെ ഭാഗമായി തിരുവനന്തപുരം, തെന്മല, പുനലൂർ, കോന്നി, റാന്നി എന്നിവയും, ചാലക്കുടി സർക്കിളിന്റെ ഭാഗമായി കോട്ടയം, മലയാറ്റൂർ, ചാലക്കുടി, തൃശ്ശൂർ എന്നിവയും, കോഴിക്കോട് സർക്കിളിന്റെ ഭാഗമായി നെന്മാറ, പാലക്കാട്, നിലമ്പൂർ, കോഴിക്കോട്, വയനാട് എന്നിവയും ആണ് ഡിവിഷനുകൾ.
- ഈ ഡിവിഷനുകളുടെയും റേഞ്ചുകളുടെയും വനാതിരുകൾ 27.06.1958 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് (കയ്യെഴുത്ത്) നമ്പർ 683/കൃഷി-വനം (എ) പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം ചെയ്തിരുന്നു.

1.3 1988-നു ശേഷമുള്ള കേരള വനപരിപാലനം

1988ലെ ദേശീയ വന നയത്തിൽ മാതൃകാപരമായ ഒരു മാറ്റം സംഭവിച്ചു. പങ്കാളിത്ത വന പരിപാലനത്തിലൂടെ (PFM), പാരിസ്ഥിതിക നീതിനിഷ്ഠ പാലിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ വനത്തിലും അതിനോട് ചേർന്ന പ്രദേശങ്ങളിലും വസിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ, ഇന്ത്യയിലെ വനങ്ങളും അവയുടെ ജൈവവൈവിധ്യവും പരിരക്ഷിക്കുക എന്നതാണ് ഈ പുതിയനയം കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

1.4 വനം വകുപ്പിന്റെ വിപുലീകരണം

- പുതുതായി സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട അഞ്ച് സ്പെഷ്യൽ ഡിവിഷനുകളായ ടീക്ക് പ്ലാന്റേഷൻ ഡിവിഷൻ-പറമ്പിക്കുളം, ലൈസോൺ ഡിവിഷൻ-സുങ്കം, ഗ്രാസ്സ്ലാന്റ് അഫോറസ്റ്റേഷൻ ഡിവിഷൻ-പമ്പ (പീരുമേട്), ഹൈഡൽ ഡിവിഷൻ-കോട്ടയം, ട്രാംവേ ഡിവിഷൻ ചാലക്കുടി എന്നിവ ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു പുതിയ ഡെവലപ്മെന്റ് സർക്കിൾ 1960 ൽ തൃശ്ശൂർ ആസ്ഥാനമായി രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടു.
- ഇപ്പോൾ, സംസ്ഥാന വന പരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, (SFTI) എന്ന് പുനർനാമകരണം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കേരള ഫോറസ്റ്റ് സ്കൂൾ ഈ ഡെവലപ്മെന്റ് സർക്കിളിന്റെ കീഴിൽ, 1961ൽ പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ വാളയാറിൽ സ്ഥാപിതമായി.
- കുറഞ്ഞ മൂല്യമുള്ള ഭിന്നജാതി വനവൃക്ഷങ്ങൾ മാറ്റി, വർദ്ധിത സാമ്പത്തികമൂല്യമുള്ള തേക്ക്, മറ്റ് ഇനങ്ങൾ മുതലായവയുടെ തോട്ടങ്ങൾ വൻതോതിൽ വച്ചുപിടിപ്പിക്കണമെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ, മുൻപറഞ്ഞ ഡെവലപ്മെന്റ് സർക്കിളിന്റെ കീഴിൽ താഴെപ്പറയുന്ന നാല് സ്പെഷ്യൽ ഡിവിഷനുകൾ കൂടി 1964-65ൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടു. കല്ലാർവാലി തേക്ക് പ്ലാന്റേഷൻ -(അച്ചൻകോവിൽ) ഡിവിഷൻ, തേക്ക് പ്ലാന്റേഷൻ ഡിവിഷൻ - ഇടമലയാർ, പാക്കിംഗ് പേപ്പർ സ്കീം ഡിവിഷൻ - കാലടി, ഇന്റസ്ട്രിയൽപ്ലാന്റേഷൻ ഡിവിഷൻ- പെരുമ്പാവൂർ.
- തൃശ്ശൂർ ആസ്ഥാനമായി ഒരു ഇൻഡസ്ട്രിയൽപ്ലാന്റേഷൻ സർക്കിൾ (IPC) 1965 ജൂലൈയിൽ രൂപീകൃതമായി. ഇവയിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരുന്ന ഡിവിഷനുകൾ പെരുമ്പാവൂർ, പെരുമൂഴി, കാലടി, വാഴച്ചാൽ, കോതമംഗലം എന്നിവയായിരുന്നു. പിന്നീട്, ചാലക്കുടി-ട്രാംവെ ഡിവിഷൻ ഒഴിവാക്കിയും, ഫോറസ്റ്റ് സ്കൂളിനെ ഉൾപ്പെടുത്തിയും, ഡെവലപ്മെന്റ് സർക്കിളിനു കീഴിലുണ്ടായിരുന്ന ഡിവിഷനുകളെ ഏഴായി ചുരുക്കുകയുണ്ടായി. ഇതേ തുടർന്ന്, 1.4.1968 ലെ സർക്കാർഉത്തരവ് (കയ്യെഴുത്ത്) നമ്പർ 1136/68 അഗ്രി പ്രകാരം ഡെവലപ്മെന്റ് സർക്കിൾ നിർത്തലാക്കപ്പെട്ടു, അതിന്റെ ഭാഗമായിരുന്ന ഏഴു ഡിവിഷനുകൾ ടെറിട്ടോറിയൽ സർക്കിളുകളുടെ പരിധിയിലാവുകയും ചെയ്തു.
- കോഴിക്കോട് ആസ്ഥാനമായി 1971 ൽ ഒരു നിക്ഷിപ്തവന (സ്പെഷ്യൽ) സർക്കിൾ സ്ഥാപിതമായി. ഇതിന് നാല് സ്പെഷ്യൽ ഡിവിഷനുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു - പാലക്കാട്, നിലമ്പൂർ, കോഴിക്കോട്, തലശ്ശേരി എന്നിവ കേരള സ്വകാര്യ വനങ്ങൾ (നിക്ഷിപ്തമാക്കലും പതിച്ചുകൊടുക്കലും) ആക്ട് 1971 പ്രകാരം, സർക്കിളിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരുന്ന വനഭൂമിയുടെ ഭരണ നിയന്ത്രണമായിരുന്നു ഇതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം.
- ശ്രീലങ്കൻ അഭയാർഥികൾക്ക് സ്ഥിരജോലി നൽകുന്നതിനായി റബ്ബർ തോട്ടങ്ങൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ഒരു പുനലൂർ റബ്ബർ പ്ലാന്റേഷൻ സർക്കിൾ 1971ൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടു. എന്നാൽ, 1976-ൽ റീഹാബിലിറ്റേഷൻ പ്ലാന്റേഷൻസ് ലിമിറ്റഡ്, പുനലൂർ എന്ന പേരിൽ ഒരു ലിമിറ്റഡ് കമ്പനിയായി ഈ ഡിവിഷനെ മാറ്റിയതിനാൽ, പിന്നീട് ഈ സർക്കിളിന്റെ പ്രവർത്തനം അവസാനിപ്പിച്ചു.
- വകുപ്പിന്, 1972 ൽ ഉണ്ടായിരുന്നത് ദക്ഷിണ, മധ്യ, ഉത്തര ടെറിട്ടോറിയൽ സർക്കിളുകളായിരുന്നു. താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തന സർക്കിളുകളും (Functional Circles) ഉണ്ടായിരുന്നു:
  - (i) വർക്കിംഗ് പ്ലാനും റിസർച്ചും (WP&R) സർക്കിൾ.
  - (ii) ഇന്റസ്ട്രിയൽ പ്ലാന്റേഷൻ സർക്കിൾ (IPC).
  - (iii) സ്പെഷ്യൽ സർക്കിൾ, കോഴിക്കോട്.
  - (iv) വിജിലൻസ് & ഇവാല്യുവേഷൻസർക്കിൾ.
  - (v) റബ്ബർ പ്ലാന്റേഷൻ സർക്കിൾ.
- അക്കാലത്ത്, വകുപ്പിൽ രണ്ട് മുഖ്യവനപാലകർ (CCF) ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതുകൂടാതെ, ആസൂത്രണം, വ്യവസായം എന്നീ വിഭാഗങ്ങൾക്കായി, 1972ൽ കൺസർവേറ്റർമാരുടെ രണ്ടു തസ്തികകൾ കൂടി സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു.
- പൊതുലേലത്തിലൂടെ തടി വിൽക്കുന്നതിനുവേണ്ടി അസിസ്റ്റന്റ് വനം കൺസർവേറ്ററുടെ (ACF) നേതൃത്വത്തിൽ പ്രത്യേക തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷനുകൾ രൂപീകരിക്കപ്പെടുകയും, 1977 ഡിസംബറിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ടെറിട്ടോറിയൽ സർക്കിളുകളുടെ കീഴിൽ ഗവൺമെന്റ് തടി ഡിപ്പോകളിലൂടെ തടി വിൽപ്പനയ്ക്കായി തിരുവനന്തപുരം, പുനലൂർ, പെരുമ്പാവൂർ, കോഴിക്കോട് എന്നിവിടങ്ങൾ ആസ്ഥാനമാക്കി പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു.
- കൊല്ലം സർക്കിളിൽ പത്തനാപുരം ഡിപ്പോയും, തൃശ്ശൂർ സർക്കിളിൽ മുടിക്കൽ ഡിപ്പോയും, കോഴിക്കോട് സർക്കിളിൽ കല്ലായി ഡിപ്പോയും കേരളത്തിൽ എല്ലായിടത്തും നിന്ന് ഈട്ടിത്തടി സംഭരിക്കുന്നതിനും അവ വിപണനം നടത്തുന്നതിനുമുള്ള കേന്ദ്രഡിപ്പോകളായി 31.03.1973 ൽ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടു.
- നിലവിൽ, ഇനി പറയുന്ന ആറ് തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷനുകൾ ഉണ്ട്: തിരുവനന്തപുരം, പുനലൂർ, കോട്ടയം, പെരുമ്പാവൂർ, പാലക്കാട്, കോഴിക്കോട്. ഈ ഡിവിഷനുകളിൽ 28 തടി ഡിപ്പോകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.
- കണ്ണൻ ദേവൻ കുന്നുകൾ (KDH) ഭൂമി വീണ്ടെടുക്കൽ ആക്ട് പ്രകാരം വീണ്ടെടുക്കപ്പെടുകയും, വനംവകുപ്പിന് റവന്യൂ വകുപ്പ് കൈമാറുകയും ചെയ്ത 22,253 ഏക്കർ ഭൂമിയുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി മാങ്കുളം സ്പെഷ്യൽ ഡിവിഷൻ 15.04.1980 ൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടു.
- റവന്യൂ വകുപ്പിൽ നിന്ന് ഇങ്ങനെ കൈമാറി ലഭിച്ചതും, അതിനുശേഷം, മാങ്കുളം ഡിവിഷന്റെ സംരക്ഷണത്തിലുമായിരുന്ന മുഴുവൻ ഭൂമിയും കേരളവനം ആക്ട്, 1961ലെ സെക്ഷൻ 4 പ്രകാരം സംരക്ഷിതവനങ്ങളാണെന്ന് 24.5.2006ലെ (സാധാരണ) സർക്കാർ ഉത്തരവ് നം. 384/2007/എഫ് പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടു.

- ഇൻഡസ്ട്രിയൽ പ്ലാന്റേഷൻ സർക്കിൾ (IPC)-യും ചാലക്കുടി (തൃശ്ശൂർ) ടെറിട്ടോറിയൽ സർക്കിളും 07.02.1981 ലെ 34/81/എഡി നമ്പർ (സാധാരണ) സർക്കാർ ഉത്തരവിനെ തുടർന്ന് പുനഃസംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിന്റെ ഫലമായി ഐ.പി.സി. നിർത്തലാക്കിയപ്പോൾ, കോട്ടയം ആസ്ഥാനമായി ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ (HRC) എന്ന പേരിൽ ഒരു ടെറിട്ടോറിയൽ സർക്കിൾ രൂപീകൃതമായി.
- അങ്ങനെ, കോട്ടയം, കോതമംഗലം, മൂന്നാർ, മാങ്കുളം ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷനുകൾ ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിളിനു കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾ, തൃശ്ശൂർ, ചാലക്കുടി, വാഴച്ചാൽ, മലയാറ്റൂർ ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷനുകൾ തൃശ്ശൂർ സെൻട്രൽ സർക്കിളിൽ നിലനിർത്തപ്പെട്ടു. പാലക്കാട്, നെന്മാറ, ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷനുകളിലും, പാലക്കാട് നിക്ഷിപ്തവനം ഡിവിഷനിലും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്ന സംരക്ഷിതവനങ്ങളെയും നിക്ഷിപ്തവനങ്ങളെയും, 1989 ൽ ലയിപ്പിച്ച് പാലക്കാട്, നെന്മാറ, മണ്ണാർക്കാട് ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷനുകളായി പുനഃസംഘടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. സർക്കാരിന്റെ 28.12.1989 ലെ ഉത്തരവ് (കയ്യെഴുത്ത്) നം. 121/89/എഫ്. ഡബ്ല്യൂ.എൽ.ഡി പ്രകാരമാണ് ഈ ഡിവിഷനുകൾ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നത്.
- അടുത്തടുത്തു ചേർന്നുവരുന്ന ഡിവിഷനുകളിലും റേഞ്ചുകളിലും ഉൾപ്പെടുന്ന പ്രദേശങ്ങളെ ഭരണ നിർവഹണ യൂണിറ്റുകളായി ബലപ്പെടുത്തുന്നതിലൂടെ മെച്ചപ്പെട്ട ഭരണനിർവഹണ സൗകര്യവും വനസംരക്ഷണവും ഉറപ്പുവരുത്താനും, അവയുടെ അതിർത്തികളെ ജില്ലാ, താലൂക്ക് അതിർത്തികളുമായി അനുക്രമപ്പെടുത്താനും ഉദ്ദേശിച്ചായിരുന്നു പുനഃസംഘടന നടത്തിയത്.
- മറ്റൊരു പ്രധാനപ്പെട്ട ഘടനാമാറ്റം വകുപ്പിൽ ഉണ്ടായത് 1990 ലായിരുന്നു. അന്ന്, നിലമ്പൂർ (ടെറിട്ടോറിയൽ) ഡിവിഷനെയും, നിലമ്പൂർ (സ്പെഷ്യൽ) ഡിവിഷനെയും, പുനഃസംഘടിപ്പിക്കുകയും, തൽഫലമായി നിലമ്പൂർ (വടക്ക്), നിലമ്പൂർ (തെക്ക്) എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു ഡിവിഷനുകൾ രൂപപ്പെടുകയും ചെയ്തു.
- അഞ്ച് ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷനുകൾ ഒലവക്കോട് (പാലക്കാട്) ആസ്ഥാനമായി പുതുതായി രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട (1.4.1988) ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിളിന്റെ കീഴിലാക്കപ്പെട്ടു.
- ഇത്തരത്തിൽ കോഴിക്കോട്, തലശ്ശേരി സ്പെഷ്യൽ ഡിവിഷനുകളിലെ നിക്ഷിപ്തവനങ്ങളും, കോഴിക്കോട്, വയനാട് ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷനുകളും കൂട്ടിച്ചേർത്ത് ടെറിട്ടോറിയൽ പദവിയോടെ, കോഴിക്കോട്, വയനാട് (വടക്ക്) വയനാട് (തെക്ക്), കണ്ണൂർ എന്നീ ഡിവിഷനുകൾ പുനഃസംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ഭരണനിർവഹണ യൂണിറ്റുകൾ ഒതുക്കമുള്ളതാക്കുകയും, ഡിവിഷന്റെയും റേഞ്ചിന്റെയും അതിർത്തികളെ ജില്ലാ താലൂക്ക് അതിർത്തികളുമായി അനുരൂപപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക എന്നതായിരുന്നു ഈ പുനഃസംഘടനയുടെ ഉദ്ദേശ്യം.
- കാസർകോട്, കണ്ണൂർ, വയനാട്, കോഴിക്കോട്, മലപ്പുറം, പാലക്കാട് എന്നീ റവന്യൂ ജില്ലകൾ 1990 ൽ പുനഃസംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിനെ തുടർന്ന്, കോഴിക്കോട് വടക്കൻ സർക്കിളിന്റെയും, കോഴിക്കോട് നിക്ഷിപ്ത വന സർക്കിളിന്റെയും അധികാര പരിധിയിൽ വരുന്ന ഈ ജില്ലകളിലെ വനം ഡിവിഷനുകളും പുനഃസംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. കോഴിക്കോട്, വയനാട് (തെക്ക്), വയനാട് (വടക്ക്), കണ്ണൂർ എന്നീ ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷനുകൾ കോഴിക്കോട് കേന്ദ്രമായുള്ള നോർത്തേൺ സർക്കിളിന്റെ അധികാര പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവയാണ്. ഈ സർക്കിളിന്റെ ആസ്ഥാനം 15.6.2002 ലെ സർക്കാർ (സാധാരണ) ഉത്തരവ് നം. 170/2002 പ്രകാരം 1.6.2003 ൽ കണ്ണൂരിലേക്ക് മാറ്റുകയുണ്ടായി. പുതുതായി രൂപീകൃതമായ ഒലവക്കോട് (പാലക്കാട്) ആസ്ഥാനമായ ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിളിന്റെ അധികാര പരിധിയിൽ പാലക്കാട്, നെന്മാറ, മണ്ണാർക്കാട്, നിലമ്പൂർ (വടക്ക്), നിലമ്പൂർ (തെക്ക്) എന്നീ ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷനുകൾ ഉൾപ്പെടുന്നു.
- സംസ്ഥാനത്തിന്റെ തെക്കൻ അതിർത്തികളിലൂടെ തമിഴ്നാട്ടിലെ നമ്മുടെ അയൽ ജില്ലയായ തിരുനെൽവേലിയിലേക്ക് വിലപിടിപ്പുള്ള തടിയും മറ്റ് വനോൽപ്പന്നങ്ങളും വ്യാപകമായി കള്ളക്കടത്ത് നടത്തുന്നത് തടയാൻ അച്ചൻകോവിൽ, കല്ലാർ, കാനയാർ റേഞ്ചുകൾ ചേർത്ത് 1.7.1973 ൽ അച്ചൻകോവിൽ ആസ്ഥാനമായി ഒരു പുതിയ വനം ഡിവിഷൻ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. അതേസമയം, നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന കല്ലാർവാലി തേക്കുതോട്ട സ്പെഷ്യൽ ഡിവിഷൻ നിർത്തലാക്കുകയും ചെയ്തു.
- ഇതേ രീതിയിൽ, ദുർലഭവും വംശനാശം നേരിടുന്നവയുമായ ചന്ദനമരങ്ങൾ അനധികൃതമായി മുറിച്ചു കടത്തുന്നതും, തത്ഫലമായി മറയൂർ, കാന്തല്ലൂർ, മൂന്നാർ പ്രദേശങ്ങളിലെ ചന്ദനത്തടി റിസർവുകളിലെ സ്റ്റോക്കിൽ അനുഭവപ്പെടുന്ന കുറവും കണക്കിലെടുത്ത് മറയൂർ കേന്ദ്രമാക്കി 8.6.2005 ൽ ഒരു സ്പെഷ്യൽ ചന്ദനഡിവിഷൻ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു. ചന്ദനത്തിന്റെ വർധിച്ചുവരുന്ന ശോഷണം തടയാൻ ഫലവത്തായ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കാനും, ഭരണ സംവിധാനം ശക്തിപ്പെടുത്താനുമാണ് ഈ പുതിയ ഡിവിഷൻ ആരംഭിച്ചത്. നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന മറയൂർ റേഞ്ചും, അതിൽപ്പെട്ട മൂന്നാർ ഡിവിഷന്റെ കീഴിലുള്ള മറയൂർ, നാച്ചിവയൽ വനം സ്റ്റേഷനുകളും, പുതുതായി രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട കാന്തല്ലൂർ റേഞ്ചും അതിലെ കാന്തല്ലൂർ, വണ്ണാന്തുറ വനം സ്റ്റേഷനുകളും മറയൂർ ചന്ദന ഡിവിഷനോട് കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെട്ടു.
- മറയൂർ റേഞ്ച് ഓഫീസിനു കീഴിലെ മൂന്നാർ വനം ഡിവിഷന്റെ ഒരു അവിഭാജ്യഭാഗമായിരുന്നു മറയൂർ ചന്ദനത്തടി ഡിപ്പോ. മറയൂർ ചന്ദനസംരക്ഷിത വനങ്ങളിൽ നിന്നും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള ചന്ദനത്തടിയുടെ ശേഖരണം, കൈപ്പറ്റ്, സംഭരണം, ക്ലപ്പ് നിയന്ത്രണം, സംസ്കരണം എന്നിവയും, പൊതുലേലം വഴിയുള്ള അതിന്റെ വിൽപ്പനയുമായിരുന്നു ഡിപ്പോയിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ. ചന്ദനഡിവിഷൻ എന്ന ഒരു പ്രത്യേകവനം ഡിവിഷന്റെ ആവിർഭാവത്തോടെ, മറയൂർ ചന്ദനത്തടി ഡിപ്പോ ഇതിന്റെ കീഴിലായി.
- കാസർകോട് ആസ്ഥാനമായി ഒരു പുതിയ ഡിവിഷണൽ വനം ഓഫീസ് 27.3.2012 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് (കയ്യെഴുത്ത്) നം. 22/2012/ എഫ് പ്രകാരം സ്ഥാപിതമായി.
- അപ്രകാരം, 2007 ആയപ്പോൾ, കേരളവനംവകുപ്പിന് താഴെപ്പറയുന്ന അഞ്ച് ടെറിട്ടോറിയൽ സർക്കിളുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു.

1. **സതേൺ സർക്കിൾ** : തിരുവനന്തപുരം, പുനലൂർ, കോന്നി, റാന്നി, തെന്മല, അച്ചൻകോവിൽ ഡിവിഷനുകളും, തിരുവനന്തപുരം, പുനലൂർ തടിവിൽപ്പന, (ടിമ്പർ സെയിൽസ്-TS) ഡിവിഷനുകളും ചേർന്നത്.
2. **ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ** : കോട്ടയം, കോതമംഗലം, മൂന്നാർ, മാങ്കുളം, മറയൂർ ഡിവിഷനുകളും, കോട്ടയം (TS) ഡിവിഷനും ഉൾപ്പെട്ടത്.
3. **സെൻട്രൽ സർക്കിൾ** : തൃശ്ശൂർ, മലയാറ്റൂർ, ചാലക്കുടി, വാഴച്ചാൽ ഡിവിഷനുകളും, പെരുമ്പാവൂർ (TS) ഡിവിഷനും ചേർന്നത്.
4. **ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ** : പാലക്കാട്, നെന്മാറ, മണ്ണാർക്കാട്, നിലമ്പൂർ (വടക്ക്), നിലമ്പൂർ (തെക്ക്) ഡിവിഷനുകളും, പാലക്കാട് (TS) ഡിവിഷനും ഉൾപ്പെട്ടത്.
5. **നോർത്തേൺ സർക്കിൾ** : കോഴിക്കോട്, വയനാട് (വടക്ക്), വയനാട് (തെക്ക്), കണ്ണൂർ, കാസർകോഡ് ഡിവിഷനുകളും, കോഴിക്കോട് (TS)ഡിവിഷനും ഉൾപ്പെട്ടത്.

1.4.1 സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ വിഭാഗത്തിന്റെ രൂപീകരണം.

- സംസ്ഥാനത്ത് ലോകബാങ്ക് സഹായത്തോടെ സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ വിഭാഗം 1989 ൽ രൂപീകൃതമായി. വനമേഖലകൾക്കുപുറത്ത് വനാവരണം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ജനങ്ങളിലേക്ക് കൂടുതൽ വ്യാപകമായി എത്തിപ്പെടാനുതകുന്ന ജനകേന്ദ്രീകൃത മാതൃകകൾ ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതായിരുന്നു ലോകബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. വൃക്ഷത്തൈകൾ വിതരണം ചെയ്യുക, വഴിയോരങ്ങൾ, കനാൽതീരങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിലും റെയിൽവേ ലൈനുകൾ, സാമൂഹിക ഭൂമികൾ, പൊതുഭൂമികൾ, സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരിസരങ്ങൾ എന്നിവയുടെയും വശങ്ങളിലുടനീളം തോട്ടങ്ങൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുക, വിപുലീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുക, കാർഷിക വനവൽക്കരണ മാതൃകകൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് കൃഷിക്കാർക്ക് പരിശീലനം നൽകുക എന്നിവയായിരുന്നു പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ.
- ഓരോ അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (ACF) ചുമതലയിലുള്ള 14 ജില്ലാതല സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ ഡിവിഷനുകൾ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർറുടെ (CCF) നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഒരു പ്രത്യേക സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ വിഭാഗം ഇതിനായി രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടു.
- ഓരോ സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ ഡിവിഷന്റെയും കീഴിൽ റേഞ്ച് തലത്തിൽ ഓഫീസുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു.
- ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർമാർ (CF) നേതൃത്വം നൽകുന്ന സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ സർക്കിൾ ഓഫീസുകൾ കൊല്ലം, കോഴിക്കോട് എന്നിവിടങ്ങളിൽ 1984 ൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടു. എറണാകുളത്തെ സർക്കിൾ ഓഫീസ് 1994 ൽ നിലവിൽ വന്നു.
- തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, പത്തനംതിട്ട, ആലപ്പുഴ, കോട്ടയം എന്നീ ജില്ലാതല സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ ഡിവിഷനുകൾ കൊല്ലം സർക്കിളിന്റെ കീഴിലാണ് വരുന്നത്. അതുപോലെ ഇടുക്കി, എറണാകുളം തൃശ്ശൂർ, പാലക്കാട് എന്നിവ എറണാകുളം സർക്കിളിന്റെ കീഴിലും, മലപ്പുറം, കോഴിക്കോട്, വയനാട്, കണ്ണൂർ, കാസർകോട് എന്നിവ കോഴിക്കോട് സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ വിഭാഗത്തിന്റെ കീഴിലും ഉൾപ്പെടുന്നു.

1.4.2 വന്യജീവി വിഭാഗത്തിന്റെ രൂപീകരണം.

ഇന്ത്യാഗവൺമെന്റിന്റെ 23.9.1982 ലെ 6-14/82/എഫ്. ആർ. വൈ (ഡബ്ല്യൂ.എൽ) കത്തിലെ നിർദേശം അനുസരിച്ച് സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന്റെ 2-11-1984 ലെ 319/84/എഡി നമ്പർ (സാധാരണ) സർക്കാർ ഉത്തരവിലൂടെ കേരള വനം വകുപ്പിന്റെ വന്യജീവി വിഭാഗം 1.3.1985 ൽ നിലവിൽ വന്നു. മുൻപറഞ്ഞ കത്തിൽ, രാജ്യത്തെ വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെയും ദേശീയോദ്യാനങ്ങളുടെയും ശാസ്ത്രീയമായ ഭരണത്തിനുവേണ്ടി ഒരു പ്രത്യേക വന്യജീവി വിഭാഗം ആരംഭിക്കണമെന്ന് നിർദേശിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രീയവും സുസ്ഥിരവുമായ സംരക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററും ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡനും തലവനായി 1985ൽ വന്യജീവിവിഭാഗം പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു.

കേരള വനംവകുപ്പിന് 31.3.2023 ലെ കണക്കനുസരിച്ച് 6 ദേശീയ ഉദ്യാനങ്ങളും, 18 വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളും ഒരു കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവും അതിന്റെ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിക്കായി സംയുക്തമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

പട്ടിക-2

ദേശീയ ഉദ്യാനങ്ങളുടെയും വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെയും വിവരങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	പേര്	വിസ്തൃതി (കി.മീ)	രൂപീകരിച്ച വർഷം
ദേശീയപാർക്കുകൾ			
1	ഇരവികുളം ദേശീയ ഉദ്യാനം	97.000	1978
2	പെരിയാർ ദേശീയ ഉദ്യാനം	350.00	1982
3	സൈലന്റ് വാലി ദേശീയ ഉദ്യാനം	237.52	1984
4	ആനമുടിഷോല ദേശീയ ഉദ്യാനം	7.500	2003
5	മതികെട്ടാൻഷോല ദേശീയ ഉദ്യാനം	12.817	2003
6	പാമ്പാടുംഷോല ദേശീയ ഉദ്യാനം	1.318	2003
വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങൾ			
1	പെരിയാർ വന്യജീവി സങ്കേതം (കടുവ സംരക്ഷണം)	777.00*	1950
2	നെയ്യാർ വന്യജീവി സങ്കേതം	128.00	1958
3	പീച്ചി-വാഴാനി വന്യജീവി സങ്കേതം	125.00	1958
4	പറമ്പിക്കുളം (കടുവ സംരക്ഷണം)	285.00**	1973
5	വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതം	344.44	1973
6	ഇടുക്കി വന്യജീവി സങ്കേതം	70.000	1976
7	പേപ്പാറ വന്യജീവി സങ്കേതം	53.00	1983
8	തട്ടേക്കാട് പക്ഷിസങ്കേതം	25.00	1983
9	ശെന്തുരുണി വന്യജീവി സങ്കേതം	171.00	1984
10	ചിന്നാർ വന്യജീവി സങ്കേതം	90.44	1984
11	ചിമ്മിണി വന്യജീവി സങ്കേതം	85.00	1984
12	ആറളം വന്യജീവി സങ്കേതം	55.00	1984
13	മംഗളവനം പക്ഷിസങ്കേതം	0.0274	2004
14	കുറിഞ്ഞിമല സങ്കേതം	32.00	2006
15	ചൂലന്നൂർ മയിൽ സങ്കേതം	3.420	2007
16	മലബാർ സങ്കേതം	74.215	2009
17	കൊട്ടിയൂർ വന്യജീവി സങ്കേതം	30.38	2011
18	കരിമ്പുഴ വന്യജീവി സങ്കേതം	227.97	2019
കടുവ സങ്കേതം			
1	പെരിയാർ കടുവ സങ്കേതം	925.00	2007
2	പറമ്പിക്കുളം കടുവ സങ്കേതം	643.66	2009
കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്			
1	കടലുണ്ടി-വള്ളിക്കുന്ന് കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്	1.5000	2007
	ആകെ	3441. 207	
	സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ട പ്രദേശങ്ങളുടെ വിസ്തൃതി:	**3441.207 ച.കി.മീ.**	

* പെരിയാർ കടുവ സങ്കേതത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടത്.

** പറമ്പിക്കുളം കടുവ സങ്കേതത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടത്.

- 'പ്രോജക്ട് ടൈഗർ' നടപ്പിലാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി കോട്ടയം ആസ്ഥാനമായി ഒരു വനം കൺസർവേറ്ററുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 1978 ൽ ഒരു പ്രത്യേക ഫീൽഡ് ഡയറക്ടറേറ്റ് രൂപീകൃതമായി.
- എല്ലാ സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങളും (പ്രൊട്ടക്റ്റഡ് ഏരിയകൾ PA) വന്യജീവി വിഭാഗത്തിന്റെ കീഴിലാക്കപ്പെട്ടു. ഇവയുടെ ഭരണത്തിനായി പ്രത്യേകം വന്യജീവി ഡിവിഷനുകൾ (WLD) രൂപീകരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഈ വന്യജീവി ഡിവിഷനുകൾ ഫീൽഡ് ഡയറക്ടറേറ്റിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു.
- വനവത്കരണം, പരിസ്ഥിതി പുനഃസ്ഥാപനം, വന്യജീവിസംരക്ഷണം, വന്യജീവി മേഖലയിലെ വിനോദസഞ്ചാര വളർച്ച എന്നിവയ്ക്കായി തിരുവനന്തപുരം വനം ഡിവിഷനിൽ 5 കോടി രൂപ മുതൽമുടക്കുള്ള എ.ബി.പി. പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി അഗസ്ത്യവനം ബയോളജിക്കൽ പാർക്ക് (ABP) സർക്കിൾ എന്ന പേരിൽ 1992 മാർച്ചിൽ ഒരു പുതിയ സർക്കിൾ രൂപീകൃതമായി.
- തിരുവനന്തപുരം, ശെന്തുരുണി വന്യജീവി ഡിവിഷനുകൾ (നെയ്യാർ, പേപ്പാറ, ശെന്തുരുണി) തിരുവനന്തപുരത്ത് ആസ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്ന എ.ബി.പി. സർക്കിളിനു കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്നു.
- കൂടാതെ, 1.1.1996ൽ ഒലവക്കോട് (പാലക്കാട്) കേന്ദ്രമാക്കി ഒരു പുതിയ വന്യജീവി സർക്കിൾ പീച്ചി, സൈലന്റ് വാലി, പറമ്പിക്കുളം, വയനാട് വന്യജീവി ഡിവിഷനുകൾ ചേർന്ന് (പീച്ചി-വാഴാനി, പറമ്പിക്കുളം, വയനാട് വന്യജീവിസങ്കേതവും സൈലന്റ് വാലി ദേശീയ ഉദ്യാനവും) രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടു. പിന്നീട്, 2007 ൽ ചൂലന്നൂർ മയിൽ സങ്കേതം ഇതിനോട് ചേർക്കുകയുണ്ടായി.
- സർക്കിൾ തലവന്റെ തസ്തിക ഏപ്രിൽ 2006ൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ തസ്തികയിലേക്ക് ഉയർത്തപ്പെട്ടു.
- ഭൂപ്രകൃതി അടിസ്ഥാനമാക്കി ജൈവ വൈവിധ്യസംരക്ഷണം, വനാശ്രിത സമൂഹങ്ങളുടെ ജീവസന്ധാരണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ, ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ നടപ്പിലാക്കാനും ഏകോപിപ്പിക്കാനും നിരീക്ഷിക്കാനുമായി തുടക്കത്തിൽ ഒരു ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെയും, പിന്നീട് ഏപ്രിൽ 2006 ൽ ഒരു ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെയും കീഴിൽ തിരുവനന്തപുരത്ത് ഒരു ജൈവ വൈവിധ്യ സെൽ രൂപീകൃതമായി. ഈ തസ്തിക 31.12.2011 മുതൽ അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ പദവിയിലേക്ക് ഉയർത്തപ്പെട്ടു.
- 2007 ൽ വന്യജീവി വിഭാഗത്തിന്റെ കീഴിൽ പെരിയാർ (ഈസ്റ്റ്), പെരിയാർ (വെസ്റ്റ്), മൂന്നാർ, ഇടുക്കി വന്യജീവി ഡിവിഷനുകൾ ചേർന്ന് കോട്ടയത്ത് ഫീൽഡ് ഡയറക്ടറേറ്റുകളും, പീച്ചി, സൈലന്റ് വാലി, ആറളം, പറമ്പിക്കുളം, വയനാട് വന്യജീവി ഡിവിഷനുകൾ ഉൾപ്പെട്ട പാലക്കാട് വന്യജീവി സർക്കിളും, തിരുവനന്തപുരം, ശെന്തുരുണി വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന എ.ബി.പി. സർക്കിളും ക്രമീകരിച്ചു.

1.4.3 വനം വിജിലൻസ് & ഇന്റലിജൻസ് വിഭാഗത്തിന്റെ രൂപീകരണം (Vigilance Wing)

വകുപ്പിന്റെ പരിപാടികളുടെ ഏകോപനത്തിനും, വനോൽപ്പന്നങ്ങൾ നിയമവിരുദ്ധമായി സംഭരിച്ചുകടത്തുന്നത് യഥാസമയം കണ്ടെത്താനും തടയാനുമായി ഒരു ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വനം വിജിലൻസ് & ഇന്റലിജൻസ് വിഭാഗം 1971 ൽ സ്ഥാപിതമായി. പുനലൂർ, കോട്ടയം, എറണാകുളം, പാലക്കാട്, കോഴിക്കോട് എന്നിങ്ങനെ 5 ഫ്ളൈയിങ് സ്ക്വാഡ് ഡിവിഷനുകളായി 23.2.1971 ലെ സ.ഉ (കയ്യെഴുത്ത്) നം.289/71/ അഗ്രി പ്രകാരം ആരംഭിച്ച ഈ വിഭാഗത്തിന് ഫ്ളൈയിംഗ് സ്ക്വാഡ് റേഞ്ചുകളുടെ സഹായം ലഭ്യമായിരുന്നു. വനം വിജിലൻസ് & ഇന്റലിജൻസ് വിഭാഗം കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർമാരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ കോട്ടയവും കോഴിക്കോടും കേന്ദ്രീകരിച്ച് രണ്ട് ഫോറസ്റ്റ് (വിജിലൻസും ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസും) സർക്കിളുകൾ 1991ൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടു. തിരുവനന്തപുരം, പുനലൂർ, ഇടുക്കി, കോതമംഗലം എന്നിങ്ങനെ കോട്ടയം വനം വിജിലൻസ് & ഇന്റലിജൻസ് സർക്കിളിന്റെ കീഴിൽ നാലും, എറണാകുളം, പാലക്കാട്, കോഴിക്കോട്, കണ്ണൂർ എന്നിങ്ങനെ കോഴിക്കോട് വനം വിജിലൻസ് & ഇന്റലിജൻസ് സർക്കിളിന്റെ കീഴിൽ നാലും ഫ്ളൈയിങ് സ്ക്വാഡ് ഡിവിഷനുകൾ ഇപ്പോൾ നിലവിലുണ്ട്. അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ/പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ വിജിലൻസ് വിഭാഗത്തിന് 4.6.2016 മുതൽ നേതൃത്വം നൽകുന്നു.

1.4.4 വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച് വിഭാഗത്തിന്റെ രൂപീകരണം (Working Plan and Research (WP&R) Wing)

ടെറിട്ടോറിയൽ ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ നിർദ്ദേശ പ്രകാരമായിരുന്നു 1967 വരെ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി വന്നിരുന്നത്. വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ, ഗവേഷണം, പരിശീലനം എന്നിവയ്ക്കായി 26.4.1968 ൽ ഒരു പ്രത്യേക വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ സർക്കിൾ രൂപീകരിച്ചു. കോഴിക്കോട്, തൃശ്ശൂർ, കൊല്ലം ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർമാരുടെ കീഴിൽവർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കൽ, പരിഷ്കരണം എന്നിവയ്ക്കായി വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഡിവിഷനുകൾ 1976 മുതൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു.

വർക്കിംഗ് പ്ലാൻതയ്യാറാക്കുന്നതിലുണ്ടായ കുടിശിക കണക്കിലെടുത്ത് അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർമാരുടെ കീഴിൽ മൂന്നു വർക്കിംഗ് പ്ലാൻഡിവിഷനുകൾ കൂടി 1981ൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടു. സെക്ഷൻ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്കും ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്കും പരിശീലനം നൽകുന്നതിന് 1961ൽ വാളയാറിൽ സ്ഥാപിച്ച കേരള ഫോറസ്റ്റ് സ്കൂളും, പരിശീലനം ലഭിക്കാതെയുള്ള ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്ക് പരിശീലനം പൂർത്തിയാക്കാൻ 1981 ൽ അരിപ്പയിൽ സ്ഥാപിച്ച കേരള ഫോറസ്റ്റ് സ്കൂളും തിരുവനന്തപുരം കേന്ദ്രമാക്കിയുള്ള വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച് സർക്കിളിന്റെ കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്നു.

ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണകാലത്തുതന്നെ 1924 ൽ മുൻ മദ്രാസ് പ്രസിഡൻസി ആയിരുന്ന മലബാർ പ്രദേശത്ത് വന ഗവേഷണകേന്ദ്രം ആരംഭിച്ചിരുന്നു. വനപുനരുദ്ധാരണം, വനപരിപാലനം, വനവിഭവസമാഹരണം എന്നിവയാണ് സിൽവികൾച്ചർ കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. സിൽവികൾച്ചർ ഗവേഷണം നടത്തുന്നതിനായി സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തരം തിരുവിതാം

കൂർ-കൊച്ചി സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭാഗമായ കോടനാട് കേന്ദ്രമാക്കി 1952 ൽ സിൽവികൾച്ചർ ഗവേഷണകേന്ദ്രം ആരംഭിച്ചു. ഇത് 1958 ൽ തൃശ്ശൂരിലേക്കും, പിന്നീട് 1967 ൽ തിരുവനന്തപുരത്തേക്കും മാറ്റുകയുണ്ടായി. ഈ ഡിവിഷനെയും വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച് സർക്കിളിന്റെ (WP&RC) കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്നു. മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ വനം വകുപ്പുകളിലെന്നപോലെ 1956 വരെ ഇതും ഒരു സംസ്ഥാന സിൽവികൾച്ചറൽ ഓഫീസറുടെ മേൽനോട്ടത്തിലായിരുന്നു നടന്നുവന്നിരുന്നത്. എന്നാൽ, 1957 ൽ ഈ പദവിയെ പുനർനാമകരണം ചെയ്ത് സിൽവികൾച്ചർ റിസർച്ച് ഓഫീസർ എന്നാക്കി. മുള, ഈറ, ചൂരൽ, ഔഷധസസ്യങ്ങൾ എന്നീ വനവിഭവങ്ങളുടെ കണക്കുകൾ തുടർച്ചയായി ശേഖരിക്കുന്ന വനവിഭവഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിന് ഈ ഡിവിഷന്റെ കീഴിൽ ആറ് ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് റേഞ്ചുകൾ രൂപീകരിക്കുകയുണ്ടായി. ഒരു അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ ഒരു ഫോറസ്റ്റ് റിസോഴ്സ് സർവേ സെൽ (Forest Resource Survey Cell-FRSC) തൃശ്ശൂർ കേന്ദ്രമായി സ്ഥാപിക്കുകയും, 29.4.1981 ൽ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച് സർക്കിളിന്റെ കീഴിൽ കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്തു.

1.4.5 അടിസ്ഥാന സൗകര്യവും മാനവശേഷി വികസനവും വിഭാഗത്തിന്റെ രൂപീകരണം (Infrastructure and Human Resources Development Wing)

ഫോറസ്റ്റ് സ്കൂളുകളെ, വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച് സർക്കിളിൽ നിന്ന് 1990-91 ൽ വേർപെടുത്തുകയും, അവ പരിശീലന വിഭാഗം ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ കീഴിൽ കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്തു. കേരള വനവൽക്കരണ പദ്ധതി (കേരള ഫോറസ്ട്രി പ്രൊജക്ട് 1998-2000) യുടെ നടത്തിപ്പുകാലത്ത് പരിശീലനവിഭാഗത്തെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യവും മാനവശേഷി വികസനവും വിഭാഗം (IHRD) എന്ന് പുനർനാമകരണം ചെയ്തു.

ഇന്തോ-ന്യൂസിലന്റ് സാങ്കേതികസഹകരണ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി, കാട്ടുതീ തടയുന്നതിനും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും പ്രതിരോധിക്കുന്നതിനുമായി വനം ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് നൽകുന്ന പരിശീലനത്തിന്റെ ചുമതല പരിശീലനവിഭാഗം ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കി. അതുവരെ, 1979 ൽ കുളമാവിൽ ആരംഭിച്ച അഗ്നിപ്രതിരോധ പരിശീലന കേന്ദ്രം, വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച് സർക്കിളിന്റെ കീഴിലാണ് പ്രവർത്തിച്ചുവന്നിരുന്നത്.

സംസ്ഥാന വനപരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന്റെ (State Forest Training Institute-SFTI) കീഴിൽ ഈ ഫോറസ്റ്റ് സ്കൂളുകൾ 7.9.2016 മുതൽ തിരുവനന്തപുരം ആസ്ഥാനമായുള്ള അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർറുടെ(ഐ.എച്ച്.ആർ.ഡി)നിയന്ത്രണത്തിലാക്കി.നിലവിൽഈഫോറസ്റ്റ്സ്കൂളുകൾഅടിസ്ഥാനസൗകര്യവും മാനവശേഷി വികസനവും വിഭാഗം കൺസർവേറ്ററുടെ നിയന്ത്രണത്തിലാണ്.

1.4.6 വന പ്രചാരണ വിഭാഗത്തിന്റെ രൂപീകരണം (Forest Publicity Wing)

ഫോറസ്ട്രി ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ എന്ന് പിന്നീട് പുനർനാമകരണം ചെയ്യപ്പെട്ട വനം പ്രചാരണ വിഭാഗം 1979 ൽ നിലവിൽ വന്നു. വനം വകുപ്പിന്റെ ഒരു ഭാഗമായാണ് ബ്യൂറോ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. വനങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യത്തിലേക്ക് വനസംരക്ഷണ കുതുകികളുടെയും വൃക്ഷസ്നേഹികളുടെയും സഹകരണം ഉറപ്പാക്കുക, സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ പദ്ധതിയിൽ പൊതുജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുക, വനവൽക്കരണവും അതിന്റെ പരിപാലനവും ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് പൊതുജനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെടുക, വനവൽക്കരണത്തെക്കുറിച്ച് അറിവ് പകരുക, പൊതുജനങ്ങളുടെ അറിവിലേക്കായി വനംവകുപ്പിന്റെ നേട്ടങ്ങൾക്ക് പ്രചാരണം നൽകുക എന്നീ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളോടെയാണ് ഈ വിഭാഗം രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. നിലവിൽ ഫോറസ്ട്രി ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ, സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി വിഭാഗത്തിലെ അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ തസ്തികയിലുള്ള ഡയറക്ടറുടെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

1.4.7 ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി യൂണിറ്റ്

ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി യൂണിറ്റ് 1979-80ൽ കോന്നിയിലാണ് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചത്. ആനകളെ പാർപ്പിക്കുന്ന ക്യാമ്പുകളിൽ നിശ്ചിത ഇടവേളകളിൽ ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി ഓഫീസർ (FVO) സന്ദർശനം നടത്തുന്നു. ആനകളുടെ ആരോഗ്യനില റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുക, സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ ആനകൾക്ക് മൈക്രോ ചിപ്പിങ് ചെയ്യുക, അവയുടെ ചികിത്സ, പോസ്റ്റ്മോർട്ടം നടപടി ക്രമങ്ങൾ എന്നിവയിൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാരെ സഹായിക്കുക എന്നിവയാണ് ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി ഓഫീസറുടെ ചുമതല. ആനിമൽ റെസ്ക്യൂ കേന്ദ്രങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുകയും അവിടങ്ങളിലെ മൃഗങ്ങളുടെ ആരോഗ്യനില ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യുക എന്നതും ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി ഓഫീസറുടെ ചുമതലയിൽപ്പെടുന്നു. വനങ്ങളിലെ മൃഗങ്ങളുടെ ചികിത്സയിലും ഇദ്ദേഹം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

20.3.2017ലെ ഗവ. ഉത്തരവ് (കയ്യെഴുത്ത്) നമ്പർ 12/2017/വനം പ്രകാരം ഒരു സുസജ്ജമായ ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി യൂണിറ്റ് സ്ഥാപിക്കുകയും ഒരു ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി ഓഫീസറിനേയും അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി ഓഫീസർമാരെയും നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു.

1.4.8 ഫോറസ്റ്റ് മിനി സർവേ യൂണിറ്റ്

അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർ മേധാവിയായി 28.7.1982ൽ കോഴിക്കോട് കേന്ദ്രമായി ഒരു വനം മിനി സർവേ യൂണിറ്റ് സ്ഥാപിതമായി. പുതിയ വനം അതിരുകളുടെ സർവേ നടത്തുക, പഴയ നിക്ഷിപ്ത വനാതിർത്തികളുടെ അതിരുകൾ പുനഃക്രമീകരിക്കുക, നിക്ഷിപ്ത വനങ്ങൾക്കുള്ളിലെ വനവാസി സെറ്റിൽമെന്റുകളും പാട്ടഭൂമികളും സ്ഥിരമായി പതിച്ചുകൊടുത്ത ഭൂമികളും പുനഃക്രമീകരിക്കുക, എന്നീ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ ഈ യൂണിറ്റിന് ഉണ്ട്. സർവേ വകുപ്പിൽ നിന്ന് ഡെപ്യൂട്ടേഷനിൽ 8 ഡ്രാഫ്റ്റ്സ്മാൻമാർ ഉൾപ്പെടെ 18 സർവേയർമാരും, ഒരു ഹെഡ് ഡ്രാഫ്റ്റ്സ്മാനും രണ്ട് ഹെഡ് സർവേയർമാരും, രണ്ടു സർവേ സൂപ്രണ്ടുമാരും, സർവേ അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടറുടെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

1.4.9 ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷൻ സംവിധാനം

ബീറ്റ്-സെക്ഷൻ സംവിധാനത്തിനു ബദലായി പൊലീസ് സ്റ്റേഷൻ മാതൃകയിൽ കേരള വനം വകുപ്പിന് 1988 ൽ രാജ്യത്ത് ആദ്യമായി ഒരു ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷൻ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ കൂട്ടായ പ്രവർത്തനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമമായി വനസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുക എന്നതാണ് ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. സംഘടിത വനവിഭവ ചൂഷകരിൽ നിന്നും വനപാലകർക്ക് സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുക എന്നതും ഈ സംവിധാനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യ ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. വനമേഖലകളുടെ പരിധിയും വനത്തിന്റെ സ്വഭാവവും അനുസരിച്ച് 12 മുതൽ 16 വരെ ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർ, 4 മുതൽ 5 വരെ സെക്ഷൻ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർ, എന്നിവരെ ഒരു ഡെപ്യൂട്ടി റേഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസറുടെ കീഴിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി സ്റ്റേഷൻ സംവിധാനം രൂപീകരിക്കുകയുണ്ടായി. ഇപ്പോൾ, 23 ഡിവിഷനുകളിൽ 57 റേഞ്ചുകളിലായി 124 ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷനുകൾ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. കൂടുതൽ സ്റ്റാഫിന്റെ തസ്തിക സൃഷ്ടിക്കലും നിയമനവും അടിസ്ഥാന സൗകര്യം, സാമ്പത്തികസ്ഥിതി എന്നിവ കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതിനാൽ മറ്റു ഡിവിഷനുകളിലെ ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷനുകളുടെ രൂപീകരണം ഇനിയും നടക്കേണ്ടതുണ്ട്.

1.4.10 സ്പെഷ്യൽ വനം കോടതികൾ

സബോർഡിനേറ്റ് കോടതികളിൽ കേസുകളുടെ വിചാരണ താമസിക്കുന്നതും തന്മൂലം ഫീൽഡ് സ്റ്റാഫിന് വനസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പ്രായോഗിക ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാകുന്നതും പരിഗണിച്ച് മഞ്ചേരി, പുനലൂർ, തൊടുപുഴ എന്നിവിടങ്ങളിൽ സ്പെഷ്യൽ വനം കോടതികളും, നെടുമങ്ങാട് ഒരു ജൂഡീഷ്യൽ ഫസ്റ്റ്ക്ലാസ് മജിസ്ട്രേറ്റ് കോടതിയും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1.4.11 വനം ട്രൈബ്യൂണൽ

22.10-1973ലെ ഗവ. ഉത്തരവ് നമ്പർ (കയ്യെഴുത്ത്) 354/73/എ.ഡി പ്രകാരം കേരള പ്രൈവറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് (വെസ്റ്റിങ് ആന്റ് അസൈൻമെന്റ്) ആക്ട് 1971 അനുസരിച്ച് 1973ൽ വനം ട്രൈബൂണൽ സ്ഥാപിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രസ്തുത ആക്ട് പ്രകാരം അന്യായങ്ങൾ സ്വീകരിക്കാൻ ജില്ലാകോടതികൾക്ക് വിലക്കുണ്ടായതിനാൽ പരാതിക്കാർ വനം-വന്യ ജീവി ട്രൈബൂണലിനെയാണ് ആശ്രയിച്ചിരുന്നത്. 13.8.2002ലെ ഗവ. ഉത്തരവ് (കയ്യെഴുത്ത്) നമ്പർ 45/02 പ്രകാരം വനം ട്രൈബ്യൂണൽ, വനം-വന്യ ജീവി വകുപ്പിന്റെ ഭരണ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഒരു സ്വതന്ത്ര സ്ഥാപനമായി.

3.2.2007ൽ കേരള ഫോറസ്റ്റ് (വെസ്റ്റിങ് ആൻഡ് മാനേജ്മെന്റ് ഓഫ് ഇക്കോളജിക്കലി ഫ്രാജൈൽ ലാന്റ്) റൂൾസ് 2007 നിലവിൽ വന്നു. 8.6.2007ലെ ഗവ. ഉത്തരവ് (അച്ചടിച്ചത്) നമ്പർ 35/2007/എഫ്&ഡബ്ല്യു. എൽ.ഡി പ്രകാരം കോഴിക്കോട്, പാലക്കാട്, കോട്ടയം, കൊല്ലം ജില്ലകളിൽ ആക്ടിലെ സെക്ഷൻ 9 പ്രകാരം ട്രൈബൂണലുകൾ നിലവിൽ വന്നു. ഫസ്റ്റ് അഡീഷണൽ ജില്ലാകോടതി ജഡ്ജിനെ ട്രൈബൂണലായി നിയമിച്ചു. 10.10.2007ലെ ഗവ. ഉത്തരവ് (അച്ചടിച്ചത്) നമ്പർ 64/2007/ എഫ് & ഡബ്ല്യൂ. എൽ.ഡി പ്രകാരം കേരള ഫോറസ്റ്റ് (വെസ്റ്റിങ് ആന്റ് മാനേജ്മെന്റ് ഓഫ് ഇക്കോളജിക്കലി ഫ്രാജൈൽ ലാന്റ്) റൂൾസ്, 2007 നിലവിൽ വന്നു.

1.5 കേരള വനംവകുപ്പിനു കീഴിലുള്ള സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ

(i) സംസ്ഥാന വനവികാസ ഏജൻസി (SFDA)

21.5.2010 ലെ ഗവ. ഉത്തരവ് (കയ്യെഴുത്ത്) നമ്പർ 23/2010/ എഫ് & ഡബ്ല്യൂ. എൽ. ഡി പ്രകാരം ട്രാവൻകൂർ കൊച്ചിൻ ലിറ്റററി, സയന്റിഫിക് ചാരിറ്റബിൾ സൊസൈറ്റി രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട്, 1955 അടിസ്ഥാനമാക്കി രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു സ്ഥാപനമാണ് സംസ്ഥാന വനവികാസ ഏജൻസി. വേറിട്ട ഭരണ സംവിധാനമില്ലാത്ത ഈ സൊസൈറ്റി കേരള വനം വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള പരിസ്ഥിതിവികസനവും ഗോത്രവർഗക്ഷേമവും വിഭാഗത്തിനു കീഴിൽ തിരുവനന്തപുരത്ത് പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. സംസ്ഥാനത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന 50 വനവികാസ ഏജൻസികളുടെ (FDA) മേൽഘടകമായാണ് സംസ്ഥാന വനവികാസ ഏജൻസി (SFDA) പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. പങ്കാളിത്ത വനപരിപാലന (PFM) തത്വങ്ങൾക്കനുസൃതമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന വനസംരക്ഷണ സമിതികൾ (VSS), ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മറ്റികൾ (EDC), ഗ്രാമ ഹരിത സമിതികൾ എന്നിങ്ങനെ അടിസ്ഥാന മേഖലകളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന 590 സമിതികളുടെ ഫെഡറേഷനാണ് സംസ്ഥാന വനവികാസ ഏജൻസി.

(ii) വന വികാസ ഏജൻസി (FDA)

വനം ഡിവിഷൻ തലത്തിലുള്ള വനം സംരക്ഷണ സമിതികളുടെ/ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് സമിതികളുടെ ഒരു ഫെഡറേഷൻ ആണ് വനവികാസ ഏജൻസി (FDA). ഓരോ വന വികാസ ഏജൻസിയും 1955ലെ തിരുവിതാംകൂർ കൊച്ചി ലിറ്റററി, സയന്റിഫിക് ആൻഡ് ചാരിറ്റബിൾ സൊസൈറ്റീസ് ആക്ട് പ്രകാരം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ടതാണ്. ഇപ്പോൾ, സംസ്ഥാനത്ത്, 50 വന വികാസ ഏജൻസികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ വന വികാസ ഏജൻസികൾ (FDA), പങ്കാളിത്ത വനപരിപാലന (PFM) സംവിധാനത്തിലൂടെ വിവിധ സംസ്ഥാന-കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

(iii) കടുവ സംരക്ഷണ ഫൗണ്ടേഷനുകൾ

പെരിയാർ കടുവ സംരക്ഷണ ഫൗണ്ടേഷൻ (PTCF): 4.7.2012ലെ ഗവ. ഉത്തരവ് (കയ്യെഴുത്ത് നമ്പർ 73/2013/ എഫ് & ഡബ്ല്യൂ.എൽ.ഡി പ്രകാരം പെരിയാർ ഫൗണ്ടേഷനെ പെരിയാർ കടുവ സംരക്ഷണ ഫൗണ്ടേഷൻ എന്ന് പുനർനാമകരണം ചെയ്തു. കേന്ദ്രസംസ്ഥാന നിയമങ്ങൾക്കനുസൃതമായി വിവിധ പദ്ധതി-പങ്കാളികളുടെ സഹായത്തോടെ

കടുവ സംരക്ഷണത്തിനു വേണ്ടി കടുവയ്ക്കും അവയുടെ ഇരകൾക്കും പ്രാധാന്യം കൊടുത്തുകൊണ്ടുള്ള ജൈവ-വൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, വിവിധ പദ്ധതി-പങ്കാളികളുടെ സഹായത്തോടെ പരിസ്ഥിതി വികസന പദ്ധതികളുടെ ഏറ്റെടുക്കൽ എന്നിവ ഇതിന്റെ ലക്ഷ്യമാണ്. തൊട്ടടുത്ത പ്രദേശങ്ങളിലുള്ള ഇത്തരം പദ്ധതികൾക്ക് കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന നിയമങ്ങൾക്കനുസൃതമായി സഹായം നൽകാനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

പറമ്പിക്കുളം കടുവ സംരക്ഷണ ഫൗണ്ടേഷൻ (PaTCoF): പറമ്പിക്കുളം മേഖലയിലെ ആദിവാസികളെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനും വനം വന്യജീവി സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സഹായം നൽകുന്നതിനും രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട പറമ്പിക്കുളം കടുവസങ്കേതത്തിന് (PKMTR) കീഴിൽ ലാഭേച്ഛയില്ലാതെയാണ് പറമ്പിക്കുളം കടുവ സങ്കേതം പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. 1920 ലെ ചാരിറ്റബിൾ ആന്റ് റിലീജിയസ് ട്രസ്റ്റ് ആക്ട് പ്രകാരം ജനുവരി 6, 2014 ൽ ആണ് ഇത് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തത്. 1972 ലെ വന്യജീവി (സംരക്ഷണം) ആക്ട് സെക്ഷൻ 38 നിഷ്കർഷിക്കുന്ന തരത്തിലാണ് ഈ ഫൗണ്ടേഷൻ അതിന്റെ ട്രസ്റ്റികളുടെ ബോർഡ് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ഭാരത സർക്കാരിന്റെ 22-6-2007 ലെ പരിസ്ഥിതിയും വനവും മന്ത്രാലയത്തിന്റെ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ എസ്.ഒ.1008 (C) നിഷ്കർഷിക്കുന്ന പ്രകാരമാണ് രജിസ്ട്രേഷൻ നടന്നിട്ടുള്ളത്.

(iv) കേരള വന വികസന കോർപ്പറേഷൻ (KFDC)

1975 ലെ ദേശീയകാർഷിക നയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും വനവികസന കോർപ്പറേഷനുകൾക്ക് രൂപം നൽകി. 14.3.1973ലെ ഗവ. ഉത്തരവ് നമ്പർ (കയ്യെഴുത്ത്) 82/73/Ad പ്രകാരം കേരളത്തിലെ വ്യവസായ തോട്ടങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമമായ നടത്തിപ്പിനും അസംസ്കൃത വനവിഭവങ്ങൾ വ്യവസായങ്ങൾക്ക് നൽകുന്നത് ഉറപ്പ് വരുത്താനുമായി കേരള വനം കോർപ്പറേഷൻ രൂപീകരിക്കാൻ തത്വത്തിൽ ഇതിൻ പ്രകാരം തീരുമാനിക്കപ്പെട്ടു. 31.12.1974 ലെ ഗവ.ഉത്തരവ് (കയ്യെഴുത്ത്) 35574/അഗ്രി പ്രകാരം കേരള വന വികസന കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് രൂപീകരിക്കാൻ ഉത്തരവായി. കോട്ടയമാണ് കോർപ്പറേഷന്റെ രജിസ്റ്റേർഡ് ഓഫീസ്. കേരള വനവികസന കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് 1975ൽ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റുകളുടെ ഏകാംഗീകൃത കമ്പനിയായി ആരംഭിച്ചു. സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന് 90 ശതമാനം ഷെയറുകളും, ബാക്കി 10 ശതമാനം ഷെയറുകൾ കേന്ദ്രഗവൺമെന്റിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുമാണ്.

1.6 പ്രധാന നാഴികക്കല്ലുകൾ

1956	വനം ആസ്ഥാനത്ത് ഒരു ഡെവലപ്മെന്റ് സർക്കിൾ രൂപീകരിച്ചു.
1957	കൊല്ലം, ചാലക്കുടി, കോഴിക്കോട് കേന്ദ്രങ്ങളിലായി മൂന്ന് സർക്കിളുകളും 14 ഡിവിഷനുകളും രൂപീകരിച്ചു.
1961	തേക്കിന്റെയും യൂക്കാലിപ്റ്റസിന്റെയും തോട്ടങ്ങൾക്കായി മൂന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി തൃശ്ശൂരിൽ ഒരു ഡെവലപ്മെന്റ് സർക്കിളും അഞ്ചു ഡിവിഷനുകളും സ്ഥാപിച്ചു.
1961	കേരള ഫോറസ്റ്റ് ആക്ട് നിലവിൽ വന്നു.
1961	വാളയാറിൽ കേരളവനം സ്കൂൾ ആരംഭിച്ചു.
1966	ഇൻഡ്യൻ ആന പുനരധിവാസ കേന്ദ്രത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടം ഉൽഘാടനം ചെയ്തു, ഫോറസ്റ്റ് സർവീസ് പുനഃസ്ഥാപിച്ചു.
1971	കേരള സ്വകാര്യവനം (നിക്ഷിപ്തമാക്കലും പതിച്ചുകൊടുക്കലും) നിലവിൽ വന്നു.
1971	കണ്ണൻദേവൻ മലകൾ ഭൂമി വീണ്ടെടുക്കൽ ആക്ട് നിലവിൽ വന്നു.
1972	വിജിലൻസും ഇവാല്യവേഷനും വിഭാഗം രൂപീകരിച്ചു.
1973	വന്യജീവി സംരക്ഷണ ആക്ട്, 1972 സംസ്ഥാനത്തിനു ബാധകമാക്കി.
1975	ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക വകുപ്പിനു കീഴിൽ കേരള വനഗവേഷണ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് സ്ഥാപിച്ചു.
1978	കോട്ടയം കേന്ദ്രമാക്കി പ്രോജക്റ്റ് ടൈഗർ സർക്കിൾ രൂപീകരിച്ചു.
1980	വനം (സംരക്ഷണ) നിയമം, നിലവിൽ വന്നു.
1981	കോട്ടയം കേന്ദ്രമാക്കി ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ രൂപീകരിച്ചു.
1981	പെരുമ്പാവൂർ കേന്ദ്രമായി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന ഇൻഡസ്ട്രിയൽ പ്ലാന്റേഷൻ സർക്കിൾ നിർത്തലാക്കി.
1981	അരിപ്പയിൽ കേരള വനം സ്കൂൾ സ്ഥാപിച്ചു.
1982	സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ വിഭാഗം സ്ഥാപിച്ചു.
1984	സൈലന്റ്‌വാലിയെ ദേശീയ ഉദ്യാനമായി പ്രഖ്യാപിച്ചു.
1985	കേന്ദ്ര പരിസ്ഥിതി വനംവകുപ്പിന്റെ നിർദേശാനുസരണം വന്യജീവി വിഭാഗത്തിന് രൂപം നൽകി.
1986	കേരള വനം വകുപ്പ് തലവനെ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ എന്ന് പുനർ നാമകരണം ചെയ്തു.
1986	കേരള വൃക്ഷ സംരക്ഷണ ആക്ട് നിലവിൽ വന്നു.
1988	ദേശീയ വനനയം പ്രഖ്യാപിച്ചു.
1991	വനവൽക്കരണ ജോലികൾക്ക് കൺവീനർ സംവിധാനം കൊണ്ടുവന്നു.
1998	സംസ്ഥാന വനനയം-മാർഗരേഖ പ്രഖ്യാപിച്ചു.
1998	ലോകബാങ്ക് സഹായത്തോടെ കേരള വനവൽക്കരണ പദ്ധതികൾക്ക് തുടക്കം കുറിച്ചു.
2000	കൊല്ലം, കോഴിക്കോട് റീജനൽ ഓഫീസുകൾക്ക് ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർമാരെ നിയമിച്ചു.
2000	കേരള വനം (പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രപരമായി ദുർബ്ബലമായ പ്രദേശങ്ങളുടെ നിക്ഷിപ്തമാക്കലും കാര്യകർതൃത്വം നടത്തിപ്പും) ഓർഡിനൻസ് നിലവിൽ വന്നു.
2002	ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് വിവരശേഖരണ സംവിധാന വിഭാഗം സ്ഥാപിച്ചു. (FMIS)

2003 അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനവും മാനവശേഷിയും വികസനവിഭാഗം സ്ഥാപിച്ചു.
2005 പരിസ്ഥിതിലോല ഭൂമി വിഭാഗം സ്ഥാപിച്ചു.
2005 കേരള വനം (പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രപരമായി ദുർബ്ബലമായ ഭൂപ്രദേശങ്ങളുടെ നിക്ഷിപ്തമാക്കലും കാര്യകർതൃത്വം നടത്തിപ്പും) ആക്ട് നിലവിൽ വന്നു.
2005 കേരള വനേതര പ്രദേശങ്ങളിൽ വൃക്ഷം വളർത്തൽ പ്രോത്സാഹനആക്ട് പ്രഖ്യാപിച്ചു.
2008 കേരള സംസ്ഥാന വനനയം പ്രഖ്യാപിച്ചു.
2008 വനം വകുപ്പ് മേധാവിയെ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സ് എന്ന് പുനർനാമകരണം ചെയ്തു.
2010 ദേശീയ ഗ്രീൻ ട്രൈബ്യൂണൽ സ്ഥാപിച്ചു.
2011 ദ്രുത-പ്രതികരണ ടീമിന് രൂപം നൽകി.
2012 കേരള നാട്ടാന (കാര്യ കർതൃത്വവും പരിപാലനവും) റൂൾസ്, നിലവിൽ വന്നു.
2014 ഇ-ലേലം നടപ്പിലാക്കി.
2018 പിടിക്കപ്പെട്ട ആനകളുടെ ഇലക്ട്രോണിക് വിവരശേഖരണം ഉണ്ടാക്കി.
2018 പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ വിനോദ സഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ടൂറിസം സെന്ററുകളിലേക്ക് ഓൺലൈൻ ബുക്കിങ് ഏർപ്പെടുത്തി.
2020 കരിമ്പുഴയെ വന്യജീവി സങ്കേതമായി പ്രഖ്യാപിച്ചു.
2021 വയനാട് ഡിവിഷനിൽ മൃഗാശുപത്രിയും പാലിയേറ്റീവ് കെയർ യൂണിറ്റും സ്ഥാപിച്ചു.
2021 വനങ്ങളുടെയും സ്വാഭാവിക ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെയും പാരിസ്ഥിതിക പുനഃസ്ഥാപന സംസ്ഥാന നയം പ്രഖ്യാപിച്ചു.
2021 ആന പുനരധിവാസ കേന്ദ്രത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടം ഉൽഘാടനം ചെയ്തു.
2022 വനമില്ലാത്ത ഏക ജില്ലയായ ആലപ്പുഴ ജില്ലയ്ക്കും വനമായി.
2022 പുത്തൂർ സുവോളജിക്കൽ പാർക്കിന് കേന്ദ്രമൃഗശാല അതോറിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം ലഭിച്ചു.

1.7 ദർശനം, ദൗത്യം, ലക്ഷ്യങ്ങൾ

ഇപ്പോഴത്തെ തലമുറയുടെയും വരും തലമുറകളുടെയും നന്മയ്ക്കായി ഒരു പൊതുട്രസ്റ്റ് എന്നതരത്തിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടതായ, വിവിധോപയോഗമുള്ളതും വളരെയധികം പേർക്ക് പ്രയോജനപ്രദവുമായ പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളുടെ സമാഹരണമായാണ് വനത്തെ കണക്കാക്കേണ്ടത്. അപ്രകാരം, കേരള വനം വകുപ്പിന് താഴെ പറയുന്ന ദർശനവും, ദൗത്യവും, ലക്ഷ്യങ്ങളും ഉണ്ട്.

ദർശനം

നന്നായി സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന വനങ്ങൾ ദേശത്തിനും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ലോകത്തിനു തന്നെയും പാരിസ്ഥിതിക, സാമൂഹിക, സാമ്പത്തിക സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു.

ദൗത്യം

പാരിസ്ഥിതിക തത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, വനവിഭവങ്ങളും സേവനങ്ങളും വനങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചുകഴിയുന്ന വിഭാഗങ്ങൾക്കും സമൂഹത്തിനും സ്ഥിരമായി ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി വനങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുക.

ലക്ഷ്യങ്ങൾ

- പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ സമീപനത്തിലൂന്നി വനങ്ങളെ ശാസ്ത്രീയമായി പരിപാലിച്ചു നിയന്ത്രിക്കുന്നതിലൂടെ വനവിഭവങ്ങളും സേവനങ്ങളും സമൂഹത്തിനും വരും തലമുറകൾക്കുമായി എത്തിച്ചു കൊടുക്കുക.
- വനത്തിലെ വൃഷ്ടി പ്രദേശങ്ങളുടെ ജലശേഖരണ സാധ്യതകൾ മെച്ചപ്പെടുത്തി വേണ്ടത്ര ജലവിഭവങ്ങൾ സമൂഹത്തിനു ലഭ്യമാക്കുക.
- വനത്തിലെ സമൃദ്ധമായ ജൈവവൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കുകയും വനേതരപ്രദേശങ്ങളിലെ ജൈവവൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കാൻ സമൂഹത്തെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- തടിയേതര വനോത്പന്നങ്ങ(NTFP)-ളുടെ വിവേകപൂർണമായ വിനിയോഗംവഴി ജനങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് അവരുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ വനങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചു കഴിയുന്ന സമൂഹങ്ങളുടെ അതിജീവനാവശ്യങ്ങൾ സാധ്യമാക്കുന്ന രീതിയിൽ വനം ഭരണം നിർവഹിക്കുക.
- വനത്തെ ആശ്രയിക്കുന്ന സമൂഹത്തിന്റെ അതിജീവനാവശ്യങ്ങളിൽ അവരെ സഹായിക്കുന്ന സാമൂഹികാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പരിസ്ഥിതി ആഘാതം കുറഞ്ഞ സംരംഭങ്ങളിലൂടെ നമ്മുടെ വനങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ആവശ്യകത പൊതുജനങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുക.
- വനങ്ങളുടെ സാമൂഹികവും സാംസ്കാരികവുമായ മൂല്യം വർധിപ്പിക്കുക.
- വനങ്ങളിലെയും തോട്ടങ്ങളിലെയും ഉൽപ്പാദനം വർധിപ്പിക്കുക.

- ആഗോളതാപനത്തെ ചെറുക്കുന്നതിനായി വൃക്ഷം നടീൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
- കാര്യശേഷി വികസന പരിപാടികളും ആവശ്യാധിഷ്ഠിത ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളും വഴി വനം ഭരണ നിയന്ത്രണം സംബന്ധിച്ച അറിവ് മെച്ചപ്പെടുത്തുക.
- വിദൂരവും അപ്രാപ്യവുമായ വനാതിർത്തികളിൽ എത്തിച്ചേരാൻ സർക്കാരിന്റെ ഒരു അടിയന്തര സഹായം ആയി പ്രവർത്തിക്കുക.

1.8 നിയമാനുസൃതവും നിയമ പ്രാബല്യമില്ലാത്തതുമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- അതുല്യവും എന്നാൽ സങ്കീർണവുമായ സ്വാഭാവിക വനത്തെ, വിശിഷ്യ അവിടത്തെ ജലം, ജൈവ വൈവിധ്യം, വനവ്യാപ്തി, ഉൽപ്പാദന ക്ഷമത, മണ്ണിന്റെ ജൈവ-രാസ സ്വഭാവങ്ങൾ, പാരിസ്ഥിതികം, ചരിത്രപരം, സാംസ്കാരികം കാനന ഭംഗികളുടെ മൂല്യങ്ങൾ എന്നിവ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന തരത്തിൽ ഭാവിതലമുറകൾക്കായി സംരക്ഷിക്കുക.
- പുതിയ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉപയോഗിച്ച് ഉചിതമായ ഭരണ ഇടപെടലുകളിലൂടെ തോട്ടങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുക.
- വന-വനേതര പ്രദേശങ്ങളിലെ വൃക്ഷവ്യാപ്തി വർദ്ധിപ്പിക്കുക.
- നിലവിലെ സസ്യജാലങ്ങളുടെ തനതുസ്വഭാവം വരും തലമുറകൾക്കു വേണ്ടി സംരക്ഷിക്കുകയും മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക.
- ഉചിതമായ ഇടപെടലുകളിലൂടെ വനങ്ങളിന്മേലുള്ള സമ്മർദ്ദം കുറയ്ക്കുക.
- വനത്തെ ആശ്രയിച്ചു കഴിയുന്ന ഗോത്രവാസികളുടെയും മറ്റ് ജന വിഭാഗങ്ങളുടെയും ജീവിത നിലവാരം ഉയർത്തുക.
- വനംവകുപ്പിനു കീഴിലല്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങളിലെ കണ്ടൽച്ചെടികൾ, കാവുകൾ, തീരദേശങ്ങൾ, നിലങ്ങൾ, പിന്നാമ്പുറ കൃഷികൾ, പ്ലാന്റേഷനുകൾ എന്നിവയുടെ ജൈവവൈവിധ്യം, പാരിസ്ഥിതികവ്യവസ്ഥ എന്നിവയെ സംരക്ഷിക്കുകയും സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- വനത്തിന്റെ ജലസംഭരണശേഷിയും തെളിഞ്ഞ ജലത്തിന്റെ ഒഴുക്കും ഉറപ്പുവരുത്തുക.

1.9 വനം വകുപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രധാന നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും

നിയമങ്ങൾ

- ദി ഇന്ത്യൻ ഫോറസ്റ്റ് ആക്ട്, 1927
- ദി കാറ്റിൽ ട്രസ്സ്പാസ്സ് ആക്ട്, 1961
- ദി വൈൽഡ് ലൈഫ് (പ്രൊട്ടക്ഷൻ) ആക്ട്, 1972
- ദി ഫോറസ്റ്റ് (കൺസർവേഷൻ) ആക്ട്, 1980
- ദി എൻവയോൺമെന്റ് (പ്രൊട്ടക്ഷൻ) ആക്ട്, 1986
- ദി ഷെഡ്യൂൾഡ് ട്രൈബ്സ് ആൻഡ് അദർ ട്രഡീഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഡ്വലേഴ്സ് (റെക്കഗ്നിഷൻ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് റൈറ്റ്സ്) ആക്ട്, 2006
- ദി കേരള ഫോറസ്റ്റ് ആക്ട്, 1961
- ദി കേരള പ്രൈവറ്റ് ഫോറസ്റ്റ്സ് (വെസ്റ്റിംഗ് ആൻഡ് അസൈൻമെന്റ്) ആക്ട്, 1971
- ദി കേരള ഗ്രാന്റ്സ് ആൻഡ് ലെസീസ് (മോഡിഫിക്കേഷൻ ഓഫ് റൈറ്റ്സ്) ആക്ട്, 1980
- ദി കേരള പ്രിസർവേഷൻ ഓഫ് ട്രീസ് ആക്ട്, 1986
- ദി കേരള എസൻഷ്യൽ ആർട്ടിക്കിൾസ് കൺട്രോൾ ആക്ട്, 1986
- ദി ബയോളജിക്കൽ ഡൈവേഴ്സിറ്റി ആക്ട്, 2002
- ദി കേരള ഫോറസ്റ്റ് (വെസ്റ്റിംഗ് ആൻഡ് മാനേജ്മെന്റ് ഓഫ് ഇക്കോളജിക്കലി ഫ്രജൈൽ ലാൻഡ്സ്) ആക്ട്, 2003
- ദി കേരള (പ്രൊമോഷൻ ഓഫ് ട്രീസ് ഗ്രോത്ത് ഇൻ നോൺ ഫോറസ്റ്റ് ലാൻഡ് ഏരിയാസ്), 2005

ചട്ടങ്ങൾ

- ദി എൻവയോൺമെന്റ് (പ്രൊട്ടക്ഷൻ) റൂൾസ്, 1986
- ദി വൈൽഡ് ലൈഫ് (പ്രൊട്ടക്ഷൻ) റൂൾസ്, 1995
- ദി ഫോറസ്റ്റ് (കൺസർവേഷൻ) റൂൾസ്, 2003
- ദി ഷെഡ്യൂൾഡ് ട്രൈബ്സ് ആൻഡ് ട്രഡിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ട്വലേഴ്സ് (റെഗ്നിഷൻ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് റൈറ്റ്സ്) റൂൾസ്, 2007

- ദി കേരള കാറ്റിൽ ട്രസ്സ്പാസ്സ് റൂൾസ്, 1962
- ദി കേരള റൂൾസ് ഫോർ പേയ്മെന്റ് ഓഫ് കോമ്പൻസേഷൻ ടു വിക്റ്റിംസ് ഓഫ് അറ്റാക്ക്സ് ബൈ അനിമൽസ്, 1980.
- ദി കേരള ഫോറസ്റ്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് ഫണ്ട് റൂൾസ്, 1989
- ദി കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസോഴ്സസ് ഡെവലപ്മെൻറ് ഫണ്ട് റൂൾസ്, 1989.
- ദി കേരള ഗ്രാന്റ്സ് ആൻഡ് ലീസസ് (മോഡിഫിക്കേഷൻ ഓഫ് റൈറ്റ്സ്) റൂൾസ്, 1990.
- ദി കേരള ഫോറസ്റ്റ് (പ്രൊഹിബിഷൻ ഓഫ് ഫെല്ലിങ് ട്രീസ് സ്റ്റാൻഡിങ് ഓൺ ലാൻഡ് ടെമ്പററിലി ഓർ പെർമനെന്ററി അസൈൻഡ് റൂൾസ്, 1995.
- ദി കേരള ഫോറസ്റ്റ് (വെസ്റ്റിംഗ് ആൻഡ് മാനേജ്മെന്റ് ഓഫ് ഇക്കോളജിക്കലി ഫ്രജൈൽ ലാൻഡ്) റൂൾസ്, 2007.
- ദി കേരള (പ്രൊമോഷൻ ഓഫ് ട്രീ ഗ്രോത്ത് ഇൻ നോൺ-ഫോറസ്റ്റ് ഏരിയാസ്) റൂൾസ്, 2011.
- ദി കേരള ഫോറസ്റ്റ് (റെഗുലേഷൻ ഓഫ് സോമിൽസ് ആൻഡ് വുഡ്-ബെയ്സ്ഡ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ യൂണിറ്റ്സ് റൂൾസ്, 2012.
- ദി കേരള ഫോറസ്റ്റ് (റെസ്ട്രിക്ഷൻ ഓൺ കട്ടിങ് ആൻഡ് സെല്ലിങ് ഓഫ് സാൻഡൽ ട്രീസ് ആൻഡ് ഗ്രാൻറ് ഓഫ് ലൈസൻസ് ഫോർ പൊസ്സഷൻ ആൻഡ് ട്രാൻസ്പോർട്ട് ഓഫ് സാൻഡൽവുഡ് ആൻഡ് സാൻഡൽവുഡ് ഓയിൽ) റൂൾസ്, 2012.
- ദി കേരള ക്യാപ്റ്റീവ് എലിഫെന്റ്സ് (മാനേജ്മെന്റ് ആൻഡ് മെയിന്റനൻസ്) റൂൾസ്, 2012

1.10 സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വനങ്ങളുടെ നിയമപരമായ പദവിയും വനവിസ്തൃതിയും

സംസ്ഥാന വനംവകുപ്പിന്റെ ഭരണപരിധിയിൽ 2022-23 വരെയുള്ള കാലയളവിലെ വന വിസ്തൃതി 11531.908 ചതുരശ്ര കിലോമീറ്ററാണ്. ഇത് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൊത്തം ഭൂവിസ്തൃതി (38863 ച.കി.മീ)യുടെ 29.67% ആണ്.

പട്ടിക-3

വനപ്രദേശങ്ങളുടെ തരം തിരിവും അവയുടെ വിസ്തൃതിയും

വനങ്ങളുടെ ഇനം	വിസ്തൃതി (ചതുരശ്ര കി.മീറ്ററിൽ)
റിസർവ്വ് വനങ്ങൾ (RF)	6442.771
റിസർവ്വ് വനമാക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ഭൂമി (PRF)	302.379
നിക്ഷിപ്തവനങ്ങൾ (VF)	1583.584
പരിസ്ഥിതി ലോലപ്രദേശം (EFL)	136.990
സംരക്ഷിതമേഖല (PA)	3066.184
ആകെ വനപ്രദേശം	**11531.908**

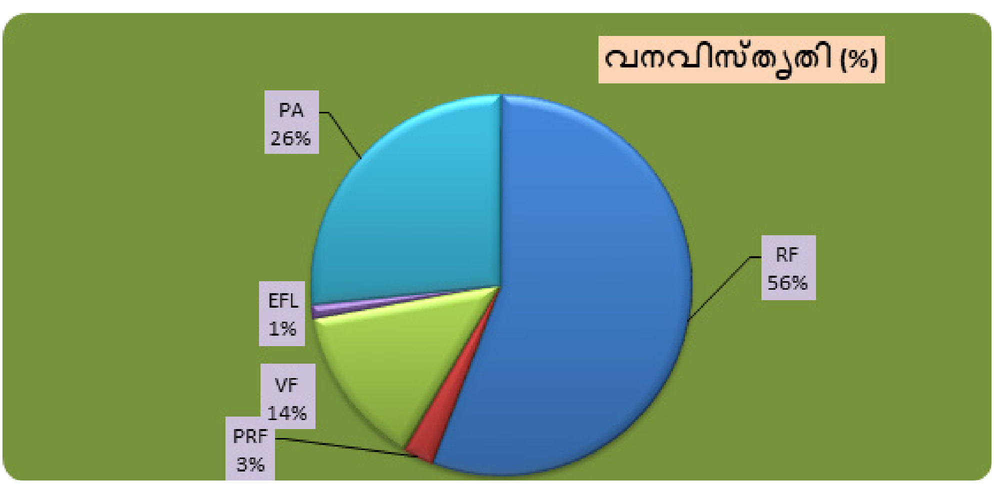

വനപ്രദേശങ്ങളുടെ സർക്കിൾ, ഡിവിഷൻ ക്രമത്തിലുള്ള വിസ്തൃതി (ച.കി.മീറ്റർ) 31.3.2023-വരെ നിയമാനുസൃത തരം തിരിവ് താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക-4

സർക്കിൾ, ഡിവിഷൻ ക്രമത്തിലുള്ള വനത്തിന്റെ വിസ്തൃതി (ച.കി.മീ)

ക്രമ നം.	ഡിവിഷനുകൾ	റിസർവ്വ് വന ങ്ങൾ (RF)	റിസർവ്വ് വനമാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ഭൂമി (PRF)	നിക്ഷിപ്ത വനങ്ങൾ (VF)	പരിസ്ഥിതി ലോല പ്രദേശം (EFL)	സംര ക്ഷിത മേഖല (PA)	ആകെ
I	**സതേൺ സർക്കിൾ, കൊല്ലം**						
1	തിരുവനന്തപുരം	359.124	5.825	0.376	7.169	0.000	372.494
2	തെന്മല	140.750	0.000	7.775	0.455	0.000	148.983
3	അച്ചൻകോവിൽ	284.330	0.000	0.208	1.331	0.000	285.869
4	റാന്നി	902.329	7.225	1.568	0.000	0.000	911.122
5	പുനലൂർ	274.148	0.038	0.169	0.157	0.000	274.512
6	കോന്നി	320.553	11.102	0.00	0.00	0.000	331.655
	ആകെ	**2281.234**	**24.190**	**10.096**	**9.112**	**0.000**	**2324.632**
II	**ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ, കോട്ടയം**						
7	കോട്ടയം *	613.900	15.163	31.967	2.666	0.000	663.696
8	കോതമംഗലം	317.604	0.549	0.158	0.000	0.000	318.311
9	മൂന്നാർ**	693.535	72.872	0.662	5.148	0.000	772.217
10	മാങ്കുളം	0.000	90.057	0.000	0.000	0.000	90.057
11	മറയൂർ	15.416	47.257	0.076	2.471	0.000	65.220
	ആകെ	**1640.455**	**225.898**	**32.863**	**10.285**	**0.000**	**1909.501**
III	**സെൻട്രൽ സർക്കിൾ, തൃശ്ശൂർ**						
12	വാഴച്ചാൽ	353.414	0.000	0.000	0.000	0.000	353.414
13	ചാലക്കുടി	207.940	0.031	0.000	0.040	0.000	208.011
14	മലയാറ്റൂർ	609.725	1.234	0.000	0.000	0.000	610.959
15	തൃശ്ശൂർ	207.041	0.948	4.306	0.849	0.000	213.144
	ആകെ	**1378.120**	**2.212**	**4.306**	**0.889**	**0.000**	**1385.527**
IV	**ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ, പാലക്കാട്**						
16	മണ്ണാർകാട്	150.732	0.000	271.453	9.137	0.000	431.322
17	നിലമ്പൂർ നോർത്ത്	58.393	0.345	371.720	9.557	0.000	440.016
18	നിലമ്പൂർ സൗത്ത്	56.509	0.033	40.675	1.803	227.970	326.990
19	പാലക്കാട്	73.410	0.000	160.030	30.102	0.000	263.542
20	നെന്മാറ	209.664	0.038	141.653	9.700	0.000	361.055
	ആകെ	**548.708**	**0.416**	**985.531**	**60.300**	**227.970**	**1822.925**

ക്രമ നം.	ഡിവിഷനുകൾ	റിസർവ്വ് വന ങ്ങൾ (RF)	റിസർവ്വ് വനമാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ഭൂമി (PRF)	നിക്ഷിപ്ത വനങ്ങൾ (VF)	പരിസ്ഥിതി ലോല പ്രദേശം (EFL)	സംര ക്ഷിത മേഖല (PA)	ആകെ
V	നോർത്തേൺ സർക്കിൾ കണ്ണൂർ						
21	കോഴിക്കോട്	6.215	26.070	187.274	15.924	74.426	309.909
22	വയനാട് നോർത്ത്	134.058	15.107	65.575	9.082	0.000	223.822
23	വയനാട് സൗത്ത്	67.679	3.774	203.272	20.502	0.000	295.227
24	കണ്ണൂർ	93.361	0.021	60.380	4.910	0.000	158.672
25	കാസർഗോഡ്	86.570	1.374	30.061	4.905	0.000	122.910
	ആകെ	**387.883**	**46.346**	**546.562**	**55.323**	**74.426**	**1110.540**
VI	അഗസ്ത്യവനം (എ.ബി.പി) വൈൽഡ് ലൈഫ് സർക്കിൾ						
26	തിരുവനന്തപുരം	30.980	0.000	0.000	0.000	181.000	211.980
27	ശെന്തുരുണി	0.833	1.403	4.226	0.354	166.820	173.636
	ആകെ	**31.813**	**1.403**	**4.226**	**0.354**	**347.820**	**385.616**
VII	പ്രൊജക്ട് ടൈഗർ, കോട്ടയം, വൈൽഡ് ലൈഫ് സർക്കിൾ						
28	പെരിയാർ ഈസ്റ്റ് (തേക്കടി)	0.000	0.000	0.000	0.675	709.000	709.675
29	പെരിയാർ വെസ്റ്റ് (പീരുമേട്)	0.000	0.000	0.000	0.000	216.000	216.000
30	മൂന്നാർ	0.000	0.000	0.000	0.000	241.077	241.077
31	ഇടുക്കി	35.524	0.000	0.000	0.000	95.000	130.524
	ആകെ	**35.524**	**0.000**	**0.000**	**0.675**	**1261.077**	**1297.276**
VIII	വൈൽഡ് ലൈഫ് , പാലക്കാട്						
32	പറമ്പിക്കുളം	102.770	0.000	0.000	0.000	274.130	376.900
33	വയനാട്	0.000	0.089	0.000	0.052	344.443	344.584
34	സൈലന്റ് വാലി	0.000	0.000	0.000	0.000	237.491	237.491
35	പീച്ചി	29.597	0.000	0.000	0.000	213.420	243.017
36	ആറളം	0.000	0.000	0.000	0.000	85.380	85.380
	ആകെ	**132.367**	**0.089**	**0.000**	**0.052**	**1154.864**	**1287.372**
IX	വനപ്രദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന മറ്റ് ഡിവിഷനുകൾ						
37	റ്റി.എസ്. പെരുമ്പാവൂർ	0.240	0.075	0.000	0.000	0.000	0.315
38	റ്റി.എസ്. കോഴിക്കോട്	0.202	0.000	0.000	0.000	0.000	0.202
39	എൻ.എസ്.സി. കാലടി	6.226	0.000	0.000	0.000	0.000	6.226
40	മംഗളവനം ബി.എസ്	0.000	0.000	0.000	0.000	0.027	0.027
41	എസ്.എഫ്. ആലപ്പുഴ	0.000	1.748	0.000	0.000	0.000	1.748
	ആകെ	**6.668**	**1.823**	**0.000**	**0.000**	**0.027**	**8.518**
	ആകെ വനവിസ്തൃതി	**6442.771**	**302.379**	**1583.584**	**136.990**	**3066.184**	**11531.908**

അധ്യായം 2

വകുപ്പിന്റെ ഘടനാ സംവിധാനം

വകുപ്പിന്റെ ഘടന

വനസംബന്ധമായ എല്ലാ കാര്യങ്ങൾക്കുമായുള്ള സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന്റെ മുഖ്യ ഉപദേശകൻ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററും വനം മേധാവിയുമാണ്. സംസ്ഥാനത്തെ വനവിഭവങ്ങളുടെ സംരക്ഷണവും വകുപ്പിന്റെ വിവിധ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ സമഗ്രമായ മേൽനോട്ടവും നടത്തിപ്പും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചുമതലയിലാണ്. മറ്റ് പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററും അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർമാരും വകുപ്പിന്റെ ദൈനംദിന ഭരണകാര്യങ്ങളിലും വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും പദ്ധതി നിർവഹണത്തിലും വനം മേധാവിയെ സഹായിക്കുന്നു.

പട്ടിക-5
വനം ആസ്ഥാന ഓഫീസിന്റെ ഘടന

ഓഫീസുകൾ/വിഭാഗം	ഓഫീസർമാർ
വനം ആസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	**പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സ്** • പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്) & ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ • പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്മെന്റ്) • പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ്) • പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) • പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & സ്പെഷ്യൽ ഓഫീസർ (ആർ.കെ.ഡി.പി) • അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഫിനാൻസ്, ബഡ്ജറ്റ് & ഓഡിറ്റ്) • അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വിജിലൻസ് & ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ്) • അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഭരണം) • അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, നോഡൽ ഓഫീസർ ഫോറസ്റ്റ് (കൺസർവേഷൻ) ആക്ട്& സി.ഇ.ഒ (CAMPA) • അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഫോറസ്റ്റ് ലാന്റ് ആന്റ് റിസോഴ്സസ്), കോഴിക്കോട് • ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഐ.ടി) • ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇ & ടി ഡബ്ല്യു) • പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & **ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സിന്റെ** ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് **ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി (നിയമം)**

ഓഫീസുകൾ/വിഭാഗം	ഓഫീസർമാർ
വന്യജീവി വിഭാഗം	**പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്) & ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ** ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (അഗസ്ത്യവനം ബയോളജിക്കൽ പാർക്ക്) തിരുവനന്തപുരം • വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, തിരുവനന്തപുരം • വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, ചെന്തുരുണി **ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ, പ്രോജക്ട് ടൈഗർ കോട്ടയം)** • വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, മൂന്നാർ • വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, ഇടുക്കി • ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (പെരിയാർ ടൈഗർ റിസർവ്വ്) ഈസ്റ്റ്, തേക്കടി • ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (പെരിയാർ ടൈഗർ റിസർവ്വ്) വെസ്റ്റ്, പീരുമേട്. **ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്) പാലക്കാട്** • വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, ആറളം വന്യജീവി സങ്കേതം • വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതം • വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, സൈലന്റ് വാലി • ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ, പറമ്പിക്കുളം ടൈഗർ റിസർവ് • വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, പീച്ചി **പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്) & ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡന്റെ ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ്** **ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് വെറ്റിനറി ഓഫീസർ** **ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വന്യജീവി വിഭാഗം)** **അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (പ്രോജക്ട് എലിഫെന്റ്)** അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ബയോഡൈവേർസിറ്റി സെൽ)

ഓഫീസുകൾ/വിഭാഗം	ഓഫീസർമാർ
പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്മെന്റ് വിഭാഗം	**പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്മെന്റ്)** **അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, (എഫ്.ബി & എ)** **ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ആന്റ് റിസർച്ച്)** • വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസർ, കൊല്ലം • വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസർ, പുനലൂർ • വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസർ, അച്ചൻകോവിൽ • വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസർ, മൂന്നാർ • വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസർ, പാലക്കാട് • വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസർ, കോഴിക്കോട് • ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, റിസർച്ച് നോർത്ത്, തൃശ്ശൂർ • ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, റിസർച്ച് നോർത്ത് 1 സ്പെഷ്യൽ ഓഫീസർ, സുവോളജിക്കൽ പാർക്ക്, തൃശ്ശൂർ • ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, റിസർച്ച് സൗത്ത്, തിരുവനന്തപുരം • ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, റിസർച്ച് സൗത്ത് 1, തിരുവനന്തപുരം • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, റിസർച്ച് യൂണിറ്റ്, കുളത്തുപ്പുഴ. • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, റിസർച്ച് യൂണിറ്റ്, പീരുമേട്. • ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ സൗത്ത് കൊല്ലം • ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ സെൻട്രൽ, തൃശ്ശൂർ • ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ, നോർത്ത്, കോഴിക്കോട് • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, ഫോറസ്റ്റ് റിസോഴ്സ് സർവ്വേ സെൽ, തൃശ്ശൂർ **ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് & ട്രൈബൽ വെൽഫെയർ)** • ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് & ട്രൈബൽ വെൽഫെയർ) • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (പാർട്ടിസിപ്പേറ്ററി ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ്) **ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വികസനം)** **അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (പ്ലാനിംഗ്)** **സീനിയർ ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ** **ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ്)**

ഓഫീസുകൾ/വിഭാഗം	ഓഫീസർമാർ
ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് വിഭാഗം	**പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ്)** **ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സ്പെഷ്യൽ അഫോറസ്റ്റേഷൻ & നോഡൽ ഓഫീസർ)** **പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ്)ന്റെ ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ്** • ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സംരക്ഷണം) • ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഫോറസ്റ്റ് റിസോഴ്സസ്) **ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സതേൺ സർക്കിൾ), കൊല്ലം** • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, റാന്നി • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, കോന്നി • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, അച്ചൻകോവിൽ • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, പുനലൂർ • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, തെന്മല • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, തിരുവനന്തപുരം • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ടിമ്പർ സെയിൽസ്, പുനലൂർ • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ടിമ്പർ സെയിൽസ്, തിരുവനന്തപുരം **ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ), കോട്ടയം** • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, കോതമംഗലം • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, മൂന്നാർ • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, മാങ്കുളം • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, കോട്ടയം • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, സാൻഡൽ ഡിവിഷൻ, മറയൂർ • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ടിമ്പർ സെയിൽസ്, കോട്ടയം **ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സെൻട്രൽ സർക്കിൾ), തൃശ്ശൂർ** • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, തൃശ്ശൂർ • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ചാലക്കുടി • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, വാഴച്ചാൽ • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, മലയാറ്റൂർ • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ടിമ്പർ സെയിൽസ്, പെരുമ്പാവൂർ **ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ), പാലക്കാട്** • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, നിലമ്പൂർ നോർത്ത് • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, നിലമ്പൂർ സൗത്ത് • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, മണ്ണാർകാട് • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, പാലക്കാട് • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, നെന്മാറ • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ടിമ്പർ സെയിൽസ് പാലക്കാട് **ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (നോർത്തേൺ സർക്കിൾ), കണ്ണൂർ** • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, കണ്ണൂർ • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, നോർത്ത് വയനാട് • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, സൗത്ത് വയനാട് • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, കോഴിക്കോട് • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, കാസർഗോഡ് • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ടിമ്പർ സെയിൽസ് കോഴിക്കോട്

ഓഫീസുകൾ/വിഭാഗം	ഓഫീസർമാർ
സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി വിഭാഗം	**പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി)** **ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) സതേൺ സർക്കിൾ, കൊല്ലം** • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി), തിരുവനന്തപുരം • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി), കൊല്ലം • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) ആലപ്പുഴ • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) പത്തനംതിട്ട • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) കോട്ടയം • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) എക്സ്റ്റെൻഷൻ, കൊല്ലം **ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി), സെൻട്രൽ സർക്കിൾ, എറണാകുളം** • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) പാലക്കാട് • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) തൃശ്ശൂർ • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) എറണാകുളം • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി), ഇടുക്കി • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി), എക്സ്റ്റെൻഷൻ, എറണാകുളം • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, (നേച്ചർ സ്റ്റഡി സെന്റർ), കാലടി **ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) നോർത്തേൺ സർക്കിൾ, കോഴിക്കോട്** • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി), കോഴിക്കോട് • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി), കാസർഗോഡ് • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി), കണ്ണൂർ • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി), വയനാട് • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി), മലപ്പുറം • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി), എക്സ്റ്റെൻഷൻ, കോഴിക്കോട് **അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി)** **അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ(സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി എക്സ്റ്റെൻഷൻ)** **ഡയറക്ടർ,ഫോറസ്ട്രി ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ**

ഓഫീസുകൾ/വിഭാഗം	ഓഫീസർമാർ
വിജിലൻസ് & ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ് വിഭാഗം	**അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, (വിജിലൻസ് & ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ് വിഭാഗം)** **ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, (ഇൻസ്പെക്ഷൻ & ഇവാല്യവേഷൻ) കോട്ടയം** • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ഫ്ളൈയിങ് സ്ക്വാഡ്, തിരുവനന്തപുരം • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ഫ്ളൈയിങ് സ്ക്വാഡ്, പുനലൂർ • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ഫ്ളൈയിങ് സ്ക്വാഡ്, കോതമംഗലം • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ഫ്ളൈയിങ് സ്ക്വാഡ്, ഇടുക്കി **ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇൻസ്പെക്ഷൻ ആന്റ് ഇവാല്യവേഷൻ) കോഴിക്കോട്** • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ഫ്ളൈയിങ് സ്ക്വാഡ്, എറണാകുളം • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ഫ്ളൈയിങ് സ്ക്വാഡ്, പാലക്കാട്. • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ഫ്ളൈയിങ് സ്ക്വാഡ്, കോഴിക്കോട് • ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ഫ്ളൈയിങ് സ്ക്വാഡ്, കണ്ണൂർ **അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വിജിലൻസ്-1)** **അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വിജിലൻസ്-2)** **അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വിജിലൻസ്-3)** **അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വിജിലൻസ്-4)**
ഭരണ വിഭാഗം	**ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഹ്യൂമൻ റിസോഴ്സസ് ഡെവലപ്മെന്റ്)** • ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഹ്യൂമൻ റിസോഴ്സസ് ഡെവലപ്മെന്റ്) • ഡയറക്ടർ, സംസ്ഥാന വന പരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, വാളയാർ • ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ സംസ്ഥാന വന പരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, വാളയാർ • ഡയറക്ടർ, സംസ്ഥാന വനപരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, അരിപ്പ • ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ, സംസ്ഥാന വനപരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, അരിപ്പ • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (എച്ച്.ആർ.ഡി) **ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഭരണം)** **അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഭരണം)** **സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ** **അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (എസ്റ്റേറ്റ് ഓഫീസർ)**
ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ CAMPA & കസ്റ്റോഡിയൻ EFL	• ജോയിന്റ് ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ (CAMPA) • ഡെപ്യൂട്ടി ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ (CAMPA)
സ്പെഷ്യൽ അഫോറസ്റ്റേഷൻ & നോഡൽ ഓഫീസർ വിഭാഗം	**ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ** • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സ്പെഷ്യൽ അഫോറസ്റ്റേഷൻ & നോഡൽ ഓഫീസർ)
ഐ.ടി വിഭാഗം	**ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജി)** • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജി) • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ജിയോഗ്രാഫിക്കൽ ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം)
ഫോറസ്റ്റ് ലാന്റ് & റിസോഴ്സ് വിഭാഗം	**അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഫോറസ്റ്റ് ലാന്റ് ആന്റ് റിസോഴ്സസ്), കോഴിക്കോട്** • അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ്) • അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർ, ഫോറസ്റ്റ് മിനി സർവേ, കോഴിക്കോട്

പട്ടിക-6
വിവിധ വിഭാഗങ്ങളുടെ ചുമതല വഹിച്ചിരുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ പേരു വിവരം 2022-23

ക്രമ നം.	കാര്യാലയം/ വിഭാഗം	പേര്	ഉദ്യോഗപ്പേര്	കാലഘട്ടം	റിമാർക്സ്
1	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സ് (വനം മേധാവി)	ശ്രീ.പി.കെ. കേശവൻ ഐ.എഫ്. എസ്	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സ്	01.03.2018 - 31.05.2022	
		ശ്രീ.ബെന്നിച്ചൻ തോമസ് ഐ. എഫ്.എസ്		01.06.2022 –തുടരുന്നു	
2	വൈൽഡ് ലൈഫ്	ശ്രീ. ബെന്നിച്ചൻ തോമസ് ഐ. എഫ്.എസ്	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്) &ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ	09.06.2021- 16.06.2022	അധിക ചുമതല
		ശ്രീ.ഗംഗാ സിംഗ് ഐ.എഫ്.എസ്	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ്)	17.06.2022- തുടരുന്നു	
3	ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ്	ശ്രീ.നോയൽ തോമസ് ഐ.എഫ്.എസ്		08.06.2021- തുടരുന്നു	
4	വിജിലൻസ് & ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ്	ശ്രീ.ഗംഗാ സിംഗ് ഐ.എഫ്.എസ്	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വിജിലൻസ് & ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ്)	27.11.2020 അപരാഹ്നം – 16.06.2022	17.06.2022 എക്സ്കേഡർ തസ്തിക നിർത്ത ലാക്കി
5	പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്മെന്റ്	ശ്രീ.ഡി.ജയപ്രസാദ് ഐ.എഫ്.എസ്	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്മെന്റ്)	03.03.2021- തുടരുന്നു.	
6	സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി	ശ്രീ. ഇ.പ്രദീപ് കുമാർ ഐ.എഫ്.എസ്	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി)	16.06.2022-തുടരുന്നു.	G.O (Rt)No. 25042022/ GAD പ്രകാരം 16.06.2022 എക്സ്കേഡർ തസ്തിക സൃഷ്ടിച്ചു.
7	റീബിൽഡ് കേരള ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാം	ശ്രീമതി. പ്രകൃതി ശ്രീവാസ്തവ ഐ.എഫ്.എസ്	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & സ്പെഷ്യൽ ഓഫീസർ (ആർ.കെ.ഡി.പി)	03.08.2022-31.07.2023	എക്സ്കേഡർ തസ്തിക
8	അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ	ഡോ. പി.പുകഴേന്തി ഐ.എഫ്.എസ്	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഭരണം)	01.01.2021- തുടരുന്നു.	
9	ഫിനാൻസ്, ബഡ്ജറ്റ് & ആഡിറ്റ്	ശ്രീ. പ്രമോദ് ജി. കൃഷ്ണൻ ഐ.എഫ്.എസ്	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (എഫ്.ബി &എ)	01.01.2022-16.06.2022	
		ശ്രീ. ഡി.ജയപ്രസാദ് ഐ.എഫ്.എസ്	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്മെന്റ്)	17.06.2022- തുടരുന്നു.	അധിക ചുമതല

ക്രമ നം.	കാര്യാലയം/ വിഭാഗം	പേര്	ഉദ്യോഗപ്പേര്	കാലഘട്ടം	റിമാർക്സ്
10	ഫോറസ്റ്റ് ലാന്റ് & റിസോഴ്സസ് കോഴിക്കോട്	ശ്രീ. രാജേഷ് രവീന്ദ്രൻ ഐ.എഫ്.എസ്	സി.ഇ.ഒ CAMPA	09.06.2021-28.02.2023	അധിക ചുമതല
		ശ്രീ. അനൂപ് കെ.ആർ. ഐ.എഫ്.എസ്	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സെൻട്രൽ സർക്കിൾ)	01.03.2023-തുടരുന്നു	അധിക ചുമതല
11	വിജിലൻസ് & ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ്	ശ്രീ. പ്രമോദ് ജി. കൃഷ്ണൻ ഐ.എഫ്.എസ്	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വി & എഫ്.ഐ)	17.06.2022- തുടരുന്നു.	
12	സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി	ശ്രീ. ഇ. പ്രദീപ് കുമാർ ഐ.എഫ്.എസ്	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി)	07.08.2019- 16.06.2022	16.06.2022 എക്സ്കേഡർ തസ്തിക നിർത്തലാക്കി
13	ഇൻഫോർമേഷൻ ടെക്നോളജി	ഡോ. പി. പുകഴേന്തി ഐ.എഫ്.എസ്	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഭരണം)	17.08.2021- 31.03.2023	അധിക ചുമതല
14	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച്	ശ്രീ. പ്രമോദ് ജി. കൃഷ്ണൻ ഐ.എഫ്.എസ്	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (എഫ്.ബി &എ)	01.01.2022-16.06.2022	അധിക ചുമതല
		ശ്രീ. പ്രമോദ് ജി. കൃഷ്ണൻ ഐ.എഫ്.എസ്	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വി & എഫ്.ഐ)	17.06.2022- 31.03.2023	അധിക ചുമതല
15	ഇക്കോഡെവലപ്മെന്റ് & ട്രൈബൽ വെൽഫെയർ	ശ്രീ. ഡി. ജയപ്രസാദ് ഐ.എഫ്.എസ്	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്മെന്റ്)	01.01.2022- 09.03.2023	അധിക ചുമതല
		ശ്രീ. ജസ്റ്റിൻ മോഹൻ ഐ.എഫ്.എസ്	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇക്കോഡെവലപ്മെന്റ് & ട്രൈബൽ വെൽഫെയർ)	10.03.2023- തുടരുന്നു.	
16	സി.ഇ.ഒ കോംപൻസേറ്ററി അഫോറസ്റ്റേഷൻ ഓഫ് മാനേജ്മെന്റ് & പ്ലാനിംഗ് അതോറിറ്റി	ശ്രീ.രാജേഷ് രവീന്ദ്രൻ ഐ.എഫ്.എസ്	സി.ഇ.ഒ കോംപൻസേറ്ററി അഫോറസ്റ്റേഷൻ ഓഫ് മാനേജ്മെന്റ് &പ്ലാനിംഗ് അതോറിറ്റി	04.11.2020- തുടരുന്നു.	എക്സ്കേഡർ പോസ്റ്റ്
17	ഹ്യൂമൻ റിസോഴ്സസ് ഡെവലപ്മെന്റ്	കുമാരി നീതുലക്ഷ്മി.എം ഐ.എഫ്.എസ്	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (എച്ച്.ആർ.ഡി) പൂർണ്ണചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	11.02.2021- തുടരുന്നു.	

ടെറിട്ടോറിയൽ സർക്കിൾ

ക്രമ നം.	കാര്യാലയം/ വിഭാഗം	പേര്	ഉദ്യോഗപ്പേര്	കാലഘട്ടം	റിമാർക്സ്
1	സതേൺ സർക്കിൾ, കൊല്ലം	ശ്രീ. സഞ്ജയൻ കുമാർ ഐ.എഫ്.എസ്	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, സതേൺ സർക്കിൾ, കൊല്ലം	07.05.2020 - 31.03.2023	
2	ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ, കോട്ടയം	ശ്രീ. ജോർജി പി. മാത്തച്ചൻ ഐ.എഫ്.എസ്	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ) പൂർണ്ണ ചുമതലയുള്ള ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	26.10.2019 – 10.08.2022	
		ശ്രീ. അരുൺ. ആർ. എസ്. ഐ.എഫ്.എസ്	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ) പൂർണ്ണ ചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	11.08.2022 - തുടരുന്നു	
3	സെൻട്രൽ സർക്കിൾ, തൃശ്ശൂർ	ശ്രീ. അനൂപ് കെ.ആർ. ഐ.എഫ്.എസ്	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (സെൻട്രൽ സർക്കിൾ) പൂർണ്ണ ചുമതലയുള്ള ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	01.09.2021 - തുടരുന്നു	
4	ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ, പാലക്കാട്	ശ്രീ. വിജയാനന്ദൻ ഐ.എഫ്.എസ്	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ) പൂർണ്ണ ചുമതലയുള്ള ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	25.08.2021 - തുടരുന്നു.	
5	നോർത്തേൺ സർക്കിൾ, കണ്ണൂർ	ശ്രീ. വിനോദ് കുമാർ. ഡി.കെ ഐ.എഫ്.എസ്	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (നോർത്തേൺ സർക്കിൾ) പൂർണ്ണ ചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	06.08.2020 - 03.08.2022	
		ശ്രീമതി ദീപ കെ. എസ്. ഐ.എഫ്.എസ്	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (നോർത്തേൺ സർക്കിൾ) പൂർണ്ണ ചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	04.08.2022 - തുടരുന്നു	

വൈൽഡ് ലൈഫ് സർക്കിൾ

ക്രമ നം.	കാര്യാലയം/ വിഭാഗം	പേര്	ഉദ്യോഗപ്പേര്	കാലഘട്ടം	റിമാർക്സ്
6	വൈൽഡ് ലൈഫ് , പാലക്കാട്	ശ്രീ. കെ. വി. ഉത്തമൻ ഐ.എഫ്.എസ്	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (വൈൽഡ് ലൈഫ് &ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ) പൂർണ്ണചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	01.09.2021-30.04.2022	
		ശ്രീ. വിജയാനന്ദൻ ഐ.എഫ്.എസ്	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (വൈൽഡ് ലൈഫ് &ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ) പൂർണ്ണചുമതലയുള്ള ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	01.05.2022-04.08.2022	അധിക ചുമതല

ക്രമ നം.	കാര്യാലയം/ വിഭാഗം	പേര്	ഉദ്യോഗപ്പേര്	കാലഘട്ടം	റിമാർക്ക്സ്
		ശ്രീ. പി. മുഹമ്മദ് ഷബാബ് ഐ.എഫ്.എസ്	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (വൈൽഡ് ലൈഫ് &ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ) പൂർണ്ണചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	05.08.2022- തുടരുന്നു	
7	ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ (പ്രൊജക്ട് ടൈഗർ, കോട്ടയം)	ശ്രീ. പ്രമോദ്.പി. പി. ഐ.എഫ്.എസ്	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ, പ്രൊജക്ട് ടൈഗർ,) പൂർണ്ണചുമതലയുള്ള ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	01.09.2021 – തുടരുന്നു	
8	അഗസ്ത്യവനം ബയോളജിക്കൽ പാർക്ക്, തിരുവനന്തപുരം	ശ്രീ. ടി. സി. ത്യാഗരാജ് ഐ.എഫ്.എസ്	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (വൈൽഡ് ലൈഫ് , എ.ബി.പി സർക്കിൾ) പൂർണ്ണ ചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	28.01.2022- 31.07.2022	
		ശ്രീ. എസ്. സൺ ഐ.എഫ്.എസ്	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (വൈൽഡ് ലൈഫ് , എ.ബി.പി സർക്കിൾ) പൂർണ്ണ ചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	01.08.2022-31.03.2023	

സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി /ഐ & ഇ സർക്കിൾ

ക്രമ നം.	കാര്യാലയം/ വിഭാഗം	പേര്	ഉദ്യോഗപ്പേര്	കാലഘട്ടം	റിമാർക്ക്സ്
1	സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി, സതേൺ റീജിയൻ, കൊല്ലം	ശ്രീ. എൻ. ടി. സാജൻ ഐ.എഫ്.എസ്	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) പൂർണ്ണചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	26.08.2021-31.07.2022	
		ശ്രീ. എ. പി. സുനിൽ ബാബു ഐ.എഫ്.എസ്	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) പൂർണ്ണചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	01.08.2022- തുടരുന്നു	
2	സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി, സെൻട്രൽ റീജിയൻ, എറണാകുളം	ശ്രീമതി ഇന്ദുവിജയൻ ഐ.എഫ്.എസ്	എം.ഡി ഫോറസ്റ്റ് ഇൻഡസ്ട്രീ സ്ട്രാവൻകൂർ ലിമിറ്റഡ്, ആലുവ	04.10.2021 – 10.07.2022	
			ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) പൂർണ്ണചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	11.07.2022- തുടരുന്നു	
3	സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി, നോർത്തേൺ റീജിയൻ, കോഴിക്കോട്	ശ്രീമതി ആർ. കീർത്തി ഐ.എഫ്.എസ്	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) പൂർണ്ണചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	18.08.2021 – 02.08.2022	
			ഡയറക്ടർ, സുവോളജിക്കൽ പാർക്ക്, തൃശ്ശൂർ	03.08.2022-28.02.2023	അധിക ചുമതല

ക്രമ നം.	കാര്യാലയം/ വിഭാഗം	പേര്	ഉദ്യോഗപ്പേര്	കാലഘട്ടം	റിമാർക്ക്സ്
		ശ്രീമതി ദീപ കെ. എസ് ഐ.എഫ്.എസ്	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) പൂർണ്ണചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	01.03.2023- തുടരുന്നു	അധിക ചുമതല
4	ഇൻസ്പെക്ഷൻ & ഇവാല്യുവേഷൻ, കോട്ടയം	ശ്രീ. സാമുവൽ വൻലാംങ്ത പച്ചൗ, ഐ.എഫ്.എസ്	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (ഐ & ഇ) പൂർണ്ണചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	08.11.2021-07.08.2022	
		കുമാരി നീതു ലക്ഷ്മി എം. ഐ.എഫ്.എസ്	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (ഐ & ഇ) പൂർണ്ണചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	08.08.2022- തുടരുന്നു	
5	ഇൻസ്പെക്ഷൻ & ഇവാല്യുവേഷൻ, കോഴിക്കോട്	ശ്രീ. ദേവപ്രസാദ് ഐ.എഫ്.എസ്	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഐ & ഇ) കോഴിക്കോട്	11.11.2020-29.07.2022	
		ശ്രീ. നരേന്ദ്ര ബാബു ഐ.എഫ്.എസ്	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (ഐ & ഇ) പൂർണ്ണചുമതലയുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	30.07.2022- തുടരുന്നു	

2.1 വനം സർക്കിൾ

സംസ്ഥാനത്തെ വനങ്ങളുടെ പൊതുവായ നടത്തിപ്പിനും ഭരണത്തിനും വേണ്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ റാങ്കിലുള്ള ഓഫീസർമാരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 11 വനം സർക്കിളുകൾ ഉണ്ട്. (ടെറിട്ടോറിയൽ-5, വൈൽഡ് ലൈഫ് -3, സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി -3). വനം സർക്കിളുകൾ വനം ഡിവിഷനുകൾ അടങ്ങിയതാണ്. അവയുടെ നേതൃത്വം ഒരു ഡിവിഷൻ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർക്ക് (DFO) ആയിരിക്കും. വനം ഡിവിഷനുകൾ വനം റേഞ്ചുകൾ അടങ്ങിയതാണ്. റെയിഞ്ചുകളുടെ ചുമതല റെയിഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ (RFO)-ക്കായിരിക്കും. വിവിധ വനവിഭാഗങ്ങളുടെ കീഴിൽ വരുന്ന സർക്കിളുകൾ, ഡിവിഷനുകൾ, റേഞ്ചുകൾ എന്നിവയുടെ എണ്ണം താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

പട്ടിക-7

വകുപ്പിനു കീഴിലുള്ള സർക്കിളുകൾ/ഡിവിഷനുകൾ/റേഞ്ചുകൾ

വിഭാഗം	സർക്കിളുകൾ	ഡിവിഷനുകൾ	റേഞ്ചുകൾ
ടെറിട്ടോറിയൽ	5	25	81*
തടി വിൽപ്പന (Functional Unit)		6	28
വൈൽഡ് ലൈഫ്	3	11	31#
സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി	3	**17	32
നാച്ചുറൽ സ്റ്റഡി സെന്റർ		1	
വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച്	1	9##	15
വിജിലൻസും വനം ഇന്റലിജൻസും	2	8	18
പരിശീലനം	1	2	
ആകെ	15	79	205

*ഇവയിൽ 5 എണ്ണം ടെറിട്ടോറിയൽ ഫങ്ഷണൽ യൂണിറ്റുകളാണ്.
#ഇവയിൽ 4 എണ്ണം വന്യജീവി ഫങ്ഷണൽ യൂണിറ്റുകളാണ്.
** ഇവയിൽ 3 എണ്ണം സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ വിഭാഗത്തിന്റെ അനുബന്ധ യൂണിറ്റുകളാണ്.
##ഇവയിൽ 2 എണ്ണം ഗവേഷണ ഡിവിഷനുകളാണ്.

പട്ടിക-8

വനം സർക്കിളുകളുടെ ഘടന

ടെറിട്ടോറിയൽ സർക്കിൾ	ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷനുകൾ	ടെറിട്ടോറിയൽ റേഞ്ചുകൾ
1. സതേൺ സർക്കിൾ, കൊല്ലം	1.തിരുവനന്തപുരം	1.കുളത്തൂപ്പുഴ 2.പാലോട് 3.പരുത്തിപ്പള്ളി
	2.തെന്മല	4.ആര്യൻകാവ് 5.തെന്മല 6.സെൻട്രൽ നഴ്സറി, കുളത്തൂപ്പുഴ*
	3.പുനലൂർ	7.പത്തനാപുരം 8.അഞ്ചൽ
	4.അച്ചൻകോവിൽ	9.കല്ലാർ 10.കാനയാർ 11.അച്ചൻകോവിൽ
	5.കോന്നി	12.മണ്ണാറപ്പാറ 13.നടുവത്തുമൂഴി 14.കോന്നി
	6.റാന്നി	15.ഗൂഡ്രിക്കൽ 16.റാന്നി 17.വടശ്ശേരിക്കര

ടെറിട്ടോറിയൽ സർക്കിൾ	ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷനുകൾ	ടെറിട്ടോറിയൽ റേഞ്ചുകൾ
2. ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ കോട്ടയം	7.കോട്ടയം	18.നഗരംപാറ 19.അയ്യപ്പൻ കോവിൽ 20.കുമിളി 21.എരുമേലി
	8.കോതമംഗലം	22.കോതമംഗലം 23.മുള്ളരിങ്ങാട് 24.കാളിയാർ 25.തൊടുപുഴ
	9.മാങ്കുളം	26.ആനക്കുളം 27.മാങ്കുളം
	10.മൂന്നാർ	28.മൂന്നാർ 29.ദേവികുളം 30.അടിമാലി 31.നേരിയമംഗലം
	11.മറയൂർ	32.മറയൂർ 33.കാന്തല്ലൂർ 34.സ്പെഷ്യൽ ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ യൂണിറ്റ്*
3. സെൻട്രൽ സർക്കിൾ തൃശ്ശൂർ	12.മലയാറ്റൂർ	35.തുണ്ടത്തിൽ 36.കുട്ടമ്പുഴ 37.കാലടി 38.കോടനാട് 39.ഇടമലയാർ
	13.വാഴച്ചാൽ	40.ചാർപ്പ 41.വാഴച്ചാൽ 42.ഷോളയാർ 43.കൊല്ലത്തിരുമേട് 44. ആതിരപ്പള്ളി
	14.ചാലക്കുടി	45.പാലപ്പിള്ളി 46.വെള്ളിക്കുളങ്ങര 47.പരിയാരം 48.സെൻട്രൽ നഴ്സറി, ചെട്ടിക്കുളം*
	15.തൃശ്ശൂർ	49.വടക്കാഞ്ചേരി 50.മച്ചാട് 51.പട്ടിക്കാട്
4. ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ പാലക്കാട്	16.നിലമ്പൂർ സൗത്ത്	52.കരുളായി 53.കാളികാവ്
	17.നിലമ്പൂർ നോർത്ത്	54.വഴിക്കടവ് 55.നിലമ്പൂർ 56.എടവണ്ണ 57.ഫോറസ്റ്റ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ ഫോഴ്സ്, നിലമ്പൂർ* 58.സെൻട്രൽ നഴ്സറി നിലമ്പൂർ*

ടെറിട്ടോറിയൽ സർക്കിൾ	ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷനുകൾ	ടെറിട്ടോറിയൽ റേഞ്ചുകൾ
	18.പാലക്കാട്	59.ഒറ്റപ്പാലം 60.ഒലവക്കോട് 61.വാളയാർ
	19.മണ്ണാർക്കാട്	62.അട്ടപ്പാടി 63.അഗളി 64.മണ്ണാർക്കാട്
	20.നെന്മാറ	65.ആലത്തൂർ 66.കൊല്ലങ്കോട് 67.നെല്ലിയാമ്പതി
5.നോർത്തേൺ സർക്കിൾ കണ്ണൂർ	21.കോഴിക്കോട്	68.കുറ്റ്യാടി 69.പെരുവണ്ണാമൂഴി 70.താമരശ്ശേരി
	22.വയനാട് സൗത്ത്	71.ചെതലയം (ചെതലത്ത്) 72.കൽപ്പറ്റ 73.മേപ്പാടി
	23.വയനാട് നോർത്ത്	74.ബേഗൂർ 75.മാനന്തവാടി 76.പെരിയ
	24.കാസർഗോഡ്	77.കാസർഗോഡ് 78.കാഞ്ഞങ്ങാട്
	25.കണ്ണൂർ	79.തളിപ്പറമ്പ് 80.കൊട്ടിയൂർ 81.കണ്ണവം

തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷനുകൾ	തടിവിൽപ്പന റേഞ്ച്
1.തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷൻ, തിരുവനന്തപുരം	1.ആര്യങ്കാവ് ഡിപ്പോ 2.കുളത്തൂപ്പുഴ ഡിപ്പോ 3.തെന്മല ഡിപ്പോ 4.അച്ചൻകോവിൽ ഡിപ്പോ 5.മുള്ളുമല (അനക്സ്)
2.തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷൻ, പുനലൂർ	6.അരീക്കക്കാവ് ഡിപ്പോ 7.കോന്നി ഡിപ്പോ 8.പത്തനാപുരം ഡിപ്പോ 9.തുയത്ത് ഡിപ്പോ 10.കടയ്ക്കാമൺ ഡിപ്പോ 11.വീയപുരം ഡിപ്പോ
3. തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷൻ, കോട്ടയം	12.കോതമംഗലം ഡിപ്പോ 13.തലക്കോട് ഡിപ്പോ 14.വെട്ടിക്കാട് ഡിപ്പോ 15.പാറമ്പുഴ ഡിപ്പോ

തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷനുകൾ	തടിവിൽപ്പന റേഞ്ച്
4.തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷൻ, പെരുമ്പാവൂർ	16.ചാലക്കുടി ഡിപ്പോ 17.ചെട്ടിക്കുളം ഡിപ്പോ 18.മുടിക്കൽ ഡിപ്പോ 19.വരാപ്പുഴ ഡിപ്പോ 20.വീട്ടൂർ ഡിപ്പോ
5. തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷൻ, പാലക്കാട്	21.നെടുങ്കയം ഡിപ്പോ 22.അരുവാക്കോട് ഡിപ്പോ 23.വാളയാർ ഡിപ്പോ
6. തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷൻ, കോഴിക്കോട്	24.ചാലിയം ഡിപ്പോ 25.കുപ്പാടി ഡിപ്പോ 26.ബാവലി ഡിപ്പോ 27.കണ്ണോത്ത് ഡിപ്പോ 28.പരപ്പ ഡിപ്പോ

വന്യജീവി സർക്കിൾ	വന്യജീവി ഡിവിഷനുകൾ	വന്യജീവി റേഞ്ചുകൾ
1.അഗസ്ത്യവനം-ബയോളജിക്കൽ പാർക്ക്, തിരുവനന്തപുരം	1.ശെന്തുരുണി	1.ശെന്തുരുണി
	2.തിരുവനന്തപുരം	2.പേപ്പാറ 3.നെയ്യാർ 4. അഗസ്ത്യവനം ബയോളജിക്കൽ പാർക്ക്
2.ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ (പ്രോജക്ട് ടൈഗർ) കോട്ടയം	3.പെരിയാർ ഈസ്റ്റ്	5.പെരിയാർ 6.വള്ളക്കടവ് 7.തേക്കടി 8.റിസർച്ച്, തേക്കടി # 9.ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ്, തേക്കടി # 10.ഇക്കോ-ഡെവലപ്മെന്റ് റെയിഞ്ച് #
	4.പെരിയാർ വെസ്റ്റ്	11.പമ്പ 12.അഴുത
	5.ഇടുക്കി	13.തട്ടേക്കാട് പക്ഷി സങ്കേതം 14.ഇടുക്കി
	6.മൂന്നാർ	15.ഷോല നാഷണൽ പാർക്ക് 16.ചിന്നാർ 17.ഇരവികുളം നാഷണൽ പാർക്ക്
3.വന്യജീവി സർക്കിൾ, പാലക്കാട്	7.പീച്ചി	18.പീച്ചി 19.ചിമ്മിനി
	8.സൈലന്റ് വാലി	20.സൈലന്റ് വാലി 21.ഭവാനി
	9.പറമ്പിക്കുളം	22.സുങ്കം 23.പറമ്പിക്കുളം 24.ഒരുകൊമ്പൻ 25.കരിമല

വന്യജീവി സർക്കിൾ	വന്യജീവി ഡിവിഷനുകൾ	വന്യജീവി റേഞ്ചുകൾ
	10.ആറളം	26.ആറളം
	11.വയനാട്	27.തോൽപ്പെട്ടി 28.കുറിച്ച്യാട് 29.സുൽത്താൻ ബത്തേരി 30.മുത്തങ്ങ 31.എലിഫെന്റ് സ്ക്വാഡ് #

സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി സർക്കിൾ	സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി ഡിവിഷനുകൾ	സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി റേഞ്ചുകൾ
1.സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി, സതേൺ റീജിയൻ, കൊല്ലം	1.തിരുവനന്തപുരം	1.ആറ്റിങ്ങൽ 2.തിരുവനന്തപുരം റെയിഞ്ച് I തിരുവനന്തപുരം റെയിഞ്ച് II 3.നെയ്യാറ്റിൻകര
	2.കൊല്ലം	4.പുനലൂർ 5.കൊല്ലം
	3.പത്തനംതിട്ട	6.റാന്നി 7.പത്തനംതിട്ട
	4.ആലപ്പുഴ	8.ആലപ്പുഴ 9.ചെങ്ങന്നൂർ
	5.കോട്ടയം	10.പൊൻകുന്നം 11.കോട്ടയം
	6.സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി എക്സ്റ്റൻഷൻ, കൊല്ലം **	
2. സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി, സെൻട്രൽ റീജിയൻ, എറണാകുളം	7.ഇടുക്കി	12.മൂന്നാർ 13.കട്ടപ്പന 14.പീരുമേട് 15.തൊടുപുഴ
	8.(എ) എറണാകുളം	16.പെരുമ്പാവൂർ 17.എറണാകുളം
	(ബി) നേച്ചർ സ്റ്റഡി സെന്റർ (എൻ.എസ്.സി) കാലടി	
	9.തൃശ്ശൂർ	18.തൃശ്ശൂർ 19.ചാലക്കുടി
	10.പാലക്കാട്	20.അഗളി 21.മണ്ണാർക്കാട് 22.പാലക്കാട്
	11.സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി എക്സ്റ്റൻഷൻ, എറണാകുളം **	
3.സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി നോർത്തേൺ റീജിയൻ, കോഴിക്കോട്	12.മലപ്പുറം	23.നിലമ്പൂർ 24.മലപ്പുറം
	13.കോഴിക്കോട്	25.കോഴിക്കോട് റെയിഞ്ച് 26.വടകര

സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി സർക്കിൾ	സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി ഡിവിഷനുകൾ	സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി റേഞ്ചുകൾ
	14.വയനാട്	27.മാനന്തവാടി 28.കൽപ്പറ്റ
	15.കണ്ണൂർ	29.കണ്ണൂർ 30.തലശ്ശേരി
	16.കാസർഗോഡ്	31.ഹോസ്ദുർഗ് 32.കാസർഗോഡ്
	17.സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി എക്സ്റ്റൻഷൻ, കോഴിക്കോട് **	

വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ &റിസർച്ച് സർക്കിൾ	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച് ഡിവിഷൻ	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച് റെയിഞ്ച്/യൂണിറ്റ്
തിരുവനന്തപുരം	1.അച്ചൻകോവിൽ	1.ആർ.എഫ്.ഒ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ റെയിഞ്ച് I
		2.ആർ.എഫ്.ഒ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ റെയിഞ്ച് II
	2.കോഴിക്കോട്	3.ആർഎഫ്.ഒ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ റെയിഞ്ച്
	3.പാലക്കാട്	4.ആർ.എഫ്.ഒ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ റെയിഞ്ച് I
		5.ആർ.എഫ്.ഒ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ റെയിഞ്ച് II
	4.മൂന്നാർ	6.ആർ.എഫ്.ഒ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ റെയിഞ്ച് I
		7.ആർ.എഫ്.ഒ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ റെയിഞ്ച് II
	5.തൃശ്ശൂർ എഫ്.ആർ.എസ്.സി	8.ആർ.എഫ്.ഒ. എഫ്.ആർ.എസ്.സി തൃശ്ശൂർ
	6.പുനലൂർ	9.ആർ.എഫ്.ഒ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ റെയിഞ്ച് I
		10.ആർ.എഫ്.ഒ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ റെയിഞ്ച് II
	7.കൊല്ലം	11.ആർ.എഫ്.ഒ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ റെയിഞ്ച്
	8.റിസർച്ച് (നോർത്ത്) ##	എ.സി.എഫ്, പാലക്കാട് റിസർച്ച് യൂണിറ്റ്
		12.ആർ.എഫ്.ഒ നിലമ്പൂർ റിസർച്ച് റെയിഞ്ച്
		13.ആർ.എഫ്.ഒ മാനന്തവാടി റിസർച്ച് റെയിഞ്ച്
		14.ആർ.എഫ്.ഒ ഫോറസ്റ്റ് സീഡ് സെന്റർ, പീച്ചി
	9. റിസർച്ച് (സൗത്ത്) ##	എ.സി.എഫ്, കുളത്തുപ്പുഴ റിസർച്ച് യൂണിറ്റ്
		എ.സി.എഫ്, പീരുമേട് റിസർച്ച് യൂണിറ്റ്
		15.ആർ.എഫ്.ഒ കോടനാട് റിസർച്ച് റെയിഞ്ച്

വിജിലൻസ് സർക്കിൾ	ഡിവിഷനുകൾ	ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് റേഞ്ചുകൾ
1. ഇൻസ്പെക്ഷൻ & ഇവാല്യവേഷൻ, കോട്ടയം	1.തിരുവനന്തപുരം	1.ചുള്ളിമാന്നൂർ 2.കൺട്രോൾ റൂം
	2.പുനലൂർ	3.റാന്നി 4.പുനലൂർ
	3.കോതമംഗലം	5.മൂന്നാർ 6.തൊടുപുഴ 7.കോതമംഗലം
	4.ഇടുക്കി	8.ഇടുക്കി 9.മുണ്ടക്കയം

വിജിലൻസ് സർക്കിൾ	ഡിവിഷനുകൾ	ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് റേഞ്ചുകൾ
2. ഇൻസ്പെക്ഷൻ & ഇവാല്വേഷൻ, കോഴിക്കോട്	5.എറണാകുളം	10.തൃശ്ശൂർ 11.പെരുമ്പാവൂർ
	6.പാലക്കാട്	12.പാലക്കാട് 13.നെല്ലിയാമ്പതി
	7.കോഴിക്കോട്	14.കോഴിക്കോട് 15.കൽപ്പറ്റ 16.നിലമ്പൂർ
	8.കണ്ണൂർ	17.കാസർഗോഡ് 18.കണ്ണൂർ

എച്ച്.ആർ.ഡി സർക്കിൾ	സ്ഥാപനങ്ങൾ
1.മാനവശേഷി വികസന വനം പരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, പി.ടി.പിനഗർ, തിരുവനന്തപുരം	1. സംസ്ഥാന വനം പരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, വാളയാർ 2.സംസ്ഥാന വനം പരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, അരിപ്പ

* ടെറിട്ടോറിയൽ പ്രവർത്തന യൂണിറ്റുകൾ
\# വന്യജീവി പ്രവർത്തന യൂണിറ്റുകൾ
** സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ എക്സ്റ്റെൻഷൻ യൂണിറ്റുകൾ
\## ഗവേഷണഡിവിഷനുകൾ

നോട്ട്: വനം സ്റ്റേഷനുകളുടെ ഡിവിഷൻ, റെയിഞ്ച് തിരിച്ചുള്ള വിശദ വിവരങ്ങൾ അനുബന്ധം 1(a)-യിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഡിവിഷൻ തിരിച്ചുള്ള റെയിഞ്ച് ഓഫീസുകളുടേയും ചെക്ക് പോസ്റ്റുകളുടേയും എണ്ണം അനുബന്ധം 1(b)-യിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഓഫീസർമാരുടെ ഇ-മെയിൽ വിലാസവും ഫോൺ/ഫാക്സ് നമ്പറുകളും അനുബന്ധം 2-ലും വകുപ്പിന്റെ സംഘടന ചാർട്ട് അനുബന്ധം 3-ലും നൽകിയിരിക്കുന്നു.

2.2 വകുപ്പിന്റെ കീഴിലെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങളുടെ പ്രധാന ചുമതലകൾ

വകുപ്പിന് കീഴിലുള്ള വിവിധവിഭാഗങ്ങളുടെ ചുമതലകൾ താഴെ ചുരുക്കി നൽകുന്നു.

2.2.1 ഭരണവിഭാഗം

വനം വകുപ്പിലെ ഭരണപരമായ കാര്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നത് ഈ വിഭാഗത്തിലെ അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററാണ്. കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് സർവ്വീസ്, കേരള സ്റ്റേറ്റ് സബോർഡിനേറ്റ് സർവീസ്, ലാസ്റ്റ്ഗ്രേഡ് - പാർട്ട്ടൈം കണ്ടിൻജന്റ് സേവനങ്ങൾ എന്നീ വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്ന ജീവനക്കാരുടെയും ഓഫീസർമാരുടെയും നിയമനം, സ്ഥാനക്കയറ്റം, സ്ഥലംമാറ്റം, അച്ചടക്ക നടപടി, അടുത്തൂൺ, യാത്രാബത്ത, വൈദ്യശുശ്രൂഷാവകാശങ്ങൾ, വായ്പകൾ തുടങ്ങിയ സേവനകാര്യങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നത് ഭരണവിഭാഗമാണ്.

2.2.2 പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്മെന്റ് (P & D)

സംസ്ഥാന സർക്കാർ ആവിഷ്ക്കരിക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികളുടെയും കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെയും നടത്തിപ്പിന്റെ മേൽനോട്ടവും ഏകോപനവും പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്മെന്റ് വിഭാഗമാണ് നിർവ്വഹിക്കുന്നത്.

പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്മെന്റ്), അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (F,B&A) എന്നിവർ ഈ വിഭാഗത്തിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നു. ഈ ഓഫീസിനു കീഴിൽ പ്ലാനിംഗ്, അക്കൗണ്ട്സ്, ഓഡിറ്റ്, സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് എന്നീ വിഭാഗങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. പ്ലാനിംഗ് വിഭാഗം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികൾ, വാർഷിക പദ്ധതികൾ, ബഡ്ജറ്റ് എന്നിവയുടെ പ്രൊപ്പോസൽ തയ്യാറാക്കൽ, ധനാഭ്യർത്ഥന, നബാർഡ്സ്കീമിന്റെ പ്രവർത്തികൾ എന്നിവ ചെയ്തു വരുന്നു. അക്കൗണ്ട്സ് വിഭാഗം റിപ്പോർട്ടുകൾ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ, കംപ്ട്രോളർ ആന്റ്ആഡിറ്റർ ജനറൽ ഓഫ് ഇന്ത്യ എന്നിവർക്ക് സമർപ്പിക്കുന്നു. സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വിഭാഗത്തിന്റെ ചുമതല ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ്) ആണ് വഹിക്കുന്നത്. സഹായത്തിന് രണ്ടു റിസർച്ച് അസിസ്റ്റന്റുകളും, നാല് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റുകളും ഉണ്ട്. വിവിധ സർക്കിളുകളിലെയും ഡിവിഷനുകളിലെയും സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റുമാർ വിവരശേഖരണം നടത്തി നൽകുന്ന വിവരങ്ങൾ ഫോറസ്ടി ഡാറ്റാബേസിൽ അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടി കൾവനം ആസ്ഥാന കാര്യാലയത്തിൽ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വിഭാഗത്തിൽചെയ്യുന്നു. വകുപ്പ് നടപ്പാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതി-പദ്ധതിയേതര പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പ്രതിമാസ പുരോഗതി റിപ്പോർട്ട്, പ്ലാൻ സ്പേസ് സോഫ്റ്റ്വെയറിന്റെ മേൽനോട്ടവും ഏകോപനവും, വകുപ്പിന്റെ വാർഷിക ഭരണ റിപ്പോർട്ട്, വാർഷിക പ്രസിദ്ധീകരണമായ ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് എന്നിവ തയാറാക്കുന്നതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വിഭാഗത്തിനാണ്. ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റിന്റെയും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയും വിവിധ ഏജൻസികൾക്ക് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുന്നത് ഈ വിഭാഗമാണ്. 2022-23 വരെയുള്ള റിപ്പോർട്ടുകൾ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വിഭാഗം ഇതിനകം തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

2.2.3. ഇക്കോഡവലപ്മെന്റ് & ട്രൈബൽ വെൽഫെയർ വിഭാഗം (E & TW)

വനാശ്രിത സമൂഹത്തിന്റെയും, പ്രത്യേകിച്ച് പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരുടെ വികസനത്തിനും ക്ഷേമത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നതും ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതും ഈ വിഭാഗമാണ്. അതുകൂടാതെ, പരിസ്ഥിതി സൗഹാർദ്ദ വിനോദസഞ്ചാരം, പി.എഫ്.എം ഇൻഷുറൻസ്, ഇക്കോ സിസ്റ്റം മാനേജ്മെന്റ് ഫണ്ടിന്റെ വിനിയോഗം, ഗ്രീൻ ഇൻഡ്യ മിഷൻ മുതലായവ ഇക്കോഡവലപ്മെന്റ് & ട്രൈബൽ വെൽഫെയർ വിഭാഗത്തിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലാണ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്.

2.2.4 പരിസ്ഥിതിലോല പ്രദേശം വിഭാഗം (EFL)

'ദി കേരള ഫോറസ്റ്റ് (വെസ്റ്റിംഗ് ആൻഡ് മാനേജ്മെന്റ് ഓഫ് ഇക്കോളജിക്കലി ഫ്രൈജൽ ലാൻഡ്സ്) ആക്ട്, 2003', സംസ്ഥാനത്തെ പരിസ്ഥിതിലോല പ്രദേശങ്ങൾ കേരളസർക്കാരിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കുന്നതിനായി നിലവിൽ വന്ന ഒരു നിയമ മാണ്. ഈ നിയമം നടപ്പിലാക്കുംമുമ്പ് കേരള വന (വെസ്റ്റിംഗ് ആൻഡ് മാനേജ്മെന്റ് ഓഫ് ഇക്കോളജിക്കലി ഫ്രൈജൽ ലാൻഡ്സ്) ഓർഡിനൻസ് (06/2000) പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും,02.06.2000 മുതൽ അത് നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. 2005ലെ ആക്ട് 21 നടപ്പിലാക്കുന്നതു വരെ, ഇക്കോളജിക്കലി ഫ്രൈജൽ ലാൻഡിന്റെ കസ്റ്റോഡിയൻ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററായിരുന്നു. 23.11.2005ൽ ഇതിനായി ഒരു പ്രത്യേക വിഭാഗം സ്ഥാപിക്കുകയും ഇക്കോളജിക്കലി ഫ്രൈജൽ ലാൻഡിന്റെ കസ്റ്റോഡിയനായി ഒരു മുഖ്യവനപാലകനെ നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററാണ് ഇക്കോളജിക്കലി ഫ്രൈജൽ ലാൻഡിന്റെകസ്റ്റോഡിയൻ(Custodian). പരിസ്ഥിതി ലോല പ്രദേശവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിവിധ കോടതികളിൽ നടക്കുന്ന വ്യവഹാരങ്ങളുടെ മേൽനോട്ടവും ഏകോപനവും ഈ വിഭാഗത്തിനാണ്.

2.2.5 ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് വിഭാഗം (FM)

റിസർവ്വ് വനങ്ങളുടെ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്ക് സൂക്ഷിക്കലും, പുതിയ റിസർവ്വ് വനപ്രഖ്യാപനത്തിനുള്ള നിർദേശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി സർക്കാരിലേയ്ക്ക് സമർപ്പിക്കുന്നതും, വനം സംബന്ധിച്ചുള്ള പുതിയ നിയമങ്ങളും നിലവിലുള്ള വനനിയമത്തിലെ ചട്ടങ്ങളിൽ ആവശ്യമെങ്കിൽ ഭേദഗതി വരുത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന് സമർപ്പിക്കുന്നതും ഈ വിഭാഗമാണ്. നിക്ഷിപ്ത വനഭൂമിയുടെ പരിപാലനം, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിനു വേണ്ടിയുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കൽ തുടങ്ങിയവ ഫോറസ്റ്റ് ലാൻഡ് & റിസോഴ്സസ് (എഫ്.എൽ&ആർ) വിഭാഗത്തിന്റെ ചുമതലയാണ്. ഈ വിഭാഗം ദി വൈൽഡ് ലൈഫ് (പ്രൊട്ടക്ഷൻ) ആക്ട് 1972, കേരള വന നിയമം 'ദി കേരള ഫോറസ്റ്റ് (വെസ്റ്റിംഗ് ആൻഡ് മാനേജ്മെന്റ് ഓഫ് ഇക്കോളജിക്കലി ഫ്രൈജൽ ലാൻഡ്സ്) ആക്ട് 2003' തുടങ്ങിയ നിയമങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നു. അതുവഴി വനത്തിന്റെയും, വന്യജീവികളുടെയും സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുന്നു.

വനാതിർത്തി നിർണ്ണയിച്ച് ജണ്ടകൾ നിർമ്മിച്ച് വനഭൂമി സംരക്ഷിക്കുക,വിവിധ ഏജൻസികൾക്ക് പാട്ടത്തിന് നൽകിയിട്ടുള്ള വനഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ, നിക്ഷിപ്ത വനങ്ങൾ, വ്യവസായങ്ങൾക്ക് അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ അനുവദിക്കൽ, നിയമസഭാ പരാതി കമ്മിറ്റി, പരിസ്ഥിതിസമിതി, ദി എൻവയോൺമെന്റ് (പ്രൊട്ടക്ഷൻ) ആക്ട്, 1986 എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ഈ വിഭാഗമാണ് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്.

2.2.6 വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യ വിഭാഗം (IT)

ലോക ബാങ്ക് സഹായത്തോടെ നടപ്പിലാക്കിയ കേരള ഫോറസ്ട്രി പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായാണ് FMIS (ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം) വിഭാഗം സ്ഥാപിച്ചത്. ഇ-ഗവേണൻസ് ആശയങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും വനം വകുപ്പിൽ ഡാറ്റാബേസ് മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം, ജിയോഗ്രഫിക് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം എന്നിവയുടെ ഉപയോഗം, വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ നൂതന ആശയങ്ങൾ ഭരണ സൗകര്യാർത്ഥം നടപ്പിലാക്കുക, ജീവനക്കാർക്ക് പരിശീലനം നൽകുക, ഇന്റർനെറ്റ് കണക്ടിവിറ്റി വിപുലീകരിക്കുക എന്നീ ലക്ഷ്യങ്ങളോടെയാണ് ഈ വിഭാഗം സ്ഥാപിച്ചത്. കൂടാതെ വകുപ്പിന്റെ ഫോറസ്റ്റ് ഇൻവെന്ററി ഡാറ്റ അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യുക, പൊതുജനങ്ങൾക്കായി ഡിജിറ്റൽ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക എന്നിവയാണ് ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ പ്രധാന ചുമതലകൾ.

2.2.7 മാനവശേഷി വികസന വിഭാഗം (HRD)

വന സംരക്ഷണ ജീവനക്കാർക്ക് മികച്ച രീതിയിലുള്ള പരിശീലനം നൽകുന്നതിലേക്കായി വനം വകുപ്പിൽ 1990 ൽ പരിശീലനവിഭാഗം ആരംഭിച്ചു. വനം വകുപ്പിലെയും കേരള വനം വികസന കോർപ്പറേഷനിലെയും ജീവനക്കാർക്ക് പരിശീലനവും, റിഫ്രഷർ കോഴ്സുകളും ഐ.എച്ച്.ആർ.ഡി വിഭാഗം നൽകുന്നുണ്ട്. വകുപ്പിലെ ജീവനക്കാർക്ക് മാനവ വിഭവശേഷി പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഐ.എഫ്.എസ്, എസ്.എഫ്.എസ് ഓഫീസർമാർ, വനസംരക്ഷണ ജീവനക്കാർ, മിനിസ്റ്റീരിയൽ വിഭാഗം ജീവനക്കാർക്കും, ഡ്രൈവർമാർ, വാച്ചർമാർ തുടങ്ങി എല്ലാ വിഭാഗം ജീവനക്കാർക്കും അനുയോജ്യമായ പരിശീലന പരിപാടികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്.

2.2.8 സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി വിഭാഗം (SF)

സമൂഹത്തിലെ ജനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ വനങ്ങൾക്ക് പുറത്ത് വനവൽക്കരണം നടത്തുന്നതിനുള്ള ചുമതല സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ വിഭാഗത്തിനാണ്. റെയിൽവേ ലൈനുകളുടെയും, റോഡുകളുടെയും വശങ്ങളിലും, റവന്യൂ

പുറമ്പോക്കുകളിലും ചെറിയ നീരുറവകളുടെ കരകളിലും സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരിസരങ്ങളിലും വൃക്ഷതൈകൾ നടുന്നുണ്ട്. പൊതുജനങ്ങളുടെ ആവശ്യാനുസരണം, അതാത് പ്രദേശത്തെ പ്രകൃതിക്ക് അനുയോജ്യമായ മരങ്ങളുടെ തൈകൾ നഴ്സറികളിൽ വളർത്തി പൊതുജനങ്ങൾക്ക് വിതരണം ചെയ്തുവരുന്നു.

പൊതുജനസമ്പർക്കത്തിനും വനം വകുപ്പിന്റെ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ജനങ്ങളിൽ എത്തിക്കുന്നതിനും ഫോറസ്റ്റ് ഇൻഫോർമേഷൻ ബ്യൂറോ (FIB)പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്നു.വകുപ്പിന്റെ വിവിധതരം പ്രവർത്തനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച കൈപ്പുസ്തകങ്ങൾ, ലഘുലേഖകൾ എന്നിവ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച് പൊതുജനങ്ങൾക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നു. ലോക വനദിനം, ലോകഭൗമദിനം, ലോകപരിസ്ഥിതി ദിനം, വന്യജീവിവാരം എന്നീ ആഘോഷപരിപാടികൾക്ക് പ്രചാരണം നൽകുന്ന ചുമതലകളും ഈ വിഭാഗത്തിനുണ്ട്. സംസ്ഥാനതല പരിപാടികളുടെ ഭാഗമായി പരസ്യങ്ങൾ ചിത്രീകരിച്ച് വിതരണം ചെയ്യുന്നതും, പ്രദർശന വസ്തുക്കൾ നിർമ്മിക്കുന്നതും, ഡോക്യുമെന്ററി, സിനിമകൾ നിർമിക്കുന്നതും, പൊതുജനങ്ങൾക്കും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും വനസംബന്ധമായ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുക എന്നതും എഫ്.ഐ.ബി-യുടെ ചുമതലയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

2.2.9 സ്പെഷ്യൽ അഫോറസ്റ്റേഷൻ വിഭാഗം (SA)

സംസ്ഥാനത്ത് ദി ഫോറസ്റ്റ് (കൺസർവേഷൻ) ആക്ട്, 1980 നടപ്പാക്കുകയും അത് നിരീക്ഷിച്ച് നിയന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് സ്പെഷ്യൽ അഫോറസ്റ്റേഷൻ വിഭാഗത്തിന്റെ ചുമതലയാണ്. 1980 ലെ ദി ഫോറസ്റ്റ് (കൺസർവേഷൻ) ആക്ടിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ അതു സംബന്ധിച്ചുള്ള ബഹുമാനപ്പെട്ട സുപ്രീം കോടതിയുടെ മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കും കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കുമനുസൃതമായി, വനഭൂമി വനേതരാവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ലഭിച്ചിട്ടുള്ള അപേക്ഷകളിന്മേൽ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ചുമതല നോഡൽ ഓഫീസർ നിർഹിക്കുന്നു.

2.2.10 വിജിലൻസ് & ഫോറസ്ററ് ഇന്റലിജൻസ് വിഭാഗം (V& F I)

വനം വിജിലൻസ് വിഭാഗം 23-12-1971 (എം.എസ്) 289/71 കൃഷി വകുപ്പ് നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരമാണ് നിലവിൽ വന്നത്. വിജിലൻസ് വിഭാഗത്തിനു കീഴിൽ കോട്ടയം, കോഴിക്കോട് എന്നീ സർക്കിളുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. കോട്ടയം സർക്കിളിനു കീഴിൽ തിരുവനന്തപുരം, പുനലൂർ, ഇടുക്കി, കോതമംഗലം എന്നീ നാല് ഫ്ളൈയിംഗ് സ്ക്വാഡ് ഡിവിഷനുകളും കോഴിക്കോട് സർക്കിളിനു കീഴിൽ എറണാകുളം, പാലക്കാട്, കോഴിക്കോട്, കണ്ണൂർ എന്നീ നാല് ഫ്ളൈയിംഗ് സ്ക്വാഡ് ഡിവിഷനുകളും പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

വനം വകുപ്പ് ആസ്ഥാനത്താണ് വിജിലൻസ് & ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസിന്റെ ഓഫീസ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററാണ് ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ തലവൻ. വിജിലൻസ് വിഭാഗത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിനും അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററെ സഹായിക്കുന്നതിനുമായി വനം വകുപ്പ് ആസ്ഥാനത്ത് നാല് അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർമാരെ നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ദൗത്യങ്ങൾ

താഴെപ്പറയുന്നവ സംബന്ധിച്ച പരാതികൾ യഥാസമയം പരിശോധിച്ച് നടപടി സ്വീകരിക്കുകയും, കഴിയുന്നത്ര ഉണ്ടാകാതെ നോക്കുകയും ചെയ്യുക.

- ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ സ്വജനപക്ഷപാതം.
- സർക്കാർ വസ്തുവകകൾക്ക് അന്യായമായി നഷ്ടം ഉണ്ടാക്കുക, വരുമാന നഷ്ടമുണ്ടാക്കുക, ബാധ്യത ഉണ്ടാക്കുക.
- തെറ്റായ രീതിയിൽ റ്റി.എ, വീട്ടുവാടക തുടങ്ങിയവ കൈപ്പറ്റുക.
- പെരുമാറ്റ ദൂഷ്യമോ അധികാര ദുർവിനിയോഗമോ ചെയ്യുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെ നടപടി സ്വീകരിക്കുക.
- സർക്കാർ നടപടികളിൽ അനാവശ്യമായ കാലതാമസം വരുത്തുക.
- സർക്കാർ വസ്തുവകകൾ ദുർവിനിയോഗം നടത്തുകയോ ദുരുപയോഗം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യൽ.
- ഔദ്യോഗിക കൃത്യ നിർവ്വഹണത്തിൽ തികഞ്ഞ അവഗണനയോ കടുത്ത അനാസ്ഥയോ കൃത്യ വിലോപമോ ചെയ്യുക.
- പെരുമാറ്റ ചട്ടങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമായ പ്രവൃത്തികൾ.
- മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച കുറ്റങ്ങൾക്ക് പ്രേരണ നൽകുക.
- നിയമ വിരുദ്ധമായിവനവിഭവങ്ങളുടെ കടത്ത്, വനകുറ്റകൃത്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ.

സ്ഥിരം കുറ്റവാളികളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വിവരം, കുറ്റകൃത്യത്തെ കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ, കേസന്വേഷണത്തെ സഹായിക്കുവാൻ ഉതകുന്ന തെളിവുകൾ മുതലായവ കേസന്വേഷണം ത്വരിതപ്പെടുത്തുവാനും, കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ തടയുവാനും സഹായിക്കുന്നു. ഇത്തരം വിവരശേഖരണം ലക്ഷ്യമാക്കിയാണ് അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വിജിലൻസ് & ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ്) ന്റെ നിയന്ത്രണത്തിൽ എഫ്.ഐ.സി (ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ് സെൽ) രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. വനസംബന്ധമായ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനും, കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച രഹസ്യ വിവരം ശേഖരിച്ച് വനം-വന്യ ജീവി കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ തടയുന്നതിനും ആവശ്യമായ നടപടികൾ ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ് സെൽ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. വനം-വന്യജീവി കുറ്റകൃത്യം സംബന്ധിച്ചുള്ള രഹസ്യ വിവരം നൽകുന്ന വ്യക്തികൾക്ക് രഹസ്യ വിവര സേവന ഫണ്ടിൽ നിന്നും പാരിതോഷികം നൽകുന്നുണ്ട്.

2.2.11 വന്യജീവി വിഭാഗം (WL)

സംസ്ഥാനത്തെ വന്യജീവികളുടെയും ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെയും സംരക്ഷണവും പരിപാലനവുമാണ് വന്യജീവി വിഭാഗത്തിന്റെ പ്രധാന ചുമതല. 1972ലെ വന്യജീവിസംരക്ഷണ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരമാണ് സംസ്ഥാനത്തിലെ സംരക്ഷിത മേഖലകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. നിലവിൽ മൂന്ന് വന്യജീവി സർക്കിളുകളുടെ കീഴിൽ 11 വന്യ ജീവി ഡിവിഷനുകളുണ്ട്. 3441.207 ചതുരശ്ര കി.മീ സംരക്ഷിത മേഖല ശൃംഖലയിൽ 6 ദേശീയോദ്യാനങ്ങൾ, 18 വന്യജീവിസങ്കേതങ്ങൾ, 2 കടുവാസങ്കേതങ്ങൾ ഒരു കമ്യൂണിറ്റി റിസർവ് എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

1988-ൽ ദേശീയ വന നയത്തിൽ വന്ന മാതൃകാപരമായ മാറ്റത്തിന്റെ ഫലമായി വനമേഖലകൾ, പ്രകൃതി ദത്ത വനങ്ങൾ, വന്യജീവികളുടെയും ജൈവ വൈവിധ്യങ്ങളുടെയും സംരക്ഷണം എന്നിവയ്ക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. വന്യജീവി വിഭാഗത്തിന്റെ രൂപീകരണവും കൂടുതൽ വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെയും ദേശീയോദ്യാനങ്ങളുടെ പ്രഖ്യാപനവും ഈ ഉദ്യമത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുവാൻ സഹായകമായി.

2.2.12 വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച് വിഭാഗം (WP & R)

ടെറിറ്റോറിയൽ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട വനം ഡിവിഷനുകളിലെ വനപരിപാലനത്തിനായുള്ള മാർഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അടങ്ങുന്ന രേഖയാണ് ഓരോ വനം ഡിവിഷന്റെയും വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ. കാലാകാലങ്ങളിലെ സർക്കാരിന്റെ നയങ്ങൾ, നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ, എന്നിവ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയും ആ പ്രദേശത്തെ സവിശേഷതകളും കണക്കിലെടുത്തുമാണ് 10 വർഷത്തേക്കുള്ള വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നത്. കേരളത്തിലെ 25 ടെറിറ്റോറിയൽ ഡിവിഷനുകളുടെയും വർക്കിംഗ് പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നത് ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ ചുമതലയാണ്. ഇതിനായി ഈ വിഭാഗത്തിൽ 6 വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഡിവിഷനുകൾ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. ഇത് കൂടാതെ, ഈ വിഭാഗത്തിന് കീഴിൽ തൃശ്ശൂരും തിരുവനന്തപുരത്തുമായി 2 റിസർച്ച് ഡിവിഷനുകളും, ചൂരൽ, ഈറ, മുള തുടങ്ങിയ വന വിഭവങ്ങളുടെ ലഭ്യത നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനായി ഒരു ഫോറസ്റ്റ് റിസോഴ്സ് സർവേ സെൽ, തൃശ്ശൂരിലും പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. വന സംബന്ധമായ വിവിധ വിഷയങ്ങളിൽ ഗവേഷണം നടത്തുന്ന ജവഹർലാൽ നെഹ്റു ട്രോപിക്കൽ ബൊട്ടാണിക് ഗാർഡൻ & റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ജെനിറ്റിക്സ് & ട്രീ ബ്രീഡിംഗ് തുടങ്ങി വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ചേർന്ന് ഈ വിഭാഗം പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു.

2.3 വകുപ്പിന് കീഴിലുള്ള സ്വതന്ത്ര സ്വഭാവമുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾ

2.3.1 സംസ്ഥാന വന വികാസ ഏജൻസി (SFDA)

വനാശ്രിതരായ സമൂഹങ്ങൾക്ക് വിശേഷിച്ച് പട്ടികവർഗങ്ങൾക്ക് വിവിധ പങ്കാളിത്ത വനപരിപാലന (പി.എഫ്.എം) പരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കി അവയിലൂടെ ഇവർക്ക് കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാനും അവരുടെ ജീവന മാർഗങ്ങൾ പരിപോഷിപ്പിക്കാനും സഹായിക്കുകയും സുസ്ഥിരമായ വനവിഭവ പരിപാലനം ലക്ഷ്യംവയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എസ്.എഫ്.ഡി.എ, എഫ്.ഡി.എ-കൾക്ക് സാങ്കേതികവും സാമ്പത്തികവുമായ പിന്തുണ നൽകുന്നു. എസ്.എഫ്.ഡി.എ, വി.എസ്.എസ്/ഇ.ഡി.സി അംഗങ്ങൾക്ക് അവരുടെ കുട്ടികൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസ സഹായം നൽകിയും, സ്വയം തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾക്ക് സൗകര്യമുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തും, പട്ടികവർഗ യുവാക്കൾക്ക് തൊഴിൽ പരിശീലനം നൽകിയും, പട്ടികവർഗ ഊരുകൾക്ക് സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയും വനപരിപാലനത്തിൽ വനാശ്രിത സമൂഹത്തിന്റെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുന്നു.

എസ്.എഫ്.ഡി.എ, കേന്ദ്രസർക്കാരും സംസ്ഥാനസർക്കാരും വനാശ്രിത സമൂഹത്തിനായി ആവിഷ്ക്കരിച്ചിട്ടുള്ള വിവിധ പദ്ധതികൾ/പരിപാടികൾ എന്നിവ നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള നോഡൽ ഏജൻസിയാണ്.

എസ്.എഫ്.ഡി.എ വഴി നടപ്പാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികൾ

1. ദേശീയ വനവൽക്കരണ പരിപാടി (NAP) (60%സി.എസ്.എസ്)
2. ഹരിത ഇന്ത്യാ ദൗത്യം (Green India Mission) (60%സി.എസ്.എസ്)
3. എം.എസ്.പി-ക്ക് വേണ്ടിയുള്ള എം.എഫ്.പി ധനസഹായം (TRIFED) (75%സി.എസ്.എസ്)
4. വൻധൻ വികാസ് കേന്ദ്ര (VDVK),ട്രൈഫെഡ് ധനസഹായം (100% സി.എസ്.എസ്)
5. ദേശീയ ഔഷധ സസ്യബോർഡ് (NMPB) പദ്ധതികൾ
6. മുള ദൗത്യ (Bamboo Mission) പദ്ധതി
7. കിഫ്ബി പദ്ധതികൾ (KIIFB)
8. പരിസ്ഥിതി സൗഹാർദ്ദ വിനോദസഞ്ചാരം (Ecotourism)
9. വനശ്രീ

2.3.2 കേരള വനവികസന കോർപ്പറേഷൻ (KFDC)

സംസ്ഥാനത്ത് തടി അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വ്യവസായങ്ങളുടെ വിഭവ സമാഹരണത്തിനും വികസനത്തിനു വേണ്ടിയും 8000 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്ത് വലിയതോതിലുള്ള വനത്തോട്ടങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാനുള്ള 1972ലെ നാഷണൽ അഗ്രി കൾച്ചറൽ കമ്മീഷൻ റിപ്പോർട്ടിലെ ശുപാർശകളുടെ തുടർച്ചയെന്ന നിലയിൽ വനം വകുപ്പിന്റെ ഒരു ഉപശാഖയായി 24.01.1975ൽ ആരംഭിച്ച സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള ഒരു പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനമാണ് കേരള വനവികസന കോർപ്പറേഷൻ.

സുസ്ഥിരമായി തടിയുടെയും മറ്റ് വന വിഭവങ്ങളുടെയും ലഭ്യതഉറപ്പാക്കുക, വനത്തിനോട് ചേർന്ന് കിടക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾക്ക് തൊഴിൽ ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുക, വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ വന വിഭവങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യുക, വനസംരക്ഷണ പ്രവത്തനങ്ങൾ ചെയ്യുക എന്നിവയുമാണ് കെ.എഫ്.ഡി.സി-യുടെ പ്രധാന ചുമതലകൾ. ശ്രീലങ്കൻ അഭയാർത്ഥികളുടെ പുനരധിവാസം കൂടാതെ വനവുമായി ചേർന്നുകിടക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ ഉള്ള ആയിരക്കണക്കിന് തൊഴിലാളികൾക്ക് കേരള വന വികസന കോർപ്പറേഷൻ വഴി തൊഴിൽ നൽകുന്നു.

മേൽപ്പറഞ്ഞ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൂടാതെ 2001 മുതൽ പരിസ്ഥിതി സൗഹാർദ്ദ വിനോദസഞ്ചാര രംഗത്തും കോർപ്പറേഷൻ ഗവിയിൽ നിന്ന് തുടക്കം കുറിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ മീശപ്പുലിമല, മൂന്നാർ, നെല്ലിയാമ്പതി, അരിപ്പ, വയനാട് എന്നിവിടങ്ങളിലും പരിസ്ഥിതി വിനോദസഞ്ചാരസംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2.3.3 കടുവസംരക്ഷണ ഫൗണ്ടേഷനുകൾ

2.3.3.1 പെരിയാർ കടുവ സംരക്ഷണ ഫൗണ്ടേഷൻ

പെരിയാർ കടുവ സങ്കേതം 1996-97സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ ലോക ബാങ്കിന്റെസഹായത്തോടെ പങ്കാളിത്ത വന പരിപാലന തത്വങ്ങളിൽ അധിഷ്ഠിതമായി നടപ്പിലാക്കുകയും ഐ.ഇ.ഡി.പി. (ഇന്ത്യാ ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രോജക്ട്) എന്ന പേരിൽ അഞ്ച് വർഷത്തോളം തുടരുകയും ചെയ്തു. അക്കാലത്തു തന്നെ, ഇന്ത്യയിൽ മറ്റ് 6 സ്ഥലങ്ങളിലും ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കപ്പെട്ടു. തേക്കടിയിലെ ഈ പദ്ധതിയുടെ വിജയത്തോടെ പദ്ധതി കാലാവധി ദീർഘിപ്പിക്കുന്നതു മെച്ചപ്പെട്ട വന സംരക്ഷണ മാതൃകകൾ ഉണ്ടാക്കാൻ സഹായകമാകും എന്നതിനാൽ 2 വഷം കൂടി കാലാവധി നീട്ടിയത് 2004 ജൂൺ 30-ന് അവസാനിക്കുകയും ചെയ്തു. പദ്ധതിയുടെ കാലയളവിൽ ഈ പങ്കാളിത്ത വനപരിപാലനം കൂടുതൽ സജീവമാകുകയും 72 ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മറ്റികൾ (EDC) രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇതിന്റെ തുടർച്ചയെന്ന നിലയിൽ, 27.7.2004ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് (കയ്യെഴുത്ത്) നം.36/2004/ എഫ് & ഡബ്ല്യൂ. എൽ.ഡി. പ്രകാരം, പെരിയാർ ഫൗണ്ടേഷൻ എന്ന പേരിൽ ഒരു ട്രസ്റ്റ് രൂപീകൃതമായി. പെരിയാർ ഫൗണ്ടേഷൻ എന്ന ഈ ട്രസ്റ്റ് വഴി നടപ്പിലാക്കിയ ജനപങ്കാളിത്ത വനപരിപാലന പദ്ധതികൾ ഇൻഡ്യയിൽ ആകമാനം പ്രശംസിക്കപ്പെടുകയും ഇതിന് ധാരാളം പുരസ്കാരങ്ങളും അംഗീകാരങ്ങളും ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. വന്യജീവി സംരക്ഷണനിയമത്തിൽ വരുത്തിയ ഭേദഗതികൾക്കു ശേഷം പെരിയാർ ഫൗണ്ടേഷൻ എന്ന പേരിലുള്ള ഈ സ്ഥാപനം 4.7.2012 ലെ ഗവൺമെന്റ് ഉത്തരവ് (കയ്യെഴുത്ത്) നമ്പർ 73/2012/എഫ്&ഡബ്ല്യൂ. എൽ.ഡി പ്രകാരം പെരിയാർ കടുവ സംരക്ഷണ ഫൗണ്ടേഷൻ എന്ന പേരിൽ പുനർരജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ടു.

2.3.3.2 പറമ്പിക്കുളം കടുവ സംരക്ഷണ ഫൗണ്ടേഷൻ

പ്രധാനമായും വനങ്ങളെയും വന്യജീവി സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളെയും പിന്തുണയ്ക്കാനും പ്രാദേശികമായി ആശ്രയിച്ചു നിൽക്കുന്ന പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരെ ശാക്തീകരിക്കാനുമുള്ള സേവന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വാഹകരായി പറമ്പിക്കുളം കടുവസങ്കേതത്തിന്റെ കീഴിൽ പറമ്പിക്കുളം കടുവ സംരക്ഷണ ഫൗണ്ടേഷൻ (PaTCoF)പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു.

പറമ്പിക്കുളം കടുവാസങ്കേതത്തിൽ ഏകദേശം 1300-ഓളം ആൾക്കാർ താമസിക്കുന്ന 6 വനാശ്രിത ഗ്രാമങ്ങൾ ഉണ്ട്. അവരുടെ പ്രധാന വരുമാനമാർഗവും ജീവിതവൃത്തിയും പരിസ്ഥിതി സൗഹാർദ്ദ വിനോദസഞ്ചാരത്തിൽ നിന്നും പറമ്പിക്കുളം കടുവാസംരക്ഷണ ഫൗണ്ടേഷന്റെ (PaTCoF) പരിസ്ഥിതി വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന വരുമാനം കൊണ്ടാണ്. 1972ലെ വന്യജീവി (സംരക്ഷണ) നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 38 പ്രകാരം ഇന്ത്യാസർക്കാരിന്റെ പരിസ്ഥിതിയും വനവും വകുപ്പ് മന്ത്രാലയത്തിന്റെ 22.06.2007 S.O.1008(E) നമ്പരായി ഇറക്കിയ അറിയിപ്പ് പ്രകാരം നൽകിയിട്ടുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾക്കനുസൃതമായും വ്യവസ്ഥകളനുസരിച്ചും 2014 ജനുവരി 6 ലെ Charitable & Religious Trust Act അനുസരിച്ച് രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

പെരിയാർ കടുവ സംരക്ഷണ ഫൗണ്ടേഷന്റെയും (PTCF), പറമ്പിക്കുളം കടുവസംരക്ഷണ ഫൗണ്ടേഷന്റെയും (PaTCoF) പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകുന്നതും നയപരമായ തീരുമാനങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുന്നതും ഭരണ സമിതിയുടെ അധ്യക്ഷൻ വനം വകുപ്പ് മന്ത്രിയാണ്. ഭരണ സമിതിയുടെ പതിവ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ മേൽനോട്ടം നൽകുന്നത് എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റിയാണ്.

അധ്യായം-3

മാനവ വിഭവശേഷി

കഴിഞ്ഞ പതിറ്റാണ്ടുകളിലായി ആഗോളവും ദേശീയവുമായ പ്രവണതകളാൽ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുന്ന സമൂഹത്തിലെ മാറ്റങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായി കേരള വനംവകുപ്പും വികസിച്ചു. മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിലുള്ള വനംവകുപ്പുകളും അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പല മാറ്റങ്ങളും വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അഖിലേന്ത്യാ സേവനങ്ങൾ എന്ന നിലയിൽ 1966 മുതൽ ആരംഭിച്ച ഇന്ത്യൻ ഫോറസ്റ്റ് സർവീസ്, കേരള വനംവകുപ്പിനോട് 1.83 ലക്ഷം ഹെക്ടർ വനമേഖലയെ കൂട്ടിച്ചേർക്കാൻ ഉതകിയ 1971ലെ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാർ സ്വകാര്യവനങ്ങളുടെ ദേശസാൽക്കരണം, 1972ലെ വന്യജീവി (സംരക്ഷണ) നിയമം എന്നിവ അവയിൽ ചിലത് മാത്രമാണ്. വനശാസ്ത്രത്തിന്റെ എണ്ണമറ്റതലങ്ങളുടെ പരിപാലനത്തിലും ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ സംരക്ഷണത്തിലും നിരന്തരം വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന വനജീവനക്കാരുടെ പങ്ക് വകുപ്പിലെ മനുഷ്യവിഭവശേഷിയുടെ നിയമനത്തിലും, തൊഴിൽ പരിശീലനം നൽകുന്നതിലും അത്യാവശ്യമായ മാറ്റങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു. കെ എഫ് ഡി 1984-1993ൽ ലോകബാങ്കിന്റെ ധനസഹായത്തോടെ സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയപ്പോഴും 1990-1999ൽ വേൾഡ് ഫുഡ് പ്രോഗ്രാമും, 1998-2003ൽ ലോക ബാങ്കിന്റെ സഹായത്തോടെ കേരള വനശാസ്ത്ര പദ്ധതിയും നടപ്പാക്കിയപ്പോഴും വിവിധ തട്ടുകളിലെ ജീവനക്കാരുടെ എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ട ആവശ്യം നേരിടുകയും പുതിയ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടാൻ പ്രാപ്തരായ വിശേഷവൈദഗ്ധ്യവും പരിശീലനവും ലഭിച്ചിട്ടുള്ളവരാൽ വകുപ്പിന്റെ മാനവശേഷി ശാക്തീകരിക്കേണ്ടതായി വന്നു.

1961-നു മുമ്പ് കേരള വനംവകുപ്പിലെ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്കും ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്കും പരിശീലനം നൽകിയിരുന്നത് കോയമ്പത്തൂരിലെ ഫോറസ്റ്റ് സ്കൂളിലാണ്. സെക്ഷൻ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാരെയും ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാരെയും പരിശീലിപ്പിക്കാനായി 1961ൽ പാലക്കാട് വാളയാറിൽ കേരള ഫോറസ്റ്റ് സ്കൂൾ ആരംഭിച്ചു. അതുപോലെ, ഡെറാഡൂണിലെ വനവിദ്യാഭ്യാസ ഡയറക്ടറേറ്റിന് കീഴിലുള്ള ഫോറസ്റ്റ് റെയ്ഞ്ചേഴ്സ് കോളേജിലും സ്റ്റേറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് സർവ്വീസ് കോളേജിലുമാണ് ഫോറസ്റ്റ് റെയ്ഞ്ചേഴ്സിനും സംസ്ഥാന ഫോറസ്റ്റ് സർവീസ് ഓഫീസർമാർ (ACFs) ഫോറസ്ട്രി ട്രെയിനിംഗ് നൽകുന്നത്. സാങ്കേതിക പരിശീലനത്തിനു ശേഷം റെയിഞ്ച് ഓഫീസർമാർ ഒരു വർഷത്തെ പ്രായോഗിക പരിശീലനത്തിനും, അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർമാർ 2 വർഷത്തെ വകുപ്പുതല പരിശീലനത്തിനും വിധേയമാകുന്നു. ഇന്ത്യൻ ഫോറസ്റ്റ് സർവീസ് ഓഫീസർമാർ (IFS) ഫോറസ്ട്രിയിൽ ഡെറാഡൂണിലെ ഇന്ദിരാഗാന്ധി നാഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് അക്കാദമിയിൽ 2 വർഷത്തെ ഡിപ്ലോമകോഴ്സിനു വിധേയമാകുകയും സംസ്ഥാനത്തിൽ വനം വകുപ്പ്, റവന്യൂ, പോലീസ്, ജുഡീഷ്യറി, വ്യവസായം, മറ്റു ബന്ധപ്പെട്ട വശങ്ങൾ എന്നിവ പഠിക്കുന്നതിനും അവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി പരിചയപ്പെടുന്നതിനുമായി 6 മാസത്തെ വകുപ്പുതല പരിശീലനത്തിന് വിധേയമാകുകയും ചെയ്യുന്നു.

1979 ൽ കുളമാവിൽ ഇന്തോ-ന്യൂസിലാന്റ് സാങ്കേതിക സഹകരണ പരിപാടിയുടെ കീഴിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ഫയർ ട്രെയിനിങ് സെന്ററിൽ (കാട്ടുതീ പ്രതിരോധ പരിശീലനകേന്ദ്രം) വനസാങ്കേതിക ജീവനക്കാർക്ക് അഗ്നിശമന പരിചരണത്തിൽ അവരുടെ വൈദഗ്ധ്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി വനത്തിലെ അഗ്നിശമനത്തിനുള്ള ആധുനിക സമ്പ്രദായങ്ങളിൽ പരിശീലനം നൽകിയിരുന്നു. 1984ൽ ഈ സ്ഥാപനം അടച്ചുപൂട്ടുകയും അഗ്നിശമന പരിശീലന ചുമതലകൾ അരിപ്പയിലെ വന പരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിലേക്ക് (Forest Training Institute) മാറ്റുകയും ചെയ്തു. അതുപോലെ, വകുപ്പിലെ പ്രവർത്തന സാഹചര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയും വിവിധ തട്ടുകളിലുള്ള വനം ജീവനക്കാരുടെ മികവും വൈദഗ്ധ്യ നവീകരണവും വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയും ലോകബാങ്കിന്റെ സഹായത്തോടു കൂടിയ കേരള ഫോറസ്ട്രി പ്രോജക്റ്റിനു (കേരള വനശാസ്ത്രപദ്ധതി) കീഴിൽ, ജീവനക്കാരിൽ ഒരു വിഭാഗത്തിന് അടിസ്ഥാന കമ്പ്യൂട്ടർ കൈകാര്യം ചെയ്യൽ, ധനകാര്യ നടത്തിപ്പ്, എഫ്.എം.ഐ.എസ് സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ഉപയോഗിച്ചുള്ള അക്കൗണ്ടിങ് നടത്തൽ, ജിയോഗ്രാഫിക് ഇൻഫോർമേഷൻ സിസ്റ്റം, ഡിജിറ്റൽ ഇമേജ് അനാലിസിസ് എന്നിവയിൽ പരിശീലനം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

3.1 ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ എണ്ണം

പട്ടിക-9

ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ എണ്ണം 2022-23

ക്രമ നമ്പർ	ഉദ്യോഗപ്പേര്	അനുവദിക്കപ്പെട്ട എണ്ണം	നിലവിലുള്ളവർ
1	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ*	6	6
2	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ*	5	5
3	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ#	11	11
4	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ#	13	13
5	ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (IFS കേഡർ) #	36	36

ക്രമ നമ്പർ	ഉദ്യോഗപ്പേര്	അനുവദിക്കപ്പെട്ട എണ്ണം	നിലവിലുള്ളവർ
6	അഡീഷണൽ ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	2	1
7	അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ/ ഡെപ്യൂട്ടി കൺസർവേറ്റർ (നോൺ കേഡർ)	101	95
8	വനം ട്രൈബ്യൂണൽ (ജുഡീഷ്യൽ ഉദ്യോഗസ്ഥർ)	1	1
9	ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി (നിയമം)	1	1
10	സീനിയർ ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ	1	1
11	സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ	1	1
12	ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ്)	1	1
13	ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (വൈൽഡ് ലൈഫ് എഡ്യൂക്കേഷൻ)	3	3
14	സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	9	9
15	അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	12	12
16	പേഴ്സണൽ അസിസ്റ്റന്റ്	3	3
17	സീനിയർ സൂപ്രണ്ട്	34	34
18	റെയിഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	205	174
19	ഡെപ്യൂട്ടി റെയിഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	168	168
20	പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് ഓഫീസർ	1	1
21	അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് ഓഫീസർ	3	1
22	ജൂനിയർ സൂപ്രണ്ട്	71	71
23	ഹെഡ് അക്കൗണ്ടന്റ്	74	74
24	റിസർച്ച് അസിസ്റ്റന്റ്	3	3
25	സീനിയർ ഗ്രേഡ് വൈൽഡ് ലൈഫ് അസിസ്റ്റന്റ്	2	1
26	വൈൽഡ് ലൈഫ് അസിസ്റ്റന്റ്	10	8
27	സീനിയർ ക്ലാർക്ക്	443	443
28	ക്ലാർക്ക്	444	411
29	സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് ഗ്രേഡ് 1, ഗ്രേഡ് 11	34	33
30	ഫെയർ കോപ്പി സൂപ്രണ്ട്	8	8
31	സെലക്ഷൻ ഗ്രേഡ് ടൈപ്പിസ്റ്റ്	33	33
32	സീനിയർ ഗ്രേഡ് ടൈപ്പിസ്റ്റ്	33	32
33	യു.ഡി. ടൈപ്പിസ്റ്റ്	34	34
34	എൽ.ഡി. ടൈപ്പിസ്റ്റ്	34	33
35	ടൈപ്പിസ്റ്റ് ക്ലാർക്ക്	1	1
36	കോൺഫിഡൻഷ്യൽ അസിസ്റ്റന്റ്	39	32
37	ലീഗൽ അസിസ്റ്റന്റ്	1	1
38	സെക്ഷൻ ഓഫീസർ (നിയമം)	1	1
39	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി ഓഫീസർ	1	0
40	അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി ഓഫീസർ	14	8
41	വെറ്ററിനറി ഡോക്ടർ	1	1
42	ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി ഓഫീസർ	1	1

ക്രമ നമ്പർ	ഉദ്യോഗപ്പേര്	അനുവദിക്കപ്പെട്ട എണ്ണം	നിലവിലുള്ളവർ
43	ഡോക്യുമെന്റേഷൻ ഓഫീസർ	1	0
44	അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർ (സർവേ)	1	1
45	സർവേ സൂപ്രണ്ട്	2	2
46	സർവേയർ ഗ്രേഡ് 1, ഗ്രേഡ് 2	66	51
47	ഹെഡ് സർവേയർ	2	2
48	സെക്ഷൻ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	938	937
49	ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	3126	2926
50	ശിരസ്തദാർ-സെക്രട്ടറി	1	1
51	ഹെഡ് ഡ്രാഫ്റ്റ്സ്മാൻ	2	2
52	ഡ്രാഫ്റ്റ്സ്മാൻ	45	31
53	പോലീസ് സർക്കിൾ ഇൻസ്പെക്ടർ	2	0
54	പോലീസ് സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ	4	0
55	സീനിയർ സിവിൽ പോലീസ് ഓഫീസർ	22	4
56	സിവിൽ പോലീസ് ഓഫീസർ	110	5
57	ലൈബ്രേറിയൻ	1	1
58	പ്രോജക്ട് ഓപ്പറേറ്റർ	1	0
59	ഫാർമസിസ്റ്റ്	2	1
60	ഡിസ്പെൻസറി അറ്റൻഡർ	1	0
61	നഴ്സിംഗ് അസിസ്റ്റന്റ്	1	0
62	ബൈൻഡർ	2	2
63	പി.റ്റി. ഇൻസ്ട്രക്ടർ	6	3
64	റെക്കോഡ് കം സ്റ്റോർ കീപ്പർ	3	0
65	മ്യൂസിയം അസിസ്റ്റന്റ്	1	0
66	ഓഫീസ് അറ്റൻഡന്റ്	420	410
67	സ്വീപ്പർ കം പ്യൂൺ	1	1
68	ഡഫേദാർ	1	0
69	അറ്റൻഡർ	18	18
70	ഡാർക്ക് റൂം അറ്റൻഡർ	1	0
71	ഡ്രൈവർ	262	241
72	ഫോട്ടോഗ്രാഫർ കം ആർട്ടിസ്റ്റ്	1	1
73	ഗാർഡനർ	1	1
74	ടാക്കർ കം ഗാർഡനർ	3	0
75	വാട്ടർമാൻ കം ഗാർഡനർ	1	1
76	ഗാർഡനർ കം മാർക്കർ	1	0
77	ക്ലീനർ	2	2
78	മുതുവാൻ വാച്ചർ	8	7
79	നൈറ്റ് വാച്ചർ	25	20
80	RF വാച്ചർ/ഡിപ്പോ വാച്ചർ	194	194

ക്രമ നമ്പർ	ഉദ്യോഗപ്പേര്	അനുവദിക്കപ്പെട്ട എണ്ണം	നിലവിലുള്ളവർ
81	ഫോറസ്റ്റ് വാച്ചർ (സ്പെഷ്യൽ റിക്രൂട്ട്മെന്റ്)	700	695
82	വാച്ചർ കം കുക്ക്	1	1
83	തപാൽ വാച്ചർ	3	0
84	റസ്റ്റ് ഹൗസ് വാച്ചർ	1	0
85	സ്കാവഞ്ചർ/സാനിറ്ററി വർക്കർ	1	1
86	കുക്ക്/അസിസ്റ്റന്റ് കുക്ക്	1	1
87	ബോട്ട് ഡ്രൈവർ	11	4
88	ബോട്ട് സ്രാങ്ക്	1	0
89	ബോട്ട് വാച്ചർ	2	0
90	ബോട്ട് ക്ലീനർ/ക്ലീനർ	2	2
91	ലാസ്കർ	1	0
92	സർവേ ലാസ്കർ	11	3
93	ആനപാപ്പാൻ/കാവഡി	27	15
94	ടിംബർ സൂപ്പർവൈസർ	1	0
95	പമ്പ് ഓപ്പറേറ്റർ	1	0
96	ലാബ് അസിസ്റ്റന്റ്	1	0
97	റേഡിയോ മെക്കാനിക്ക്	1	0
98	ഹെൽപ്പർ	2	0
99	ബസ് ക്ലീനർ	1	1
100	ചൗക്കീദാർ	1	0
101	ബെഞ്ച് ക്ലാർക്ക് (ഡെപ്യൂട്ടേഷനിൽ)	1	1
102	പാർട്ട് ടൈം കണ്ടിൻജന്റ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ	303	300
	ആകെ	8252	7695

#ഒഴിവുള്ള അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ തസ്തികകൾ അധിക ചാർജ്ജായി പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു.

ഒഴിവുള്ള 8 ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ തസ്തികകൾ അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (അധികചാർജ്ജായി)/ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ/ മുതിർന്ന ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർമാർ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു.

ഒഴിവുള്ള 10 ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ തസ്തികകൾ സീനിയർ ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർമാർ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു.ഒഴിവുള്ള തസ്തികകൾ റൂൾ (9) പ്രകാരം അധിക ചാർജ്ജ് നൽകിയ ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർമാരുടെ ഒഴിവുള്ള തസ്തികകൾ നികത്തി.

*എക്സ്കേഡർപോസ്റ്റ്

സ.ഉ. (എം.എസ്) നം.29/2015/വനംതീയതി 14.05.2015
സ.ഉ. (എം.എസ്) നം.110/2015/വനംതീയതി 28.12.2015
സ.ഉ. (എം.എസ്) നം.39/2017/വനംതീയതി 17.08.2017
സ.ഉ. (എം.എസ്) നം.31/2019/വനംതീയതി 03.11.2019
സ.ഉ. (എം.എസ്) നം.15/2020/വനംതീയതി 23.07.2020
സ.ഉ. (എം.എസ്) നം.46/2022/വനംതീയതി 01.09.2022.
സ.ഉ. (എം.എസ്) നം.47/2022/വനംതീയതി 03.09.2022.
എന്നീ സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം145 സൂപ്പർ ന്യൂമററി വാച്ചർ തസ്തികകൾ നിലവിലുണ്ട്.

3.1.1 നടപ്പുവർഷത്തിൽ നടന്ന നിയമനങ്ങൾ (ആശ്രിത നിയമനങ്ങളടക്കം)

വനാശ്രിതരായ പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗത്തിൽ നിന്നും സ്പെഷ്യൽ റിക്രൂട്ട് മുഖേന 500 ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്ക് കേരള പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷൻ 2023 വർഷത്തിൽ നിയമനം നൽകി.

2022-23 ൽ 583 നിയമനങ്ങൾ വിവിധ തസ്തികകളിലായി നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. നിയമനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-10
നിയമനങ്ങളുടെ വിവരം 2022-23

ക്രമ നമ്പർ	ഉദ്യോഗപ്പേര്	ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ എണ്ണം
1	ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	502
2	ക്ലാർക്ക്	31
3	ഡ്രൈവർ	1
4	റെയിഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	33
5	റിസർവ്വ് ഫോറസ്റ്റ് വാച്ചർ	2
6	നൈറ്റ് വാച്ചർ	1
7	പാർട്ട് ടൈം സ്വീപ്പർ	1
8	ഓഫീസ് അറ്റൻഡന്റ്	12
	ആകെ	583

3.1.2 വിരമിക്കൽ

2022-23 ൽ ഐ.എഫ്.എസ് ഉദ്യോഗസ്ഥരടക്കം ആകെ 151 പേർ സേവനത്തിൽ നിന്നും വിരമിച്ചു. അതിൽ 23 ഗസറ്റഡ് ഓഫീസർമാരും 128 നോൺ ഗസറ്റഡ് ഉദ്യോഗസ്ഥരും ഉൾപ്പെടുന്നു. സർക്കിൾ തിരിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-11
വിരമിച്ചവരുടെ വിവരങ്ങൾ 2022-23

ക്രമ നമ്പർ	ഓഫീസ്	ഗസറ്റഡ്	നോൺ ഗസറ്റഡ്	ആകെ
	സർക്കിൾ ഓഫീസ്			
1	ABP സർക്കിൾ	2	0	2
2	CC തൃശ്ശൂർ	1	16	17
3	EC പാലക്കാട്	1	11	12
4	FDPTകോട്ടയം	0	9	9
5	HRC കോട്ടയം	2	13	15
6	NC കണ്ണൂർ	2	6	8
7	SC കൊല്ലം	2	20	22
8	SFഎറണാകുളം	0	4	4
9	SF കോഴിക്കോട്	3	7	10
10	SF കൊല്ലം	1	12	13
11	I & E കോഴിക്കോട്	1		1
12	WLD പാലക്കാട്	2	10	12
	ആസ്ഥാന കാര്യാലയം			
13	ഭരണം	4	8	12
14	സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി	0	1	1

ക്രമ നമ്പർ	ഓഫീസ്	ഗസറ്റഡ്	നോൺ ഗസറ്റഡ്	ആകെ
15	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച്	2	4	6
16	വിജിലൻസ്	0	5	5
17	എച്ച്.ആർ.ഡി	0	1	1
18	വൈൽഡ് ലൈഫ്	0	1	1
	ആകെ	23	128	151

3.1.3 സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട തസ്തികകൾ

2022-23 ൽ തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടില്ല.

3.1.4 സൂപ്പർന്യൂമററി തസ്തികകൾ

2022-23 ൽ വകുപ്പിൽ 3 വാച്ചർ തസ്തികയും ഒരു ഓഫീസ് അറ്റൻഡന്റ് തസ്തികയും സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു.

3.2 പരിശീലനം

2022-23 ൽ വകുപ്പിലെ 729 ജീവനക്കാർക്ക് വ്യത്യസ്ത വിഷയങ്ങളിൽ വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പരിശീലനം നൽകി.

3.3 വിശിഷ്ട സേവനത്തിനുള്ള അവാർഡുകളും റിവാർഡുകളും

വകുപ്പിലെ വിവിധ കേഡറുകളിലുള്ള 12 ഓഫീസർമാർക്ക് അവരുടെ സ്തുത്യർഹമായ സേവനത്തിന് മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ഫോറസ്റ്റ് മെഡൽ ലഭിച്ചു.

3.4 വകുപ്പിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെയുള്ള അച്ചടക്ക നടപടികൾ

വകുപ്പിലെ 75 ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെ 2022-23 ൽ അച്ചടക്ക നടപടികൾക്ക് ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

പട്ടിക-12

വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെയുള്ള അച്ചടക്ക നടപടി 2022-23

ക്രമ നമ്പർ	തസ്തികയുടെ പേര്	എണ്ണം
1	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	1
2	അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	1
3	അസിസ്റ്റന്റ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ	1
4	റെയിഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	12
5	ഡെപ്യൂട്ടി റെയിഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	6
6	സെക്ഷൻ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	14
7	ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	23
8	ജൂനിയർ സൂപ്രണ്ട്	1
9	ക്ലാർക്ക്	5
10	ഫോറസ്റ്റ് ഡ്രൈവർ	2
11	ഫോറസ്റ്റ് വാച്ചർ	8
12	റിസർവ്വ് ഫോറസ്റ്റ് വാച്ചർ	1
	ആകെ	75

അധ്യായം-4

വകുപ്പിന്റെ പ്രവർത്തനം

വനാശ്രിത ജീവിതം നയിക്കുന്ന പ്രദേശവാസികളുടെ നന്മയ്ക്കും, സംസ്ഥാനത്തെ പ്രകൃതിജന്യ വനങ്ങളുടെ വികസനത്തിനും സംരക്ഷണത്തിനും പരിരക്ഷയ്ക്കും, വന്യജീവികൾക്കും ജൈവവൈവിധ്യത്തിനും വേണ്ടിയാണ് വനം വകുപ്പ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഇങ്ങനെയുള്ള വിവിധ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടുന്നതിനായി വകുപ്പ് മറ്റു ഗുണഭോക്താക്കളുമായി ചേർന്നു കൊണ്ട് ഇതേ സംഘടനയ്ക്കകത്ത് തൊഴിൽ വൈദഗ്ധ്യം നേടിയ പല വിഭാഗങ്ങളും രൂപപ്പെടുത്തുകയും വനസംബന്ധിയായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള ശേഷി ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വനം വകുപ്പിന്റെ സംസ്ഥാനതല പതിമൂന്ന് വിഭാഗങ്ങളിലൂടെ സംസ്ഥാന സർക്കാരും കേന്ദ്ര സർക്കാരും ഏൽപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന വിവിധതരം പ്രവർത്തനങ്ങളും പദ്ധതികളും മികച്ച രീതിയിൽ ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

നടപ്പു വർഷത്തിലെ വകുപ്പിന്റെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങളുടെ പ്രർത്തനങ്ങളും നേട്ടങ്ങളും താഴെ ചുരുക്കിപ്പറയുന്നു:

4.1 പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്മെന്റ് വിഭാഗം (P & D)

സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയും കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെയും ധനസഹായം കൊണ്ട് നടപ്പിലാക്കപ്പെടുന്ന വിവിധ വിഭാഗങ്ങളുടെ എല്ലാ വികസന പരിപാടികളും പ്രവൃത്തികളും നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ മേൽനോട്ടച്ചുമതല ആസൂത്രണ വികസന വിഭാഗത്തിൽ നിയമപരമായി നിക്ഷിപ്തമാണ്:

4.1.1. വകുപ്പിന്റെ പദ്ധതി ക്രമങ്ങൾ

2022-23ൽ വകുപ്പിൽ നടപ്പാക്കിയ വിവിധ പദ്ധതികൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-13

വകുപ്പിന്റെ പദ്ധതികൾ (തുക ലക്ഷത്തിൽ) 2022-23

A	സംസ്ഥാനതല പദ്ധതികൾ	ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
I	**സ്വാഭാവിക വനങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ്**	
1	വനം സംരക്ഷണം (2406-01-101-81)	2600.000
2	വന സംരക്ഷണം (വനാതിർത്തികളുടെ സർവേയും വനസംരക്ഷണവും (4406-01-101-99)	2800.000
3	നശിച്ചുപോയ വനങ്ങളുടെ പുനരുദ്ധാരണം (2406-01-101-94)	300.000
4	ഔഷധ സസ്യമുൾപ്പടെയുള്ള തടിയേതര വനോൽപ്പന്നങ്ങളുടെ പോഷണം (2406-01-101-80)	200.000
II	**തോട്ടങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമത മെച്ചപ്പെടുത്തൽ**	
1	ഘന തടി വർഗ്ഗം (4406-01-105-87) (01)	500.000
2	വ്യവസായ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ (4406-01-105-87) (02)	200.000
III	**അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം**	
1	റോഡുകൾ (4406-01-070-99)	400.000
2	കെട്ടിടങ്ങൾ (4406-01-070-97)	400.000
	അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം ആകെ	800.000
IV	ഇക്കോടൂറിസം (4406-01-800-91)	700.000
V	മാനവശേഷി വികസനം (2406-01-003-97)	350.000
VI	വിഭവ ആസൂത്രണവും ഗവേഷണവും (2406-01-004-92)	150.000
VII	ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് വിവര സമ്പ്രദായവും ജിയോഗ്രാഫിക്കൽ വിവര സമ്പ്രദായവും (2406-01-800-57)	150.000
VIII	സാമൂഹിക വന വിപുലീകരണവും കാർഷിക വനവൽക്കരണവും (2406-01-800-55) (01)	1000.000
IX	ഇക്കോടൂറിസം, പ്രോജക്ട് ഗ്രീൻ ഗ്രാസ്സ് (2406-01-800-52)	108.000

A	സംസ്ഥാനതല പദ്ധതികൾ	ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
X	RIDF ൽ നിന്നുള്ള സഹായത്തോടുകൂടിയ പണികൾ (4406-01-800-90)	3500.000
XI	മനുഷ്യനും മൃഗങ്ങളും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷങ്ങൾ കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ (2406-01-800-56)	2500.000
XII	പുത്തൂർ സുവോളജിക്കൽ പാർക്ക്, തൃശ്ശൂർ (2406-02-110-48)	600.000
XIII	ആനപുനരധിവാസ കേന്ദ്രം, കാപ്പുകാട് , കോട്ടൂർ (2406-02-110-29)	100.000
XIV	ജൈവ വൈവിദ്ധ്യ സംരക്ഷണം (2406-02-110-68)	1000.000
XV	പരിസ്ഥിതി വികസന പരിപാടി (2406-02-110-56)	375.000
	സംസ്ഥാനതല പദ്ധതികൾ ആകെ	**17933.000**
B	**പദ്ധതികളുടെ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന വിഹിതം (60:40)**	
I	**വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെ പരിപാലനം**	
1	നെയ്യാർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-28) (01)	55.500
	നെയ്യാർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-28) (02)	37.000
2	വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-27) (01)	107.160
	വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-27) (02)	72.000
3	ഇടുക്കി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-26) (01)	60.000
	ഇടുക്കി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-26) (02)	40.000
4	പീച്ചി വാഴാനി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-25) (01)	60.000
	പീച്ചി വാഴാനി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-25) (02)	40.000
5	പേപ്പാറ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-24) (01)	48.000
	പേപ്പാറ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-24) (02)	32.000
6	ഷെന്തുരുണി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-23) (01)	60.000
	ഷെന്തുരുണി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-23) (02)	40.000
7	ചിമ്മിനി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-22) (01)	52.500
	ചിമ്മിനി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-22) (02)	35.000
8	ആറളം വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-21) (01)	52.500
	ആറളം വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-21) (02)	35.000
9	ചിന്നാർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-20) (01)	39.000
	ചിന്നാർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-20) (02)	26.000
10	തട്ടേക്കാട് പക്ഷി സങ്കേതം (2406-02-110-19) (01)	34.500
	തട്ടേക്കാട് പക്ഷി സങ്കേതം (2406-02-110-19) (02)	23.000
11	മംഗളവനം പക്ഷി സങ്കേതം (2406-02-110-18) (01)	12.000
	മംഗളവനം പക്ഷി സങ്കേതം (2406-02-110-18) (02)	8.000
12	കരിഞ്ഞിമല വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-17) (01)	18.000
	കരിഞ്ഞിമല വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-17) (02)	12.000
13	ചൂളന്നൂർ മയിൽ സങ്കേതം (2406-02-110-16) (01)	15.000
	ചൂളന്നൂർ മയിൽ സങ്കേതം (2406-02-110-16) (02)	10.000
14	മലബാർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-15) (01)	25.500
	മലബാർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-15) (02)	17.000

A	സംസ്ഥാനതല പദ്ധതികൾ	ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
15	കൊട്ടിയൂർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-14) (01)	28.500
	കൊട്ടിയൂർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-14) (02)	19.000
16	കരിമ്പുഴ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-13) (01)	33.000
	കരിമ്പുഴ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-13) (02)	22.00
	വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെ പരിപാലനം ആകെ	1169.160
II	**ദേശീയോദ്യാനങ്ങൾ**	
1	ഇരവികുളം ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-79) (01)	117.160
	ഇരവികുളം ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-79) (02)	75.310
2	സൈലന്റ് വാലി ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-78) (01)	103.160
	സൈലന്റ് വാലി ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-78) (02)	67.000
3	ആനമുടി ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-77) (01)	28.000
	ആനമുടി ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-77) (02)	20.000
4	മതികെട്ടാൻചോല ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-76) (01)	28.000
	മതികെട്ടാൻചോല ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-76) (02)	20.000
5	പാമ്പാടുംചോല ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-75) (01)	28.000
	പാമ്പാടുംചോല ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-75) (02)	20.000
	ദേശീയോദ്യാനങ്ങൾ ആകെ	506.63
III	**കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വുകളുടെ സംരക്ഷണം**	
1	വന്യജീവി ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം- കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വുകളുടെ സംരക്ഷണം - കടലുണ്ടി – വള്ളിക്കുന്ന് (2406-02-110-72) (01)	18.000
	വന്യജീവി ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം- കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വുകളുടെ സംരക്ഷണം - കടലുണ്ടി – വള്ളിക്കുന്ന് (2406-02-110-72) (02)	12.000
	കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വുകളുടെ സംരക്ഷണം ആകെ	30.000
IV	**കടുവാ സംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ**	
1	പെരിയാർ കടുവാ സങ്കേതം (2406-02-110-74) (01)	570.000
	പെരിയാർ കടുവാ സങ്കേതം (2406-02-110-74 (02)	380.000
2	പറമ്പികുളം കടുവാ സങ്കേതം (2406-02-110-73 (01)	435.000
	പറമ്പികുളം കടുവാ സങ്കേതം (2406-02-110-73 (02)	290.000
	കടുവാ സംരക്ഷണ പദ്ധതി ആകെ	1675.000
V	**പ്രോജക്ട് എലിഫെന്റ് സ്കീം**	
1	പ്രോജക്ട് എലിഫെന്റ് (2406-02-110-35 (01)	780.000
	പ്രോജക്ട് എലിഫെന്റ് (2406-02-110-35 (02)	520.000
	പ്രോജക്ട് എലിഫെന്റ് സ്കീം ആകെ	1300.000
VI	**വരയാടുകളുടെ പ്രത്യേക സംരക്ഷണം**	
1	വരയാടുകളുടെ പ്രത്യേക സംരക്ഷണം (2406-02-110-12 (01)	27.940
	വരയാടുകളുടെ പ്രത്യേക സംരക്ഷണം (2406-02-110-12 (02)	18.630
	വരയാടുകളുടെ പ്രത്യേക സംരക്ഷണം ആകെ	46.57
VII	**ഗുരുതരമായ വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുന്ന ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം**	

A	സംസ്ഥാനതല പദ്ധതികൾ	ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	ഗുരുതരമായ വംശനാശ, ഭീഷണി നേരിടുന്ന ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി (2406-02-110-11) (01)	10.580
	ഗുരുതരമായ വംശനാശ, ഭീഷണി നേരിടുന്ന ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി (2406-02-110-11) (02)	7.060
	ഗുരുതരമായ വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുന്ന ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം ആകെ	17.64
VIII	**ഹരിത ഇൻഡ്യയ്ക്കായുള്ള ദേശീയ പദ്ധതി**	
1	ദേശീയ വനവൽക്കരണ പദ്ധതി (2406-01-102-86) (01)	..
	ദേശീയ വനവൽക്കരണ പദ്ധതി (2406-01-102-86) (02)	967.120
2	ദേശീയ വനവൽക്കരണ പദ്ധതി - ഹരിത ഇൻഡ്യയ്ക്കായുള്ള ദേശീയ ദൗത്യം (2406-01-789-99) (01) (ടി.എസ്.പി)	99.00
	ദേശീയ വനവൽക്കരണ പദ്ധതി - ഹരിത ഇൻഡ്യയ്ക്കായുള്ള ദേശീയ ദൗത്യം (2406-01-796-99) (02) (ടി.എസ്.പി)	21.760
	ഹരിത ഇൻഡ്യയ്ക്കായുള്ള ദേശീയ പദ്ധതി ആകെ	1087.88
IX	**വനാഗ്നി തടയലും സംരക്ഷണവും**	
1	വനാഗ്നി തടയലും സംരക്ഷണവും പദ്ധതി (2406-01-800-53) (01)	360.000
	വനാഗ്നി തടയലും സംരക്ഷണവും പദ്ധതി (2406-01-800-53) (02)	240.000
	വനാഗ്നി തടയലും സംരക്ഷണവും പദ്ധതി ആകെ	600
1	വനാഗ്നി തടയലും സംരക്ഷണവും പദ്ധതി (2406-01-796-98) (01) (ടി.എസ്.പി)	121.450
	വനാഗ്നി തടയലും സംരക്ഷണവും പദ്ധതി (2406-01-796-98) (02) (ടി.എസ്.പി)	80.970
	പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെയും ആവാസ വ്യവസ്ഥകളുടെയും സംരക്ഷണം	
X	**നീലഗിരി ബയോസ്ഫിയർ റിസർവ്വ് (2406-02-110-34) (01)**	**270.000**
	നീലഗിരി ബയോസ്ഫിയർ റിസർവ്വ് (2406-02-110-34) (02)	180.000
XI	**അഗസ്ത്യമല ബയോസ്ഫിയർ റിസർവ്വ് (2406-02-110-33) (01)**	**180.000**
	അഗസ്ത്യമല ബയോസ്ഫിയർ റിസർവ്വ് (2406-02-110-33) (02)	120.000
XII	**തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണം (2406-02-110-32) (01)**	**242.000**
	തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണം (2406-02-110-32) (02)	146.450
	ദേശീയ തീരദേശ ദൗത്യം (വേമ്പനാട്, കണ്ണൂർ മേഖലകളിലെ കണ്ടൽക്കാടുകളുടെ സംരക്ഷണവും പരിപാലനവും) (2406-02-110-10) (o1)	
	ദേശീയ തീരദേശ ദൗത്യം (വേമ്പനാട്, കണ്ണൂർ മേഖലകളിലെ കണ്ടൽക്കാടുകളുടെ സംരക്ഷണവും പരിപാലനവും) (2406-02-110-10) (o2)	14.550
	പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെയും ആവാസ വ്യവസ്ഥകളുടെയും സംരക്ഷണം ആകെ	8112.51
XIII	**വന്യജീവി ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം – വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതത്തിലെ സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും മനുഷ്യവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്വമേധയാ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി (2406-02-110-31) (01)**	**600.000**
	വന്യജീവി ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം – വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതത്തിലെ സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും മനുഷ്യവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്വമേധയാ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി (2406-02-110-31) (02)	400.000
	വന്യജീവി ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം - വന്യജീവി സംരക്ഷണ മേഖലയ്ക്ക് പുറത്തുള്ള വന്യജീവി സംരക്ഷണം (2406-02-110-52) (01)	600.000

A	സംസ്ഥാനതല പദ്ധതികൾ	ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
	വന്യജീവി ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം - വന്യജീവി സംരക്ഷണ മേഖലയ്ക്ക് പുറത്തുള്ള വന്യജീവി സംരക്ഷണം (2406-02-110-52) (02)	400.000
	പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളും ആവാസവ്യവസ്ഥകളും ആകെ	3153.000
	ആകെ (B)	8112.51
C	പദ്ധതികളുടെ കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന വിഹിതം (75 : 25)	
1	ചെറുകിട വനോൽപ്പന്നങ്ങൾക്കുള്ള കുറഞ്ഞ താങ്ങുവില (2406-01-105-89) (01)	300.000
	ചെറുകിട വനോൽപ്പന്നങ്ങൾക്കുള്ള കുറഞ്ഞ താങ്ങുവില (2406-01-105-89) (02)	100.000
	ആകെ (സി)	400.000
	ആകെ (A + B + C)	28121.300
	ബാഹ്യ സഹായ പദ്ധതി	
	കിഫ്ബി	11001.160
	ആർ.ബി.കെ	13040.6
	ആകെ	52,163.06

ആസൂത്രണ വികസന വിഭാഗം നടപ്പാക്കിയിട്ടുള്ള പ്രധാന പദ്ധതികൾ

4.1.2 NABARD-RIDF

വനമേഖലകളിലുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും അതിനു വേണ്ടി വരുന്ന ചെലവുകൾക്കുള്ള ധനസമാഹരണവും ശക്തിപ്പെടുത്തുകയാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. 2022-23 ൽ NABARD-RIDF XXIII, XXIV, XXVI, XXVII, XXVIII എന്നിവ യിലൂടെയാണ് ഈ പദ്ധതിക്കാവശ്യമുള്ള ധനസമാഹരണം നടത്തിയിരുന്നത്. NABARD-RIDF സ്കീമിന് കീഴിൽ ഇപ്പോൾ തുടർന്ന് കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പദ്ധതികളുടെ പട്ടിക താഴെ നൽകുന്നു.

പട്ടിക-14
NABARD-RIDF പദ്ധതി വിവരം

ക്രമ നം.	ട്രാഞ്ച് നം.	പദ്ധതികളുടെ എണ്ണം	പദ്ധതിച്ചെലവ് (ലക്ഷത്തിൽ)	അനുവദിക്കപ്പെട്ട വായ്പ (ലക്ഷത്തിൽ)	ചെലവ് (ലക്ഷത്തിൽ)
1	XXIII	25	2204.45	2250.00	2204.45
2	XXIV	2	2215.77	2222.07	2215.77
3	XXVI	35	4404.85	5856.92	4572.28
4	XXVII	33	1520.52	9062.92	2149.27
5	XXVIII	7	172.21	9907.87	172.21

4.1.3 വനാഗ്നി തടയലും നിയന്ത്രണ പദ്ധതിയും (FPMS)

വനാഗ്നി തടയലും നിയന്ത്രണ (FPMS-ജനറൽ) പദ്ധതി പ്രകാരം 2022-23ൽ കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന വിഹിതമായി യഥാക്രമം 360 ലക്ഷം, 240 ലക്ഷം രൂപ വീതം അനുവദിക്കുകയും യഥാക്രമം 171.215 ലക്ഷം, 114.02 ലക്ഷം രൂപ വീതം ചെലവഴിച്ചു. വനാഗ്നി തടയലും നിയന്ത്രണ (FPMS-ടി.എസ്.പി) പദ്ധതി പ്രകാരം 2022-23 ൽ കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന വിഹിതമായി യഥാക്രമം 125.45 ലക്ഷം, 80.97 ലക്ഷം രൂപ വീതം അനുവദിക്കുകയും യഥാക്രമം 121.45 ലക്ഷം, 80.97 ലക്ഷം രൂപ വീതം ചെലവഴിക്കുകയും ചെയ്തു.

4.1.4. തോട്ടങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കൽ

വകുപ്പിന്റെ അധീനതയിലുള്ള ഏകദേശം 140014.623 ഹെക്ടർ (ആകെ വനമേഖലയുടെ 12.14%) വിവിധ വർഗ്ഗങ്ങളിലുള്ള വനത്തോട്ടങ്ങളിൽ ഏതാണ്ട് 58837.184 ഹെക്ടർ (ആകെ തോട്ടങ്ങളുടെ 42%) തേക്കിൻ തോട്ടങ്ങളാണ്. ഈ തോട്ടങ്ങളുടെ അന്തിമ വെട്ടും ഇടമുറിക്കലുമാണ് വകുപ്പിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ വാർഷിക വരുമാനം. പോഷകക്കുറവുള്ള മണ്ണ് കാരണവും, വന്യജീവികൾ നശിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടും പുതിയ തോട്ടങ്ങളിലെ തൈകൾ പിടിച്ചു കിട്ടുന്നതിന് ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാവുന്നുണ്ട്. മണ്ണിന്റെ ഗുണം വർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള ശാസ്ത്രീയ സമ്പ്രദായങ്ങളും നടാൻ പാകമായ ചെടികളുടെ കരുതലും (ശേഖരവും) പുതിയ തോട്ടങ്ങളിൽ നിന്ന് മെച്ചപ്പെട്ട വിളകളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു.

പട്ടിക-15

2022-23-ൽ വളർത്തിയ തോട്ടങ്ങളുടെ വിവരം

ക്രമ നം.	ഡിവിഷൻ	ബഡ്ജറ്റ് ഹെഡ്	വിസ്തൃതി (ഹെക്ടറിൽ)
സതേൺ സർക്കിൾ, കൊല്ലം			
1	അച്ചൻകോവിൽ	2406-01-105-99 സർക്കാർ ഏജൻസി വഴി തടിയും മറ്റുൽപ്പന്നങ്ങളും സംഭരിക്കുന്നതിന്	30.00
	റാന്നി		38.05
	തെന്മല		29.00
ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ, കോട്ടയം			
2	മറയൂർ	2406-01-101-91 കേരള വനവികസന ഫണ്ടിൽ നിന്നും സോഫ്റ്റ് വുഡ് മരങ്ങൾ നടാൻ ചെലവാക്കിയത്	4.646
		4406-01-105-87-(01) ഘന തടി വർഗ്ഗം	3.00
സെൻട്രൽ സർക്കിൾ, തൃശ്ശൂർ			
3	തൃശ്ശൂർ	4406-01-800-90 RIDF ൽ നിന്നുള്ള സഹായ ത്തോട്ടുകൂടിയ പണികൾ	164.05
	വാഴച്ചാൽ	2406-01-101-90 തേക്കിനും പൾപ്പ് വുഡിനും വേണ്ടിയുള്ള കേരള വനം റിവോൾവിങ് ഫണ്ട് റൂൾസ്, 1999-പ്രകാരം തേക്കിനു വേണ്ടി മാറ്റപ്പെട്ട തുക	27.00
		2406-01-101-94 മണ്ണൊലിപ്പിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട വനത്തിൽ പുനരുജ്ജീവനം	7.00
	മലയാറ്റൂർ	2406-01-101-90 തേക്കിനും പൾപ്പ് വുഡിനും വേണ്ടിയുള്ള കേരള വനം റിവോൾവിങ് ഫണ്ട് റൂൾസ്, 1999-പ്രകാരം തേക്കിനു വേണ്ടി മാറ്റപ്പെട്ട തുക	28.65
		4406-01-105-87-01 വ്യവസായ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ	25.12
ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ, പാലക്കാട്			
4	നിലമ്പൂർ നോർത്ത്	2406-01-101-90 തേക്കിനും പൾപ്പ് വുഡിനും വേണ്ടിയുള്ള കേരള വനം റിവോൾവിങ് ഫണ്ട് റൂൾസ്, 1999 പ്രകാരം തേക്കിനു വേണ്ടി മാറ്റപ്പെട്ട തുക	19.20
		2406-01-101-94 RIDF ൽ നിന്നുള്ള സഹായ ത്തോട്ടുകൂടിയ പണികൾ	2.50
	നിലമ്പൂർ സൗത്ത്	4406-01-105-87-01 വ്യവസായ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ	35.02
		2406-01-101-90 തേക്കിനും പൾപ്പ് വുഡിനും വേണ്ടിയുള്ള കേരള വനം റിവോൾവിങ് ഫണ്ട് റൂൾസ്, 1999 പ്രകാരം തേക്കിനു വേണ്ടി മാറ്റപ്പെട്ട തുക	17.22
	മണ്ണാർക്കാട്	4406-01-105-87-01 വ്യവസായ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ	9.30
		2406-01-101-90 തേക്കിനും പൾപ്പ് വുഡിനും വേണ്ടിയുള്ള കേരള വനം റിവോൾവിങ് ഫണ്ട് റൂൾസ്, 1999 പ്രകാരം തേക്കിനു വേണ്ടി മാറ്റപ്പെട്ട തുക	6.00

ക്രമ നം.	ഡിവിഷൻ	ബഡ്ജറ്റ് ഹെഡ്	വിസ്തൃതി (ഹെക്ടറിൽ)
	പാലക്കാട്	4406-01-105-87-01 വ്യവസായ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ	17.60
നോർത്തേൺ സർക്കിൾ, കണ്ണൂർ			
5	കാസർഗോഡ്	2406-01-101-94 RIDF ൽ നിന്നുള്ള സഹായ ത്തോടുകൂടിയ പണികൾ	1.00
		4406-01-105-87-01 വ്യവസായ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ	20.00
	കണ്ണൂർ	2406-01-101-94 RIDF ൽ നിന്നുള്ള സഹായ ത്തോടുകൂടിയ പണികൾ	40.20
		2406-01-101-90-N-V തേക്കിനും പൾഷ് വുഡിനും വേണ്ടിയുള്ള കേരള വനം റിവോൾവിങ് ഫണ്ട് റൂൾസ്, 1999 പ്രകാരം തേക്കിന് വേണ്ടി മാറ്റപ്പെട്ട തുക	9.60
		ആകെ	534.16

പട്ടിക-16

വനപ്രദേശങ്ങളുടെ 31.03.2023 പ്രകാരമുള്ള ഉപയോഗക്രമം

ക്രമ നമ്പർ	ഉപയോഗരീതി	വിസ്തൃതി (ച.കി.മീറ്ററിൽ)	ആകെ ശതമാനം
1	ഇടതൂർന്നതും/അല്ലാത്തതുമായ വനങ്ങൾ	9182.292	79.63
2	തോട്ടങ്ങൾ	1400.15	12.14
3	പാട്ടത്തിനു കൊടുത്ത സ്ഥലം	565.28	4.90
4	1980ലെ എഫ്.സി.ആക്ട് പ്രകാരം തരം മാറ്റിയ ഭൂമി	384.178	3.33
	ആകെ	11531.908	100

പട്ടിക-17

തോട്ട ഭൂമിയുടെ ഇനം തിരിച്ചുള്ള വിസ്തൃതി 31.03.2023

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	വിസ്തീർണ്ണം (ഹെക്ടർ)
1	തേക്ക്	58837.184
2	തേക്കും ഇലവും	11155.287
3	റോസ് വുഡ്	362.926
4	മഹാഗണി	460.643
5	ചന്ദനം	186.840
6	ആഞ്ഞിലി	616.42
7	കമ്പകം	194.96
8	കാഷ്വറീന	118.870
9	വെന്തേക്ക്	2.023
10	വേങ്ങ	9.712
11	മറ്റുള്ളവ	418.64
12	സിൽവർ ഓക്ക് /ഗ്രവീലിയ റോബസ്റ്റ	948.580
13	പൈൻ	546.400

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	വിസ്തീർണ്ണം (ഹെക്ടർ)
14	അൽനസ്	76.600
15	അൽബിസിയ	61.540
16	ബാൽസ	21.040
17	മട്ടി	488.010
18	ഇലവ്	80.240
19	കുമ്പിൾ	115.580
20	മലവേപ്പ്	48.500
21	മറ്റ് സോഫ്റ്റ് വുഡ്	793.495
22	അക്കേഷ്യാ ഓറിക്കുലിഫോമിസ്	7241.654
23	അക്കേഷ്യാ മാഞ്ചിയം	2826.127
24	യൂക്കാലിപ്റ്റസ്	7263.940
25	വാറ്റിൽ	2123.130
26	മുള	4095.405
27	ഈറ്റ	696.310
28	വള്ളിച്ചൂരൽ	2887.691
29	റബ്ബർ	42.100
30	കശുമാവ്	2808.57
31	കുരുമുളക് (കൊക്കോ-പെപ്പർ മിക്സ്)	30.000
32	തേയില	1.902
33	ഔഷധ സസ്യങ്ങൾ	2180.579
34	അഗേവ്	9.640
35	ഫല വൃക്ഷങ്ങൾ	43.00
36	കണ്ടൽക്കാടുകൾ	325.189
37	മിക്സഡ് പ്ലാന്റേഷൻ	4743.704
38	മിസലേനിയസ് പ്ലാന്റേഷൻസ്	24482.462
39	പരിസ്ഥിതി പുനഃസ്ഥാപന തോട്ടങ്ങൾ	391.090
40	നീർത്തടങ്ങളിലെ തോട്ടങ്ങൾ	99.640
41	നഷ്ടപരിഹാര വനവത്ക്കരണ തോട്ടങ്ങൾ	2179.000
	ആകെ	140014.623

പട്ടിക-18

തടി ഉൽപ്പാദനക്കണക്ക് 2022-23

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	അളവ്	ഉൽപ്പാദനം
I	**ഇൻഡസ്ട്രിയൽ വുഡ്**		
1	തേക്ക്	M^3	15102.023
2	റോസ് വുഡ്	M^3	421.86
3	മഹാഗണി	M^3	137.394
4	ആഞ്ഞിലി	M^3	87.477
5	കമ്പകം	M^3	309.885

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	അളവ്	ഉൽപ്പാദനം
6	തേമ്പാവ്	M^3	56.862
7	വേങ്ങ	M^3	41.977
8	വെന്തേക്ക്	M^3	112.811
9	ജാക്ക് /പ്ലാവ്	M^3	50.484
10	മണിമരുത്	M^3	133.634
11	മരുത്	M^3	509.126
12	ഇരുൾ	M^3	41.402
13	മുള്ളുവേങ്ങ	M^3	64.06
14	ഉന്നം/ചടച്ചി	M^3	161.025
15	താന്നി	M^3	150.896
16	കരിന്തകര	M^3	7.458
17	പാതിരി	M^3	0.837
18	പൂവം	M^3	10.934
19	കുന്നിവാക	M^3	105.943
20	കാഞ്ഞിരം	M^3	0.575
21	മുള്ളംകൈനി	M^3	0.697
22	മൈല	M^3	205.387
23	അൽബീസിയ/ ഈയൽ വാക	M^3	118.305
24	എടന	M^3	4.347
25	മൂങ്ങപേഴ്	M^3	0.151
26	വെള്ളീട്ടി	M^3	5.862
27	ഭദ്രാക്ഷം	M^3	1.467
28	ആരംപുളി	M^3	2.732
29	അരയാഞ്ഞിലി	M^3	3.395
30	ആറ്റുതേക്ക്	M^3	1.683
31	പാച്ചോറ്റി	M^3	0.492
32	മരോട്ടി	M^3	0.291
33	പേഴ്	M^3	0.186
34	തേരകം	M^3	0.291
35	പൂമരം	M^3	0.757
36	കരിവേങ്ങ	M^3	13.83
37	നീർവെട്ടി	M^3	0.373
38	പൊരിവട്ട	M^3	0.59
39	കാര/രുദ്രാക്ഷം	M^3	1.229
II	പ്ലൈവുഡ് സ്പീഷിസ്		
1	കുളമാവ്/ഊരാവ്	M^3	94.878
2	മാവ്	M^3	51.036
3	ചന്ദനവേമ്പ്	M^3	61.152
4	പൂൺ/പുന്ന/പുന്നപ്പ	M^3	112.077

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	അളവ്	ഉൽപ്പാദനം
5	ചീനി	M^3	125.214
6	കുമ്പിൾ	M^3	10.549
7	ഞാവൽ	M^3	54.009
8	വട്ട	M^3	555.864
9	കർവ	M^3	1.219
10	വെള്ളപൈൻ	M^3	2.25
11	ചേര്	M^3	4.47
III	**മാച്ച് വുഡ് സ്പീഷീസ്**		
1	എലവ്/പൂള	M^3	700.285
2	പാല/മുക്കമ്പാല	M^3	151.784
3	വാക	M^3	62.946
4	മട്ടി	M^3	5.761
IV	**ബോബിൻവുഡ് സ്പീഷീസ്**		
1	മഞ്ഞക്കടമ്പ്	M^3	26.07
V	**പെൻസിൽ വുഡ് സ്പീഷീസ്**		
1	പൂച്ചക്കടമ്പ്	M^3	1.49
2	മഴമരം	M^3	8.597
3	ഈയോലി	M^3	1.841
VI	പാക്കിംഗ് കേസ് വുഡ് സ്പീഷീസ്		
1	അമ്പഴം	M^3	1.228
2	മലവേപ്പ്	M^3	2.774
3	വെട്ടി	M^3	0.332
4	കരിങ്ങഴ	M^3	1.073
5	ഉതി	M^3	5.31
6	ആവൽ	M^3	47.631
VII	**പൾപ് വുഡ് സ്പീഷീസ്**		
1	അക്കേഷ്യ ഓറിക്കുലിഫോമിസ്	MT	18275.649
2	യൂക്കാലിപ്റ്റസ്	MT	35.251
3	മുള	MT	37.75
4	ഈറ്റ	MT	237.95
5	അക്കേഷ്യ മാഞ്ചിയം	MT	31.243
VIII	**മിസലേനിയസ് സ്പീഷീസ്**		
1	ഫയർവുഡ്	MT	3513.563
2	തേക്ക് കഴകൾ	MT	8411.453
3	ബില്ലറ്റ്സ്	MT	1739.065
4	ചന്ദനത്തടി	Kg	143287.340

പട്ടിക-19

ചെറു വനവിഭവങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദനം 2022-23

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	സംഭരിച്ച അളവ് (കിലോഗ്രാം)
1	ആടലോടകം	307.000
2	അതിതിപ്പലി	7390.000
3	ആവണക്കിൻ വേര്	10030.000
4	ചീവക്കായ്	15163.000
5	ചീനിക്കാ	56211.000
6	ചെറുതേക്ക്	1870.500
7	ചെറുവഴുതന	46726.000
8	ചൂൽപ്പുല്ല് (ബ്രൂം ഗ്രാസ്)	64780.00
9	ചുണ്ടപച്ച	267837.000
10	കക്കുംകായ/പറണ്ടക്ക	188.100
11	കൽപാസം	2712.000
12	കരിംകുറിഞ്ഞി	61177.000
13	കസ്തൂരിമഞ്ഞൾ	535.150
14	കാട്ടുകുരുമുളക് വള്ളി ഒന്നാംതരം	4440.000
15	കാട്ടുകുരുമുളക് വള്ളി രണ്ടാംതരം	400.000
16	കാട്ടുപടവലം	4670.00
17	കാട്ടുതിപ്പലി	313.000
18	കൊടംപുളി	353.000
19	കുന്തിരിക്കം ഒന്നാംതരം	648.00
20	കുന്തിരിക്കം രണ്ടാംതരം	260.750
21	കുന്തിരിക്കം മൂന്നാംതരം	155.000
22	കുറുന്തോട്ടി	206605.500
23	മൂവില	22641.000
24	നന്നാറി/നറുനീണ്ടി	2666.000
25	ഓരില (ഉണക്ക)	17912.000
26	പാച്ചോറ്റി	2177.000
27	പാച്ചോറ്റിപട്ട	3396.000
28	പടക്കിഴങ്ങ്	86.930
29	പാൽമുതക്ക്	200.000
30	പാതിരിപ്പൂവ് (ഒന്നാതരം)	278.800
31	പാതിരിപ്പൂവ് (രണ്ടാംതരം)	60.400
32	പീനാറി	5117.000
33	പൊൻകുരണ്ടി	1065.680
34	പുത്തരിച്ചുണ്ട	1200.000
35	സോപ്പിൻ കായ്	201.500

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	സംഭരിച്ച അളവ് (കിലോഗ്രാം)
36	തെള്ളി	3000.000
37	വൻതേൻ	3227.100
38	ചെറുതേൻ	213.650
39	പട്ടിഞ്ച/ഇഞ്ച	1441.000
	ആകെ	817656.1

4.2 ഭരണ വിഭാഗം

നടപ്പുവർഷത്തിൽ ഭരണ വിഭാഗം കേരള പബ്ലിക് സർവീസ് കമ്മീഷന്റെ ജില്ലാ ഓഫീസുകളിലൂടെ വിവിധ വിഭാഗം ജീവനക്കാരുടെ നിയമനങ്ങൾ വിജയകരമായി നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. സേവനത്തിലുള്ള ഓഫീസർമാരുടെയും മറ്റ ജീവനക്കാരുടെയും സ്ഥാനക്കയറ്റങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി നടപ്പാക്കാൻ ഭരണ വിഭാഗം അക്ഷീണം പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2022-23 ൽ ആശ്രിത നിയമനങ്ങളടക്കം വിവിധ തസ്തികകളിൽ 583 നിയമനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. 151 പേർ ഈ വർഷം വിരമിച്ചു. വകുപ്പിലെ 75 പേർക്കെതിരായി അച്ചടക്ക നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 3-ാം അധ്യായത്തിൽ പട്ടിക തിരിച്ചുള്ള വിശദവിവരങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

2022-23 ലെ പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ

- **ഓൺലൈൻ ജനറൽ ട്രാൻസ്ഫർ**

സർക്കാർ ജീവനക്കാരുടെ പൊതുസ്ഥലംമാറ്റം ഓൺലൈൻ മുഖേന ആക്കുന്നതിന് 21.10.2021 ലെ ജി.ഒ. (സാധാ) നമ്പർ 155/2021/ഉ.ഭ.പ.വ. പ്രകാരം സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 25-02-2017ലെ ജി.ഒ. (പി) നമ്പർ 03/2017/ഉ.ഭ.പ.വ. സർക്കാർ ഉത്തരവിലെ പൊതുസ്ഥലംമാറ്റ മാനദണ്ഡങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായി വനം വകുപ്പിൽ 2023-പൊതുസ്ഥലംമാറ്റം ഓൺലൈൻ മുഖേന നടത്തുന്നതിന് തീരുമാനിക്കുകയും, അഞ്ച് തസ്തികകളിലെ പൊതുസ്ഥലംമാറ്റം ഓൺലൈൻ മുഖേന പൂർത്തിയാക്കുകയും ചെയ്തു. വനം വകുപ്പിലെ പൊതുസ്ഥലംമാറ്റം ബാധകമായിട്ടുള്ള തസ്തികകളിലെ 2024ലെ സ്ഥലംമാറ്റം ഓൺലൈൻ മുഖേന നടത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ അന്തിമഘട്ടത്തിലാണ്.

- **വനം വകുപ്പിൽ ആധാർ - സ്പാർക്ക് അധിഷ്ഠിത ബയോമെട്രിക് പഞ്ചിംഗ് സംവിധാനം നടപ്പാക്കൽ**

വനം വകുപ്പിൽ ഹെഡ്ക്വാർട്ടേഴ്സ് മുതൽ ഡിവിഷൻതലം വരെയുള്ള എല്ല ഓഫീസുകളിലും ബയോമെട്രിക് പഞ്ചിംഗ് മെഷീനുകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും, വകുപ്പിലെ ലാസ്റ്റ് ഗ്രേഡ് ജീവനക്കാർ ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ മിനിസ്റ്റീരിയൽ വിഭാഗം ജീവനക്കാർക്കും 01.08.2023 മുതൽ സ്പാർക്ക് അധിഷ്ഠിത ബയോമെട്രിക് പഞ്ചിംഗ് മുഖേനയുള്ള ഹാജർ നിർബ്ബന്ധമായും നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

- **ഫയൽ തീർപ്പാക്കൽ തീവ്രയജ്ഞ പരിപാടി 2022**

സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന ഫയൽ തീർപ്പാക്കൽ തീവ്രയജ്ഞ പരിപാടി വളരെ കാര്യക്ഷമമായ രീതിയിൽ ജനോപകാരപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കുകയുണ്ടായി. 31.10.2022 ന് വകുപ്പിൽ 'ഫയൽ തീർപ്പാക്കൽ തീവ്രയജ്ഞ പരിപാടി' പൂർത്തിയാക്കിയപ്പോൾ 15.06.2022 ന് ആകെയുണ്ടായിരുന്ന 2,96,808 ഫയലുകളിൽ 1,25,929 ഫയലുകൾ (ആകെ 42.4%) തീർപ്പാക്കി. 'ഫയൽ തീർപ്പാക്കൽ തീവ്രയജ്ഞ പരിപാടി' വകുപ്പ് തലത്തിൽ തുടർന്ന് നടത്തുന്നതിന് തീരുമാനിക്കുകയും, Phase II "ഫയൽ തീർപ്പാക്കൽ തീവ്രയജ്ഞ പരിപാടി" 2023 ജനുവരി 1 മുതൽ വനം വകുപ്പിൽ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

4.3 വന്യജീവി വിഭാഗം (WL)

കേരള വനംവകുപ്പിന്റെ വന്യജീവി വിഭാഗം അധിവാസമേഖല പുഷ്ടിപ്പെടുത്തൽ, വന്യജീവി മേഖലയിലെ അഗ്നി സുരക്ഷ, സംരക്ഷിത മേഖലകളിലെ തന്ത്ര പ്രധാനമായ സ്ഥാനങ്ങളിൽ ജല നിർഗമന ദ്വാരങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കൽ, പാരിസ്ഥിതിക വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ, പാരിസ്ഥിതിക വിനോദ സഞ്ചാരം, വിദ്യാഭ്യാസവും വികസനവും, വന്യജീവികണക്കെടുപ്പ്, ഗവേഷണം, സംരക്ഷണത്തിനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കൽ, ചതുപ്പുകളുടേയും നീർത്തടങ്ങളുടെയും സംരക്ഷണം, ജലത്തിന്റെ സ്വാഭാവിക ഒഴുക്ക്, നശിച്ചുപോയ പാരിസ്ഥിതിക വ്യവസ്ഥയുടെ പുനർനിർമ്മാണം, അഗ്നി നിയന്ത്രണ സംവിധാനം, ദേശീയോദ്യാനങ്ങളുടെയും, വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെയും അനിവാര്യമായ സുസ്ഥിരവും ശാസ്ത്രീയവുമായ പരിപാലന പരിശീലനത്തിനായുള്ള പദ്ധതികളും പ്രവൃത്തികളും നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ നേതൃത്വപരമായ പങ്ക് വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കടുവാത്തോൽ, പുള്ളിപ്പുലിത്തോൽ, ആനക്കൊമ്പ്, പാമ്പിൻ വിഷം, വെള്ളി മൂങ്ങ, നക്ഷത്ര ആമ, ഇരുതലമൂരി തുടങ്ങിയ ജീവികൾ ഉൾപ്പെടുന്ന വന്യജീവി കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്ക് അന്തർസംസ്ഥാന അന്തർദേശീയ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുണ്ട്.

ഈ സംഭവ ഗതികളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ ഇന്ത്യാസർക്കാർ മേഖലാ ഓഫീസുകളോട് കൂടി ഒരു Wildlife Crime Control Bureau കേന്ദ്രത്തിൽ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാന വന്യജീവി കുറ്റകൃത്യ നിയന്ത്രണ ബ്യൂറോയും സംസ്ഥാന വനംവകുപ്പും പോലുള്ള ഏജൻസികളുമായി കൂടിയോജിപ്പിച്ച ഗൗരവകരമായ വന്യജീവി കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്തുവരുന്നു.

അംഗീകൃതമായ പരിപാലന പദ്ധതികൾ പ്രകാരം വിനോദസഞ്ചാര മേഖലകളിലെ സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങളിൽ വകുപ്പ് വിവിധ പാരിസ്ഥിതിക വിനോദ സഞ്ചാര പരിപാടികൾ നടപ്പാക്കി വരുന്നു. പർവ്വതാരോഹണം (Trekking), കടുവാ പാത സംരക്ഷണം ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള അതിരുയർത്തൽ, മുളഞ്ചങ്ങാടം, ടെന്റ് ക്യാമ്പിംഗ്, ഗോത്രവർഗ പൈതൃക കാഴ്ചബംഗ്ലാവ്, പങ്കാളിത്ത തീ നിയന്ത്രണ പ്രവൃത്തികൾ, സംരക്ഷിത മേഖലകളിൽ പ്ലാസ്റ്റിക് ശുദ്ധമാക്കൽ, പരിസ്ഥിത കടകൾ, തേൻ-മെഴുക്, ചെറുകിട വനോൽപ്പന്നങ്ങൾ (MFP) മുതലായവയിൽ നിന്നുണ്ടാക്കുന്ന മൂല്യവർദ്ധിതോൽപ്പന്നങ്ങളുടെ കച്ചവടത്തിനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ, പുനർനിർമ്മിക്കപ്പെട്ട പ്ലാസ്റ്റിക്കുകൊണ്ടുള്ള സ്മരണികകൾ, തുന്നൽ കേന്ദ്രം, കരകൗശലകേന്ദ്രം, ബ്രാന്റ് ചെയ്ത കുപ്പി വെള്ളം എന്നിവ പോലുള്ള കൃത്യമായ പാരിസ്ഥിതിക വിനോദസഞ്ചാര പരിപാടികളിലൂടെ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലുള്ള അവരുടെ സഹകരണത്തിന് പ്രതിഫലമായി ഗോത്ര വർഗ്ഗങ്ങൾക്കും മറ്റ് വനാശ്രിത സമൂഹങ്ങൾക്കും തൊഴിലവസരങ്ങൾ വകുപ്പ് നൽകുന്നുണ്ട്. സങ്കേതങ്ങളുടെയും ദേശീയോദ്യാനങ്ങളുടെയും ശാസ്ത്രീയമായപരിപാലനത്തിന് രോഗങ്ങൾ പകരുന്നത് പരിശോധിക്കാനായി വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആരോഗ്യം സ്ഥിരമായി നിരീക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. വനമേഖലകളിൽ അലഞ്ഞുനടക്കുന്ന നാട്ടുമൃഗങ്ങളിൽ നിന്ന് പല സാംക്രമിക രോഗങ്ങളും വന്യമൃഗങ്ങളിലേയ്ക്ക് പകരാനിടയുണ്ട്. സ.ഉ (കയ്യെഴുത്ത്) നം.12/2017/വനം നമ്പരിലുള്ള 20.03.2017 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം ഒരു ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി ഓഫീസറുടെയും 12 അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി ഓഫീസർമാരുടെയും ഒഴിവുകൾ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുകയും സംസ്ഥാന മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിൽനിന്ന് വകുപ്പ് മാറ്റത്തിലൂടെ അവ നികത്തപ്പെടുകയും ചെയ്തതിലൂടെ വകുപ്പിലെ മൃഗഡോക്ടർമാരുടെ എണ്ണം 17 ആയി ഉയർന്നിട്ടുണ്ട്.

ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡനും, വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻമാരും ആണ് 1972ലെ വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമപ്രകാരം ഔപചാരിക അധികാരികൾ. എല്ലാ വനങ്ങൾക്കകത്തും പുറത്തുമുള്ള വന്യജീവി സംരക്ഷണം അവരുടെ ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. ചതുപ്പുകളുടെയും കണ്ടൽക്കാടുകളുടെയും കാവുകളുടെയും സംരക്ഷണത്തിന് വകുപ്പ് പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ നൽകുന്നുണ്ട്.

4.3.1 മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷങ്ങൾ

വനങ്ങൾക്കകത്തും വനാതിർത്തിയിലും താമസിക്കുന്ന ജനങ്ങൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന ഒരു പ്രധാന പ്രശ്നമാണ് മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം. വന്യമൃഗങ്ങൾ, ജനങ്ങൾ അധിവസിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് കടക്കുകയും തൽഫലമായി ആളുകൾ ആക്രമണത്തിനിരയായി സ്ഥിരമായ അംഗവൈകല്യം സംഭവിക്കുകയും, വിളകൾ നശിപ്പിക്കുകയും, വാസസ്ഥാനങ്ങൾ തകർക്കുകയും, മനുഷ്യ ജീവൻ നഷ്ടപ്പെടുത്തുകയും അതിന്റെ ഫലമായി തിരിച്ചടിയെന്നോണം ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ വന്യമൃഗങ്ങൾ കൊല്ലപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. കേരളത്തിൽ കാട്ടാനകളും കരടികളുമാണ് ഈ സാഹചര്യങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ കാരണമാകുന്നത്. വലിയ നാശനഷ്ടങ്ങളുണ്ടാക്കുന്നതും അവയാണ്. ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുന്നതിനായി കേരള വനംവകുപ്പ് വനാതിർത്തികളിലായി ആന കടക്കാത്ത കിടങ്ങുകൾ കുഴിച്ചും, ആന കടക്കാത്ത മതിലുകൾ നിർമ്മിച്ചും, സൗരോർജ്ജ വൈദ്യുത വേലി കെട്ടിയും പ്രതിരോധം ഏർപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. 17/6/11 ലെ സ.ഉ. (സാ.) നം 265/2011 വനം പ്രകാരം സർക്കാർ ചില നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമാക്കി വിളനാശം വരുത്തുന്ന കാട്ടുപന്നികളെ പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ വെടിവെച്ചുകൊല്ലുവാനുള്ള അനുവാദം ഒരു വർഷത്തേക്ക് നൽകിയിരുന്നു. അതിനുശേഷം, സർക്കാർ മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉത്തരവുകളും നടപടി ക്രമങ്ങളും സമഗ്രമായി ഭേദഗതി ചെയ്തു. പിന്നീട്, ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡന്റെ 03.01.2020 ലെ ശുപാർശകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 18.05.2020ലെ സ.ഉ.(സാ.) നം 111/2020 ഉത്തരവിൽ പുതിയ ഭേദഗതികൾ വരുത്തുകയും അതിലെ പുതിയ നിബന്ധനകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 6 മാസത്തേക്ക് പുതിയ ഭേദഗതികൾ വരുത്തുകയും, 18.11.2020 ലെ സ.ഉ.(സാ.) നം.284/2020/F&WLD പ്രകാരം 6 മാസത്തേക്ക് കൂടി നീട്ടി നൽകുകയും ചെയ്തു. അതിനുശേഷം സർക്കാർ നടപടിക്രമങ്ങൾ പുതുക്കുകയും പ്രശ്നകാരികളായ പന്നികളെ വിഷം നൽകുന്നതൊഴികെ, സ്ഫോടക വസ്തുക്കളുപയോഗിച്ചോ, 11.01.2021 ലെ സ.ഉ.(സാ.) നം.05/2021/F&WLD പ്രകാരം വൈദ്യുതാഘാതമേൽപ്പിച്ചോ മറ്റേതുമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെയോ കൊല്ലാൻ കർഷകർക്ക് അനുവാദം നൽകി. പിന്നീട് 28.01.2021 ലെ സ.ഉ.(സാ.) നം.25/2021/F&WLD പ്രകാരം വനാതിർത്തിയുടെ 2 കി.മീറ്ററിനകത്ത് കെണിവെച്ച് പന്നികളെ കൊല്ലുന്നത് തടഞ്ഞുകൊണ്ട് ഉത്തരവ് പുതുക്കി. ആകെ 8873 മനുഷ്യ വന്യജീവി സംഘർഷങ്ങൾ 2022-23 ൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ജനജാഗ്രതാ സമിതികൾ (JJS)

കേരളത്തിലുടനീളം 261 (JJS) ജനജാഗ്രതാ സമിതികൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവ മനുഷ്യവന്യജീവി സംഘർഷം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്രാഥമിക പ്രതികരണ സേനകളായും പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

പട്ടിക-20
മനുഷ്യ വന്യജീവി സംഘർഷം സംബന്ധിച്ച കണക്ക് 2022-23

ഇനം	കൊല്ലപ്പെട്ടവർ	പരിക്കേറ്റവർ	കന്നുകാലി മരണം	വിളനാശവും സ്വത്ത് നാശവും	ആകെ
പാമ്പ്	48	871	65	0	984
ആന	27	71	8	4087	4193
കാട്ടുപന്നി	7	261	4	1252	1524
കടുവ	1	5	1	25	32
കാട്ടുപോത്ത്	1	0	191	1	193
പുലി	0	0	244	0	244
മറ്റുള്ളവ	14	67	124	1498	1703
ആകെ	98	1275	637	6863	8873

സംസ്ഥാനത്തെ വനാതിർത്തികളിൽ മനുഷ്യരും മൃഗങ്ങളും തമ്മിലുണ്ടാകുന്ന സംഘർഷം കുറയ്ക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള സജീവ നടപടികളുമായി വന്യജീവി വിഭാഗം മുന്നോട്ടുപോകുകയാണ്. സൗരോർജ്ജവേലികൾ, കിടങ്ങുകൾ, ഭിത്തികൾ എന്നിവ നിർമ്മിച്ചും വനാതിർത്തി പ്രദേശങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്നവർക്കുവേണ്ടി ബോധവൽക്കരണം നടത്തിയും വന്യജീവി ആക്രമണങ്ങളുടെ ഇരകൾക്കും, വന്യജീവികൾ മുഖാന്തരമുള്ള വിളനാശത്തിനും നഷ്ടപരിഹാരം നൽകിയുമാണ് ഇത് സാധ്യമാക്കുന്നത്. മനുഷ്യരും വന്യജീവികളും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷങ്ങൾ കുറയ്ക്കുന്നതിന് നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട പ്രതിരോധ സംവിധാനങ്ങളുടെ 31.03.2023 ലെ വിശദാംശങ്ങൾ താഴെ നൽകുന്നു.

പട്ടിക-21
മനുഷ്യ – വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കാൻ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട പ്രതിരോധ സംവിധാനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച വിവരം 2022-23

സർക്കിളുകളുടെ പേര്	സൗരോർജ്ജ വേലികൾ (കി.മി)	ആന പ്രതിരോധ കിടങ്ങ് (കി.മി)	ആന പ്രതിരോധ ഭിത്തി (കി.മി)	കല്ല് പാകിയ കിടങ്ങ് (കി.മി)	ബയോ ഫെൻസ് (കി.മീ)	കയ്യാല (കി.മീ)	മറ്റുള്ളവ (കി.മി)
നോർത്തേൺ സർക്കിൾ	15.250	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	12.20
ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ	23.13	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
സെൻട്രൽ സർക്കിൾ	56.27	4.20	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ	8.265	0.11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
സതേൺ സർക്കിൾ	34.30	6.40	0.10	0.00	0.00	0.00	1.00
വന്യജീവി (WL) സർക്കിൾ പാലക്കാട്	4.25	0.071	0.00	0.00	0.00	0.00	2.50
FDPT, കോട്ടയം	3.35	0.062	0.00	0.00	0.00	0.00	4.00
ABP, തിരുവനന്തപുരം	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ആകെ	144.815	10.843	0.10	0.00	0.00	0.00	19.70

4.3.2 വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണത്തിന് ഇരകളായവർക്ക് നൽകിയ സമാശ്വാസ ധനസഹായം

വന്യജീവി ആക്രമണങ്ങളുടെ ഇരകളായവർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിനുള്ള കേരള ചട്ടങ്ങൾ (Kerala Rules for payment of compensation to victims of wild animals 1980) പ്രകാരം മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷത്തിന്റെ ഇരകളാകുന്നവർക്ക് വനം വകുപ്പ് സമാശ്വാസ ധനസഹായം നൽകുന്നു. ഈ ഇനത്തിൽ 2022-23 ൽ 1048.87 ലക്ഷം രൂപ ആക്രമണത്തിനിരയായവർക്ക് വിതരണം ചെയ്തു.

പട്ടിക-22

വന്യജീവികളുടെ ആക്രമണത്തിനു വിധേയരായവർക്കു 2022-23 കാലയളവിൽ നൽകിയ നഷ്ടപരിഹാരം സംബന്ധിച്ച വിവരം

ഇനം	അപേക്ഷകരുടെ എണ്ണം	നൽകിയ തുക (ലക്ഷത്തിൽ)
കൊല്ലപ്പെട്ടവർ	99	337.31
പരിക്കേറ്റവർ	753	245.73
കന്നുകാലി നഷ്ടം	544	146.66
വിളനാശവും സ്വത്ത് നാശവും	5256	319.16
ആകെ തുക	6652	1048.87

2018-19 മുതൽ 2022-23 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ ഉണ്ടായ മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷങ്ങളും നഷ്ടപരിഹാര വിവരവും

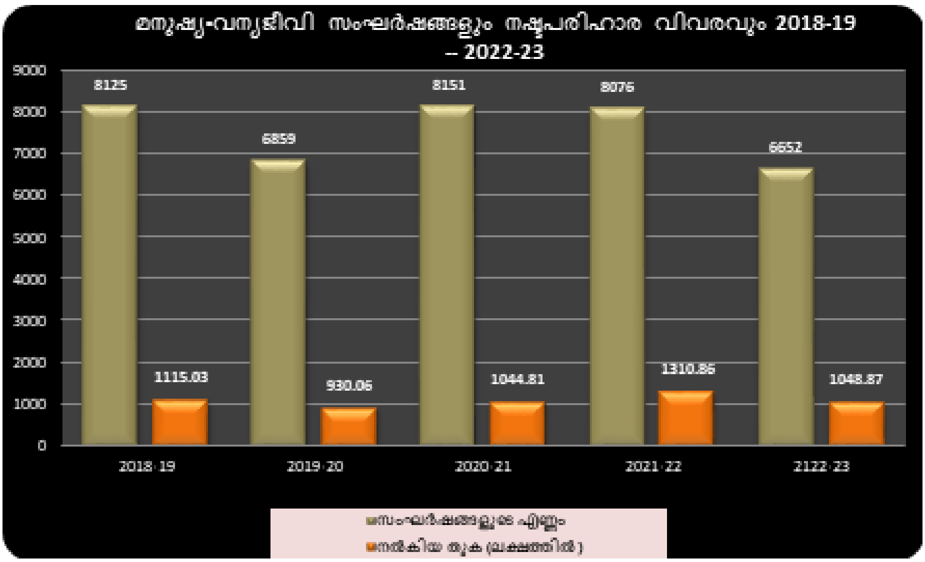

4.3.3 വന്യജീവികളുടെ വിവര ശേഖരണം

കേരളത്തിലെ വന മേഖലകളിൽ വന്യജീവികളുടെ കണക്കെടുപ്പ് കാലാകാലങ്ങളിൽ നടന്നുവരുന്നു. മുൻകാല കണക്കെടുപ്പുകൾ 1993, 2002, 2011 ഘട്ടങ്ങളിലാണ് നടന്നത്. പൊതുവായ വന്യജീവികളുടെ കണക്കെടുപ്പിനു പുറമേ കടുവ, വരയാട്, ആന എന്നിവയ്ക്കു വേണ്ടി പ്രത്യേക കണക്കെടുപ്പുകളും നടന്നു വരുന്നു.

പട്ടിക-23

കേരളത്തിലെ കടുവകളുടെ എണ്ണം

വർഷം	എണ്ണം
2006	46
2010	71
2014	136
2018	190
2022	213 (SE 16)

4.3.3.1 ആനകളുടെ കണക്കെടുപ്പ്

കേരളത്തിൽ, 2023 മെയ് 17 മുതൽ 19 വരെയാണ് ആനകളുടെ ജനസംഖ്യാ കണക്കെടുപ്പ് നടത്തിയത്. സംസ്ഥാനത്തെ ആനകളുടെ എണ്ണം കണക്കാക്കുന്നതിന് സാമ്പിൾ ബ്ലോക്കുകളിൽ, ആനപിണ്ഡ കണക്കെടുപ്പ് (ആനകളുടെ ആനപിണ്ഡ കൂമ്പാരങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള പരോക്ഷ എണ്ണം) രീതികൾ സ്വീകരിച്ചു. അടിസ്ഥാന സർവേ യൂണിറ്റുകൾ ഓരോ ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷനിലെയും ബ്ലോക്കുകളാണ്. മുൻകാലങ്ങളിലെ പോലെ ഇപ്പോഴത്തെ സർവേയിൽ കേരളത്തിലെ നാല് ആന സങ്കേതങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വയനാട്, നിലമ്പൂർ, ആനമുടി, പെരിയാർ എന്നിവിടങ്ങളിൽ അതത് ആന സങ്കേതങ്ങളിലെ ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷനുകളിലെ സാമ്പിൾ ബ്ലോക്കുകൾ സംയോജിപ്പിച്ച്, 2023 ൽ ബ്ലോക്ക് കൗണ്ട് രീതി പ്രകാരം ഒരു ചതുരശ്ര കിലോമീറ്ററിന് 0.20 (SE 3.1) സാന്ദ്രതയുള്ള 1920 ആനകളും ആനപിണ്ഡ കണക്കെടുപ്പ് രീതി പ്രകാരം 0.25 (SE 3.2) km^2 സാന്ദ്രതയുള്ള 2386 ആനകളും സംസ്ഥാനത്ത് ഉണ്ടെന്നാണ് കണക്കാക്കുന്നത്.

4.3.3.2 വരയാടുകളുടെ കണക്കെടുപ്പ്

കേരളത്തിന്റെയും തമിഴ്നാടിന്റെയും തെക്കൻ പശ്ചിമഘട്ട പർവത മേഖലയിൽ പരിമിതമായി മാത്രം കാണപ്പെടുന്ന അന്യം നിന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വർഗമാണ് വരയാടുകൾ (നീലഗിരി വരയാടുകൾ). താഴ്ന്നസംഖ്യാസ്ഥിതി, പരിമിതവും തുടർച്ചയില്ലാത്തതുമായ പ്രത്യുൽപ്പാദന സ്വഭാവം, വളരെയധികം ലോലമായ പാരിസ്ഥിതിക വ്യവസ്ഥയിൽ മനുഷ്യരുടെ ഇടപെടൽ എന്നിവ നീലഗിരി വരയാടുകളെ IUCN റെഡ് ഡാറ്റാ ബുക്കിലെ (Red Data Book) 'അന്യം നിന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന' എന്ന വിഭാഗത്തിലും 1972ലെ വന്യജീവി (സംരക്ഷണ) നിയമത്തിന്റെ ഒന്നാം പട്ടികയിലും ഇടം പിടിച്ചിട്ടുള്ള ഇരവികുളം ദേശീയോദ്യാനത്തിലെ വരയാടുകളുടെ എണ്ണം കഴിഞ്ഞ വർഷങ്ങളിൽ കണക്കായിട്ടുള്ളത് താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

പട്ടിക-24

കഴിഞ്ഞ പത്തു വർഷത്തെ നീലഗിരി വരയാടുകളുടെ കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന എണ്ണം

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
873	894	900	664	575	643	526	723	782	785

2020ലെ പറമ്പികുളം ടൈഗർ റിസർവ്വിലേയും സൈലന്റ് വാലി നാഷണൽ പാർക്കിലേയും നീലഗിരി വരയാടുകളുടെ എണ്ണം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ഭൂപ്രകൃതി	ഡിവിഷൻ	നീലഗിരി വരയാടുകളുടെ എണ്ണം
പറമ്പികുളം	നെന്മാറ	31
	ചാലക്കുടി	2
	മലയാറ്റൂർ	9
സൈലന്റ് വാലി	സൈലന്റ് വാലി	7
	മണ്ണാർക്കാട്	24
	പാലക്കാട്	9
	ആകെ	82

4.3.4 ആനത്താര

2010ലെ എലിഫെന്റ് ടാസ്ക് ഫോഴ്സ് റിപ്പോർട്ട് "ഗജ" പ്രകാരം രാജ്യത്ത് 27 മുൻഗണന 1-ഉം 61 മുൻഗണന 11-ഉം ആനത്താരകൾ കണ്ടെത്തിയിരുന്നു. മുൻഗണന 1 ൽ കേരള സംസ്ഥാനത്തിന് തിരുനെല്ലി-കുദ്രകോട് ആനത്താര ഉണ്ട്. മുൻഗണന രണ്ടിൽ നിലമ്പൂർ കോവിലകം-പുതിയ അമരമ്പലം, പക്രൻതളത്തിൽ പെരിയ, കൊട്ടിയൂർ - പെരിയ തുടങ്ങിയ ആനത്താരകൾ ഉൾപ്പെടുന്നു. നിലമ്പൂർ-കോവിലകം – പുതിയ അമരമ്പലത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ സ്ഥലമെടുപ്പ് ആവശ്യമില്ല. പക്രൻതളത്തിൽ പെരിയയ്ക്ക് സ്ഥലം ഇനിയും ഏറ്റെടുക്കാനുണ്ട്. കൊട്ടിയൂർ - പെരിയയിൽ 97.33 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതിൽ 29.5992 ഹെക്ടർ മാത്രമാണ് ഇതുവരെ ഏറ്റെടുത്തത്. ആനത്താരയുടെ വിശദവിവരം ചുവടെ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക-25
ആനത്താര/ആനഇടനാഴികളുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	തിരിച്ചറിഞ്ഞ ഇടനാഴിയുടെ പേര്	അറിയിപ്പ്	ഇടനാഴി നീളം (കി.മീ)	വനഭൂമി വീതി (കി.മീ)	സർക്കാർ സ്വകാര്യ/ റവന്യൂ	പ്രധാന ഭൂമി	ആന കളുടെ സഞ്ചാര പാത
1	തിരുനെല്ലി-കുദ്രക്കോട് (സംസ്ഥാന ഇടനാഴി)	സുരക്ഷിതമാക്കുകയുംഅറിയിക്കുകയും ചെയ്തു	6.00	1.00-1.50	റിസർവ്വ് ഫോറസ്റ്റ്	വനം	പതിവായി
2	നിലമ്പൂർ കോവിലകം-ന്യൂഅമരാമ്പലം (സംസ്ഥാന ഇടനാഴി)	ഇല്ല ഏറ്റെടുക്കൽ ആവശ്യമാണ്	1.00	0.50	റിസർവ്വ് ഫോറസ്റ്റ്	വനം	പതിവായി
3	പെരിയ പക്രാന്തളം (സംസ്ഥാന ഇടനാഴി)	ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കണം	0.5	0.2	റിസർവ്വ് ഫോറസ്റ്റ്	തരിശായി കിടക്കുന്ന വനഭൂമിയും ജനവാസ കേന്ദ്രവും	പതിവായി
4	കൊട്ടിയൂർ-പെരിയ (സംസ്ഥാന ഇടനാഴി)	ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പുരോഗതിയിൽ നടക്കുന്നു. 29.592 ഹെക്ടർ ഇതിനകം ഏറ്റെടുത്തു	0.50	0.10	റിസർവ്വ് ഫോറസ്റ്റ്	വനവും ജനവാസ കേന്ദ്രങ്ങളും	ഇടയ്ക്കിടെ

4.3.5 വന്യമൃഗങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം

2022-23 ൽ മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ധാരാളം പരാതികൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുകയും അവയുമേൽ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. മനുഷ്യവാസ മേഖലകളിലേക്ക് കടന്നുകയറുന്ന വന്യമൃഗങ്ങളെ ചട്ട പ്രകാരം പിടിക്കുകയും അവയുടെ സ്വാഭാവിക താവളങ്ങളിൽ തുറന്നുവിടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വന്യജീവി വിഭാഗം അത്തരം നടപടികൾക്ക് കർശനമായ മാർഗരേഖ അനുസരിച്ച് അനുമതികൾ നൽകാറുണ്ട്.

4.3.6 ദ്രുതകർമ്മ സേന (റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീം)

വിളകൾ നശിപ്പിക്കുന്ന കാട്ടാനകളെ തുരത്തുന്നതിനും മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനു മായി റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകളെ (ആർ.ആർ.ടി) ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും മറ്റ് സെൻസിറ്റീവ് ഏരിയകളിൽ ആർ.ആർ.ടി കൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ക്രമാനുഗതമായി വർധിച്ചുവരുന്ന മനുഷ്യ-മൃഗ സംഘട്ടന സംഭവങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി, സംസ്ഥാന സർക്കാർ കണ്ണൂർ, കോഴിക്കോട് (താമരശ്ശേരി), നിലമ്പൂർ, പാലക്കാട്, മണ്ണാർക്കാട്, റാന്നി, പേപ്പാറ, വയനാട് (സുൽത്താൻ ബത്തേരി) എന്നിങ്ങനെ 8 സ്ഥലങ്ങളിൽ ആർ.ആർ.ടി കൾ സ്ഥാപിച്ചു. കാസർ കോട്, കൽപ്പറ്റ, മലയാറ്റൂർ, മൂന്നാർ, പീരുമേട്, പുനലൂർ എന്നിവിടങ്ങളിലാണ് താൽക്കാലിക ടീമുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. പരിചയസമ്പന്നരായ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാരുടെയും മറ്റ് വൈദഗ്ധ്യമുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും സാന്നിദ്ധ്യം ഏറ്റവും ചുരു ങ്ങിയ സമയത്തിനുള്ളിൽ സംഘർഷ സാഹചര്യം നേരിടുന്നതിൽ പരമപ്രധാനമാണ്. പുതിയ ആർ.ആർ.ടി-കൾ സ്ഥാപി ക്കാനുള്ള നിർദേശങ്ങൾ സർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പട്ടിക-26
റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീം വിശദാംശങ്ങൾ

ക്രമ നം.	സ്ഥലം	ടെറിട്ടോറിയൽ റേഞ്ചിനോട് ബന്ധിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ടീം	ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷനോട് ബന്ധിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ടീം	ടീമിന്റെ ചുമതലയുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർ	ബന്ധപ്പെടാനുള്ള നമ്പർ മൊബൈൽ	ബന്ധപ്പെടാനുള്ള നമ്പർ ഓഫീസ്
1	പുനലൂർ	അഞ്ചൽ	പുനലൂർ	RFO അഞ്ചൽ	8547600725	0475-2270100
2	റാന്നി	റാന്നി	റാന്നി	RFO റാന്നി	8547600927	0473-5223471

ക്രമ നം.	സ്ഥലം	ടെറിട്ടോറിയൽ റേഞ്ചിനോട് ബന്ധിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ടീം	ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷനോട് ബന്ധിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ടീം	ടീമിന്റെ ചുമതലയുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർ	ബന്ധപ്പെടാനുള്ള നമ്പർ	
					മൊബൈൽ	ഓഫീസ്
3	തിരുവനന്തപുരം - വിതുര	പേപ്പാറ	തിരുവനന്തപുരം	RFO പരുത്തിപ്പള്ളി	8547600960	0472-2854022
4	മൂന്നാർ	ദേവികുളം	മൂന്നാർ ഡിവിഷൻ	RFO മൂന്നാർ	8547601351	0486-5264377
5	നിലമ്പൂർ-അരുവക്കാട്	നിലമ്പൂർ	നിലമ്പൂർ വടക്ക്	RFO നിലമ്പൂർ	8547602200	0493-1220005
6	മണ്ണാർക്കാട്	മണ്ണാർക്കാട്	മണ്ണാർക്കാട്	RFO മണ്ണാർക്കാട്	8547602315	0492-4222875
7	പാലക്കാട്	പാലക്കാട്	പാലക്കാട്	RFO ഒലവക്കോട്	8547602100	0491-2552815
8	കോഴിക്കോട്	താമരശ്ശേരി	കോഴിക്കോട്	RFO താമരശ്ശേരി	8547602828	0495-2223720
9	കണ്ണൂർ	തളിപ്പറമ്പ്	കണ്ണൂർ	RFO കണ്ണവം	8547602678	0460-2206696
10	കാസർകോഡ്	കാസർകോഡ്	കാസർകോഡ്	RFO കാസർകോഡ്	9745309075	0499-4225072
11	പീരുമേട്	പീരുമേട്	പീരുമേട്	RFO അഴുത	8547603123	0486-9233710
12	സുൽത്താൻ ബത്തേരി	കുപ്പടി	വയനാട് വന്യജീവി ഡിവിഷൻ	RFO മുത്തങ്ങ	8547603563	0493-6223500
13	കൽപ്പറ്റ	മേപ്പാടി	വയനാട്	RFO കൽപ്പറ്റ	8547603486	
14	അട്ടപ്പാടി	അഗളി	മണ്ണാർക്കാട്	RFO അട്ടപ്പാടി		
15	ചാലക്കുടി	മലയാറ്റൂർ	മലയാറ്റൂർ	RFO പരിയാരം	9949532127	

4.3.7 വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതത്തിലെ ജനവാസ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ പുനർസ്ഥാനീകരണം

വയനാട്ടിലെ വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെ പുനർവിന്യാസം 2012 ലാണാരംഭിച്ചത്. സങ്കേതത്തിൽ നിന്നുള്ള 14 വാസസ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് അർഹരായ കുടുംബങ്ങളെ പുനർവിന്യസിപ്പിക്കുന്നതിന് 80 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതിയാണ് പരിസ്ഥിതി വനംവകുപ്പ് മന്ത്രാലയം അംഗീകരിച്ചത്. അർഹരായ ഓരോ കുടുംബത്തിനും 2011-12 മുതൽ 10 ലക്ഷം രൂപ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാനുള്ള ഈ നിർദേശത്തിന് ഭാരത സർക്കാർ ധനസഹായം ചെയ്തു തുടങ്ങി. 10 ലക്ഷം എന്നത് ഇപ്പോൾ 15 ലക്ഷം രൂപയായി ഉയർത്തിയിട്ടുണ്ട്. 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷം പ്രസ്തുത പദ്ധതി പ്രകാരം കേന്ദ്ര വിഹിതമായ 553.5 ലക്ഷം രൂപയും സംസ്ഥാന വിഹിതമായ 369 ലക്ഷം രൂപയും ചേർത്ത് ആകെ 922.5 ലക്ഷം രൂപ ജില്ലാകലക്ടറുടെ അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് കൈമാറിയിട്ടുണ്ട്.

4.3.8 നാട്ടാന പരിപാലനം

കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരികവും മതപരവും സാമൂഹികവുമായ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നാട്ടാനകൾക്ക് ഒരു സവിശേഷ സ്ഥാനമുണ്ട്. പിടിക്കപ്പെട്ട ഈ മൃഗങ്ങളുടെ ക്ഷേമം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി 2003 ൽ ആദ്യമായി നാട്ടാനകളുടെ (പരിപാലനവും സംരക്ഷണവും) ചട്ടങ്ങൾ നിർമിക്കപ്പെടുകയും അതിനെ തുടർന്ന് 2012 ൽ അത് പുതുക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ, 1972 ലെ വന്യജീവി (സംരക്ഷണം) നിയമത്തിന്റെയും 2012 ലെ കേരള ക്യാപ്റ്റീവ് എലിഫെന്റ് (പരിപാലനവും സംരക്ഷണവും) ചട്ടങ്ങളുടെയും വ്യവസ്ഥകൾ കർശനമായി നടപ്പിലാക്കപ്പെടുന്നു. ഈ നിയമങ്ങളുടെ ലംഘകർക്കെതിരേനിയമനടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. 17/1/2015 സ.ഉ(സാ.)നം. 03/2015/F&WLD പ്രകാരം നാട്ടാനകളുടെ ക്ഷേമം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി നിരന്തരമായ നിരീക്ഷണത്തിലൂടെ അവയ്ക്കെതിരേയുള്ള ക്രൂരത തടയുന്നതിനായി സംസ്ഥാന-ജില്ലാ തലത്തിൽ കർമസമിതികൾ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടു.

പട്ടിക-27

നാട്ടാനകളുടെ എണ്ണം 2022-23

മൈക്രോചിപ്പ് ഘടിപ്പിച്ച ആനകളുടെ എണ്ണം		മൈക്രോചിപ്പ് ഘടിപ്പിക്കാത്ത ആനകളുടെ എണ്ണം		2022-23 കാലയളവിൽ ചരിഞ്ഞ ആനകളുടെ എണ്ണം	
സ്വകാര്യ ഉടമസ്ഥതയിൽ ഉള്ളവ	വകുപ്പ് ഉടമസ്ഥതയിൽ ഉള്ളവ	സ്വകാര്യ ഉടമസ്ഥതയിൽ ഉള്ളവ	വകുപ്പ് ഉടമസ്ഥതയിൽ ഉള്ളവ	സ്വകാര്യ ഉടമസ്ഥതയിൽ ഉള്ളവ	വകുപ്പ് ഉടമസ്ഥതയിൽ ഉള്ളവ
382	42	0	7	25	0

4.4 ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് & ട്രൈബൽ വെൽഫെയർ വിഭാഗം (E & TW)

കേരളത്തിൽ പങ്കാളിത്ത വനപരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ട് 25 വർഷം പിന്നിടുകയാണ്. പങ്കാളിത്ത വനപരിപാലനത്തിലൂടെ വന സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തുവാനും, ഗ്രാമതല വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ത്വരിതപ്പെടുത്തുവാനും, വനാശ്രിത സമൂഹങ്ങൾക്കും, വനാതിർത്തിയിലെ ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ നൽകുവാനും, അതുവഴി അവരുടെ ജീവിത നിലവാരം ഉയർത്തുവാനും സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇത്തരം വനസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുകയും, അതുവഴി വനാശ്രിത സമൂഹങ്ങളുടെ ഉന്നമനത്തിൽ ഊന്നിയുള്ള നവീന പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് & ട്രൈബൽ വെൽഫെയർ വിംഗ് പങ്കാളിത്ത വന പരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ (PFM) നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. നിലവിൽ സംസ്ഥാനത്തെ 36 FDA കളിലായി 427 വന സംരക്ഷണ സമിതികളും (VSS) 213 ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മറ്റികളും (EDC) ഉണ്ട്. ഇവയിലൂടെ 71,503 കുടുംബങ്ങൾ പങ്കാളിത്ത വനപരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ മൊത്തം വന മേഖലയുടെ 20 ശതമാനത്തോളം പങ്കാളിത്ത വനപരിപാലനത്തിലൂടെ VSS/EDC കൾ പരിപാലിക്കുന്നു.

4.4.1 വനാവകാശ നിയമം 2006 നടപ്പാക്കൽ

വനഭൂമിയിൽ തലമുറകളായി താമസിച്ച് വരുന്ന ഗോത്രവിഭാഗങ്ങളുടെ വനാവകാശങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ച് നൽകുന്നതിനുള്ള നിയമമാണ് 2006 ലെ വനാവകാശ നിയമം. പരമ്പരാഗതമായി വനങ്ങളിൽ ജീവിച്ചുപോരുന്ന ഗോത്ര വിഭാഗങ്ങൾക്കും മറ്റു വനവാസികൾക്കും, വനഭൂമിയിലും വനവിഭവങ്ങളുടെ മേലുമുള്ള അവകാശം ഏതാനും നിബന്ധനകളോടുകൂടി അംഗീകരിച്ച് കൊടുക്കുന്നതിന് ഈ നിയമം അനുശാസിക്കുന്നു. വ്യക്തിഗത അവകാശം, വികസനാവകാശം, സാമൂഹിക അവകാശം എന്നിങ്ങനെ മൂന്ന് തരത്തിലുള്ള അവകാശങ്ങളാണ് വനാവകാശ നിയമം അനുസരിച്ച് നൽകി വരുന്നത്. പട്ടികവർഗ വികസന വകുപ്പാണ് കേരളത്തിൽ വനാവകാശ നിയമം നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള നോഡൽ ഏജൻസി. റവന്യൂ, പട്ടികവർഗ വികസന വകുപ്പുകളുമായി ചേർന്ന് ഈ നിയമം മികച്ച രീതിയിൽ നടപ്പിലാക്കുവാൻ ആവശ്യമായ സഹായ സഹകരണങ്ങൾ വനം വകുപ്പ് നൽകി വരുന്നു. നാളിതുവരെ വ്യക്തിഗത അവകാശങ്ങൾക്കായി 27712 ടൈറ്റിലുകളും, സാമൂഹികാവകാശങ്ങൾക്കായി 190 ടൈറ്റിലുകളും, വികസനാവശ്യങ്ങൾക്കായി 527 ടൈറ്റിലുകളും അനുവദിച്ച് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

വനാവകാശ നിയമവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കമ്മറ്റി വിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ഉപഡിവിഷൻതല സമിതി (SDLC)

ആർ. ഡി.ഒ/സബ്കളക്ടർ	- അധ്യക്ഷൻ
റെയ്ഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	- അംഗം
ട്രൈബൽ എക്സ്റ്റൻഷൻ ഓഫീസർ	- അംഗം

ജില്ലാതല സമിതി (DLC)

ജില്ലാകളക്ടർ	- അധ്യക്ഷൻ
ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	- അംഗം
റെയ്ഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ/ ITDP/TDO	- അംഗം

സംസ്ഥാനതല നിരീക്ഷണ സമിതി (SLMC)

ചീഫ് സെക്രട്ടറി	- അധ്യക്ഷൻ
സെക്രട്ടറി, പട്ടികജാതി പട്ടിക വർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ്	- അംഗം
സെക്രട്ടറി, വനം വന്യജീവി വകുപ്പ്	- അംഗം

സെക്രട്ടറി, തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ്	- അംഗം
സെക്രട്ടറി, റവന്യൂവകുപ്പ്	- അംഗം
പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ	- അംഗം
ഡയറക്ടർ, ഗോത്രവർഗ ക്ഷേമ ഡയറക്ടർ	- അംഗം

വ്യക്തിഗത അവകാശം

ആക്ടിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്ന പോലെ, വനഭൂമിയിൽ ഒരു വ്യക്തിയുടേയോ പൊതുവായ തൊഴിലിന്റേയോ കീഴിൽ കൈവശം വയ്ക്കാനും ജീവിക്കാനുമുള്ള അവകാശം അല്ലെങ്കിൽ വനവാസി പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കോ മറ്റ് പരമ്പരാഗത വന വാസികൾക്കോ ഉപജീവനത്തിനായി സ്വയം കൃഷി ചെയ്യാനോ ഉള്ള അവകാശം 31.03.2023 വരെ, ജില്ലാതല കമ്മറ്റി (DLC) പാസാക്കിയ യോഗ്യരായ 28728 ക്ലെയിമുകളിൽ 27712 ടൈറ്റിലുകൾ വിതരണം ചെയ്തു.

കമ്മ്യൂണിറ്റി അവകാശം

ഇതിൽ ഉടമസ്ഥാവകാശം, വിവരശേഖരണം എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഗ്രാമാതിർത്തികൾക്കകത്തോ പുറത്തോ പരമ്പരാഗതമായി ശേഖരിക്കുന്ന ചെറിയ വനവിഭവങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുകയും വിനിയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുക. 31.03.2023 ലെ കണക്കനുസരിച്ച് ജില്ലാതല കമ്മറ്റികൾ (DLC) പാസാക്കിയ 383 യോഗ്യതയുള്ള ക്ലെയിമുകളിൽ 190 ടൈറ്റിലുകൾ ശീർഷകങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്തു.

വികസന അവകാശം

സർക്കാർ അധീനതയിലുള്ള പരമാവധി ഒരു ഹെക്ടർ ഭൂമി, സർക്കാർ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള സ്കൂളുകൾ, ആശുപത്രികൾ, ജലവിതരണം തുടങ്ങിയ 13 വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനായി വനഭൂമി പരിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അവകാശം. അതിൽ ഒരു ഹെക്ടറിനുള്ളിൽ 75 മരങ്ങളിലധികവും മുറിക്കാൻ പാടില്ല. 31.03.2023 വരെ വനം വകുപ്പ് പാസാക്കിയ 861 ക്ലെയിമുകളിൽ ആകെ 181.33 ഏക്കറിന് 527 വികസനാവകാശങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ഇക്കോഡെവലപ്പ്മെന്റ് ആന്റ് ട്രൈബൽ വെൽഫയർ സ്കീമിന് കീഴിൽ 2022-23 ൽ നടപ്പിലാക്കിയ പദ്ധതികൾ.

4.4.2 ഗ്രീൻ ഇൻഡ്യാ മിഷൻ (GIM)

കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ദേശീയ പ്രവർത്തന പദ്ധതിയുടെ (എൻ.എ.പി.സി.സി) എട്ട് ദൗത്യങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് നാഷണൽ മിഷൻ ഫോർ ഗ്രീൻ ഇൻഡ്യ (ജി.ഐ.എം) പരിസ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തൽ, കാലാവസ്ഥാ ലഘൂകരണം, ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ, ജലസുരക്ഷ, ജൈവ വൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, വനത്തെ ആശ്രയിക്കുന്ന സമൂഹങ്ങളുടെ ഉപജീവന സുരക്ഷ എന്നിവ GIM വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. വനമേഖലയിലെ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രധാന ആശങ്കകൾ പരിഹരിക്കാൻ ഗ്രീൻ ഇൻഡ്യ മിഷൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഗ്രീൻ ഇൻഡ്യ മിഷന്റെ കീഴിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ 1) വനമേഖലയുടെ ഗുണനിലവാരം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ആവാസ വ്യവസ്ഥയുടെ സേവനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക. 2) ആവാസവ്യവസ്ഥ പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും വനവിസ്തൃതി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക. 3) നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ വൃക്ഷങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം വർദ്ധിപ്പിക്കുക. 4) അഗ്രോഫോറസ്ട്രിയും സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രിയും (ബയോമാസ് വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും കാർബൺ സിങ്ക് സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു) 5) തണ്ണീർത്തടങ്ങളുടെ പുനരുദ്ധാരണം. 6) ഇതര ഇന്ധന ഊർജ്ജ സംവിധാനങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.

2016-17 സാമ്പത്തിക വർഷം മുതൽ ഈ പദ്ധതി സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. 36 വനവികസന ഏജൻസികൾ മുഖേനയാണ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നത്. 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ മുൻ വർഷങ്ങളിൽ ലഭിച്ച കേന്ദ്ര വിഹിതത്തിൽ നിന്നും ചെലവ് കഴിച്ച് ബാക്കിയുണ്ടായിരുന്ന 437.42 ലക്ഷം രൂപയും, സംസ്ഥാന വിഹിതമായി ലഭിച്ച 1087.88 ലക്ഷം രൂപയും ചേർത്ത് ആകെ 1525.30 ലക്ഷം രൂപ ഉണ്ടായിരുന്നതിൽ 1,238.21 ലക്ഷം രൂപ പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ചിലവഴിച്ചു. തൻവർഷം പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ 5,463.87 ഹെക്ടർ വനപ്രദേശത്ത് വനസംരക്ഷണ, വനവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുവാനും, വനാശ്രിത സമൂഹത്തിന്റെ ഇന്ധനത്തിനായുള്ള വനാശ്രിതത്വം കുറയ്ക്കുന്നതിനായി ടി കുടുംബങ്ങൾക്ക് 1928 പ്രകൃതി സൗഹൃദവും പുനരുപയോഗക്ഷമവുമായ പകര ഇന്ധന-ഊർജ്ജ സംവിധാനങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനും സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

4.4.3 ഇക്കോ ടൂറിസം

വനത്തെ ആശ്രയിക്കുന്ന സമൂഹങ്ങളുടെ അതിജീവനത്തിനായി പങ്കാളിത്ത വനപരിപാലനത്തിന്റെ ഭാഗമായാണ് കേരളത്തിലെ ഇക്കോടൂറിസം വികസിപ്പിച്ചെടുത്തത്. വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളും ദേശീയ പാർക്കുകളും ഉൾപ്പെടെ 71 അംഗീകൃത ഇക്കോടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങൾ നിലവിൽ സംസ്ഥാനത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. 4406-01-800-91 ഇക്കോടൂറിസം എന്ന ശീർഷകത്തിൽ 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷം 564.311 ലക്ഷം രൂപ അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനത്തിനായി ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്.

a. പി.എഫ്.എം ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി

വനത്തിനുള്ളിലും, വനാതിർത്തികളിലും താമസിക്കുന്ന പട്ടികജാതി/പട്ടിക വർഗ്ഗ സമൂഹങ്ങൾക്ക് കേരള വനം വകുപ്പ് ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ നൽകിവരുന്നു.

ഇടിമിന്നലേറ്റുള്ള മരണം, മുങ്ങി മരണം, മരത്തിൽ നിന്നും വീഴ്ച, വിഷബാധ, വൈദ്യുതാഘാതം. മോട്ടോർ വാഹന അപകടം, വന്യജീവി ആക്രമണം, പാമ്പുകടി തുടങ്ങിയ കാരണങ്ങളാലുള്ള മരണത്തിനും, സ്ഥായിയായ അംഗവൈകല്യത്തിനും 1 ലക്ഷം രൂപയും, അപകടത്തെ തുടർന്നുള്ള ആശുപത്രി ചികിത്സയ്ക്ക് 5000/- രൂപയും, കൂടാതെ ആശുപത്രി യാത്രാ ചെലവിന് 1000/- രൂപയും നൽകുന്നു. വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലം വീടുകൾക്ക് കേടുപാട് സംഭവിച്ചാൽ 5000/- രൂപ ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷയും നൽകുന്നു. കൂടാതെ വനത്തിന് പുറത്ത് താമസിക്കുന്ന പട്ടികജാതി / പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗത്തിൽ പ്പെടാത്ത ആളുകൾക്ക് വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലമുള്ള അപകട മരണത്തിന് 1 ലക്ഷം രൂപയും ആശുപത്രി ചികിത്സയ്ക്ക് 5000/- രൂപയും ഈ ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

വനത്തിനുള്ളിൽ താമസിക്കുന്ന ആദിവാസികൾക്കും വനത്തിനോട് ചേർന്ന് താമസിക്കുന്ന ഇതര വിഭാഗക്കാർക്കുമുള്ള' PFM ഇൻഷുറൻസ് 16-03-2003 മുതൽ 15-03-2024 വരെയുള്ള ഒരുവർഷ കാലാവധിയിലേക്ക് സർക്കാർ അനുമതി ലഭിച്ച മുറയ്ക്ക് പുതുക്കിയിട്ടുണ്ട്.

b. പരിസ്ഥിതി വ്യവസ്ഥ പരിപാലന ധനം (EMF FUND)

സംസ്ഥാനത്താകെയുള്ള 71 ഇക്കോടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളിലെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സേവന ഫീസുകൾ ഉപയോഗിച്ച് രൂപീകൃതമായ ഇക്കോ സിസ്റ്റം മാനേജ്മെന്റ് ഫണ്ട് (EMF) എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന പ്രത്യേക ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച്, ഒരു പരിധിവരെ ഇക്കോടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നു.

c. വനശ്രീ യൂണിറ്റുകൾ

വനാശ്രിതരായ തദ്ദേശവാസികൾ ശേഖരിക്കുന്ന തടി ഒഴികെയുള്ള വനവിഭവങ്ങൾ, അവർ നിർമ്മിക്കുന്ന ശിൽപങ്ങൾ, കരകൗശല വസ്തുക്കൾ എന്നിവയുടെ വിൽപന വിപുലപ്പെടുത്തേണ്ടത് വനത്തെ ആശ്രയിച്ച് ജീവിക്കുന്ന സമൂഹത്തിന്റെ ഉന്നമനത്തിന് അത്യാവശ്യമാണ്. വനശ്രീ എന്ന വിപണന ഉദ്യമം വനംവകുപ്പ് ഇതിനുവേണ്ടി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. 34 വന വികസന ഏജൻസികളുടെ കീഴിലായി 2 സഞ്ചരിക്കുന്ന വിൽപനശാല ഉൾപ്പെടെ 72 വനശ്രീ ഇക്കോ ഷോപ്പുകൾ കേരളത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. സഞ്ചരിക്കുന്ന 2 വിൽപനശാലകളിലും 72 വനശ്രീ ഇക്കോഷോപ്പുകളിലും കൂടി 2022-23 വർഷം 7.48 കോടി രൂപാ വരുമാനം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

പട്ടിക-28
ഡിവിഷൻ തിരിച്ചുള്ള വനശ്രീ ഇക്കോഷോപ്പുകൾ

ക്രമ നം	ജില്ല	ഡിവിഷന്റെ പേര്	വനശ്രീ യൂണിറ്റിന്റെ പേര്
1	തിരുവനന്തപുരം	തിരുവനന്തപുരം	വനശ്രീ, വനംവകുപ്പ് ആസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം
2			ഇക്കോഷോപ്പ്, കല്ലാർ
3			വനശ്രീ ഇക്കോഷോപ്പ്, പൊന്മുടി
4			ഇക്കോഷോപ്പ് പൊന്മുടി, ചെക്ക്പോസ്റ്റ്
5			വനശ്രീ, പാലോട്
6			മൊബൈൽ വനശ്രീ, തിരുവനന്തപുരം
7		തിരുവനന്തപുരം വൈൽഡ് ലൈഫ്	ഇക്കോഷോപ്പ്, കോട്ടൂർ
8			വനശ്രീ നെയ്യാർഡാം
9			വനശ്രീ പേപ്പാറ
10	കൊല്ലം	ശെന്തുരുണി	വനശ്രീ ശെന്തുരുണി
11			വനശ്രീ റോസ്മല
12		പുനലൂർ	വനശ്രീ ആയൂർ
13			വനശ്രീ പത്തനാപുരം
14		തെന്മല	വനശ്രീ തെന്മല
15		തിരുവനന്തപുരം	വനശ്രീ കുളത്തുപ്പുഴ
16		അച്ചൻകോവിൽ	വനശ്രീ അച്ചൻകോവിൽ

ക്രമ നം	ജില്ല	ഡിവിഷന്റെ പേര്	വനശ്രീ യൂണിറ്റിന്റെ പേര്
17	പത്തനംതിട്ട	കോന്നി	വനശ്രീ കോന്നി
18			വനശ്രീ അടവി
19		റാന്നി	വനശ്രീ ആങ്ങാമൂഴി
20			വനശ്രീ പമ്പ
21	ആലപ്പുഴ	ആലപ്പുഴ സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി	വനശ്രീ കൊമ്മാടി
22	ഇടുക്കി	മറയൂർ	ഇക്കോഷോപ്പ് മറയൂർ
23			ഇക്കോഷോപ്പ് കാന്തല്ലൂർ
24		മൂന്നാർ	മസാലപ്പെട്ടി നേര്യമംഗലം
25			വനശ്രീ പാലാർ
26		മൂന്നാർ വൈൽഡ് ലൈഫ്	ഇക്കോഷോപ്പ് ഇരവികുളം
27			ഇക്കോഷോപ്പ് ലക്കം
28			ഇക്കോഷോപ്പ് കരിമുട്ടി
29			ഇക്കോഷോപ്പ് ചിന്നാർ
30			ഇക്കോഷോപ്പ് ടോപ് സ്റ്റേഷൻ
31		ഇടുക്കി	ഇക്കോഷോപ്പ് തട്ടേക്കാട്
32			ഇക്കോഷോപ്പ് വെള്ളാപ്പാറ
33			ഇക്കോഷോപ്പ് വെള്ളാപ്പാറ
34		പെരിയാർ വെസ്റ്റ്	പഗ് മാർക്ക് ഷോപ്പ് പമ്പ
35		പെരിയാർ ഈസ്റ്റ്	പഗ് മാർക്ക് ഷോപ്പ് ബോട്ട് ലാൻഡിംഗ്
36			പഗ് മാർക്ക് ഷോപ്പ് ഇൻഫർമേഷൻ സെന്റർ
37			പഗ് മാർക്ക് ഷോപ്പ് വള്ളക്കടവ്
38		കോട്ടയം	ഇക്കോഷോപ്പ് കാൽവരി മൗണ്ട്
39			ഇക്കോഷോപ്പ് പുല്ലുപാറ
40		കോതമംഗലം	വനശ്രീ തൊമ്മൻകുത്ത്
41	എറണാകുളം	മലയാറ്റൂർ	വനശ്രീ മലയാറ്റൂർ
42			വനശ്രീ മുളങ്കുഴി
43			വനശ്രീ പനിയേലിപോര്
44	തൃശ്ശൂർ	ചാലക്കുടി	വനശ്രീ ചാലക്കുടി
45		വാഴച്ചാൽ	വനശ്രീ വാഴച്ചാൽ
46			വനശ്രീ അതിരപ്പള്ളി
47			മൊബൈൽ വനശ്രീ വാഴച്ചാൽ
48		പീച്ചി	വനശ്രീ പീച്ചി
49			വനശ്രീ ചിമ്മിനി
50	പാലക്കാട്	പാലക്കാട്	ഇക്കോഷോപ്പ് മലമ്പുഴ
51			ഇക്കോഷോപ്പ് അനങ്ങൻമല
52		സൈലന്റ് വാലി	വനശ്രീ ഇൻഫർമേഷൻ സെന്റർ
53			വനശ്രീ മുക്കാലി
54		മണ്ണാർക്കാട്	വനശ്രീ ആനക്കട്ടി

ക്രമ നം	ജില്ല	ഡിവിഷന്റെ പേര്	വനശ്രീ യൂണിറ്റിന്റെ പേര്
55		നെന്മാറ	വനശ്രീ പോത്തുണ്ടി
56		പറമ്പിക്കുളം	വനശ്രീ ആനപ്പാടി
57			വനശ്രീ പറമ്പിക്കുളം
58	മലപ്പുറം	നിലമ്പൂർ നോർത്ത്	വനശ്രീ ആനപ്പാടി
59		നിലമ്പൂർ സൗത്ത്	വനശ്രീ കൊടികുത്തിമല
60			വനശ്രീ നെടുംകയം
61	കോഴിക്കോട്	കോഴിക്കോട്	വനശ്രീ തുഷാരഗിരി
62			വനശ്രീ പെരുവണ്ണാമൂഴി
63	വയനാട്	വയനാട് സൗത്ത്	വനശ്രീ ചെമ്പ്ര
64			വനശ്രീ ബാണാസുര
65		വയനാട് നോർത്ത്	വനശ്രീ മാനന്തവാടി
66			വനശ്രീ പാറത്തോടം
67		വയനാട് വൈൽഡ് ലൈഫ്	വനശ്രീ മുത്തങ്ങ
68			വനശ്രീ ബേഗൂർ
69			വനശ്രീ തോൽപ്പെട്ടി
70	കണ്ണൂർ	ആറളം	വനശ്രീ ആറളം
71		കണ്ണൂർ	ഇക്കോഷോപ്പ് നെടുംപൊയിൽ
72	കാസർഗോഡ്	കാസർഗോഡ്	ഇക്കോഷോപ്പ് റാണിപുരം

4.4.4 മൂല്യ വർദ്ധിത വികസനത്തിലൂടെയും താങ്ങുവിലയിലൂടെയും ചെറുവന വിഭവങ്ങളുടെ വിപണന രീതി

പരിസ്ഥിതി വികസനവും ഗോത്രവർഗക്ഷേമവും വിഭാഗത്തിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സംസ്ഥാന വികസന ഏജൻസി (SFDA) ചെറുകിടവനവിഭവങ്ങളുടെ (MFP) കുറഞ്ഞ താങ്ങുവില (MSP) ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റിനു കീഴിലുള്ള ന്യൂഡൽഹിയിലെ ട്രൈബൽ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് മാർക്കറ്റിംഗ് ഡെവലപ്മെന്റ് ഫെഡറേഷൻ ലിമിറ്റഡുമായി (TRIFED) ഒരു ധാരണയിൽ എത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ ധാരണ പ്രകാരം, സംസ്ഥാനത്തെ ഗോത്രവർഗസമൂഹങ്ങൾ ശേഖരിയ്ക്കുന്ന തേനിന് ട്രൈഫെഡ് കുറഞ്ഞ താങ്ങുവില (MSP) നൽകുന്നതും, വനശ്രീയുടേയും ട്രൈഫെഡിന്റെയും വിപണന കേന്ദ്രങ്ങളിലൂടെ ഇവരുടെയും വനശ്രീയുടേയും ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വിൽക്കുന്നതിന് സഹായിക്കുകയും ചെയ്യും. നിലവിൽ കേരളത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന 24 ഇനം ചെറുകിട വന വിഭവങ്ങളെ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ താങ്ങുവില പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ചെറുകിട വനവിഭവങ്ങൾ (MFP) സൂക്ഷിച്ചുവയ്ക്കാനുള്ള സൗകര്യം കണ്ടെത്തുക HAAT ബസാറുകൾ തുറക്കാനും അവ നവീകരിക്കാനും നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക, തേൻ സംഭരിക്കുന്നതിനുള്ള റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് എന്നീ മൂന്ന് കാര്യങ്ങളാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ പ്രധാന ഘടകങ്ങൾ.

2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷം മുതൽ ഈ പദ്ധതി സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പാക്കി വരുന്നു. മുൻവർഷങ്ങളിലെ നീക്കിയിരിപ്പായി ബന്ധപ്പെട്ട FDA-കളുടെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന 23.64 ലക്ഷം രൂപ പൂർണ്ണമായും പദ്ധതി ലക്ഷ്യങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനായി ചിലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയുടെ ധനവിനിയോഗം സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ഓഡിറ്റ് ചെയ്യുന്നതിനായി അംഗീകൃത ഓഡിറ്റർക്ക് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ പുതിയ വനശ്രീ യൂണിറ്റുകളുടെ നിർമ്മാണം, ചെറുകിട വന വിഭവ ശേഖരണ, മൂല്യവർദ്ധന കേന്ദ്രങ്ങൾ, വനശ്രീ യൂണിറ്റുകളുടെ ആധുനിക വൽക്കരണം, തേൻ ശേഖരണത്തിനായി റിവോൾവിങ് ഫണ്ടിന്റെ രൂപീകരണം എന്നിവ നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

4.4.5 പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ "വൻധൻ വികാസ് യോജന' (100% CSS)

ആദിവാസികളുടെ വരുമാനത്തിന്റെ ഏകദേശം 40 മുതൽ 60% വരെ ചെറുകിട വന വിഭവ ശേഖരണ-വിപണനത്തിൽ നിന്നാണ്. ആദിവാസി സമൂഹത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള വൻധൻ വികാസ് കേന്ദ്ര ക്ലസ്റ്ററുകൾ (VDVKC) സ്ഥാപിക്കുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ പ്രധാന ആശയം. ഒരു VDVK ക്ലസ്റ്ററിൽപ്പെട്ട ട്രൈബൽ SHGs വൻധൻ കേന്ദ്രങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കും. ഓരോന്നിലും 20 വരെ ആദിവാസി NTFP ശേഖരിക്കുന്നവരോ കരകൗശല വിദഗ്ധരോ ഉൾപ്പെടുന്നു. നിലവിൽ 31 VDVK കൾ വനം വകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. ഇതിൽ 617 SHGs കൾ ഉൾപ്പെടുന്നു.

പദ്ധതിയിൽ നിലവിൽ 12038 ട്രൈബൽ സംരംഭകർ പങ്കാളികളാണ്. 31 VDVKകൾ വഴി 44 മൂല്യവർദ്ധിത ചെറുകിട വന വിഭവങ്ങൾ വിപണനം ചെയ്തു വരുന്നുണ്ട്. 402.25 ലക്ഷം രൂപയാണ് പദ്ധതിയുടെ ആകെ അടങ്കൽ തുക. ഇതിൽ ആദ്യ ഗഡുവായി 201.125 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിച്ചു. 2022-23 വർഷം 117.963 ലക്ഷം രൂപ പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിനായി ചിലവഴിച്ചു.

4.4.6 കിഫ്ബി-യുടെ പദ്ധതികൾ

കേരള വനംവകുപ്പ് പ്രത്യേക നിക്ഷേപ പദ്ധതി (കിഫ്ബി) പ്രകാരം മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം കുറയ്ക്കുന്നതിന് വനാതിർത്തിയിലെ കണ്ടെത്തിയ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഫെൻസിങ് എന്ന പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നു. മൊത്തം പദ്ധതിച്ചെലവ് 100.01 കോടി രൂപയാണ്. സംസ്ഥാന വനവികസന ഏജൻസിയെ (എസ്.എഫ്.ഡി.എ) കേരളത്തിലെ ഈ പദ്ധതിയുടെ സ്പെഷ്യൽ പർപ്പസ് വെഹിക്കിൾ ആയി ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. രണ്ട് ഘട്ടങ്ങളിലായാണ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നത്. പദ്ധതിയുടെ ഒന്നാംഘട്ടത്തിലെ ജോലികൾ ഏറെക്കുറെ പൂർത്തിയായി.

2022-23 ലെ പ്രധാന നേട്ടം

വനം വകുപ്പ് സംസ്ഥാന വന വികസന ഏജൻസി വഴി നടപ്പാക്കുന്ന 'Fencing along Identified Areas of Forest Boundary to Reduce Human-Wildlife Conflict under the Special Investment Plan (KIIFB)'എന്ന KIIFB പദ്ധതിയുടെ 31-03-2023 വരെയുള്ള പ്രവർത്തന പുരോഗതി (രണ്ടാം ഘട്ടം) ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-29

കിഫ്ബി പദ്ധതിയുടെ 31.03.2023 വരെയുള്ള പ്രവർത്തന പുരോഗതി

ക്രമ നമ്പർ	പ്രവർത്തിയുടെ പേര്	പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്ന വന വികസന ഏജൻസിയുടെ പേര്	അംഗീകൃത ഭൗതിക ലക്ഷ്യം	ഭൗതിക പുരോഗതി	വിനിയോഗിച്ച തുക (ലക്ഷ ത്തിൽ)
1	വൈദ്യുത വേലി	പുനലൂർ, മണ്ണാർക്കാട് & പാലക്കാട്	136.70 km	28.217 km	19.76
2	ആന പ്രതിരോധ മതിൽ	പാലക്കാട് & വയനാട് വന്യജീവി ഡിവിഷൻ	0.710 km	0.710 km	82.10
3	റെയിൽ വേലി	വയനാട് വന്യജീവി ഡിവിഷൻ	10.00 km	10.00 km	1297.11
4	ആദിവാസി ഇതര വിഭാഗക്കാരുടെ സ്വയം സന്നദ്ധ പുനരധിവാസം	കണ്ണൂർ, സൗത്ത് വയനാട് & തിരുവനന്തപുരം	375 കുടുംബങ്ങൾ	142 കുടുംബങ്ങൾ	1,582.5
				ആകെ	2,981.47

2022-23ലെ പുതിയ പദ്ധതികൾ

1. നഗർ വൻ/ നഗർ വാടിക പദ്ധതി (100% CSS)

ചെറുവനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിലൂടെ നഗരങ്ങളിൽ വൃക്ഷാവരണം വർദ്ധിപ്പിക്കുക, അവിടങ്ങളിലെ ഹരിതാഭ വർദ്ധിപ്പിക്കുക, അതുവഴി വായുവിനെ ശുദ്ധീകരിക്കുക, നഗരങ്ങളുടെ സൗന്ദര്യാത്മകത വർദ്ധിപ്പിക്കുക, വൃക്ഷവത്ക രണത്തെക്കുറിച്ച് അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുക തുടങ്ങിയ ലക്ഷ്യത്തോടെ നഗർ വൻ യോജനയ്ക്ക് (NVY)കീഴിൽ രാജ്യത്ത് നടപ്പാക്കി വരുന്ന ഒരു പദ്ധതിയാണ് നഗർ വൻ/നഗർ വാടിക പദ്ധതി. 18 FDA-കളുടെ കീഴിലായി 25 നഗർ വൻ പദ്ധതികൾ സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പാക്കി വരുന്നു. ആകെ 1507.54 ലക്ഷം രൂപ അടങ്കൽ തുകയുള്ള പദ്ധതിയുടെ ഒന്നാം ഗഡുവായി 1055.27 ലക്ഷം രൂപ പദ്ധതി നടത്തിപ്പിനായി അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ 183.282 ലക്ഷം രൂപ പദ്ധതിയുടെ പ്രാരംഭപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ചിലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2. സ്കൂൾ നഴ്സറി യോജന (100% CSS)

നമ്മുടെ പരിസ്ഥിതിയെയും പരിസരത്തെയും സംരക്ഷിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ ഭാവി തലമുറയായ യുവ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും അവരിൽ അത്തരം ഒരു ശീലം വളർത്തുന്നതിനും വേണ്ടി 'സ്കൂൾ നഴ്സറി യോജന' എന്ന പദ്ധതി രാജ്യത്ത് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. 2020-21 മുതൽ 2024-25 വരെ അഞ്ച് വർഷമാണ് പദ്ധതി കാലാവധി യായി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളത്. 14 ജില്ലകളിലായി 50 സ്കൂളുകളെയാണ് പദ്ധതിക്കായി തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ളത്. 47 ലക്ഷം രൂപ അടങ്കൽ തുകയിൽ 32.90 ലക്ഷം രൂപ ഒന്നാം ഗഡുവായി അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ടി തുക ബന്ധപ്പെട്ട 14 സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി FDA-കൾക്ക് വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു.

4.5 പരിസ്ഥിതിലോല പ്രദേശം വിഭാഗം (EFL)

31.03.2023 വരെ 152.88 സ്ക്വയർ കിലോമീറ്റർ ഭൂമി ഇ.എഫ്.എൽ നോട്ടിഫൈ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ തിരുത്തൽ വിജ്ഞാപനത്തിന് ശേഷം ഇ.എഫ്.എൽ ആയി നോട്ടിഫൈ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമിയുടെ ആകെ വിസ്തൃതി 141.70 സ്ക്വയർ കിലോമീറ്റർ ആണ്. അതിൽ നിന്നും 7.21 സ്ക്വയർ കിലോമീറ്റർ ഭൂമി ഇ.എഫ്.എൽ നിയമത്തിലെ വിവിധ പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾ പ്രകാരം ഡീ-നോട്ടിഫൈ ചെയ്തിട്ടുള്ളതുമാണ്. തിരുത്തൽ വിജ്ഞാപനത്തിനും ഡീ-നോട്ടിഫിക്കേഷനും ശേഷം ഇപ്പോൾ 134.49 സ്ക്വയർ കിലോമീറ്റർ ഭൂമിയാണ് ഇ.എഫ്.എൽ ആയി സംരക്ഷിച്ച് വരുന്നത്.

പട്ടിക-30

നാല് ഇ.എഫ്.എൽ ട്രൈബ്യൂണലുകൾക്കു മുന്നിൽ ശേഷിക്കുന്ന കേസുകളുടെ എണ്ണം

ക്രമ നമ്പർ	ട്രൈബ്യൂണലിന്റെ പേര്	കേസുകളുടെ എണ്ണം
1	കൊല്ലം	1
2	കോട്ടയം	6
3	പാലക്കാട്	85
4	കോഴിക്കോട്	50
	ആകെ	142

4.6 ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് വിഭാഗം (FM)

വനഭൂമിയുടെ കണക്ക് സൂക്ഷിക്കുക, പുതിയ റിസർവുകൾ പ്രഖ്യാപിക്കാൻ നിർദേശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുകയും സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക. കോടതി വിധിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിക്ഷിപ്തവനത്തെ സ്വകാര്യ ഉടമകൾക്ക് വിട്ടുനൽകുക, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുക എന്നിവയാണ് ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് (FM) കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്.

വനാതിർത്തികൾ സർവെ ചെയ്യുക, വനങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുക, അനാവൃത വനങ്ങൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുക എന്നീ പ്രധാന ജോലികളാണ് വനം വകുപ്പ് 2022-23 ൽ ചെയ്യുത്. വനാതിർത്തികളിൽ ജണ്ട, കയ്യാല കെട്ടൽ തുടങ്ങിയ പണികൾ ചെയ്തു വരുന്നു. വന നിബിഢത നഷ്ടപ്പെട്ട ഇടങ്ങളിൽ പ്രാദേശിക വൃക്ഷത്തൈകൾ നട്ട് പുനരുദ്ധരിച്ചുവരുന്നു. ഫയർ ലൈനുകൾ സ്ഥാപിച്ചും കാട്ടുതീ സംരക്ഷണ വാച്ചർമാരെ ഏർപ്പെടുത്തിയും കാട്ടുതീയിൽ നിന്നും വനത്തെ സംരക്ഷിക്കുന്നു.

4.6.1 വനഭൂമി പാട്ടത്തിനു നൽകൽ

31.03.2023 വരെ ദീർഘ കാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ വനഭൂമി പാട്ടത്തിനു കൊടുത്ത വിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-31

വിവിധ ഏജൻസികൾക്ക് പാട്ടത്തിന് കൊടുത്ത വനഭൂമി 2022-23

ക്രമ നമ്പർ	ഡിവിഷൻ	പാട്ടത്തിന് കൊടുത്ത ഭൂമി (ഹെക്ടറിൽ)
1	തിരുവനന്തപുരം	2433.729
2	തെന്മല	67.827
3	പുനലൂർ	10550.622
4	അച്ചൻകോവിൽ	791.010
5	റാന്നി	4461.535925
6	കോന്നി	2886.891
7	കോട്ടയം	6167.9733
8	മൂന്നാർ	1365.468
9	കോതമംഗലം	312.4747
10	മാങ്കുളം	146.840
11	മലയാറ്റൂർ	3133.3865
12	വാഴച്ചാൽ	2188.9021
13	ചാലക്കുടി	7880.2797

ക്രമ നമ്പർ	ഡിവിഷൻ	പാട്ടത്തിന് കൊടുത്ത ഭൂമി (ഹെക്ടറിൽ)
14	തൃശ്ശൂർ	1218.891
15	നെന്മാറ	3131.918
16	പാലക്കാട്	345.050
17	മണ്ണാർകാട്	885.471
18	നിലമ്പൂർ (വടക്ക്)	480.553
19	കോഴിക്കോട്	1621.037
20	വയനാട് (തെക്ക്)	547.68
21	വയനാട് (വടക്ക്)	106.102
22	കണ്ണൂർ	6.718
23	കാസർഗോഡ്	1535.3552
24	പെരിയാർ (W) പീരുമേട്	24.288
25	പെരിയാർ (E) തേക്കടി	11.440
26	വന്യജീവികേന്ദ്രം, പീച്ചി	1374.172
27	പറമ്പിക്കുളം	2455.228
28	വന്യജീവികേന്ദ്രം, വയനാട്	387.89
29	എൻ.എസ്.സി കാലടി	9.1866
	ആകെ	56527.92

4.6.2 വനം കയ്യേറ്റം

നാളിതുവരെ കയ്യേറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടതും ഒഴിവാക്കപ്പെടേണ്ടതുമായ വനഭൂമി 4974.5539 ഹെക്ടർ ആണ്. 2022-23 വർഷത്തിൽ 6.0832 ഹെക്ടർ വനഭൂമി കയ്യേറ്റം ഒഴിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ വനാവകാശ നിയമ പ്രകാരം നൽകിയതും, കോടതി ഉത്തരവനുസരിച്ച് വിട്ടുനൽകിയതും, സ്വയം സന്നദ്ധ പ്രകാരം ഒഴിഞ്ഞു പോയതിനാലും വനഭൂമി കയ്യേറ്റ കണക്കിൽ കുറവ് വന്നിട്ടുണ്ട്. നടപ്പുവർഷം 12.2648 ഹെക്ടർ വനഭൂമി കയ്യേറ്റം നടന്നിട്ടുണ്ട്.

പട്ടിക-32
വനഭൂമി കയ്യേറ്റ വിവരങ്ങൾ 2022-23

സർക്കിൾ	ജില്ല	ഡിവിഷൻ	കയ്യേറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടതും ഒഴിപ്പിക്കപ്പെടേണ്ടതുമായ ഭൂമി ഹെക്ടറിൽ
സതേൺ സർക്കിൾ കൊല്ലം	പത്തനംതിട്ട	കോന്നി	10.5898
		റാന്നി	1.7404
	കൊല്ലം	തെന്മല	1.9928
	തിരുവനന്തപുരം	തിരുവനന്തപുരം	0.5920
		ആകെ	14.9150
ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ കോട്ടയം	എറണാകുളം	കോതമംഗലം	434.0366
	കോട്ടയം	കോട്ടയം	105.8837
	ഇടുക്കി	മൂന്നാർ	1093.5907
		മറയൂർ	0.03
		മാങ്കുളം	358.4255
		ആകെ	1991.9665

സർക്കിൾ	ജില്ല	ഡിവിഷൻ	കയ്യേറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടതും ഒഴിപ്പിക്കപ്പെടേണ്ടതുമായ ഭൂമി ഹെക്ടറിൽ
സെൻട്രൽ സർക്കിൾ തൃശ്ശൂർ	തൃശ്ശൂർ	തൃശ്ശൂർ	191.6903
		ചാലക്കുടി	0.2644
	എറണാകുളം	മലയാറ്റൂർ	127.655
		ആകെ	319.6097
ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ പാലക്കാട്	മലപ്പുറം	നിലമ്പൂർ വടക്ക്	657.8708
		നിലമ്പൂർ തെക്ക്	2.12
	പാലക്കാട്	പാലക്കാട്	37.685
		മണ്ണാർക്കാട്	635.1787
		നെന്മാറ	237.6512
		ആകെ	1570.5057
നോർത്തേൺ സർക്കിൾ കണ്ണൂർ	കോഴിക്കോട്	കോഴിക്കോട്	75.429
		കോഴിക്കോട് (തടിവിൽപ്പന)	0.5165
	വയനാട്	വയനാട് തെക്ക്	705.0679
		വയനാട് വടക്ക്	230.5123
	കണ്ണൂർ	കണ്ണൂർ	40.537
	കാസർഗോഡ്	കാസർഗോഡ്	7.267
		ആകെ	1059.3297
ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ, കോട്ടയം	ഇടുക്കി	പെരിയാർ ഈസ്റ്റ് ഡിവിഷൻ, തേക്കടി	4.006
		ആകെ	4.006
വന്യജീവി സർക്കിൾ, പാലക്കാട്	പാലക്കാട്	സൈലന്റ്‌വാലി	11.5785
	കണ്ണൂർ	ആറളം WL	2.00
	വയനാട്	വയനാട് WL	0.6428
		ആകെ	14.2213
		ആകെ	4974.5539

4.7. വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യ വിഭാഗം (IT)

വനം വകുപ്പിലെ ജീവനക്കാർക്ക് വിവരസാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും അത് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള കാര്യക്ഷമതയുണ്ടാക്കുക, കേരള വനംവകുപ്പിന്റെ വിവിധ യൂണിറ്റുകൾക്കിടയിൽ വിവരവിനിമയം സാധ്യമാക്കുക, പ്രത്യേകിച്ച് വിവരാധിഷ്ഠിത നിയന്ത്രണ സംവിധാനം, ഭൗമവിവര സംവിധാനം എന്നീ വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ മുഖ്യധാരാ ഉപയോഗം ക്രമപ്പെടുത്തുക, ഇന്റർനെറ്റ് കണക്റ്റിവിറ്റി വികസിപ്പിക്കുകയും വകുപ്പിനുള്ളിലെ ഉപയോക്താക്കൾക്ക് ഏറ്റവും പുതിയ വനവിവര ഇൻവെന്ററി പരിശോധനയ്ക്കായി ലഭ്യമാക്കുക എന്നീ ലക്ഷ്യങ്ങൾ മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ടാണ് കേരള ഫോറസ്ട്രി പ്രോജക്ടിന്റെ കീഴിൽ ഇത്തരം ഒരു വിഭാഗം രൂപീകരിച്ചത്. ഇലക്ട്രോണിക് രീതിയിൽ ഭരണ നിർവഹണം നടപ്പിലാക്കാൻ സഹായിക്കാനാണ് ഈ വിഭാഗം പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഇതോടൊപ്പം ഡിജിറ്റൽ സേവനവും വകുപ്പിന്റെ വയർലെസ്സ് ആശയ വിനിമയത്തിനും ഈ വിഭാഗം സൗകര്യമുണ്ടാക്കുന്നു.

പ്രധാന പ്രവർത്തന മേഖല

- ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷൻ തലം വരെയുള്ള ഓഫീസുകളുടെ കമ്പ്യൂട്ടർ വൽക്കരണം.
- പൊതുജനങ്ങൾക്കായുള്ള സേവനങ്ങൾ ഓൺലൈനായി നൽകുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം ഒരുക്കുക.
- വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ സഹായത്തോടെയുള്ള ഡാറ്റ കൈമാറ്റം സുഗമമാക്കുന്നതിന് ഓൺലൈൻ സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുക, കേരളത്തിലെ മുഴുവൻ വനമേഖലകളിലും സെക്ഷൻ ലെവൽ, റിസർവ്വ് ഫോറസ്റ്റ്, സംരക്ഷിത പ്രദേശം പ്ലാന്റേഷൻ ഏരിയ, നീർത്തടം, ആദിവാസി സെറ്റിൽമെന്റുകൾ എന്നിവയുടെ തീമാറ്റിക് മാപ്പുകൾ തയ്യാറാക്കുക.
- കേരളത്തിലെ ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷനുകൾക്ക് ഫോറസ്റ്റ് അറ്റ്‌ലസ് തയ്യാറാക്കി നൽകുക.
- വകുപ്പിന്റെ വെബ് സൈറ്റിലെ വിവരങ്ങൾ പുതുക്കുക.

2022-23 ലെ പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ

- വനം വകുപ്പാസ്ഥാനം ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ ഓഫീസുകളിലും (ഏകദേശം 100 ഓഫീസുകളിൽ) ഇ-ഓഫീസ് നടപ്പിലാക്കി.
- 53 ഡെസ്ക്ടോപ്പ് കമ്പ്യൂട്ടറുകളും, 174 ലാപ്ടോപ്പ് കമ്പ്യൂട്ടറുകളും വകുപ്പിലേയ്ക്ക് വാങ്ങിച്ചു.
- ഡിജിറ്റൽ വയർലെസ്സ് ഉപകരണങ്ങളായ 2 ഡിജിറ്റൽ റിപ്പീറ്ററുകൾ, 28 ബേസ് സെറ്റുകൾ, 38 മൊബൈൽ സെറ്റുകൾ, 64 വാക്കി ടോക്കീസ് എന്നിവ വാങ്ങുകയും 20 മീറ്റർ ആന്റിന മാസ്സ് ടവർ സ്ഥാപിക്കുകയും ഉണ്ടായി.
- വിവിധ ഓഫീസുകളിൽ കമ്പ്യൂട്ടർ നെറ്റ് വർക്കിംഗ് സൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തി.

4.8 മാനവശേഷി വികസന വിഭാഗം (HRD)

വന പരിശീലന കേന്ദ്രത്തിൽ തുടർച്ചയായി വിവിധ തസ്തികകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ഓഫീസർമാർക്കും വകുപ്പു തല പരിശീലനം നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

അരിപ്പയിലെ സംസ്ഥാന വനം പരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിലും, വാളയാറിലെ സംസ്ഥാന വനംപരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിലും സെക്ഷൻ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്ക് ഒരു വർഷവും, ബീറ്റ്ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്ക് ഒമ്പത് മാസവും നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന പ്രവേശന പരിശീലനം നൽകിവരുന്നു. ഇപ്പോഴുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ വച്ചുകൊണ്ട് പ്രതിവർഷം ശരാശരി 140 ബീറ്റ്ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്കും 100 സെക്ഷൻ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്കും പരിശീലനം നൽകാൻ സാധിക്കും. ഫോറസ്റ്റ് ബോട്ടണി, ഫോറസ്റ്റ് മെൻസുറേഷൻ, ഫോറസ്റ്റ് സർവേ, ഫോറസ്റ്റ് എഞ്ചിനീയറിംഗ്, വൈൽഡ് ലൈഫ് മാനേജ്മെന്റ്, ഫോറസ്റ്റ് ആക്ടുകളും റൂളുകളും എന്നിവ ക്ലാസ്റൂം പഠനത്തിലൂടെയും പ്രായോഗിക പരിശീലനം ക്യാമ്പസിലും സ്റ്റഡിടൂറിലുമായി സെക്ഷൻ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്കും ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്കും നൽകിവരുന്നു. പഠന യാത്രാ കാലത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന പ്രായോഗിക പഠനത്തിനാണ് പ്രാമുഖ്യം നൽകുന്നത്. വനത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന കേസുകൾ കണ്ടുപിടിക്കുക, അവ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുക, പ്രോസിക്യൂഷൻ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക, വനത്തിന്റെ നിലനിൽപ്പ്, വനപുനരുജ്ജീവനം, തടിയുടെ വിൽപ്പന ഉൾപ്പെടെ തടി സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ മുതലായവയുമാണ് പഠിപ്പിക്കുന്നത്. ശാരീരിക കാര്യക്ഷമത, കളികൾ എന്നിവയും പാഠ്യവിഷയങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. റിക്രൂട്ട്മെന്റ് നിയമങ്ങൾ മാറ്റിയതോടെ നേരിട്ടുള്ള നിയമനം നിർത്തലാക്കിയതിനാൽ സെക്ഷൻ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്കുള്ള പ്രവേശനപരിശീലനം നിർത്തി വച്ചിരിക്കുകയാണ്.

അരിപ്പയിലും വാളയാറിലുമുള്ള വന പരിശീലന സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ബീറ്റ്ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്കുള്ള പരിശീലനവും ഡെപ്യൂട്ടി റെയ്ഞ്ച്ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്കും റെയ്ഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്കും (FNTR കാറ്റഗറി) നിർബന്ധിത പരിശീലനവും 2022-23 വർഷം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. 557 ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാരും, 68 ഡെപ്യൂട്ടി റെയിഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാരും, 16 KFDF മാനേജർമാരും, 88 ഫോറസ്റ്റ് ഡ്രൈവർമാരും ഉൾപ്പെടെ 729 ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് 22-23 കാലയളവിൽ പരിശീലനം നൽകാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2022-23 ലെ പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ

അരിപ്പ സംസ്ഥാന വനപരിശീലന കേന്ദ്രത്തിലെ നീന്തൽക്കുളത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ട നിർമാണം ഈ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കി. ഇൻഡോർ സ്റ്റേഡിയത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ട നിർമാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അവസാനഘട്ടത്തിലാണ്. എസ്.എഫ്.ടി.ഐ കാമ്പസിലെ വനറാണി ഹോസ്റ്റൽ നവീകരിക്കുകയും എഫ്.റ്റി.ഐ കാമ്പസിലെ നവീകരിച്ച മൾട്ടിപർപ്പസ് ഹാളിലെ പാർട്ടീഷൻ ജോലികളും ഈ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കിയവയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. കൂടാതെ ലൈബ്രറി, മെസ് ഹാൾ, അടുക്കള, റിക്രിയേഷൻ ഹാൾ എന്നിവയുടെ നവീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഈ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ ആരംഭിച്ചു. വാളയാർ സംസ്ഥാന വനപരിശീലന കേന്ദ്രത്തിൽ ജീവനക്കാർക്കുള്ള വിവിധയിനം ട്രെയിനിംഗുകൾ നൽകി. ട്രെയിനീസ് ഹോസ്റ്റൽ നവീകരിച്ചു. ലാൻ, ഇ. പി.എ.ബി.എക്സ് എന്നിവ സ്ഥാപിച്ചു.

4.8.1 സേവനകാല പരിശീലനം

താഴെപ്പറയുന്ന ജീവനക്കാർക്ക് തിരുവനന്തപുരത്തുള്ള പി.റ്റി.പി നഗറിലെ വനപരിശീലന കേന്ദ്രത്തിൽവച്ച് ഹ്രസ്വകാല പരിശീലനം നൽകിവരുന്നു.

- അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ
- റെയിഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ
- ഡെപ്യൂട്ടി റെയ്ഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ/ഡിപ്പോ ഓഫീസർ
- ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ
- സീനിയർ/ജൂനിയർ സൂപ്രണ്ട്/ഹെഡ്അക്കൗണ്ടന്റ്
- പേഴ്സണൽ അസിസ്റ്റന്റ്/കോൺഫിഡൻഷ്യൽ അസിസ്റ്റന്റ്
- ക്ലാർക്ക്/സീനിയർ ക്ലാർക്ക്
- ഡ്രൈവർ

4.8.2 ഫ്രണ്ട്‌ലൈൻ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് റിഫ്രഷർ കോഴ്സ്

വാളയാറിലെയും അരിപ്പയിലെയും സംസ്ഥാനവന പരിശീലന സ്ഥാപനത്തിൽവച്ച് വനത്തിന്റെ മുൻനിരയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഡെപ്യൂട്ടി റെയിഞ്ച് ഓഫീസർമാർ, സെക്ഷൻ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർ, ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർ എന്നിവർക്കായി റിഫ്രഷർ കോഴ്സുകൾ നടത്തി വരുന്നു.

4.8.3 എസ്.റ്റി.പി. പരിശീലനങ്ങൾ

സംസ്ഥാന പരിശീലന പദ്ധതി പ്രകാരം തിരുവനന്തപുരം, കൊച്ചി, കോഴിക്കോട് എന്നിവിടങ്ങളിലെ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് മാനേജ്മെന്റുകൾ നടത്തുന്ന പരിശീലനങ്ങൾ വനംവകുപ്പ് ജീവനക്കാർക്ക് പരിശീലനം നൽകാൻ വേണ്ടി സമർത്ഥമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വരുന്നു.

വനംവകുപ്പിലെ വിവിധ തസ്തികളിലുള്ള 729 ജീവനക്കാർക്ക് ഈ വർഷം പലതരത്തിലുള്ള പരിശീലനം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇതു സംബന്ധിച്ച സംക്ഷിപ്തവിവരം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-33

വിവിധ പരിശീലന പരിപാടികളിൽ പങ്കെടുത്തവർ 2022-23

ക്രമ നമ്പർ	സ്ഥാപനം	പങ്കെടുത്തവരുടെ എണ്ണം
1	സംസ്ഥാന വനപരിശീലന സ്ഥാപനം, അരിപ്പ	276
2	സംസ്ഥാന വനപരിശീലന സ്ഥാപനം, വാളയാർ	453
	ആകെ	729

4.9 സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി വിഭാഗം (SF)

പൊതുജനങ്ങളുടെ വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന ആവശ്യങ്ങളായ തടി, വിറക്, കാലിതീറ്റ എന്നിവയ്ക്കായി സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി യിൽ വിവിധയിനം വൃക്ഷത്തൈകൾ വച്ചു പിടിപ്പിക്കുകയും വിതരണം ചെയ്യുകയും അതുവഴി വനമേഖലയിലെ സമ്മർദ്ദം കുറയ്ക്കുവാനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

4.9.1 2022-23 കാലയളവിൽ ഉത്പാദിപ്പിച്ച തൈകളുടെ വിതരണം /നടീൽ

സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി വിഭാഗം വനമഹോത്സവത്തിന്റെയും ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനാചരണത്തിന്റെയും ഭാഗമായി നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനും, വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനും, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷണൽ/അവന്യൂ പ്ലാന്റിംഗിനുമായി 13.42 ലക്ഷം തൈകൾ 2022-23 വർഷത്തിൽ ഉത്പാദിപ്പിച്ച് നട്ടുപിടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

4.9.2 സ്വകാര്യ വനവൽക്കരണത്തിന് പ്രോൽസാഹന പദ്ധതി

17.02.2012ലെ സ.ഉ. (സാ) നമ്പർ 99/2012/F&WLD പ്രകാരം, സ്വകാര്യ ഭൂമിയിൽ കൂടുതൽ മരങ്ങൾ വച്ചുപിടിപ്പി ക്കുന്ന വ്യക്തികൾക്ക് ധനസഹായം നൽകി വൃക്ഷം വളർത്താൻ പ്രോൽസാഹിപ്പിക്കാൻ സർക്കാർ ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്. തേമ്പാവ്, കുന്നിവാക, കുമ്പിൾ, കമ്പകം, ഈട്ടി, പ്ലാവ്, ആഞ്ഞിലി, മഹാഗണി, ചന്ദനം, തേക്ക് എന്നീ മരങ്ങളാണ് ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ, കർഷക സഹകരണ സംഘങ്ങൾ, സ്വയം സഹായ സംഘം, കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകൾ, ഇ.ഡി.സി-കൾ, വിഎസ്സ്.എസ്സ്-കൾ, വ്യക്തികൾ, കർഷകർ എന്നിവർക്കാണ് പദ്ധതി മുഖേന ധന സഹായം നൽകിവരുന്നത്. സ്വകാര്യ ഭൂമിയിയിൽ അമ്പതു വൃക്ഷത്തൈകളെങ്കിലും നടുന്നവരാണ് ഇതിന് അർഹരായിട്ടുള്ളവർ.

പട്ടിക-34

സ്വകാര്യ വനവൽക്കരണത്തിനുള്ള പ്രോൽസാഹന തുക വിവരം

1	50 മുതൽ 200 വരെ വൃക്ഷത്തൈകൾ	50/-രൂപ വച്ച് ഓരോ തൈകൾക്കും
2	201 മുതൽ 400 വരെ വൃക്ഷത്തൈകൾ	40/-രൂപ വച്ച്, കുറഞ്ഞത് 10,000/-രൂപ
3	401 മുതൽ 625 വരെ വൃക്ഷത്തൈകൾ	30/- രൂപ വച്ച്, കുറഞ്ഞത് 16,000/- രൂപ

സഹായ ധനത്തിന്റെ അമ്പതു ശതമാനം ആദ്യവർഷവും, ബാക്കി അമ്പതു ശതമാനം മൂന്നാംവർഷവും നൽകുന്നതാണ്. മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള സ്ലാബുകളിൽ ഏറ്റവും നല്ല പ്രകടനം കാഴ്ച വയ്ക്കുന്ന മൂന്ന് കർഷകർക്ക് അഞ്ചാം വർഷാവസാനവും പത്താം വർഷാവസാനവും ക്യാഷ് അവാർഡുകൾ നൽകുന്നതാണ്. 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം 4.23 ലക്ഷം രൂപ വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

4.9.3 നിക്ഷിപ്ത വനങ്ങൾക്ക് പുറമെയുള്ള ജൈവവൈവിധ്യ പരിരക്ഷ ജോലികൾ

- **കാവുകളുടെ സംരക്ഷണവും പരിരക്ഷയും**

24.12.2016 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് (സാ.) നമ്പർ 485/16/F&WLD പ്രകാരം അതാത് ഡിവിഷനുകളിൽ ലഭിക്കുന്ന അപേക്ഷകൾ പരിശോധിച്ച് വിലയിരുത്തി ബന്ധപ്പെട്ട അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ ഓരോ ജില്ലാ തലത്തിലും അഞ്ച് അപേക്ഷകൾ, സംസ്ഥാനതല വിദഗ്ധ സമിതി മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കുന്നു. ഉടമസ്ഥാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഹാജരാക്കുന്ന മുറയ്ക്ക് അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററും കാവുകളുടെ ഉടമകളുമായി ഒരു ധാരണാ പത്രം ഒപ്പു വയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആകെ അടങ്കൽ തുകയുടെ 10% പരമാവധി 25,000/- രൂപ വരെ ആദ്യ ഗഡുവായി നൽകുന്നു. വൗച്ചറുകൾ ഹാജരാക്കുന്ന മുറയ്ക്ക് പൂർത്തിയാക്കിയ ജോലികൾക്ക് അർഹമായ ബാക്കി തുക നൽകുന്നു. 2022-23 വർഷത്തിൽ സംസ്ഥാനത്താകെ 54 കാവുകൾ ധനസഹായത്തിനായി തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

- **കണ്ടൽക്കാട് സാമ്പത്തിക സഹായം**

നിലവിലുള്ള കണ്ടൽക്കാടുകൾ നശിച്ചു പോകാതെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും സമൂഹത്തിന് പാരിസ്ഥിതിക സേവനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും ഉടമകൾ ചെയ്യുന്ന നിസ്തുലസേവനങ്ങൾ പരിഗണിച്ച് ഒരു ഏക്കറിന് 4000 രൂപ നിരക്കിൽ സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകിവരുന്നു. 24.12.2016 ലെ സ.ഉ (സാ) നമ്പർ 485/16/F&WLD പ്രകാരം സാമൂഹിക വനവൽക്കരണ വിഭാഗമാണ് ഈ പദ്ധതി നിർവഹിച്ചു വരുന്നത്. മാധ്യമങ്ങളിലൂടെ വലിയ പ്രചരണം നൽകി ഓരോ ജില്ലയിലെയും അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (SF) ഇതിനായി അപേക്ഷ ക്ഷണിക്കുന്നു. ഉടമസ്ഥാവകാശ രേഖയും പ്രദേശത്തിന്റെ ഒരു സ്കെച്ചും സഹിതം നിശ്ചിത ഫോർമാറ്റിൽ അതാത് അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർക്ക് അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കണം. കണ്ടൽക്കാടിന്റെ വലിപ്പവും അനുവദിക്കേണ്ട തുകയും തീരുമാനിക്കുക ജില്ലാ കമ്മിറ്റിയാണ്. 2022-23 ൽ ഒരു അപേക്ഷയും ലഭിച്ചിട്ടില്ല.

- **നദീതട സംരക്ഷണം**

വർഷത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തെ നദീതടങ്ങളുടെ സംരക്ഷണാർത്ഥം മുളം തൈകളും കണ്ടൽ തൈകളും അനുയോജ്യമായ പ്രദേശങ്ങളിൽ തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പൊതു ജനങ്ങളുടെയും പങ്കാളിത്തത്തോടെ വെച്ചുപിടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

- **അങ്ങാടിക്കുരുവികളുടെ സംരക്ഷണത്തിനുള്ള പദ്ധതി**

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ ചാല കമ്പോളം, കണ്ണിമാറ മാർക്കറ്റ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലെ അങ്ങാടിക്കുരുവികളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പദ്ധതി പത്രപ്രവർത്തക സംഘടനകളുമായി ചേർന്ന് പൊതുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപ്പാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

- **കടലാമ സംരക്ഷണം**

കടലാമകളുടെ പ്രജനനവും സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കേരളത്തിലെ 9 ജില്ലകളിൽ ഇക്കഴിഞ്ഞ നവംബർ മുതൽ മാർച്ച് വരെയുള്ള കാലയളവിൽ സർവേയും മറ്റ് പരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്തുകയുണ്ടായി.

- പക്ഷി നിരീക്ഷരക്ഷണം

കേരളത്തിലെ പക്ഷികളുടെ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എല്ലാ ജില്ലകളിലും ഡിസ്ട്രിക് ലെവൽ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുകയും, തുടർന്ന് 14 ജില്ലകളെയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് Comprehensive State Strategic Plan തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് Water Bird Count, Sea Bird Survey, Common Bird Survey, Heronry Survey എന്നിവ 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ നടത്തി.

4.9.4 വനമിത്ര അവാർഡ്

ജൈവ വൈവിധ്യ സംരക്ഷണ രംഗത്ത് മികച്ച സേവനം കാഴ്ച വയ്ക്കുന്ന വ്യക്തികൾ, വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ, കർഷകർ എന്നിവർക്ക് 24.12.2016 ലെ സ.ഉ (സാ) നമ്പർ 485/16/ F&WLD ലെ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശ പ്രകാരം "വനമിത്ര" അവാർഡ് നൽകി വരുന്നു. 2022-23 ൽ 14 പേർക്ക് വനമിത്ര അവാർഡ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

പുതുതായി ആരംഭിച്ച പദ്ധതികളും പ്രോജക്ടുകളും

(a) വിദ്യാവനം

വിദ്യാലയങ്ങളിൽ വളരെ ചുരുങ്ങിയ സ്ഥലത്ത് സ്വാഭാവിക വനങ്ങളുടെ സാദൃശ്യമുള്ള അതിസാന്ദ്രതയിൽ നട്ടു വളർത്തിയെടുക്കുന്ന ചെറുവനങ്ങളാണ് വിദ്യാവനങ്ങൾ. കേരളത്തിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സ്കൂളുകളിലേയും കോളേജുകളിലേയും ഫോറസ്ട്രി ക്ലബുകളിലൂടെ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സജീവ പങ്കാളിത്തത്തോടെയാണ് ഈ പരിപാടിയുടെ ആസൂത്രണവും നടത്തിപ്പും തുടർന്നുള്ള പരിപാലനവും വിലയിരുത്തലും നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. ഈ പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിന് ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് 5 സെന്റ് സ്ഥലമെങ്കിലും ആവശ്യമായി വരുന്നു. ഈ പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിനായി വനം വകുപ്പ് പരമാവധി 2 ലക്ഷം രൂപ വരെ ചെലവുകൾക്കായി നൽകുന്നു.

ജൈവരീതികളിലൂടെ മണ്ണിന്റെ ഫലഭൂയിഷ്ഠത വർദ്ധിപ്പിക്കുക, ജല ആഗിരണശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുക, വൃക്ഷാവരണങ്ങളുടെ വിവിധ തട്ടുകളിൽ വരുന്ന തദ്ദേശീയ ഇനങ്ങളായ ഔഷധികൾ, കുറ്റിച്ചെടികൾ, വള്ളിച്ചെടികൾ, മരങ്ങൾ എന്നിവ അതിസാന്ദ്രതയിൽ നട്ടുപിടിപ്പിച്ച് പരിപാലിക്കൽ തുടങ്ങിയവയാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യേകത. 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 28 വിദ്യാവനങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പട്ടിക-35

വിദ്യാവനം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന സ്ഥലങ്ങളുടെ പട്ടിക 2022-23

ക്രമ നമ്പർ	സാമൂഹിക വന വൽക്കരണ ഡിവിഷൻ	സ്കൂളിന്റെ പേര്
1	തിരുവനന്തപുരം	ഗവ. യു.പി.എസ്. ചന്തവിള
		ശ്രീനാരായണ ഗുരുകുലം ഹയർസെക്കന്ററി സ്കൂൾ, ചെമ്പഴന്തി
2	കൊല്ലം	ഗവ. എച്ച്.എസ്.എസ് കുളത്തൂപ്പുഴ
		ഗവ. എച്ച്.എസ്.എസ് പോരുവഴി
3	പത്തനംതിട്ട	തൃച്ചന്ദമംഗലം ജി.എച്ച്.എസ് പെരിങ്ങനാട്
		ജി.എച്ച്.എസ്.എസ് എലിമുള്ളുംപ്ലാക്കൽ
4	ആലപ്പുഴ	ആർ.വി.എസ്.എം എച്ച്.എസ്.എസ് പ്രയാർ, കായംകുളം
		ഗവ. എച്ച്.എസ്.എസ് വിയപുരം, ഹരിപ്പാട്
5	കോട്ടയം	അംബിക വിദ്യാപീഠം, പാല
		ഗവ. വി.എച്ച്.എസ്.എസ് പാമ്പാടി
6	എറണാകുളം	ജുമാ അത്ത് എച്ച്.എസ്.എസ് തണ്ടേക്കാട്
		ജി.എച്ച്.എസ്.എസ് ഇടപ്പള്ളി
7	ഇടുക്കി	എസ്.എൻ.എം.വി.എച്ച്.എസ്.എസ് വന്നാമ്പുറം
		ഗവ. എച്ച്.എസ്.എസ് ശാന്തൻപാറ
8	തൃശ്ശൂർ	എ.എൽ.പി.എസ് ആലത്തൂർ
		ശ്രീ രാമചന്ദ്ര യു.പി.എസ് എടക്കലത്തൂർ
9	പാലക്കാട്	കല്ലടി എച്ച്.എസ്.എസ്, മണ്ണാർക്കാട്
		എം.ഇ.എസ് എച്ച്.എസ്.എസ്, മണ്ണാർക്കാട്
10	മലപ്പുറം	എസ്.വി.എ.യു.പി സ്കൂൾ, കാപ്പിൽ
		ജി.എച്ച്.എസ്.എസ്, വെട്ടത്തൂർ
11	വയനാട്	തൃശ്ശിലേരി ഗവ.ഹൈസ്കൂൾ
		ഗവ.പോളി ടെക്നിക്, മീനങ്ങാടി
12	കോഴിക്കോട്	പയ്യോളി ജി.വി.എച്ച്.എസ്.എസ്
		പറയഞ്ചേരി ജി.എച്ച്.എസ്.എസ്, പുതിയറ
13	കണ്ണൂർ	കൃഷ്ണമേനോൻ വനിത കോളേജ്
		കേന്ദ്രീയ വിദ്യാലയം, പയ്യന്നൂർ
14	കാസർഗോഡ്	ജി.എച്ച്.എസ്.എസ്, പെരിയ
		നവോദയ എസ്.ബി. സ്കൂൾ, പെരിയ
	ആകെ	28 വിദ്യാവനം

(b) ഫോറസ്ട്രി ക്ലബ്ബ്

വനം വകുപ്പിന്റെ സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി വിഭാഗം നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പ്രധാന പദ്ധതികളിലൊന്നാണ് ഫോറസ്ട്രി ക്ലബ്ബ്. വനം വകുപ്പിന്റെ പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങളായ തൈ വിതരണം, പ്രകൃതി സംരക്ഷണ ബോധവത്ക്കരണ സെമിനാറുകൾ, വർക്ക്ഷോപ്പുകൾ, പ്രകൃതി പഠന ക്യാമ്പുകൾ, കാട്ടുതീ, അനധികൃത മരം മുറി എന്നിവക്കെതിരെയുള്ള ക്യാമ്പയിനു

കൾ തുടങ്ങിയവയുടെ നടത്തിപ്പിൽ ഫോറസ്ട്രി ക്ലബ്ബുകൾക്ക് പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കാവുന്നതാണ്. ആകെ 1131 ഫോറസ്ട്രി ക്ലബ്ബുകളാണ് നിലവിൽ സംസ്ഥാനത്താകെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 166 ഫോറസ്ട്രി ക്ലബ്ബുകൾ പുതിയതായി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

(c) നഗരവനം

നഗരവനം പദ്ധതി പ്രകാരം കൃത്രിമ വനങ്ങൾ നഗരങ്ങളിൽ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. കേവലം 5 സെന്റ് വിസ്തീർണ്ണമുള്ള സ്ഥലം മുതൽ ഇതിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. വനംവകുപ്പ് പരമാവധി 2 ലക്ഷം രൂപ വരെ ചെലവുകൾക്കായി നൽകുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികൾ, റെസിഡൻസ് അസോസിയേഷനുകൾ, നേച്ചർ ക്ലബ്ബുകൾ എന്നിവയുടെ സഹകരണത്തോടെ നടപ്പിൽ വരുത്തുന്ന ഇത്തരം നഗരവനങ്ങൾ ഹരിതഗൃഹ പ്രഭാവ ലഘൂകരണം, ശുദ്ധവായു സമാഹരണം, പക്ഷികളുടെ ആവാസ കേന്ദ്രമൊരുക്കൽ, ഹരിതാഭ വർദ്ധനവ് എന്നിവയോടൊപ്പം ജനങ്ങളിൽ പ്രകൃതിയോട് സ്നേഹവും, അനുഭാവവും, സംരക്ഷണ ചിന്താമനോഭാവവും ഉണർത്തുവാൻ ഉപകരിക്കുന്നു. 2022-23 വർഷത്തിൽ 17 നഗരവനങ്ങൾ രൂപീകരിച്ചു.

(d) വൃക്ഷ സമൃദ്ധി

വനം വകുപ്പും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പും തൊഴിലുറപ്പ് മിഷൻ വഴി സംയുക്തമായി നടത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് വൃക്ഷ സമൃദ്ധി പദ്ധതി. കേരളത്തിൽ ഹരിതമേലാപ്പ് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും കാർബൺ സ്വാംശീകരണത്തിനും ഉതകുന്ന തരത്തിലുള്ള വൃക്ഷതൈകളാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ നട്ട് പിടിപ്പിക്കുന്നത്. ഈ പദ്ധതി നടപ്പാക്കേണ്ടതിന് ആവശ്യമായ സാങ്കേതിക സഹായം വനം വകുപ്പ് സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി വിഭാഗം നൽകുന്നതാണ്. മദർ ബെഡ് നഴ്സറിയ്ക്ക് ആവശ്യമായ ഗുണമേന്മയുള്ള വിത്തുകൾ സമാഹരിച്ച് നഴ്സറികളിലേയ്ക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നതാണ് സാമൂഹിക വനവത്ക്കരണ വിഭാഗത്തിന്റെ ചുമതല. ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം 2022-23 കാലയളവിൽ 37.33 ലക്ഷം ഉത്പാദിപ്പിച്ച തൈകളിൽ 32.44 ലക്ഷം തൈകൾ നട്ട് പിടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

(e) ജില്ലാസ്ഥിരം നഴ്സറി

വൃക്ഷങ്ങൾ നൽകുന്ന പാരിസ്ഥിതിക സേവനങ്ങൾ, വൃക്ഷവർഗങ്ങളെക്കുറിച്ച് അവബോധമുണ്ടാക്കുക, അവയുടെ പ്രാധാന്യം ബോധ്യപ്പെടുത്തുക, നാശോന്മുഖമായവയും അപൂർവമായവയുമായ വൃക്ഷത്തൈകൾ നടുക, സിൽവികൾച്ചറൽ പ്രാക്ടീസ് സ്റ്റാൻഡേർഡ് പ്രകാരം വൃക്ഷത്തൈകൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുക എന്നിവയാണ് ജില്ലാസ്ഥിരം നഴ്സറി കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിയ്ക്കുന്നത്. തിരുവനന്തപുരം, പത്തനംതിട്ട, ആലപ്പുഴ, കോട്ടയം, പാലക്കാട്, വയനാട്, കോഴിക്കോട്, കാസർകോഡ് ജില്ലകളിൽ സ്ഥിരം നഴ്സറികൾ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു.

ഫോറസ്ട്രി ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ (FIB)

ഫോറസ്ട്രി ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ (FIB) കേരള വനം, വന്യജീവി വകുപ്പിന്റെ പബ്ലിസിറ്റി, എക്സ്റ്റൻഷൻ യൂണിറ്റാണ്. വകുപ്പിന്റെ ആനുകാലികമായ "അരണ്യം" പ്രാദേശിക ഭാഷയായ മലയാളത്തിലാണ് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത്. ഫോറസ്റ്റ് ഗൈഡ് ബുക്ക്, വാർഷിക കലണ്ടർ, ഫോറസ്റ്റ് പോക്കറ്റ് ഡയറി എന്നിവയും പരിസ്ഥിതി, പ്രകൃതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പുസ്തകങ്ങളും ലഘുരേഖകളും എഫ്.ഐ.ബി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു. മേൽപ്പറഞ്ഞവ കൂടാതെ, വന്യജീവി, വനം, പരിസ്ഥിതി, പ്രകൃതി എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള ഫോൾഡറുകൾ, സ്റ്റിക്കറുകൾ, പോസ്റ്ററുകൾ, ബുക്ക് ലെറ്റുകൾ എന്നിവയും തയ്യാറാക്കുന്നു.

ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനം, വനസംരക്ഷണ ദിനം, വന്യജീവി വാരാഘോഷം തുടങ്ങിയവ പോലുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട ദിനങ്ങളിൽ റേഡിയോ പ്രോഗ്രാമുകളും ക്ലാസ്സുകളും ക്രമീകരിക്കുന്നതിലും, പ്രകൃതിയും വന്യജീവികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധ വിഷയങ്ങളിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി ഫിലിം ഷോകളും എഫ്.ഐ.ബി സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.

വനം വകുപ്പിന്റെ പൊതുജന സമ്പർക്കത്തിന്റെയും വ്യാപനത്തിന്റെയും വലംകൈ ആയാണ് ഫോറസ്റ്റ് ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. കെട്ടിലും മട്ടിലും അന്തഃസത്തയിലും ദേശീയ നിലവാരത്തിലുള്ള ഒരു പ്രതിമാസ പ്രസിദ്ധീകരണമാണ് "അരണ്യം". ഇപ്പോൾ മൾട്ടികളർ പേജുകളാക്കി അരണ്യത്തിന്റെ നിലവാരം ഉയർത്തിയിട്ടുണ്ട്.

2022-2023 ലെ പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ

- വനസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വനം ചട്ടപ്രകാരമുള്ള രേഖപ്പെടുത്തലുകൾക്കായി 8000 ഫോറസ്റ്റ് ഗൈഡുകൾ തയ്യാറാക്കി ജീവനക്കാർക്കായി വിതരണം ചെയ്തു.
- 2022-2023 വർഷത്തിൽ മനുഷ്യ വന്യമൃഗ സംഘർഷം, പശ്ചിമഘട്ട സംരക്ഷണ ബിൽ, കാട്ടുപന്നി ആക്രമണം, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പുമായി സഹകരിച്ചു നടത്തിയ വൃക്ഷ സമൃദ്ധി പദ്ധതി എന്നീ വിഷയങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ബ്രോഷറുകൾ, പത്രപരസ്യങ്ങൾ, പോസ്റ്ററുകൾ, ബുക്കുകൾ എന്നിവ തയ്യാറാക്കി വിതരണം ചെയ്യുകയും, വിവിധ വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് സംഘടിപ്പിച്ച സംസ്ഥാനതല ശില്പശാലകളുടെ മാധ്യമ ഏകോപനം നിർവ്വഹിച്ചു.
- ശബരിമല തീർത്ഥാടനം, വന്യജീവി വാരാഘോഷം, വനമഹോത്സവം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ആഡിയോ പരസ്യങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി വിവിധ റേഡിയോകളിലൂടെ സംപ്രേഷണം ചെയ്തു.
- കേരള സർക്കാരിന്റെയും നിയമസഭയുടെയും വാർഷിക ഡയറി, ടെലിഫോൺ ഡയറക്ടറി എന്നിവയ്ക്കായി വിവരങ്ങൾ എഫ്.ഐ.ബി. ശേഖരിച്ചു നൽകുന്നു. കൂടാതെ സംസ്ഥാന വനംവകുപ്പ് കേന്ദ്ര വനംവകുപ്പിനും മന്ത്രിമാർക്കും നൽകുന്നതിനായി വിവിധ 'മെമ്മോറാണ്ടം ഓഫ് റിക്വസ്റ്റ്' രണ്ട് ഭാഷകളിൽ തയ്യാറാക്കി പ്രിന്റ് ചെയ്തു നൽകി.

4.10 സ്പെഷ്യൽ അഫോറസ്റ്റേഷൻ വിഭാഗം (SA)

ഫോറസ്റ്റ് (കൺസർവേഷൻ) ആക്ട് 1980 വനം (പരിപാലന) നിയമം, 1980 പ്രകാരം വന പ്രദേശം വനേതര പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കാൻ വേണ്ട അപേക്ഷ, നോഡൽ ഓഫീസർ ആണ് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്. 2021-22 ൽ ഇപ്രകാരം കിട്ടിയ എല്ലാ അപേക്ഷകളും പരിശോധനാ വിധേയമാക്കുകയും തുടർനടപടിയ്ക്കായി ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്ക് നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഭൂരിപക്ഷം കേസുകൾക്കും അംഗീകാരം ആയിട്ടുണ്ട്. ശേഷിച്ചവയ്ക്ക് വിവിധതലങ്ങളിൽ നടപടി സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. 2022-23 വർഷത്തിൽ 2 അപേക്ഷകളിന്മേൽ അന്തിമ അനുമതി (Stage II) നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 7 അപേക്ഷകളിന്മേൽ തത്വാധിഷ്ഠിത അനുമതിയും (Stage I) ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്. വിശദവിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-36

എഫ്.സി.എ 1980 പ്രകാരം പരിവർത്തിതമാക്കപ്പെട്ട വനഭൂമി 2022-23

ക്രമ നമ്പർ	പ്രൊപ്പോസലിന്റെ പേര്	ഏരിയ (ഹെക്ടറിൽ)
Stage II		
1	ജലജീവൻ മിഷൻ, നാട്ടിക FP/KL/Comm Post/407785/2022	0.0647
2	കോന്നി ഡിവിഷനിൽ 4G/5G കവറേജ് ലഭ്യമല്ലാത്ത വില്ലേജുകൾക്ക് കവറേജ് നൽകൽ FP/KL/Comm Post/409435/2022	0.4206
	ആകെ	0.4853
Stage I (In Principle Approval)		
1	കിഫ്ബി – പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിലെ ചെക്കുപാലത്ത് ഉമ്മഞ്ചിറ നദിയ്ക്ക് കുറുകെയുള്ള റെഗുലർ കം ബ്രിഡ്ജ് നിർമ്മാണം FP/KL/Road/404278/2022	0.0477
2	പാലക്കാട് ഡിവിഷനിൽ 4G/5G കവറേജ് ലഭ്യമല്ലാത്ത വില്ലേജുകൾക്ക് കവറേജ് നൽകൽ FP/KL/Comm Post/408946/2022	0.396
3	മിഷൻ 500 പദ്ധതി – പീച്ചി ഡിവിഷൻ FP/KL/Comm Post/410601/2022	0.1292
4	4G സാച്ചുറേഷൻ പദ്ധതി – മലപ്പുറം FP/KL/Comm Post/410704/2022	0.3458
5	4G സാച്ചുറേഷൻ പദ്ധതി – പത്തനംതിട്ട FP/KL/Comm Post/411065/2022	0.02
6	ജെ.ജെ.എം, വാട്ടർ സപ്ലൈ സ്കീം (അറക്കുളത്തും വെള്ളിയാമറ്റത്തും) FP/KL/Rain Harvest/412678/2022	0.013
7	മിഷൻ 500 പദ്ധതി –ഇടുക്കി FP/KL/Comm Post/409363/2022	0.1806
	ആകെ	1.1323

4.10.1 മരാധിഷ്ഠിത വ്യവസായങ്ങൾക്കുള്ള ലൈസൻസ്, അനുബന്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്ക് മേൽനോട്ടം വഹിക്കൽ

മരാധിഷ്ഠിത വ്യവസായങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിനായി സാമിൽ ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം രൂപീകൃതമായ സ്റ്റേറ്റ് ലവൽ കമ്മിറ്റി യുടെ സുഗമമായ നടത്തിപ്പും, തടിയധിഷ്ഠിത വ്യവസായം സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങളുടെ ഏകോപനവും ഒറ്റത്തവണ നിക്ഷേ പവും ഈ ഓഫീസിന്റെ ചുമതലയിലാണ്.

സ്റ്റേറ്റ് ലവൽ കമ്മിറ്റി 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 26.10.2022, 28.03.2023 എന്നീ തീയതികളിൽ യോഗം ചേർന്നിരുന്നു. സ്റ്റേറ്റ് ലവൽ കമ്മിറ്റിയുടെ 26.10.2022 ലെ യോഗ തീരുമാന പ്രകാരം ഉടമസ്ഥാവകാശം മാറ്റുന്നതിനുള്ള 68 അപേക്ഷകളും, അന്തർജില്ലാ സ്ഥലം മാറ്റത്തിനുള്ള 15 അപേക്ഷകളും അംഗീകരിച്ച് തത്വത്തിൽ അനുമതി നൽകി. ലൈസൻസ് നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുവാൻ ആതറൈസ്ഡ് ഓഫീസർമാർക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകി യിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ടി മീറ്റിംഗിൽ മരാധിഷ്ഠിത വ്യവസായ യൂണിറ്റുകൾക്ക് ലൈസൻസ് ലഭിക്കുന്നതിന് ഓൺലൈനായി

അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കുന്നതിന് സോഫ്റ്റ്‌വെയർ നിർമ്മിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചു. 28.03.2023-ൽ കൂടിയ സ്റ്റേറ്റ് ലവൽ കമ്മിറ്റി തീരുമാന പ്രകാരം ഉടമസ്ഥാവകാശം മാറ്റുന്നതിനുള്ള 60 അപേക്ഷകളിൽ അന്തർജില്ലാ സ്ഥലം മാറ്റത്തിനുള്ള 12 അപേക്ഷകളും അംഗീകരിക്കുവാൻ തത്വത്തിൽ അനുവാദം നൽകി. ലൈസൻസ് നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുവാൻ ആതറൈസ്ഡ് ഓഫീസർമാർക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ II, V, VII, VIII, IX X കാറ്റഗറിയിൽപ്പെട്ട മരാധിഷ്ഠിത വ്യവസായ യൂണിറ്റുകളുടെ യന്ത്രശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഭേദഗതി നിർദ്ദേശം സർക്കാരിലേക്ക് സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. കൂടാതെ മരാധിഷ്ഠിത യൂണിറ്റുകൾക്ക് ലൈസൻസ് ലഭിക്കുന്നതിനായി അടച്ച ഒറ്റത്തവണ നിക്ഷേപം വഴി ലഭിച്ച തുകയുടെ പലിശ ഉപയോഗിച്ച് വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിന് തയ്യാറാക്കിയ, 2023-24 വർഷത്തെ APO സ്റ്റേറ്റ് ലെവൽ കമ്മിറ്റി അംഗീകരിച്ചു. 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ OTP ഇനത്തിൽ 272.73 ലക്ഷം രൂപയാണ് ലഭിച്ചത്.

4.10.2 CAMPA (സ്റ്റേറ്റ് കോംപൻസേറ്ററി അഫോറസ്റ്റേഷൻ ഫണ്ട് മാനേജ്മെന്റ് അതോറിറ്റി)

കോമ്പൻസേറ്ററി അഫോറസ്റ്റേഷൻ ഫണ്ട് ആക്ട് 2016 (38 of 2016) 13.09.2018 ൽ നിലവിൽ വന്നു. 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 22.00 കോടി രൂപയുടെ APO അംഗീകാരത്തിനായി നാഷണൽ ക്യാമ്പ മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കുകയും ആയതിൽ 17.26 കോടി രൂപയുടെ APO അംഗീകരിച്ച് നാഷണൽ ക്യാമ്പ ഉത്തരവായിട്ടുമുണ്ട്. യഥാക്രമം 3.50 കോടി രൂപ 2022 സെപ്റ്റംബർ മാസവും 5.00 കോടി രൂപ 2023 ഫെബ്രുവരി മാസവും BH:2406-04-103-99-State Compensatory Afforestation (NP) എന്ന ഹെഡിൽ ലഭ്യമായിട്ടുള്ളതും 8.24 കോടി രൂപ ചിലവഴിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്.

പട്ടിക-37

CAMPA ഫണ്ട് ലക്ഷ്യവും നേട്ടവും 2022-23

ക്രമ നം.	ജോലിയുടെ ഘടകം/ വിശേഷണങ്ങൾ	സാമ്പത്തിക ലക്ഷ്യം (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)	സാമ്പത്തിക നേട്ടം (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
I	പരിഹാര വനവൽക്കരണ ഫണ്ട്		
1	പരിഹാര വനവൽക്കരണം	255	18.85
II	വനം വന്യജീവി സംരക്ഷണം		
1	ഉൾക്കാട് പരിശോധന കേന്ദ്രം	13	13
2	മണ്ണ് ജല സംരക്ഷണം	45	39.139
3	ട്രക്ക് വഴികളുടെയും പട്രോൾ റൂട്ടുകളുടെയും മെയിന്റനൻസ്	45	31.66
4	സംയുക്ത പട്രോളിംഗും റെയ്ഡും സംഘടിപ്പിക്കുക	43	21.45
5	പരിസ്ഥിതി പുനഃസ്ഥാപനം	568	120.44
6	നശിച്ച കണ്ടൽക്കാടുകളിൽ കണ്ടൽക്കാടുകളെ നട്ടുപിടിപ്പിച്ച് വർദ്ധിപ്പിക്കൽ	5	
7	ഗവേഷണ പ്ലോട്ടുകളുടെയും വിത്തുൽപ്പാദന മേഖലകളുടെയും സംരക്ഷണം	4	4
III	ഫോറസ്റ്റ് ഫയൽ മാനേജ്മെന്റ്		
1	ഫയൽ മസ്ദൂർ/ഫയൽ ഗാങ്ങ്	195	191.3
2	അഗ്നിശമന ബോധവൽക്കരണ ക്യാമ്പയിൻ	20	18.96
3	അഗ്നിശമന ഉപകരണങ്ങൾ	46	45.14
4	ഫയർലൈൻ/ഫയർബ്രേക്ക് നിർമ്മാണം	162	160.11
IV	ജൈവ വൈവിധ്യ സംരക്ഷണം		
1	വിദേശ കള നീക്കം ചെയ്യൽ	24	17.53
2	ആമ പരിപാലനം/നിരീക്ഷണം	10	5.7
3	പക്ഷി സർവേയും പരിപാലനവും	6.5	2.46

ക്രമ നം.	ജോലിയുടെ ഘടകം/ വിശേഷണങ്ങൾ	സാമ്പത്തിക ലക്ഷ്യം (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)	സാമ്പത്തിക നേട്ടം (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
4	വയൽ പരിപാലനം	22	15.06
5	ആവാസ സമ്പുഷ്ടീകരണം	6.5	
V	കപ്പാസിറ്റി വർദ്ധിപ്പിക്കൽ		
1	ബോധവൽക്കരണ പ്രോഗ്രാം	19	5.41
2	നാച്വർ ക്യാമ്പ് സംഘടിപ്പിക്കൽ	8	6.99
3	ജില്ലാ സ്ഥിര നഴ്സറി	65	64
4	റസിഡൻഷ്യൽ കെട്ടിടങ്ങളുടെ സ്പിൽ ഓവർ വർക്ക്	21	8.25
VI	ഇന്ററസ്റ്റ് കംപോണന്റ്		
1	മോണിറ്ററിംഗ് & ഇവാല്യവേഷൻ	40	24.29
2	സി.ഇ.ഒ-യുടെ ശമ്പളം, സി.എ, പി.സി.എ എന്നിവയുടെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ചെലവ് നികത്തൽ	60	7.43
3	ഓഫീസ് സ്ഥാപനം, സ്റ്റേഷനറി, കംപ്യൂട്ടർ അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾ, ഫീൽഡ് സന്ദർശനം	21.7	2.96
	ആകെ	1726	824.13

4.11 വിജിലൻസ് & ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ് വിഭാഗം (V& F I)

289/71 MS 23.12.1971ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവനുസരിച്ച് വകുപ്പിലെ അഴിമതിയും, കെടുകാര്യസ്ഥതയും ഫലപ്രദമായി ചെറുക്കുക, വനം കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ കണ്ടെത്തി തടയുക എന്നിവയാണ് വിജിലൻസ് വിഭാഗത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. വിജിലൻസ് വിഭാഗം താഴെ പറയുന്ന ഇനം ക്രമക്കേടുകൾ കണ്ടെത്തി നടപടി സ്വീകരിക്കുകയും, ക്രമക്കേടുകൾ ഉണ്ടാകാതിരിക്കാൻ കഴിയുന്നത്ര ജാഗ്രത പുലർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

- ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ സ്വജനപക്ഷപാതം.
- സർക്കാർ വസ്തുവകകൾക്ക് അന്യായമായി നഷ്ടം ഉണ്ടാക്കുക, വരുമാന നഷ്ടമുണ്ടാക്കുക/അതിനുള്ള സാധ്യത ഉണ്ടാക്കുക.
- തെറ്റായ രീതിയിൽ റ്റി.എ, വീട്ടുവാടക തുടങ്ങിയവ കൈപ്പറ്റുക.
- പെരുമാറ്റം ദൃഷ്യമോ അധികാര ദുർവിനിയോഗങ്ങളോ ചെയ്യുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെ നടപടി സ്വീകരിക്കുക.
- സർക്കാർ നടപടികളിൽ അനാവശ്യമായ കാലതാമസം വരുത്തുക.
- സർക്കാർ വസ്തുവകകൾ ദുർവിനിയോഗം നടത്തുകയോ ദുരുപയോഗം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യൽ.
- ജോലിയിൽ തികഞ്ഞ അവഗണനയോ കടുത്ത അനാസ്ഥയോ കൃത്യ വിലോപമോ ചെയ്യുക.
- തെറ്റായതോ നിയമ വിരുദ്ധമായതോ ആയ പെരുമാറ്റം.
- മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച കുറ്റങ്ങൾക്ക് പ്രേരണ നൽകുക.
- നിയമ വിരുദ്ധമായി വനവിഭവങ്ങളുടെ കടത്ത്.

4.11.1 വനം ഇന്റലിജൻസ് സെൽ

ഗുരുതരമായ വന കുറ്റകൃത്യങ്ങളും, വനം ഇന്റലിജൻസ് സെൽ വഴി ശേഖരിക്കുന്ന രഹസ്യങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വന്യജീവികൾക്കെതിരേയുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളും കണ്ടുപിടിക്കാനും, പ്രതികളെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യാനും വളരെയധികം സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ രഹസ്യ വിവരം നൽകിയവർക്ക് 2022-23 കാലയളവിൽ 1,06,500 രൂപ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

പട്ടിക-38

ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ് സെൽ പിടിച്ചെടുത്ത കള്ളക്കടത്തു വസ്തുക്കൾ 2022-23

ക്രമ നം.	പിടിച്ചെടുത്ത സാധനങ്ങൾ	പിടിച്ചെടുത്ത അധികാരി	ഒ.ആർ. നം
1	ആനക്കൊമ്പു കൊണ്ട് നിർമ്മിച്ച ശില്പങ്ങൾ	ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് റെയിഞ്ച് , മൂന്നാർ	ഒ.ആർ -2/2022, തീയതി 06/03/2023 , ഒ.ആർ-4/23,തീയതി 06/03/2023
2	ആനക്കൊമ്പ്	ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ് സെൽ (10/08/22)	ഒ.ആർ-9/22 (കുമളി റെയ്ഞ്ച്)
3	ഇരുതലമൂരി	ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ് സെൽ, ഫോറസ്റ്റ് കൺട്രോൾ റൂം, തിരുവനന്തപുരം. ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ് സെൽ പരുത്തിപ്പള്ളി റെയിഞ്ച്	23/03/2023 ഇരുതല മൂരിയുടെ അനധികൃത കടത്ത്
4	സാമ്പാർ ഡിയർ ട്രോഫീസ്	ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് ഡിവിഷൻ, പാലക്കാട് ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് റെയിഞ്ച്, പാലക്കാട്, ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് റെയിഞ്ച്, നെല്ലിയാമ്പതി	ഒ.ആർ 03/2022
5	കൊമ്പുകളുള്ള മാനിന്റെ തലയോട്ടി -1 No		
6	കവിളെല്ലുള്ള കൊമ്പുകൾ -1 No		
7	മാൻ കൊമ്പ് 1 No		
8	ചന്ദനം 5.2 kg		ഒ.ആർ 04/2022
9	കസ്തൂരി -3 Nos	ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് ഡിവിഷൻ, കണ്ണൂർ, ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് റെയിഞ്ച്, കണ്ണൂർ, ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് ഡിവിഷൻ സ്റ്റാഫ് , ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് ഡിവിഷൻ, കല്പറ്റ	ഒ.ആർ 02/2022
10	അംബർഗ്രീസ് -4.062 kg		ഒ.ആർ 2/2022
11	കസ്തൂരി -2 Nos (186 gm)	കോഴിക്കോട് ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് റെയിഞ്ച്, കോഴിക്കോട്	ഒ.ആർ 1/2023
12	കസ്തൂരി -3 Nos (120 gm)		ഒ.ആർ 03/2023
13	ആന കൊമ്പ് -2 Nos ഹോണ്ട ഇയോൺ കാർ -1 NO സ്വിഫ്റ്റ് കാർ 1 No മൊബൈൽ ഫോൺ -6 Nos	ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് ഡിവിഷൻ, എറണാകുളം, ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് റെയിഞ്ച്, തൃശ്ശൂർ	ഒ.ആർ 01/2022
14	യമഹ ക്രോളർ എസ്കവേറ്റർ V1-1 No തേക്ക് തടിയുടെ വിറക് -3 MT	ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് റെയിഞ്ച്, തൃശ്ശൂർ	ഒ.ആർ 02/2022
15	വിറക് -3 MT		
16	കടൽ വെള്ളരി	ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് റെയിഞ്ച്, പെരുമ്പാവൂർ	ഒ.ആർ 01/2022
17	ചന്ദനത്തടി 93 kg	ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് റെയിഞ്ച്, പെരുമ്പാവൂർ	ഒ.ആർ 02/2022
18	പെരുമ്പാമ്പ്	ഫ്ലയിംഗ് സ്ക്വാഡ് റെയിഞ്ച്, പെരുമ്പാവൂർ	ഒ.ആർ 03/2022

ഇതിനുപുറമെ, അനധികൃത വാറ്റ്തടയുന്നതിനും കഞ്ചാവ് ചെടികൾ നശിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി ഫ്ളൈയിംഗ് സ്ക്വാഡ് ഡിവിഷനുകൾ സംസ്ഥാനം ഒട്ടാകെ 79 റെയ്ഡുകൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. കാട്ടുവിഭവങ്ങൾ കടത്തിക്കൊണ്ടു പോകാനുപയോഗിച്ച നിരവധി വാഹനങ്ങളും പിടികൂടുകയുണ്ടായി.

4.11.2 ടോൾ ഫ്രീ ടെലിഫോൺ സൗകര്യം/ CMO പോർട്ടൽ

2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷം CMO പോർട്ടലിൽ 30 പരാതികൾ ലഭിക്കുകയും അവ തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പൊതുജനങ്ങളിൽനിന്ന് പരാതികളും വിവരങ്ങളും ലഭിക്കുന്നതിനായി തിരുവനന്തപുരം വനം ആസ്ഥാനത്ത് 1800 425 4733 എന്ന ഒരു ടോൾഫ്രീ ടെലിഫോൺ സൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് 24 മണിക്കൂറും പ്രവർത്തിക്കുന്ന സൗകര്യമാണ്. ഇതിൽ ലഭിക്കുന്ന പരാതികളും അറിയിപ്പുകളും പ്രിന്റ് ചെയ്യപ്പെടുകയും തുടർനടപടികൾക്കായി അതാത് ഫീൽഡ് ഓഫീസർക്ക് കൈമാറുകയും ചെയ്യും. 2016 മുതലാണ് ടോൾഫ്രീ ടെലിഫോൺ സംവിധാനം നിലവിൽ വന്നത്.

2022-23-ൽ ആകെ 490 പരാതികൾ ഇതിലൂടെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിൽ 439 പരാതികൾ അന്വേഷണം പൂർത്തീകരിച്ച് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2022-23 ൽ 591 പരാതികളും ക്രമക്കേടുകളും അന്വേഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയുടെ വിശദ വിവരങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-39

വിജിലൻസ് വിഭാഗം അന്വേഷിച്ച പരാതികൾ/ ക്രമക്കേടുകൾ 2022-23

ക്രമ നം.	വിശദ വിവരം	കേസുകളുടെ എണ്ണം
1	അനധികൃത മരം മുറിക്കൽ, തടിയുടെയും മറ്റ് വനവിഭവങ്ങളുടെയും കടത്തൽ	53
2	നിക്ഷിപ്ത വനങ്ങളിലെ കയ്യേറ്റം	30
3	വന സംബന്ധമായ ജോലികളുടെ ക്രമക്കേടുകൾ, സർക്കാർ പണത്തിന്റെ ദുരുപയോഗം	7
4	വകുപ്പുതല പ്രവർത്തികളുടെ നിർവ്വഹണത്തിലെ ക്രമക്കേടുകൾ	12
5	അന്തിമ വെട്ട് തോട്ടങ്ങളിലെ തടി വിതരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവ	0
6	തടി വിതരണം- വിൽപ്പന/ക്ലപ്പുകളും/ ഡിപ്പോകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവ	1
7	കാട്ടാനകളും മറ്റ് വന്യമൃഗങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ക്രമക്കേടുകൾ	5
8	കാട്ടാനകളും മറ്റ് വന്യമൃഗങ്ങളുടെയും വേട്ടയാടൽ	5
9	കീഴ് ജീവനക്കാരുടെ അപമര്യാദയായ പെരുമാറ്റം	0
10	വന ഉത്പന്നങ്ങളുടെ അനധികൃത കടത്ത്	9
11	ലേലത്തിലെ ക്രമക്കേടുകൾ	5
12	ശാരീരിക ആക്രമണം മുതലായവ	0
13	മറ്റ് തരത്തിലുള്ള പരാതികൾ	135
14	കെ.പി.റ്റി നിയമം/ചട്ടങ്ങളുടെ ലംഘനം	3
15	വന്യജീവി നിയമ ലംഘനം	12
16	അനധികൃത വാറ്റ്	0
17	ആദിവാസികൾക്കെതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങൾ	0
18	വന്യമൃഗങ്ങൾക്കെതിരെയുള്ള ക്രൂരത	14
19	കല്ലിന്റെയും, മണലിന്റെയും അനധികൃത ശേഖരണം	1
20	കഞ്ചാവ് കൃഷി	0
21	സ്വകാര്യ ഭൂമിയിൽ നിന്നുള്ള അനധികൃത മരം മുറി, സംഭരണം, കടത്തൽ	5
22	വനം ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെയുള്ള പരാതികൾ	231
23	വനസംരക്ഷണ സമിതിക്കെതിരെയുള്ള പരാതികൾ	20
24	മുള, ഈറ എന്നിവ കടത്തിയതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസ്സുകൾ	0
25	പെരിയാറിൽ നിന്നും അനധികൃതമായി വെള്ളം തിരിച്ചു വിടൽ	0
26	പത്രക്കുറിപ്പ്	0
27	സർക്കാരിന്റേതല്ലാത്ത വനവിഭവങ്ങളുടെ അനധികൃത കടത്ത്	11
28	കഞ്ചാവ് കൃഷി, ലഹരി ഉത്പന്നങ്ങൾ എന്നിവയുടെ വിൽപന സംബന്ധിച്ച ആരോപണം	2
29	തൗഗ്യയിലെയും മറ്റും ക്രമക്കേടുകൾ	0
30	കാട്ടുതീ ബാധ	0
31	വകുപ്പുതല വാഹനങ്ങളുടെ ദുരുപയോഗം	3

ക്രമ നം.	വിശദ വിവരം	കേസുകളുടെ എണ്ണം
32	ലൈസൻസ് ഇല്ലാതെ തോക്ക് കൈവശം വയ്ക്കൽ	0
33	പണത്തിന്റെ ദുരുപയോഗം	0
34	അനധികൃത മണൽ കടത്ത്	2
35	നാട്ടാനകളെ സംബന്ധിച്ച പരാതികൾ	9
36	കൃഷി നാശം സംബന്ധിച്ച പരാതികൾ	0
37	അനധികൃത ഖനനം സംബന്ധിച്ച പരാതികൾ	1
38	വനംവകുപ്പിന്റെ കെട്ടുകാര്യസ്ഥത സംബന്ധിച്ച പരാതി	2
39	ജണ്ട നിർമ്മാണം സംബന്ധിച്ച പരാതികൾ	0
40	തടി അധിഷ്ഠിത വ്യവസായങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ക്രമക്കേടുകൾ	13
41	വനത്തിനകത്തുള്ള അനധികൃത പ്രവേശനം	0
	ആകെ	591

4.12 വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച് വിഭാഗം (WP & R)

വനം വന്യജീവി സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നയങ്ങളുടെ തുടർച്ച ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന തരത്തിലും വനപരിപാലനത്തിന് ശാസ്ത്രീയമായ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടും എഴുതി തയ്യാറാക്കുന്ന രേഖയാണ് വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ. കേരളത്തിലെ വിവിധ വനം ഡിവിഷനുകളുടെ വർക്കിംഗ് പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ആൻഡ് റിസർച്ച് വിഭാഗം ആണ് ചെയ്തു വരുന്നത്. ഇതിനു പുറമേ കഴിഞ്ഞ മൂന്നു പതിറ്റാണ്ടിനിടയിൽ വിവിധസ്ഥലങ്ങളിൽവനശാസ്ത്രഗവേഷണവുംവനപരിപാലനവുമായിബന്ധപ്പെട്ടപെർമനന്റ് ഒബ്സർവേഷൻപ്ലോട്ടുകൾ, ദീർഘകാലനിരീക്ഷണത്തിനായുള്ളപ്ലോട്ടുകൾ,പുതിയഇനങ്ങൾവെച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ളഗവേഷണംഎന്നിവയൊക്കെ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ആൻഡ് റിസർച്ച് വിഭാഗം ഏറ്റെടുത്ത് നടത്തിവരുന്നു. ഇത്തരത്തിൽ ഓരോ പ്ലോട്ടിൽ നിന്നും ശേഖരിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി അവലോകനം ചെയ്യുന്നത് വനപരിപാലനത്തിന് ശാസ്ത്രീയവും സാങ്കേതികവുമായ അടിത്തറ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് സഹായകരമാകും എന്നാണ് കാണുന്നത്. റിസർച്ച് പ്ലോട്ടുകളുടെ അവലോകനത്തിനായി രൂപീകരിച്ച സാങ്കേതിക സമിതി, ഈ വർഷം ഈ പ്ലോട്ടുകൾ എല്ലാം തന്നെ പുനഃപരിശോധിക്കുകയും വിലയിരുത്തൽ നടത്തി റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

TBGRI, KFRI, KAU, College of Forestry, IFGTB തുടങ്ങിയ വിവിധ ഗവേഷണസ്ഥാപനങ്ങളുമായി ഒരു ഇന്റർഫേസ് ആയി പ്രവർത്തിക്കുന്നത് ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ രണ്ട് ഗവേഷണ ഡിവിഷനുകളാണ്. ഈ ഡിവിഷനുകൾ പ്രാദേശിക ഫീൽഡ് സാഹചര്യങ്ങളിൽ പല ഗവേഷണ കണ്ടെത്തലുകളുടെ ഫലപ്രാപ്തി പരിശോധിക്കുന്നതിനായി മൾട്ടി ലൊക്കേഷൻ ട്രയലുകൾ നടത്തിയിരുന്നു. പീച്ചിയിലെ കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിലെ സീഡ് സെന്റർ നടത്തി വരുന്നത് ഡെപ്യൂട്ടി കൺസർവേറ്റർ ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് തൃശ്ശൂർ, കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് തൃശ്ശൂർ എന്നിവർ സംയുക്തമായി ആണ്.

2022-23ലെ പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ

RKDP പ്രോജക്ടുകൾക്ക് കീഴിലുള്ള രണ്ട് സ്കോപ്പിംഗ് പഠനങ്ങൾ - *"Scoping Study to develop people inclusive livelihood-based governance strategy for the long-term conservation of mangrove forests of Kerala", "Scoping Study to assess the Hydrological Services provisioned by the Forest Ecosystems of Kerala"* എന്നിവ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച് വിഭാഗത്തിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിലാണ് നടന്നു വരുന്നത്. ടി രണ്ടു പഠനങ്ങളും സമയബന്ധിതമായി പുരോഗമിക്കുന്നുണ്ട്.

1. വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസ്, പുനലൂർ

2022-23 വർഷത്തിൽ മാങ്കുളം ഡിവിഷന്റെ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയാറാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുനലൂർ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസർ മുഖേന നടന്നു. ഡിവിഷന്റെ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ അന്തിമഘട്ടത്തിലാണ്.

2. വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസ്, അച്ചൻകോവിൽ

2022-23 വർഷത്തിൽ പുനലൂർ, റാന്നി എന്നീ രണ്ട് വർക്കിംഗ് പ്ലാനുകൾ തയാറാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ അച്ചൻകോവിൽ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസർ മുഖേന നടന്നു. പുനലൂർ ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷന്റെ 2022-23 മുതൽ 2031-32 വരെയുള്ള വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്ന ജോലികൾ പൂർത്തിയാക്കുകയും, 14.02.2023 ലെ Standing Consultative Meeting മുമ്പാകെ അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. റാന്നി ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷന്റെ പ്രിലിമിനറി വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിച്ചുവരുന്നു.

3. വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസ്, മൂന്നാർ

2022-23 വർഷത്തിൽ മൂന്നാർ ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷന്റെ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയാറാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ മൂന്നാർ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസർ മുഖേന നടന്നു. ഡിവിഷന്റെ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവർത്തികൾ അന്തിമഘട്ടത്തിലാണ്.

4. വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസ്, പാലക്കാട്

2022-23 വർഷത്തിൽ മണ്ണാർക്കാട് ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷന്റെ 2023-24 മുതൽ 2032-33 വരെയുള്ള വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി നാച്ചുറൽ ഫോറസ്റ്റുകളുടെ ഗ്രിഡുകളും പ്ലാന്റേഷനുകളും വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ കോഡ് 2014 പ്രകാരം എന്യൂമറേറ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ, പാലക്കാട് വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസർ, EFL സെക്ഷൻ 1 ഡി (എ) അപേക്ഷകളിൽ ഫീൽഡ് പരിശോധന നടത്തുകയും റിപ്പോർട്ടുകൾ HOFF, EFL Custodian എന്നിവർക്ക് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

5. വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഓഫീസ്, കോഴിക്കോട്

കോഴിക്കോട് ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷന്റെ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ പൂർത്തീകരിക്കുകയും ആയത് അംഗീകാരത്തിനായി MOEF & CC യ്ക്ക് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതിലുള്ള ന്യൂനതകൾ പരിഹരിച്ചു നൽകാൻ നിർദ്ദേശിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തുടർനടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. സൗത്ത് വയനാട് ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷന്റെ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിക്കുന്നു. വെജിറ്റേഷൻ സർവേ പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. തേക്ക് പ്ലാന്റേഷൻ സർവേ പുരോഗമിക്കുന്നു.

6. ഡി.സി.എഫ് (റിസർച്ച് നോർത്ത്), തൃശ്ശൂർ

2022-23 വർഷത്തിൽ റിസർച്ച് നോർത്ത് ഡിവിഷന്റെ അധികാരപരിധിയിലുള്ള വിവിധ തോട്ടങ്ങളിൽ നിന്നും 2525.9 കി.ഗ്രാം. തേക്ക് വിത്ത് ശേഖരിച്ചു.

7. ഡി.സി.എഫ് (റിസർച്ച് സൗത്ത്), തിരുവനന്തപുരം

വിവിധ ഗവേഷണ പരിപാടികളുടെ ഭാഗമായി റിസർച്ച് സൗത്ത് ഡിവിഷൻ 108 പ്ലോട്ടുകൾ സംരക്ഷിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. ആയതിൽ 64 പ്ലോട്ടുകൾ റിസർച്ച് ഇനത്തിൽപ്പെട്ടതും 16 പ്ലോട്ടുകൾ തേക്ക് വിത്ത് പരിപാലനത്തിനായും 15 എണ്ണം ക്ലോണൽ/ സീഡിംഗ് ഓർക്കാഡും 4 എണ്ണം പ്രൊവിൻസ് / പ്രോജനിടയൽപ്ലോട്ടുകളും 9 എണ്ണം പെർമെനന്റ് പ്രിസർവേഷൻ പ്ലോട്ടുകളുമാണ്. റിസർച്ച് യൂണിറ്റിന് കീഴിലുള്ള പ്ലോട്ടുകളുടെ മെഷർമെന്റ്സ് യഥാസമയം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കെ.എഫ്.ഡി.എഫ് എന്ന പദ്ധതിയിൽ അനുവദിച്ച 92.5 ലക്ഷം രൂപയിൽ തേക്ക് വിത്ത് ശേഖരണം, ചന്ദന വിത്ത് ശേഖരണം, റിസർച്ച് പ്ലോട്ടുകളുടെ പരിപാലനം എന്നിവയ്ക്കായി അനുവദിച്ച തുകയുടെ 99 % വിനിയോഗിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

8. ഡി.സി.എഫ്, ഫോറസ്റ്റ് റിസോഴ്സ് സർവേ സെൽ (FRSC) തൃശ്ശൂർ

2022-23 വർഷത്തിൽ തൃശ്ശൂർ ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷന്റെ 2024-25 മുതൽ 2033-34 വരെയുള്ള വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഡാറ്റ കളക്ഷൻ ഭാഗികമായി പൂർത്തിയാക്കി. 2022-23 കാലയളവിൽ കെ.എഫ്.ഡി.എഫ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി.

1. കംപോണന്റ് 7 പ്രകാരം in situ Conservation of Critically Endangered Species-ൽ Vateria macrocarpa-യുടെ തനത് ആവാസവ്യവസ്ഥയിൽ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള Recovery and Conservation of Rare, Endangered and Threatened Species of Western Ghats എന്ന പദ്ധതി തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.
2. കംപോണന്റ് 8 ൽ Integrating the technological resources of land scape level പ്രകാരം എഫ്.ആർ.എ .സി-യിൽ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിനും മറ്റു പ്രോജക്ടുകളുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കുമായി ജി.ഐ.എസ് സപ്പോർട്ടിംഗ് സംവിധാനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കി.

വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവർത്തികളുടെ 31.03.2023 ലെ സ്ഥിതി

31.03.2023 ലെ കണക്കനുസരിച്ച്, 25 ടെറിട്ടോറിയൽ ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷനുകളിൽ 20 ഡിവിഷനുകളിലും സാധുതയുള്ള വർക്കിംഗ് പ്ലാനുകൾ നിലവിലുണ്ട്. 2022-23 കാലയളവിൽ തെന്മല ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷന്റെ വർക്കിംഗ് പ്ലാനിന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ അംഗീകാരം നൽകി. 5 ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷനുകളിൽ വർക്കിംഗ് പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവർത്തികൾ പുരോഗമിക്കുകയാണ്. കോഴിക്കോട്, പുനലൂർ ഫോറസ്റ്റ് ഡിവിഷനുകളിലെ വർക്കിംഗ് പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ അന്തിമഘട്ടത്തിലാണ്.

പട്ടിക-40

വർക്കിംഗ് പ്ലാനുകളുടെ 31.03.2023 വരെയുള്ള സ്ഥിതി

ക്രമ നം.	ഡിവിഷൻ	എന്നുവരെ	ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി
1	തിരുവനന്തപുരം	31.03.2031	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
2	തെന്മല	31.03.2031	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
3	അച്ചൻകോവിൽ	31.03.2031	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
4	പുനലൂർ	31.03.2021	പുതിയ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി വരുന്നു.
5	മൂന്നാർ	31.03.2020	പുതിയ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി വരുന്നു.
6	മറയൂർ	31.03.2031	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
7	മാങ്കുളം	31.03.2022	പുതിയ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി വരുന്നു.
8	തൃശ്ശൂർ	31.03.2024	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
9	പാലക്കാട്	31.03.2030	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
10	നിലമ്പൂർ (തെക്ക്)	31.03.2024	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
11	മണ്ണാർക്കാട്	31.03.2023	31.03.2023 ന് കാലാവധി പൂർത്തിയാകും. പുതിയ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി വരുന്നു.
12	കോഴിക്കോട്	31.03.2021	പുതിയ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി വരുന്നു.
13	കണ്ണൂർ	31.03.2023	31.03.2023 ന് കാലാവധി പൂർത്തിയാകും. പുതിയ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവർത്തികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.
14	വയനാട് (തെക്ക്)	31.03.2022	പുതിയ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി വരുന്നു.
15	കാസർകോട്	31.03.2023	31.03.2023 ന് കാലാവധി പൂർത്തിയാകും. പുതിയ വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവർത്തികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.
16	റാന്നി	31.03.2024	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
17	നിലമ്പൂർ (വടക്ക്)	31.03.2025	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
18	കോന്നി	31.03.2025	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
19	നെന്മാറ	31.03.2025	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
20	കോട്ടയം	31.03.2027	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
21	ചാലക്കുടി	31.03.2030	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
22	വാഴച്ചാൽ	31.03.2028	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
23	മലയാറ്റൂർ	31.03.2025	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
24	വയനാട് (വടക്ക്)	31.03.2025	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.
25	കോതമംഗലം	31.03.2026	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ നിലവിലുണ്ട്.

4.13.1 കേരള ഫോറസ്റ്റ് സീഡ് സെന്റർ

പീച്ചിയിലെ കേരള വനഗവേഷണ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന്റെ (KFRI) സഹായത്തോടെ ശാസ്ത്രീയമായി വിത്ത് പരിശോധന, ഗ്രേഡിംഗ്, സർട്ടിഫിക്കേഷൻ എന്നിവ ചെയ്യുന്നതിനായി കേരള ഫോറസ്റ്റ് സീഡ് സെന്റർ (KFSC) പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. KFRI ൽ വിത്ത് സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പുതിയ ശീതീകരണ സംവിധാനവും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പട്ടിക-41

തേക്ക് വിത്തുൽപാദന പ്രദേശങ്ങളുടെ (TSPA) വിശദാംശങ്ങൾ 2022-2023

ക്രമ നം.	പ്രദേശം	വനം ഡിവിഷൻ	വർഷം	വിസ്തൃതി (ഹെക്ടർ)
റിസർച്ച് നോർത്ത് ഡിവിഷൻ, തൃശ്ശൂർ വിഭാഗത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള 2022-23 ലെ TSPA				
1	ശങ്കരങ്കോട്	നിലമ്പൂർ	1961	42
2	പുളക്കപ്പാറ	നിലമ്പൂർ	1969	55.14

ക്രമ നം.	പ്രദേശം	വനം ഡിവിഷൻ	വർഷം	വിസ്തൃതി (ഹെക്ടർ)
3	നെടുങ്കയം	നിലമ്പൂർ	1970	55.4
4	പുളക്കപ്പാറ	നിലമ്പൂർ	1970	43.8
5	ചെറുപുഴ	നിലമ്പൂർ	1971	20
6	നെടുങ്കയം	നിലമ്പൂർ	1972	9.072
7	നെടുങ്കയം	നിലമ്പൂർ	1973	15
8	എളഞ്ചേരി	നിലമ്പൂർ	1975	31
9	ആരവല്ലിക്കാവ്	നിലമ്പൂർ	1975	14
10	എഴുത്തുങ്കൽ	നിലമ്പൂർ	1964	5
11	വട്ടിക്കൽ	നിലമ്പൂർ	1966	10
12	ചെറുപുഴ ബിറ്റ് II	നിലമ്പൂർ	1971	4.2
13	പുളക്കപ്പാറ	നിലമ്പൂർ	1971	4
14	പുളക്കപ്പാറ	നിലമ്പൂർ	1972	15
15	നെടുങ്കയം	നിലമ്പൂർ	1974	24.3
16	കാനക്കുത്ത്	നിലമ്പൂർ	1977	8.7
17	ചീയമ്പം	മാനന്തവാടി	1978	51.4
18	ബേഗൂർ ബിറ്റ് I	മാനന്തവാടി	1981	51.5
19	ബേഗൂർ ബിറ്റ് II	മാനന്തവാടി	1981	67.5
20	ബേഗൂർ ക്ലപ് VII	മാനന്തവാടി	1958	30
21	ബേഗൂർ	മാനന്തവാടി	1961	47
			ആകെ	604.012
റിസർച്ച് സൗത്ത്, തിരുവനന്തപുരം വിഭാഗത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള 2022-23 ലെ TSPA				
1	പടയണിപ്പാറ	റാന്നി	1967	27.39
2	തെക്കുമല	റാന്നി	1967	26.98
3	തെക്കുമല	റാന്നി	1968	29.61
4	തെക്കുമല	റാന്നി	1988	30.00
5	തെങ്കോടം	കോതമംഗലം	1960	21.05
6	പടയണിപ്പാറ	റാന്നി	1968	29.76
7	മാങ്ങാപ്പെറ്റ	കോട്ടയം	1965	47.79
8	കുടപ്പനക്കുളം	റാന്നി	1980	28.77
9	മാങ്ങാപ്പെറ്റ	കോട്ടയം	1962	88.30
10	കരിക്കട്ടൂർ	കോട്ടയം	1965	47.58
11	ലിറ്റിൽ കൊണ്ടോടി	കോന്നി	1965	16.97
12	അളിഞ്ഞമൺ	അച്ചൻകോവിൽ	1987	18.28
13	കോടമല	അച്ചൻകോവിൽ	1987	37.10
14	ചെമ്പനരുവി	കോന്നി	1974	49.75
15	ചെമ്പനരുവി	കോന്നി	1975	52.9
16	ആവോലിക്കുഴി	കോന്നി	1970	39.45
17	ബഡ് ഫോർഡ്	തെന്മല	1978	43.03
18	ഇടപ്പാളയം	തെന്മല	1973	71.25

ക്രമ നം.	പ്രദേശം	വനം ഡിവിഷൻ	വർഷം	വിസ്തൃതി (ഹെക്ടർ)
19	ഇടപ്പാളയം	തെന്മല	1989	35.20
20	പാലരുവി	തെന്മല	1968	6.27
21	പാലരുവി	തെന്മല	1970	9.8
22	കോട്ടവാസൽ	തെന്മല	1981	18.24
23	ച്ചട്ടിപ്പാറ	അച്ചൻകോവിൽ	1993	15.7
24	അളിഞ്ഞമൺ ബിറ്റ് 2	അച്ചൻകോവിൽ	1981	32.5
25	പള്ളിവാസൽ	അച്ചൻകോവിൽ	1993	14.7
26	വളയം	അച്ചൻകോവിൽ	1981,82,83	83.62
27	മുള്ളപ്പന	ചാലക്കുടി	1976	126.00
28	മുള്ളപ്പന	ചാലക്കുടി	1980	110
29	മുള്ളപ്പന	ചാലക്കുടി	1982	11.76
30	വടാട്ടുപാറ	മലയാറ്റൂർ	1971	101
		ആകെ		1270.75
ആകെ മൊത്തം				1874.762

അധ്യായം 5

സാമ്പത്തികം

5.1 ബജറ്റ് വിഹിതവും ചെലവും

2022-23 ലെ ബജറ്റ് വിഹിതം 854.83 കോടിയും ചെലവ് 699.15 കോടി രൂപയുമായിരുന്നു. കഴിഞ്ഞ അഞ്ചു വർഷ കാലയളവിലെ (2018-19 മുതൽ 2022-23 വരെ) ബജറ്റ് വിഹിതവും ചെലവും ചുവടെ കൊടുക്കുന്നു.

പട്ടിക-42

2018-19 മുതൽ 2022-23 വരെയുള്ള ബജറ്റ് വിഹിതത്തിന്റെയും ചെലവിന്റെയും താരതമ്യനില

വർഷം	പദ്ധതി ബജറ്റ് വിഹിതം (രൂപ കോടിയിൽ)	ചെലവ് (രൂപ കോടിയിൽ)	പദ്ധതിയേതര ബജറ്റ് വിഹിതം (രൂപ കോടിയിൽ)	ചെലവ് (രൂപ കോടിയിൽ)	ആകെ ബജറ്റ് വിഹിതം (രൂപ കോടിയിൽ)	ആകെ ചെലവ് (രൂപ കോടിയിൽ)
2022-23	281.21	174.36	573.62	524.79	854.83	699.15
2021-22	252.22	204.31	549.44	565.55	801.66	769.86
2020-21	269.46	247.61	441.99	375.72	711.45	623.33
2019-20	256.01	160.27	408.99	390.91	665.00	551.18
2018-19	305.93	171.69	418.85	398.20	724.78	569.89

5.2 വരുമാനം

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നോൺ ടാക്സ് വരുമാനത്തിന് വനം വകുപ്പ് കാര്യമായ സംഭാവനയാണ് നൽകുന്നത്. തടി, മറ്റു വന വിഭവങ്ങൾ എന്നിവയുടെ വിൽപ്പനയിലൂടെ 2022-23 ൽ 290.61 കോടി രൂപയാണ് വനം വകുപ്പ് ഉണ്ടാക്കിയത്. വനം വരുമാനത്തിന്റെ സിംഹഭാഗവും തടി വിൽപ്പനയിലൂടെയാണ് ഉണ്ടാകുന്നത്. വനവിഭവ വരുമാനത്തിന്റെ 90.15 ശതമാനം വരുന്ന 261.97 കോടി രൂപ തടി വിൽപ്പനയിലൂടെയാണ് നേടിയിട്ടുള്ളത്.

പട്ടിക-43

തടി, മറ്റ് വനോൽപ്പന്നങ്ങൾ എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം

ക്രമനം.	ഹെഡ് ഓഫ് അക്കൗണ്ട്സ്	രൂപ (ലക്ഷത്തിൽ)
1	2	3
0406-01-101 തടിയുടെയും മറ്റു വന വിഭവങ്ങളുടെയും വിൽപ്പന		
1	99 തടി	26197.48
2	98 വിറകും കരിയും	70.60
3	97 കേരള പ്രൈവറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് (വെസ്റ്റിംഗ് ആന്റ് അസൈൻമെന്റ്) ആക്ട് പ്രകാരം വനവിഭവ വിൽപ്പനയിലൂടെയുള്ള വരവ്	-1.91
4	96 വനവികസന ടാക്സിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം	1356.15
5	95 കേരള വനവിഭവങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം	66.19
6	94 മറ്റ് ഇനങ്ങൾ	93.39
	ആകെ (101)	27781.90
0406-01-800 മറ്റു രസീതുകൾ		
1	99 റവന്യൂ കുടിശ്ശികയിൽ നിന്നുള്ള പലിശ	84.53
2	98 വന്യജീവി വകുപ്പിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം	233.09
3	97 ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലെ ഭൂരഹിത തൊഴിലാളികൾക്ക് വീടും സ്ഥലവും നൽകുന്ന പദ്ധതി - സൗജന്യമായ തടി നൽകൽ	0.00
4	96 അടിക്കാട് വിൽപ്പനയിലൂടെ കേരള വനം വികസന കോർപ്പറേഷനിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം	0.3

ക്രമനം.	ഹെഡ് ഓഫ് അക്കൗണ്ട്സ്	രൂപ (ലക്ഷത്തിൽ)
5	95 മറ്റ് ഇനങ്ങൾ	856.70
6	94 ലൈവ് സ്റ്റോക്ക്	0.33
7	91 കാലാവധി കഴിഞ്ഞതും പിടിച്ചെടുത്തതുമായ നിക്ഷേപങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വരവുകൾ	3.87
8	90 വനഭൂമിയുടെ പാട്ട വാടക	96.11
9	89 അരണ്യം മാസികയിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം	4.05
	ആകെ (800)	1278.71
	ആകെ മൊത്തം	29060.61
	റീഫണ്ട് (0406-01-900-00)	0
	നെറ്റ് വരുമാനം	29060.61

പട്ടിക-44

2018-19 മുതൽ 2022-23 വരെയുള്ള വരുമാനം (കോടിയിൽ)

വർഷം	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
വരുമാനം	287.20	255.84	236.6	200.56	290.61

5.3 വനവികസന നികുതി (FDT)

വനവിഭവങ്ങളുടെ വിൽപ്പനയുടെ 5 ശതമാനം വീതമാണ് വനവിഭവ നികുതിയായി എടുക്കുന്നത്. നികുതി പിരിക്കുന്നതിന്റെ ചെലവ് കഴിച്ചുള്ള തുക അഡീഷണൽ ബജറ്റ് സോഴ്സ് ആയി നീക്കിവയ്ക്കും. 2022-23 വർഷത്തിൽ 1356.15 ലക്ഷം രൂപ ഇപ്രകാരം സംഭരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

5.4 വന വരുമാനത്തിൽ ലഭിക്കാനുള്ള കുടിശ്ശിക തുക

2022-23 അവസാനത്തിൽ 398.03 കോടി രൂപ വനവരുമാന കുടിശ്ശിക ഇനത്തിൽ ലഭിക്കാനുണ്ട്. വിശദ വിവരങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-45

വന വരുമാനത്തിൽ ലഭിക്കാനുള്ള കുടിശ്ശിക വിവരങ്ങൾ

ക്രമ നം.	കുടിശ്ശിക വരുത്തിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ	തുക (ലക്ഷത്തിൽ)
1	കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ നിന്നും ലഭിക്കാനുള്ളത്	0.98
2	തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കാനുള്ളത്	9.69
3	കേന്ദ്രസർക്കാറിന്റെ കീഴിലുള്ള പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കാനുള്ളത്	313.34
4	സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ കീഴിലുള്ളപൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കാനുള്ളത്	38196.02
5	സ്വകാര്യ കമ്പനി/സ്വകാര്യ സ്ഥാപനം/സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾ/എന്നിവരിൽ നിന്നും ലഭിക്കാനുള്ളത്	1161.07
6	കേരള സർക്കാർ /PWD/Tribal Development Dept. etc. എന്നിവരിൽ നിന്നും ലഭിക്കാനുള്ളത്	121.70
	ആകെ	39802.80

പട്ടിക-46

2021-22, 2022-23 വർഷങ്ങളിലെ പദ്ധതികളുടെ സെക്ടർ തിരിച്ചുള്ള ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതവും ചെലവും (രൂപ കോടിയിൽ)

പദ്ധതികൾ	2021-22		2022-23	
	വിഹിതം	ചെലവ്	വിഹിതം	ചെലവ്
സ്റ്റേറ്റ് സെക്ടർ	201.51	185.52	226.00	158.90
സെൻട്രൽ സെക്ടർ	50.71	18.79	55.20	15.46
ആകെ (പദ്ധതി)	252.22	204.31	281.21	174.36
പദ്ധതിയേതരം	549.44	565.55	573.62	524.79
ആകെ മൊത്തം	801.66	769.86	854.83	699.15

2022-23ലെ പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ 62% ശതമാനമായ 174.36 കോടി രൂപയായിരുന്നു പദ്ധതി ചെലവുകൾ. ഇതിൽ സ്റ്റേറ്റ് സെക്ടറിൽ 158.9 കോടി രൂപയും സെൻട്രൽ സെക്ടറിൽ 15.46 കോടി രൂപയുമാണ് ചെലവഴിച്ചത്.

പട്ടിക-47

പ്ലാൻ സ്കീമുകളുടെ സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങൾ 2022-23

ക്രമ നം.	പദ്ധതിയുടെ പേരും ശീർഷകവും	തുക ലക്ഷത്തിൽ	
		ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം	ചെലവ്
A	**സ്റ്റേറ്റ് സെക്ടർ സ്കീമുകൾ**		
I	**സ്വാഭാവിക വനങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ്**		
1	വനസംരക്ഷണം (2406-01-101-81)	2600.000	2187.576
2	വനസംരക്ഷണം (വനാതിർത്തികളുടെ സർവേയും വനസംരക്ഷണവും (4406-01-101-99)	2800.000	1714.156
3	നശിച്ചുപോയ വനങ്ങളുടെ പുനരുദ്ധാരണം (2406-01-101-94)	300.000	92.891
4	ഔഷധ സസ്യമുൾപ്പെടെയുള്ള തടിയേതര വനോൽപ്പന്നങ്ങളുടെ പോഷണം (2406-01-101-80)	200.000	93.331
	ആകെ	5900.000	4087.954
II	**തോട്ടങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമത മെച്ചപ്പെടുത്ത**		
1	ഘന തടി വർഗം (4406-01-105-87) (01)	500.000	385.494
2	വ്യവസായ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ (4406-01-105-87) (02)	200.000	65.082
	ആകെ	700.000	450.576
III	**അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം**		
1	റോഡുകൾ (4406-01-070-99)	400.000	241.595
2	കെട്ടിടങ്ങൾ (4406-01-070-97)	400.000	255.852
	ആകെ	800.00	497.447
IV	**ഇക്കോടൂറിസം (4406-01-800-91)**	700.000	564.311
V	**മാനവശേഷി വികസനം (2406-01-003-97)**	350.000	331.698
VI	**വിഭവ ആസൂത്രണവും ഗവേഷണവും (2406-01-004-92)**	150.000	99.491
VII	**ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് വിവര സമ്പ്രദായവും ജിയോഗ്രാഫിക്കൽ വിവര സമ്പ്രദായവും (2406-01-800-57)**	150.000	92.958
VIII	**സാമൂഹിക വന വിപുലീകരണവും കാർഷിക വന വൽക്കരണവും (2406-01-800-55) (01)**	1000.000	617.108
IX	**ഇക്കോടൂറിസം, പ്രോജക്ട് ഗ്രീൻ ഗ്രാസ്സ് (2406-01-800-52)**	108.000	66.876
X	RIDF-ൽ നിന്നുള്ള സഹായത്തോടുകൂടിയ പണികൾ (4406-01-800-90)	3500.000	3500.000

ക്രമ നം.	പദ്ധതിയുടെ പേരും ശീർഷകവും	തുക ലക്ഷത്തിൽ	
		ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം	ചെലവ്
XI	മനുഷ്യനും മൃഗങ്ങളും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷങ്ങൾ കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ (2406-01-800-56)	2500.000	2431.706
XII	പുത്തൂർ സുവോളജിക്കൽ പാർക്ക്, തൃശ്ശൂർ (2406-02-110-48)	600.000	51.216
XIII	ആനപുനരധിവാസ കേന്ദ്രം, കാപ്പുകാട് , കോട്ടൂർ (2406-02-110-29)	100.000	61.912
XIV	ജൈവ വൈവിദ്ധ്യ സംരക്ഷണം (2406-02-110-68)	1000.000	619.656
XV	പരിസ്ഥിതി വികസന പരിപാടി (2406-02-110-56)	375.000	232.098
	സംസ്ഥാനതല പദ്ധതികൾ ആകെ (A)	17933.000	13430.216
B	പദ്ധതികളുടെ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന വിഹിതം (60:40)		
I	വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെ പരിപാലനം		
1	നെയ്യാർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-28) (01)	55.500	9.430
	നെയ്യാർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-28) (02)	37.000	22.940
	ആകെ	92.500	32.37
2	വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-27) (01)	107.160	15.420
	വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-27) (02)	72.000	44.640
	ആകെ	179.16	60.06
3	ഇടുക്കി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-26) (01)	60.000	10.370
	ഇടുക്കി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-26) (02)	40.000	20.800
	ആകെ	100.000	31.170
4	പീച്ചി വാഴാനി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-25) (01)	60.000	11.990
	പീച്ചി വാഴാനി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-25) (02)	40.000	20.800
	ആകെ	100.000	32.790
5	പേപ്പാറ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-24) (01)	48.000	10.280
	പേപ്പാറ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-24) (02)	32.000	19.840
	ആകെ	80.000	30.12
6	ഷെന്തുരുണി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-23) (01)	60.000	10.880
	ഷെന്തുരുണി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-23) (02)	40.000	20.800
	ആകെ	100.000	31.68
7	ചിമ്മിനി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-22) (01)	52.500	10.880
	ചിമ്മിനി വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-22) (02)	35.000	21.700
	ആകെ	87.500	32.580
8	ആറളം വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-21) (01)	52.500	10.930
	ആറളം വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-21) (02)	35.000	21.700
	ആകെ	87.500	32.630
9	ചിന്നാർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-20) (01)	39.000	9.680
	ചിന്നാർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-20) (02)	26.000	16.120
	ആകെ	65.000	25.800
10	തട്ടേക്കാട് പക്ഷി സങ്കേതം (2406-02-110-19) (01)	34.500	7.650
	തട്ടേക്കാട് പക്ഷി സങ്കേതം (2406-02-110-19) (02)	23.000	14.260
	ആകെ	57.500	21.910

ക്രമ നം.	പദ്ധതിയുടെ പേരും ശീർഷകവും	തുക ലക്ഷത്തിൽ	
		ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം	ചെലവ്
11	മംഗളവനം പക്ഷി സങ്കേതം (2406-02-110-18) (01)	12.000	3.750
	മംഗളവനം പക്ഷി സങ്കേതം (2406-02-110-18) (02)	8.000	4.960
	ആകെ	**20.000**	**8.710**
12	കരിഞ്ഞിമല വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-17) (01)	18.000	3.490
	കരിഞ്ഞിമല വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-17) (02)	12.000	7.440
	ആകെ	**30.000**	**10.93**
13	ചൂളന്നൂർ മയിൽ സങ്കേതം (2406-02-110-16) (01)	15.000	3.050
	ചൂളന്നൂർ മയിൽ സങ്കേതം (2406-02-110-16) (02)	10.000	6.200
	ആകെ	**25.000**	**9.250**
14	മലബാർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-15) (01)	25.500	6.750
	മലബാർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-15) (02)	17.000	10.540
	ആകെ	**42.500**	**17.290**
15	കൊട്ടിയൂർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-14) (01)	28.500	6.570
	കൊട്ടിയൂർ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-14) (02)	19.000	11.780
	ആകെ	**47.500**	**18.350**
16	കരിമ്പുഴ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-13) (01)	33.000	8.810
	കരിമ്പുഴ വന്യജീവി സങ്കേതം (2406-02-110-13) (02)	22.000	13.640
	ആകെ	**55.000**	**22.450**
	വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെ പരിപാലനം ആകെ	**1169.160**	**418.09**
II	**ദേശീയോദ്യാനങ്ങൾ**		
1	ഇരവികുളം ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-79) (01)	117.160	11.200
	ഇരവികുളം ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-79) (02)	75.310	29.860
	ആകെ	**192.47**	**41.060**
2	സൈലന്റ് വാലി ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-78) (01)	103.160	13.130
	സൈലന്റ് വാലി ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-78) (02)	67.000	35.020
	ആകെ	**170.160**	**48.150**
3	ആനമുടി ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-77) (01)	28.000	6.350
	ആനമുടി ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-77) (02)	20.000	12.400
	ആകെ	**48.000**	**18.750**
4	മതികെട്ടാൻചോല ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-76) (01)	28.000	6.320
	മതികെട്ടാൻചോല ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-76) (02)	20.000	12.400
	ആകെ	**48.000**	**18.720**
5	പാമ്പാടുംചോല ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-75) (01)	28.000	6.150
	പാമ്പാടുംചോല ദേശീയോദ്യാനം (2406-02-110-75) (02)	20.000	12.400
	ആകെ	**48.000**	**18.550**
	ദേശീയോദ്യാനങ്ങൾ ആകെ	**506.63**	**145.230**
III	**കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വുകളുടെ സംരക്ഷണം**		
	വന്യജീവി ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം – കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വുകളുടെ സംരക്ഷണം - കടലുണ്ടി – വള്ളിക്കുന്ന് (2406-02-110-72) (01)	18.000	2.570

ക്രമ നം.	പദ്ധതിയുടെ പേരും ശീർഷകവും	തുക ലക്ഷത്തിൽ	
		ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം	ചെലവ്
	വന്യജീവി ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം – കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വുകളുടെ സംരക്ഷണം - കടലുണ്ടി – വള്ളിക്കുന്ന് (2406-02-110-72) (02)	12.000	7.440
	കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വുകളുടെ സംരക്ഷണം ആകെ	**30.000**	**10.010**
IV	**കടുവാ സംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ**		
1	പെരിയാർ കടുവാ സങ്കേതം (2406-02-110-74) (01)	570.000	324.550
2	പറമ്പികുളം കടുവാ സങ്കേതം (2406-02-110-73 (01)	435.000	240.715
	പറമ്പികുളം കടുവാ സങ്കേതം (2406-02-110-73 (02)	290.000	227.310
	കടുവാ സംരക്ഷണ പദ്ധതി ആകെ	**1675.000**	**1018.895**
V	**പ്രോജക്ക് എലിഫെന്റ് സ്കീം**		
1	പ്രോജക്ക് എലിഫെന്റ് (2406-02-110-35 (01)	780.000	319.331
	പ്രോജക്ക് എലിഫെന്റ് (2406-02-110-35 (02)	520.000	212.895
	പ്രോജക്ക് എലിഫെന്റ് സ്കീം ആകെ	**1300.000**	**532.226**
VI	**വരയാടുകളുടെ പ്രത്യേക സംരക്ഷണം**		
1	വരയാടുകളുടെ പ്രത്യേക സംരക്ഷണം (2406-02-110-12 (01)	27.940	27.940
	വരയാടുകളുടെ പ്രത്യേക സംരക്ഷണം (2406-02-110-12 (02)	18.630	18.630
	വരയാടുകളുടെ പ്രത്യേക സംരക്ഷണം ആകെ	**46.570**	**46.570**
VII	**ഗുരുതരമായ വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുന്ന ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം**		
1	ഗുരുതരമായ വംശനാശ, ഭീഷണി നേരിടുന്ന ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി (2406-02-110-11) (01)	10.580	10.580
	ഗുരുതരമായ വംശനാശ, ഭീഷണി നേരിടുന്ന ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി (2406-02-110-11) (02)	7.060	7.060
	ഗുരുതരമായ വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുന്ന ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം ആകെ	**17.640**	**17.640**
VIII	**ഹരിത ഇൻഡ്യയ്ക്കായുള്ള ദേശീയ പദ്ധതി**		
1	ദേശീയ വനവൽക്കരണ പദ്ധതി (2406-01-102-86) (01)	0	0
	ദേശീയ വനവൽക്കരണ പദ്ധതി (2406-01-102-86) (02)	967.120	967.120
	ആകെ	**967.120**	**967.120**
2	ദേശീയ വനവൽക്കരണ പദ്ധതി - ഹരിത ഇൻഡ്യയ്ക്കായുള്ള ദേശീയ ദൗത്യം (2406-01-789-99) (ടി.എസ്.പി)	99.000	99.000
	ദേശീയ വനവൽക്കരണ പദ്ധതി - ഹരിത ഇൻഡ്യയ്ക്കായുള്ള ദേശീയ ദൗത്യം (2406-01-796-99) (ടി.എസ്.പി)	21.76	21.76
	ആകെ	**120.760**	**120.760**
	ഹരിത ഇൻഡ്യയ്ക്കായുള്ള ദേശീയ പദ്ധതി ആകെ	**1087.88**	**1087.88**
IX	**വനാഗ്നി തടയലും സംരക്ഷണവും**		
1	വനാഗ്നി തടയലും സംരക്ഷണവും പദ്ധതി (2406-01-800-53) (01)	360.000	171.215
	വനാഗ്നി തടയലും സംരക്ഷണവും പദ്ധതി (2406-01-800-53) (02)	240.000	114.020
	ആകെ	600.000	285.235
	വനാഗ്നി തടയലും സംരക്ഷണവും പദ്ധതി (2406-01-796-98) (02) (ടി.എസ്.പി)	80.970	80.970
	ആകെ	202.420	202.420

ക്രമ നം.	പദ്ധതിയുടെ പേരും ശീർഷകവും	തുക ലക്ഷത്തിൽ	
		ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം	ചെലവ്
	വനാഗ്നി തടയലും സംരക്ഷണവും ആകെ	802.42	487.655
x	**പ്രകൃതി പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെയും ആവാസ വ്യവസ്ഥകളുടെയും സംരക്ഷണം**		
1	നീലഗിരി ബയോസ്ഫിയർ റിസർവ്വ് (2406-02-110-34) (01)	270.000	0
	നീലഗിരി ബയോസ്ഫിയർ റിസർവ്വ് (2406-02-110-34) (02)	180.000	0
	ആകെ	450.000	
2	അഗസ്ത്യമല ബയോസ്ഫിയർ റിസർവ്വ് (2406-02-110-33) (01)	180.000	53.540
	അഗസ്ത്യമല ബയോസ്ഫിയർ റിസർവ്വ് (2406-02-110-33) (02)	120.000	35.690
	ആകെ	300.000	89.230
3	തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണം (2406-02-110-32) (01)	242.000	0
	തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണം (2406-02-110-32) (02)	146.450	0
	ആകെ	388.450	
4	ദേശീയ തീരദേശ ദൗത്യം (വേമ്പനാട്, കണ്ണൂർ മേഖലകളിലെ കണ്ടൽ ക്കാട്ടുകളുടെ സംരക്ഷണവും പരിപാലനവും) (2406-02-110-10) (o1)		0
	ദേശീയ തീരദേശ ദൗത്യം (വേമ്പനാട്, കണ്ണൂർ മേഖലകളിലെ കണ്ടൽ ക്കാട്ടുകളുടെ സംരക്ഷണവും പരിപാലനവും) (2406-02-110-10) (o2)	14.550	0
	ആകെ	14.550	
5	വന്യജീവി ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം – വയനാട് വന്യ ജീവി സങ്കേതത്തിലെ സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും മനുഷ്യവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്വമേധയാ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി (2406-02-110-31) (01)	600.000	0
	വന്യജീവി ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം – വയനാട് വന്യ ജീവി സങ്കേതത്തിലെ സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും മനുഷ്യവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്വമേധയാ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി (2406-02-110-31) (02)	400.000	0
6	വന്യജീവി ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം - വന്യജീവി സംരക്ഷണ മേഖലയ്ക്ക് പുറത്തുള്ള വന്യജീവി സംരക്ഷണം (2406-02-110-52) (01)	600.000	91.310
	വന്യജീവി ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം - വന്യജീവി സംര ക്ഷണ മേഖലയ്ക്ക് പുറത്തുള്ള വന്യജീവി സംരക്ഷണം (2406-02-110-52) (02)	400.000	60.870
	പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെയും ആവാസ വ്യവസ്ഥകളുടെയും സംരക്ഷണം ആകെ	3153.000	241.41
	ആകെ (B)	9788.3	4005.606
C	പദ്ധതികളുടെ കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന വിഹിതം (75 : 25)		
1	ചെറുകിട വനോൽപ്പന്നങ്ങൾക്കുള്ള കുറഞ്ഞ താങ്ങുവില (2406-01-105-89) (01)	300.000	
	ചെറുകിട വനോൽപ്പന്നങ്ങൾക്കുള്ള കുറഞ്ഞ താങ്ങുവില (2406-01-105-89) (02)	100.000	
	ആകെ (C)	400.000	
	ആകെ മൊത്തം (A + B + C)	28121.300	17435.822

5.5 നോൺ-പ്ലാൻ സ്കീമുകൾക്കുള്ള ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതവും ചെലവും

ബജറ്റ് വിഹിതമായി 57361.770 ലക്ഷം രൂപ നീക്കിവച്ചതിൽ 52478.923 ലക്ഷം രൂപ ചെലവുണ്ടായി. ബജറ്റ് ഹെഡ്സ് പ്രകാരം അനുവദിച്ച തുകയും വന്നിട്ടുള്ള ചെലവും ചുവടെ കൊടുക്കുന്നു.

പട്ടിക-48

നോൺ-പ്ലാൻ പദ്ധതികളിലെ സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങൾ 2022-23

ക്രമ നം.	പദ്ധതിയുടെ പേരും ശീർഷകവും	തുക ലക്ഷത്തിൽ	
		ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം	ചെലവ്
I	**ഭരണവും നടത്തിപ്പും (2406-01-001)**		
1	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ ഓഫീസ് (2406-01-001-99)	2538.06	2370.419
2	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ ഓഫീസ് (2406-01-001-98) -സർക്കിൾ ഓഫീസ്	984.140	927.094
3	പ്രവർത്തന പദ്ധതിയും ഗവേഷണ സർക്കിളും (2406-01-001-97) വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച് സർക്കിൾ	91.870	87.842
4	വിജിലൻസ് – ഇവാല്യവേഷൻ വിഭാഗം (2406-01-001-96)	2143.300	1964.648
5	ജില്ലാ ഓഫീസുകൾ (2406-01-001-95)	17133.200	15498.658
6	സ്ഥിതിവിവരകണക്ക് വിഭാഗം (2406-01-001-94)	8.630	7.902
7	തടിവിൽപ്പന വിഭാഗം(2406-01-001-93)	891.680	805.528
	(2406-01-001-91)	87.070	62.772
	(2406-01-001-90)	306.22	309.628
	ആകെ	**24184.170**	**22034.491**
II	**വിദ്യാഭ്യാസവും പരിശീലനവും (2406-01-003)**		
1	വിദ്യാഭ്യാസവും പരിശീലനവും (2406-01-003-99)	602.670	420.947
	ആകെ	**602.670**	**420.947**
III	**വനഗവേഷണം (2406-01-004)**		
1	വനഗവേഷണവും പരിശീലനവും (2406-01-004-99)	77.580	81.013
2	കേരളത്തിലെ വന വികസന ഫണ്ടിൽ നിന്നും വനഗവേഷണത്തിനു നൽകിയത് (2406-01-004-95)	1464.280	1112.849
	ആകെ	**1541.860**	**1193.862**
IV	**വന വിഭവങ്ങളുടെ സർവ്വേയും ഉപയോഗപ്പെടുത്തലും (2406-01-005)**		
1	വനവിഭവ സർവേ (2406-01-005-99)	62.580	52.694
2	വന അതിർത്തികളുടെ സർവ്വേ (2406-01-005-98)	286.410	282.213
	ആകെ	348.990	334.907
V	**സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ (2406-01-013)**		
1	ആസൂത്രണ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്ക് വിഭാഗം (2406-01-013-99)	257.410	209.467
	ആകെ	**257.410**	**209.467**
VI	**ഗതാഗതവും കെട്ടിടങ്ങളും (2406-01-070)**		
1	റോഡുകളും പാലങ്ങളും (2406-01-070-99)	40.500	24.648
2	കെട്ടിടങ്ങൾ (2406-01-070-98)	77.950	47.982
	ആകെ	**118.450**	**72.630**
VII	**വനസംരക്ഷണവും വികസനവും പുനരുദ്ധാരണവും (2406-01-101)**		

ക്രമ നം.	പദ്ധതിയുടെ പേരും ശീർഷകവും	തുക ലക്ഷത്തിൽ	
		ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം	ചെലവ്
1	വന സംയോജനവും സ്വകാര്യവനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കലും (2406-01-101-99)	5556.340	5090.397
2	പ്രവർത്തന പരിശീലന പരിപാടികൾ, വിലയിരുത്തൽ സർവ്വേ മുതലായവ (2406-01-101-98)	1.900	1.081
3	സിൽവി കൾച്ചറൽ ജോലികൾ (2406-01-101-97)	8.000	4.960
4	കാട്ടുതീ സംരക്ഷണ ജോലി (2406-01-101-96)	24.700	11.055
5	കുടിയേറ്റ വനഭൂമിയിന്മേൽ തീറാധാരം നൽകുന്നതിന് പകരമായുള്ള വനവൽക്കരണം(2406-01-101-92)	5.000	1.619
6	കേരള വനവികസന ഫണ്ടിൽനിന്നും സോഫ്റ്റ്‌വുഡ് മരങ്ങൾ നടാൻ ചെലവാക്കിയത് (2406-01-101-91)	2196.430	2169.00
7	തേക്കിനും പൾപ്പ് വുഡിനും വേണ്ടിയുള്ള കേരള വനം റിവോൾവിങ് ഫണ്ട് റൂൾസ്, 1999-പ്രകാരം തേക്കിനു വേണ്ടി മാറ്റപ്പെട്ട തുക (2406-01-101-90-തേക്ക്)	685.710	597.634
8	തേക്കിനും പൾപ്പ് വുഡിനും വേണ്ടിയുള്ള കേരള വനം റിവോൾവിങ് ഫണ്ട് റൂൾസ് 1999-പ്രകാരം പൾപ്പ് വുഡിനുവേണ്ടി മാറ്റപ്പെട്ട തുക (2406-01-101-89 പൾപ്പ് വുഡ്)	22.040	13.347
9	വനസംരക്ഷണം (2406-01-101-81)	6084.190	5662.204
	ആകെ	**14584.310**	**13551.297**
VIII	**സാമൂഹികവും കൃഷിപ്രദാനവുമായ വനവൽക്കരണം (2406-01-102)**		
1	ശീഘ്ര വളർച്ചയുള്ള മരങ്ങൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കൽ (2406-01-102-99)	399.050	395.321
2	ലോകബാങ്ക് സഹായത്തോടെ പരിസ്ഥിതി വികസന സാമൂഹിക വനവൽക്കരണം (2406-01-102-98)	3385.050	3110.809
3	ലോകബാങ്ക് സഹായത്തോടെ പരിസ്ഥിതി വികസന സാമൂഹിക വനവൽക്കരണം - രണ്ടാംഘട്ടം (2406-01-102-92)	134.450	125.721
	ആകെ	**3918.550**	**3631.851**
IX	**വനവിഭവങ്ങൾ (2406-01-105)**		
1	സർക്കാർ ഏജൻസിവഴി തടിയും മറ്റുൽപ്പന്നങ്ങളും സംഭരിക്കുന്നതിന് (2406-01-105-99)	3750.000	3696.478
2	സർക്കാർ ഏജൻസികൾ വഴി വിറകും കരിയും സംഭരിക്കുന്നതിന് (2406-01-105-98)	1.600	0.380
3	സർക്കാർ ഏജൻസികൾ മാറ്റിയ മറ്റ് വിഭവങ്ങൾ (2406-01-105-97)	0.080	0
4	ഉപഭോക്താവ് മാറ്റിയ തടിയും മറ്റ് വിഭവങ്ങളും (2406-01-105-96)	0.070	0
5	കണ്ടുകെട്ടുന്ന വനവിഭവങ്ങൾ - ഒഴുകിവരുന്ന സാധനങ്ങൾ, ഉടമസ്ഥരില്ലാത്ത തടികൾ (2406-01-105-95)	0.500	0.298
6	കന്നുകാലികൾ (2406-01-105-94)	773.190	726.376
7	പലവക,മുൻകൂറുകൾ, സസ്പെൻസ് (2406-01-105-93)	0.010	0
8	തേക്കുതടി (2406-01-105-92)	1573.690	1454.576
9	ഉറപ്പ് കുറഞ്ഞ തടികൾ (2406-01-105-91)	120.780	113.382
	ആകെ	**6219.920**	**5991.490**
X	**മറ്റു ചെലവുകൾ (2406-01-800)**		
1	വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണത്തിനിരയാവുന്നവർക്കുള്ള ആശ്വാസം (2406-01-800-92)	223.000	222.484

ക്രമ നം.	പദ്ധതിയുടെ പേരും ശീർഷകവും	തുക ലക്ഷത്തിൽ	
		ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം	ചെലവ്
2	വനംകൊള്ളയെക്കുറിച്ച് വിവരം നൽകുന്നവർക്കുള്ള പ്രതിഫലം (2406-01-800-91)	0.450	0.279
	ആകെ	223.450	222.763
XI	**വന്യമൃഗ സംരക്ഷണം (2406-02-110)**		
1	വന്യമൃഗ സംരക്ഷണ വിഭാഗം (2406-02-110-99)	3147.730	2831.905
2	പെരിയാർ ടൈഗർ റിസർവ്വ് പ്രോജക്ട് (2406-02-110-93)	346.450	328.273
3	ആഗോള പരിസ്ഥിതി സൗകര്യങ്ങൾക്ക് കീഴിലുള്ള ജൈവ വികസനം (2406-02-110-69)	109.710	98.389
4	ജൈവ വൈവിദ്ധ്യ സംരക്ഷണം (2406-02-110-68)	746.800	632.309
	ആകെ	4350.690	3890.876
XII	**നിയമസഭാ മണ്ഡല ആസ്തി വികസന പദ്ധതി (4406-01-101)**		
1	നിയമസഭാ മണ്ഡലത്തിൽ ആസ്തി വികസന സ്കീമുകളുടെ കീഴിലുള്ള പദ്ധതികൾ (4406-01-101-97)	81.150	20.068
	ആകെ	81.150	20.068
XIII	**ഇ.എഫ്.എൽ(4406-01-102)**		
1.	കേരള വനം (പരിസ്ഥിതി ലോല ഭൂമിയുടെ നിക്ഷിപ്തമാക്കലും മാനേജ്മെന്റും) നിയമം 2003-ന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരിസ്ഥിതി ലോല പ്രദേശങ്ങളായി വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ട ഭൂമികളുടെ ഏറ്റെടുക്കൽ ചെലവ് (4406-01-102-96)	0.010	0
	ആകെ	0.010	0
XIV	**സംസ്ഥാന അതോറിറ്റി പ്രകാരം വനവൽക്കരണം(2406-04-103-99)**		
1	സ്റ്റേറ്റ് അതോറിറ്റി (കോംപൻസേറ്ററി അഫോറസ്റ്റേഷൻ) (2406-04-103-99)	850.010	824.134
	ആകെ	850.010	824.134
XV	LIR കേസുകളിലെ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിന് (4406-01-800-84)	80.130	80.128
	ആകെ മൊത്തം	57361.770	52478.911

5.6 കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്നും നേരിട്ട് ലഭിച്ച തുക

2022 - 23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്ന് നേരിട്ട് ഫണ്ട് ലഭ്യമായിട്ടില്ല.

5.7 മറ്റു വകുപ്പുകൾക്ക്/ഏജൻസികൾക്കു വേണ്ടി നടത്തിയ പ്രവൃത്തികൾ

മറ്റ് സർക്കാർ വകുപ്പുകൾക്ക വേണ്ടിയും സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക വേണ്ടിയും തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും മറ്റ് ഏജൻസികൾക്ക വേണ്ടിയുമുള്ള പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പുവർഷം ഒന്നും തന്നെ നടന്നിട്ടില്ല.

അധ്യായം 6

അടിസ്ഥാന സൗകര്യം

വനങ്ങളെ കാര്യക്ഷമമായി പരിപാലിക്കുന്നതിനും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും മെച്ചമായ വനവിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിര ഉപയോഗത്തിനും മെച്ചപ്പെട്ട അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ അനിവാര്യമാണ്. 2022-23 വർഷത്തിൽ പുതിയ കെട്ടിടങ്ങൾ നിർമിക്കുന്നതിനും പഴയവ അറ്റകുറ്റപ്പണി ചെയ്യുന്നതിനുമായി 255.852 ലക്ഷം രൂപ ചെലവു ചെയ്തു. ഇതേ വർഷം പുതിയ റോഡുകൾ നിർമിക്കുന്നതിനും പഴയവയിൽ അറ്റകുറ്റപ്പണി നടത്തുന്നതിനുമായി 241.595 ലക്ഷം രൂപ ചെലവഴിച്ചു. നബാർഡ്-ആർ.ഐ.ഡി.എഫ് സ്കീമിന് കീഴിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിനായി 3225.209 ലക്ഷം രൂപ ചെലവഴിച്ചു.

6.1 റോഡ്

31.03.2023 പ്രകാരം വനംവകുപ്പ് പരിപാലിക്കുന്ന വിവിധതരം റോഡുകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-50

31.3.2023 വരെയുള്ള റോഡുകളുടെ വിവരം

ക്രമ നം.	റോഡ് ടൈപ്പ്	നീളം (കി. മീറ്ററിൽ)
1	സിമന്റ്, കോൺക്രീറ്റ്	117.002
2	ടാർ	588.943
3	മെറ്റൽ	803.264
4	മണ്ണ് റോഡ് (സർഫസ് ചെയ്യാത്തത്)	3570.279
	ആകെ	5079.488

ആകെയുള്ള 5079.488 കി. മീറ്റർ റോഡിൽ 4296.303 കി.മീ. ഗതാഗത യോഗ്യവും 783.185 കി.മീ. ഗതാഗത യോഗ്യമല്ലാത്തവയുമാണ്.

6.2 കെട്ടിടങ്ങൾ

31.03.2023 വരെ 3535 കെട്ടിടങ്ങൾ വനംവകുപ്പിന്റെ അധീനതയിലുണ്ട്. ഇതിന്റെ വിശദവിവരങ്ങൾ താഴെ കൊടുത്തിട്ടുള്ള പട്ടികയിൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക-51

31.03.2023 വരെയുള്ള കെട്ടിടങ്ങളുടെ കണക്ക്

ക്രമ നം.	കെട്ടിടത്തിന്റെ ഇനം	എണ്ണം
1	ഓഫീസ് കെട്ടിടങ്ങൾ	340
2	റെസ്റ്റ് ഹൗസുകൾ/ഗവൺമെന്റ് കോട്ടേജുകൾ/ഇൻസ്പെക്ഷൻ ബംഗ്ലാവു(ഐ.ബി)കൾ	64
3	ക്വാർട്ടേഴ്സുകൾ	
	(a) ടൈപ്പ് VI	21
	(b) ടൈപ്പ് V	14
	(c) ടൈപ്പ് IV	74
	(d) ടൈപ്പ് III	209
	(e) ടൈപ്പ് II	666
	(f) ടൈപ്പ് I	339
	(g) മറ്റ് ക്വാർട്ടേഴ്സുകൾ	197
4	ഡോർമിറ്ററികൾ	119
5	കമ്മ്യൂണിറ്റി ഹാളുകൾ	48
6	വനം സ്റ്റേഷനുകളും അനുബന്ധ കെട്ടിടങ്ങളും	157
7	മറ്റ് കെട്ടിടങ്ങൾ	1287
	ആകെ	3535

6.3 വാഹനങ്ങൾ

വിവിധ ഉപയോഗങ്ങൾക്കായുള്ള 788 സർക്കാർ വാഹനങ്ങൾ വനംവകുപ്പിനുണ്ട്. ഇവയിൽ 638 എണ്ണം പ്രവർത്തനയോഗ്യവും 150 എണ്ണം പ്രവർത്തന യോഗ്യമല്ലാത്തവയുമാണ്. ഇതു സംബന്ധിച്ച വിശദവിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-52

31.03.2023 വരെയുള്ള വാഹനങ്ങളുടെ കണക്ക്

ക്രമ നം.	വാഹനങ്ങൾ	വാഹനങ്ങളുടെ എണ്ണം		ആകെ വാഹനങ്ങളുടെ എണ്ണം
		പ്രവർത്തന യോഗ്യമായവ	പ്രവർത്തന യോഗ്യമല്ലാത്തവ	
1	മഹീന്ദ്ര ജീപ്പ്/ താർ	216	30	246
2	മഹീന്ദ്ര ബൊലേറോ കാംപർ/സ്കോർപ്പിയോഗെറ്റവേ	38	2	40
3	മോട്ടോർ സൈക്കിൾ	81	74	155
4	അംബാസിഡർ കാർ	2	9	11
5	മഹീന്ദ്ര വെറിറ്റോ	2	1	3
6	മാരുതി SX4/സിയാസ്	16	0	16
7	ടാറ്റാ വിംഗർ	2	0	2
8	മഹീന്ദ്ര സൈലോ/XUV/ സ്കോർപ്പിയോ/ ബൊലേറോ/ ഇൻവേഡർ	149	16	165
9	ബസ്/ മിനിബസ്	25	3	28
10	ടൊയോട്ടാ ക്വാളിസ്/ ഇന്നോവ	38	2	40
11	മിനി ലോറി / ലോറി	3	0	3
12	ഇലക്ട്രിക് റിക്ഷാ	0	1	1
13	ആമ്പുലൻസ്	1	0	1
14	ഫോർഡ് ഫിയസ്റ്റാ	1	0	1
15	എ.ടി.വി	1	0	1
16	ഫോഴ്സ് ഗ്ദർഖാ എക്സ്പ്ലോറർ	21	0	21
17	ടാറ്റാ ഇൻഡിഗോ/മൻസ	3	3	6
18	പിക്ക് അപ്പ്	7	1	8
19	മാരുതി ജിപ്സി	1	0	1
20	ബോട്ട്	22	8	30
21	മറ്റുള്ളവ (ഫയർ റെസ്പോണ്ടർ, റ്റാറ്റാ ഇൻഡിക്ക ,മറാസോ, റ്റാറ്റാ സഫാരി)	9	0	9
	ആകെ	638	150	788

6.3.1 വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങിക്കൽ/ ഒഴിവാക്കൽ

വകുപ്പ് 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 24 വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങുകയും 39 വാഹനങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. വിശദവിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-53

2022-23ൽ വാങ്ങിയതും ഒഴിവാക്കിയതുമായ വാഹനങ്ങളുടെ വിവരം

ക്രമ നം.	വാഹന ഇനം	ബജറ്റിൽ/സ്കീമിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി വാങ്ങിയവ	വാഹനങ്ങളുടെ എണ്ണം	വില (രൂപയിൽ)
1	മറാസൊ	കെ.എഫ്.ഡി.എഫ്	1	13,90,511
2	ടാറ്റാ യോദ്ധ	കെ.എഫ്.ഡി.എഫ്	8	74,86,200

ക്രമ നം.	വാഹന ഇനം	ബജറ്റിൽ/സ്കീമിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി വാങ്ങിയവ	വാഹനങ്ങളുടെ എണ്ണം	വില (രൂപയിൽ)
3	ബൊലേറോ	കെ.എഫ്.ഡി.എഫ്	5	46,31.655
4	മഹീന്ദ്ര താർ	കെ.എഫ്.ഡി.എഫ്	5	64,59,455
5	സ്കോർപിയോ	കെ.എഫ്.ഡി.എഫ്	5	61,30,975
		ആകെ	24	26098796

ക്രമ നം.	വാഹന ഇനം (ഒഴിവാക്കിയ)	വാഹനങ്ങളുടെ എണ്ണം
1	മഹീന്ദ്ര ജീപ്പ്	27
2	ബുള്ളറ്റ്	1
3	ബൊലേറോ	2
4	മഹീന്ദ്ര താർ	2
5	പൾസർ	3
6	ടാറ്റ ഇൻഡിഗോ	1
7	മഹീന്ദ്ര ഇൻവേഡർ	2
8	സ്വരാജ് മസ്ദ	1
	ആകെ	39

39 വാഹനങ്ങൾ ഒഴിവാക്കിയതിലൂടെ 80.07 **ലക്ഷം രൂപ** വരുമാനമായി ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്.

6.4 ആയുധങ്ങളും വെടിക്കോപ്പുകളും

അപായസാധ്യതയുള്ള വനമേഖലകളെയും വന്യജീവികളെയും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷൻ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും, ഫോറസ്റ്റ് റേഞ്ച് ഓഫീസർമാർക്കും ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർക്കും ആവശ്യത്തിനുവേണ്ട ആയുധങ്ങളും വെടിക്കോപ്പുകളും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 31.03.2023 വരെയുള്ള ഇതിന്റെ വിശദവിവരങ്ങളുടെ പട്ടിക ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-54

31.03.2023 വരെയുള്ള ആയുധങ്ങളുടേയും വെടിക്കോപ്പുകളുടേയും കണക്ക്

ക്രമ നം.	സർക്കിൾ / ഓഫീസ്	തോക്കുകളുടെ എണ്ണം	റിവോൾവറുകളുടെ എണ്ണം	പമ്പ് ആക്ഷൻ ഗൺ	വെടിക്കോപ്പുകൾ (കാട്രിഡ്ജുകളും ബുള്ളറ്റുകളും)
1	സതേൺ സർക്കിൾ കൊല്ലം	39	11	4	1568
2	ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ കോട്ടയം	49	14	10	1690
3	സെൻട്രൽ സർക്കിൾ തൃശ്ശൂർ	49	10	5	1307
4	ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ, പാലക്കാട്	52	8	0	1441
5	നോർത്തേൺ സർക്കിൾ, കണ്ണൂർ	31	6	4	1415
6	അഗസ്ത്യവനം ബയോളജിക്കൽ പാർക്ക്, തിരുവനന്തപുരം	12	5	1	1377
7	പ്രോജക്ട് ടൈഗർ, ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ, കോട്ടയം	91	19	73	2200
8	വന്യജീവി വിഭാഗം, പാലക്കാട്	72	15	11	2828
9	പരിശോധനയും മൂല്യനിർണയവും കോട്ടയം	15	6	0	298

ക്രമ നം.	സർക്കിൾ / ഓഫീസ്	തോക്കുകളുടെ എണ്ണം	റിവോൾവറുകളുടെ എണ്ണം	പമ്പ് ആക്ഷൻ ഗൺ	വെടിക്കോപ്പുകൾ (കാട്രിഡ്ജുകളും ബുള്ളറ്റുകളും)
10	പരിശോധനയും മൂല്യനിർണയവും കോഴിക്കോട്	16	8	0	449
11	പരിശീലന കേന്ദ്രം, അരിപ്പ	2	2	1	42
12	എസ്റ്റേറ്റ് ഓഫീസ് വനം ആസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	10	0	0	725
	ആകെ	438	104	109	15340

അധ്യായം 7

വകുപ്പിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

പൊതുജന സമ്പർക്കത്തിനും വിജ്ഞാന വ്യാപനത്തിനുമായി രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള വനം വകുപ്പിലെ വിഭാഗമാണ് ഫോറസ്ട്രി ഇൻഫോർമേഷൻ ബ്യൂറോ (എഫ്.ഐ.ബി). വനം-വന്യജീവിവാരാഘോഷം, ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനാചരണം തുടങ്ങിയവ ആചരിക്കുക, വനവിജ്ഞാന സംബന്ധമായ ബുക്‌ലെറ്റുകൾ, ലഘുരേഖകൾ, പോസ്റ്ററുകൾ തുടങ്ങിയവ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിന് എഫ്.ഐ.ബി നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നു.

7.1 പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

വനം വകുപ്പിന്റെ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള പരസ്യങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുക, അവയുടെ പ്രചാരണം, മേളകൾ, ആഘോഷങ്ങൾ എന്നിവ നടത്തുവാൻ പ്രദർശന വസ്തുക്കൾ രൂപകൽപന ചെയ്യുക, ഹ്രസ്വചിത്രങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുക, സംസ്ഥാനതല പരിപാടികൾക്ക് പ്രചാരണം നൽകുക തുടങ്ങി വനം വകുപ്പിന്റെ വിവിധ പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പിനും, വനം വന്യജീവി സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും പൊതു ജനങ്ങളെ ഭാഗമാക്കുന്നതിനും വേണ്ടി വിവിധ തരത്തിലുള്ള പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ പുറത്തിറക്കുക, മറ്റ് അവബോധന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുക തുടങ്ങിയവ ഫോറസ്ട്രി ഇൻഫോർമേഷൻ ബ്യൂറോ ചെയ്തുവരുന്നു.

എഫ്.ഐ.ബി, ഹരിത കേരളത്തെ കുറിച്ചുംലോക പരിസ്ഥിതി ദിനത്തേയും കുറിച്ചുള്ള ഫോട്ടോ ആൽബം തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ശബരിമല തീർത്ഥാടനം, വനം-വന്യജീവി വാരാഘോഷം, വനമഹോൽസവം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഓഡിയോ പരസ്യങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി വിവിധ മീഡിയകളിലൂടെ സംപ്രേഷണം ചെയ്തു. കൂടാതെ മനുഷ്യ വന്യമൃഗ സംഘർഷം, പശ്ചിമഘട്ട സംരക്ഷണ ബിൽ, കാട്ടുപന്നി ആക്രമണം എന്നീ വിഷയങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ബ്രോഷറുകൾ, പത്ര പരസ്യങ്ങൾ, പോസ്റ്ററുകൾ, ബുക്കുകൾ എന്നിവ തയ്യാറാക്കി വിതരണം ചെയ്യുകയും, സംസ്ഥാന തല ശിൽപശാല നടത്തുകയും ചെയ്തു.

വാർഷിക റിപ്പോർട്ടുകൾ

2021-22-ലേക്കുള്ള വാർഷിക ഭരണ റിപ്പോർട്ട് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വിഭാഗം തയ്യാറാക്കി, 2022-23 ലെ ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് റിപ്പോർട്ട് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വിഭാഗം തയ്യാറാക്കി വരുന്നു.

മാസികകൾ

വനം വകുപ്പിന്റെ പ്രതിമാസ പ്രസിദ്ധീകരണമായ 'അരണ്യം' ഫോറസ്ട്രി ഇൻഫോർമേഷൻ ബ്യൂറോ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു. കെട്ടിലും മട്ടിലും അന്തസത്തയിലും ദേശീയ നിലവാരത്തിലുള്ള ഒരു പ്രതിമാസ പ്രസിദ്ധീകരണമായിട്ടാണ് 2015 മുതൽ 'അരണ്യം' പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത്. ഇപ്പോൾ മൾട്ടി കളർ പേജുകളിലാക്കി പൊതുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ഏറെ സ്വീകാര്യതയും പ്രചാരവും നേടിയിട്ടുള്ള അരണ്യത്തിന്റെ 12 ലക്കങ്ങൾ, 2022-23 വർഷത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

കൈപ്പുസ്തകങ്ങൾ

ഫോറസ്റ്റ് ഗൈഡ്, കാട്ടുതീ, മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം, ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷനുകളുടെ പ്രവർത്തനം (പുതുക്കിയ പതിപ്പ്), കോടതി നടപടി സഹായി, പരിസ്ഥിതി പുനസ്ഥാപന നയരേഖ, വനസൗഹൃദ സദസ്സ്, വനംവകുപ്പ് കോഫി ടേബിൾ ബുക്ക്, "വനപക്ഷം ജനപക്ഷം ബുക്ക്", "കൈകോർത്ത് മുന്നോട്ട്" വകുപ്പിന്റെ ഒരു വർഷത്തെ നേട്ടങ്ങളുടേയും 2 വർഷത്തെ നേട്ടത്തിന്റെയും പുസ്തകങ്ങൾ എന്നിവ 2022-23-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

ഫോറസ്റ്റ് ഗൈഡുകൾ

2022-23 വർഷം ഫോറസ്ട്രി ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ വനം വകുപ്പിലെ വിവരങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ച് തയ്യാറാക്കിയ 8,000 ഫോറസ്റ്റ് ഗൈഡുകൾ ജീവനക്കാർക്ക് വിതരണം ചെയ്തു.

വനവികാസ ഏജൻസി/ വനസംരക്ഷണ സമിതികളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

1. ഗോത്രവർഗ്ഗ സമൂഹത്തെ മികവിലേയ്ക്ക് ഉയർത്താൻ 'കതിർ'

വനാശ്രിത സമൂഹത്തിൽപ്പെട്ട ആളുകൾക്കിടയിൽ വായനാശീലം വളർത്തുന്നതിലേയ്ക്കായി വിവിധ വന വികാസ ഏജൻസികൾക്ക് കീഴിലായി 5 'കതിർ' ലൈബ്രറികൾ ആരംഭിച്ചു. വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നം.	വനവികാസ ഏജൻസിയുടെ പേര്	VSS/EDC യുടെ പേര്	സ്പോൺസർ ചെയ്യുന്നത്
1	ചാലക്കുടി	ആനപ്പാന്തം AVSS	സർക്കാർ കോളേജ് കുട്ടനല്ലൂർ, തൃശ്ശൂർ
2	മണ്ണാർക്കാട്	കല്ലുമല VSS	ചിറ്റൂർ സർക്കാർ കോളേജ്, പാലക്കാട്

ക്രമ നം.	വനവികാസ ഏജൻസിയുടെ പേര്	VSS/EDC യുടെ പേര്	സ്പോൺസർ ചെയ്യുന്നത്
3	നെയ്യാർ-പേപ്പാറ	മാങ്കോട് EDC	MMS സർക്കാർ കോളേജ്, മലയിൻകീഴ്, തിരുവനന്തപുരം
4	തിരുവനന്തപുരം	പൊട്ടമാവ് VSS	സർക്കാർ കോളേജ്, നെടുമങ്ങാട്, തിരുവനന്തപുരം
5	പുനലൂർ	മാമ്പഴത്തറ VSS	VTM NSS കോളേജ്, ധനുവച്ചപുരം

2. **സൃഷ്ടി സ്കോളർഷിപ്പ്**

കേരളത്തിലെ വനാശ്രിതരായ പട്ടികവർഗ്ഗ നഗരുകളിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് 2017 മുതൽകേരള വനം വകുപ്പ് സൃഷ്ടി സ്കോളർഷിപ്പ് നൽകി വരുന്നു. ഹയർസെക്കന്ററി പഠനശേഷം പ്രൊഫഷണൽ ബിരുദത്തിന് പഠിക്കുന്ന പെൺകുട്ടികൾക്കാണ് സ്കോളർഷിപ്പ് നൽകുന്നത്. സംസ്ഥാന വനവികാസ ഏജൻസി നടപ്പിലാക്കിയ ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം 2022-23 ൽ കാസർഗോഡ് വനം ഡിവിഷനിലെ കാഞ്ഞങ്ങാട് റെയിഞ്ച് പരിധിയിലെ പട്ടിക വർഗ്ഗ നഗറിലെ താമസക്കാരിയും തൃശ്ശൂർ അമല ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് മെഡിക്കൽ സയൻസിലെ എം.ബി.ബി.എസ്. വിദ്യാർത്ഥിനിയുമായ നവ്യാ നാരായണനാണ് ഈ സ്കോളർഷിപ്പ് ലഭിച്ചത്.

3. **സർവ്വകലാശാലാ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി വനം വകുപ്പിന്റെ 'നാടറിയാൻ' ഏകദിന ക്യാമ്പ്**

സംസ്ഥാന വനവികാസ ഏജൻസിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വനം വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പങ്കാളിത്ത വനപരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് നേരിൽ കണ്ടറിയുന്നതിനായി 'നാടറിയാൻ' എന്ന പേരിൽ ഏകദിന ക്യാമ്പ് തിരുവനന്തപുരം വനം ഡിവിഷനിലെ പോട്ടമാവ് ആദിവാസി വനസംരക്ഷണ സമിതിയിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു. കേരള സർവ്വകലാശാല കാര്യവട്ടം ക്യാമ്പസിലെ സോഷ്യോളജി വിഭാഗം വിദ്യാർത്ഥികളാണ് ക്യാമ്പിൽ പങ്കെടുത്തത്.

7.2 ഫോട്ടോ-വീഡിയോ ഡോക്കുമെന്റേഷനുകൾ

- **ശബരിമല തീർത്ഥാടനകാലത്തെ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി ഫോട്ടോ ചിത്രീകരണം**

മണ്ഡല മകര വിളക്ക് തീർത്ഥാടന കലയളവിൽ ശബരിമല ദർശനത്തിനെത്തുന്ന തീർത്ഥാടകർക്കുവേണ്ടി വനം വകുപ്പ് വിവിധ സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നുണ്ട്. പരമ്പരാഗത കാനന പാതയായ പമ്പ സന്നിധാനം, അഴുതക്കടവ് പമ്പ സന്നിധാനം, സത്രം സന്നിധാനം എന്നിവിടങ്ങളിലെ തീർത്ഥാടകർക്ക് നൽകിയ വിവിധ സേവനങ്ങളുടെയും സൗകര്യങ്ങളുടെയും ഫോട്ടോ ഡോക്യുമെന്റേഷൻ ഡിസംബർ 2022 മുതൽ ജനുവരി 2023 വരെ നടത്തി.

- **ചിത്രകലാ ശിൽപശാല**

പറമ്പിക്കുളം ടൈഗർ കൺസർവേഷൻ ഫൗണ്ടേഷന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ മെയ് 15 മുതൽ 18 വരെ പറമ്പിക്കുളത്ത് വച്ച് ചിത്രകല പരിശീലന പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചു. നാല് ആദിവാസി നഗറുകളിൽ നിന്നായി 8 മുതൽ 18 വയസ്സുവരെയുള്ള 60 കുട്ടികൾക്ക് ചിത്രകലയിൽ നാല് ദിവസത്തെ പരിശീലനം നൽകി. പറമ്പിക്കുളം കടുവാ സങ്കേതത്തിലെ ആദിവാസി നഗറുകളിൽ നിന്നുള്ളവർ ചടങ്ങിൽ പങ്കെടുത്തു.

- **അഗസ്ത്യാർകൂടത്തിലെ ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ ഡോക്യുമെന്റേഷൻ**

തിരുവനന്തപുരം വന്യജീവി ഡിവിഷനിലെ അഗസ്ത്യാർകൂട മലനിരകളിലെ ജൈവ വൈവിധ്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനം പെരിയാർ ടൈഗർ കൺസർവേഷൻ ഫൗണ്ടേഷനിലെ കൺസർവേഷൻ ബയോളജിസ്റ്റുകൾ നടത്തി. മൂന്ന് ഫീൽഡ് സന്ദർശനങ്ങളിൽ അഗസ്ത്യാർകൂടത്തിലെ സസ്യ-ജന്തു ജാലങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെ പ്രത്യേകതകൾ പഠിക്കുകയും ചെയ്തു.

- **വന്യജീവി ഡോക്യുമെന്ററി**

2023 മാർച്ച് 14 മുതൽ 21 വരെ അന്താരാഷ്ട്ര വനദിനാചരണത്തോടനുബന്ധിച്ച് വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി വന്യജീവികളെക്കുറിച്ചുള്ള ഡോക്യുമെന്ററി പ്രദർശിപ്പിച്ചു.

7.3 സർവേകൾ

- **പെരിയാർ കടുവാ സങ്കേതത്തിലുള്ള ചന്ദന മരങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനം**

പെരിയാർ കടുവാ സങ്കേതത്തിലുള്ള ചില ചന്ദന മരങ്ങൾ ഉണങ്ങിപ്പോകുന്ന സംഭവങ്ങൾ അടുത്തിടയായി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യിരുന്നു. ആയതിനെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനം കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിലെ ശാസ്ത്രജ്ഞരുമായി ചേർന്ന് പെരിയാർ ടൈഗർ കൺസർവേഷൻ ഫൗണ്ടേഷനിലെ ജീവശാസ്ത്ര വിഭാഗം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

- **പക്ഷി സർവേ**

പറമ്പിക്കുളം കടുവാ സങ്കേതത്തിൽ 2023 ഫെബ്രുവരി മാസം 23 മുതൽ 26 വരെ പക്ഷി സർവേ നടത്തി. പറമ്പിക്കുളം ടൈഗർ കൺസർവേഷൻ ഫൗണ്ടേഷനും ട്രിവാൻഡ്രം നാച്വറൽ ഹിസ്റ്ററി സൊസൈറ്റിയും ചേർന്നാണ് സർവേ സംഘടിപ്പിച്ചത്. സർവേയിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി കേരളത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സന്നദ്ധപ്രവർത്തകരെ ക്ഷണിച്ചു. പ്രസ്തുത സർവെയിൽ 290 ഇനം പക്ഷികൾ, 209 ഇനം ചിത്രശലഭങ്ങൾ, എന്നിവയെ തിരിച്ചറിയാൻ അംഗങ്ങൾക്ക് കഴിഞ്ഞു.

പെരിയാർ കടുവാ സങ്കേതത്തിലെ (പി.ടി.ആർ) പക്ഷികളുടെ സർവേ 2023 ജനുവരി 26 മുതൽ 29 വരെ മൂന്ന് ദിവസം നടത്തി. പെരിയാർ ഈസ്റ്റ്, വെസ്റ്റ് ഡിവിഷനുകളിൽ നിന്ന് 30 സ്ഥലങ്ങളാണ് ഫീൽഡ് സർവേയ്ക്കായി തിരഞ്ഞെടുത്തത്. പി.ടി.ആർ-ലേക്ക് പുതിയ 10 പക്ഷികളുടെ റിപ്പോർട്ടുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയതുൾപ്പെടെ മൊത്തം 230 പക്ഷി ഇനങ്ങളെ സർവേയിൽ നിരീക്ഷിച്ചു.

- **ഹെർപെറ്റോഫോണ സർവേ**

ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സർവ്വകലാശാലകൾ, എൻ.ജി.ഒ-കൾ, മറ്റ് ഓർഗനൈസേഷനുകൾ എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകരുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ 2022 ജൂലൈ 23 മുതൽ 25 വരെ പറമ്പിക്കുളം ടൈഗർ റിസർവ്വിന്റെ 21 സ്ഥലങ്ങളിലായി ഹെർപെറ്റോഫോണയെക്കുറിച്ചുള്ള മൂന്ന് ദിവസത്തെ സർവേ നടത്തി. വിഷ്വൽ ടെക്നോളജിയും അക്വാസ്റ്റിക് മോണിറ്ററിംഗ് രീതിയും സർവേയ്ക്കായി സ്വീകരിച്ചു. ആകെ 56 ഇനം ഉഭയജീവികളും 34 ഉരഗങ്ങളും പ്രസ്തുത സർവേയിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

- **കുമരകത്ത് വാർഷിക തണ്ണീർത്തട പക്ഷി സർവെ**

വാർഷിക തണ്ണീർത്തട പക്ഷി സർവെ 15.01.2022-ന് അഴുത റെയിഞ്ചിൽ കോട്ടയം നേച്വർ സ്റ്റഡി സെന്ററുമായി ചേർന്ന് വേമ്പനാട്ട് കായലിലും സമീപ പ്രദേശങ്ങളിലും നടത്തി.

- **സംയുക്ത കഴുകൻ സർവേ**

കേരള, കർണാടക, തമിഴ്നാട് സംസ്ഥാനങ്ങൾ സംയുക്തമായി 2023 ഫെബ്രുവരി 24, 25, 26 തീയതികളിൽ 'കഴുകൻ സർവേ 2023' നടത്തി. കേരളത്തിൽ എല്ലാ വർഷവും കഴുകൻമാരുടെ കണക്കെടുപ്പ് നടത്താറുണ്ടെങ്കിലും ആദ്യമായാണ് മൂന്നു സംസ്ഥാനങ്ങളും സംയുക്തമായി ഇത്തരത്തിൽ സർവേ നടത്തുന്നത്. കേരളത്തിൽ കഴുകന്മാർ കാണപ്പെടുന്ന വയനാടൻ വനമേഖലയും ഇതിനോട് ചേർന്ന കർണാടകത്തിലേയും തമിഴ്നാട്ടിലേയും വനപ്രദേശങ്ങളിലുമായാണ് സർവേ നടത്തിയത്.

7.4 സാമൂഹികമാധ്യമങ്ങൾ വഴിയുള്ള പ്രചരണം

പ്രചാരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി വകുപ്പ് സാമൂഹിക മാധ്യമങ്ങളായ ഫെയ്സ്ബുക്ക്, യൂട്യൂബ്, ട്വിറ്റർ എന്നിവ സജീവമായി വനംവകുപ്പ് കൈകാര്യം ചെയ്യാറുണ്ട്. പൊതു ജനങ്ങൾക്ക് തുടർച്ചയായ സേവനങ്ങൾ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനും, ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനത്തിനും വനസംരക്ഷണത്തിനും പങ്കാളിത്ത വന മാനേജ്മെന്റിന്റെ പ്രസക്തിയുടെ അടിസ്ഥാന സന്ദേശം യുവജനങ്ങളിൽ എത്തിക്കാനും വേണ്ടി വകുപ്പിന്റെ സാമൂഹിക മാധ്യമ ഇടപെടലുകൾ സഹായകമായിട്ടുണ്ട്.

- **ഫെയ്സ്ബുക്ക്**

കേരള ഫോറസ്റ്റ് & വൈൽഡ് ലൈഫ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന്റെ ഫെയ്സ്ബുക്ക് പേജ് പൊതുജനങ്ങളിൽ സജീവമായി നില നിർത്തുന്നതിനായി അതാത് സമയങ്ങളിൽ ഈ പേജിൽ അപ്ഡേറ്റുകൾ നൽകാറുണ്ട്. വകുപ്പിന്റെ എല്ലാ പരിപാടികളുടേയും ഹ്രസ്വവീഡിയോ ചിത്രങ്ങളും അപ്‌ലോഡ് ചെയ്യുന്നുണ്ട്. നിലവിൽ 15,000 ഫോളോവേഴ്സ് ഫെയ്സ്ബുക്ക് പേജിനുണ്ട്.

- **യൂട്യൂബ്**

വകുപ്പിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിൽ കേരള വന്യജീവിവകുപ്പ് എന്നപേരിൽ ഒരു യൂട്യൂബ് ചാനൽ നടത്തിവരുന്നു. എല്ലാ 15 ദിവസങ്ങളിലും ഒരു പുതിയ വീഡിയോ ചിത്രം ഈ ചാനലിൽ അപ്‌ലോഡ് ചെയ്യുന്നു. വകുപ്പ് പൊതുജന ബോധവൽക്കരണത്തിനായി നടത്തുന്ന വിവിധ പരിപാടികൾ, വനം വന്യജീവിപരിപാലനം, വനം സംരക്ഷണം എന്നീ പ്രധാനമേഖലകളെ സംബന്ധിച്ചുള്ളതുമായ വീഡിയോകളും അപ്‌ലോഡ് ചെയ്തുവരുന്നു. വർഷത്തിൽ ഏകദേശം നൂറ് വീഡിയോകളെങ്കിലും അപ്‌ലോഡ് ചെയ്യുന്ന ഈചാനലിന് നിലവിൽ 17,700-ത്തിലധികം സബ്സ്ക്രൈബേഴ്സ് ഉണ്ട്. 2022-23 വർഷത്തിൽ 64 വീഡിയോകളും 89 റീലുകളും അപ്‌ലോഡ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

- **ട്വിറ്റർ**

'കേരള വനംവകുപ്പ്' എന്ന ട്വിറ്റർ ഹാന്റിലുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്തുവരുന്ന ഈ വകുപ്പിന് നിലവിൽ 3,580-ൽ അധികം ഫോളോവേഴ്സ് ഉണ്ട്. വകുപ്പിന്റെ പ്രചാരണത്തിനും ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ നടത്തുന്നതിനും ഈ ഹാന്റിൽ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു.

അധ്യായം 8

പരിപാടികൾ

8.1 സംസ്ഥാനതല പരിപാടികൾ

വന്യജീവി വാരാഘോഷം

ഈ വർഷത്തെ വന്യജീവി വാരാഘോഷത്തിന്റെ സംസ്ഥാന തല ഉദ്ഘാടനം വയനാട് മാനന്തവാടി മേരി മാതാ കോളേജിൽ ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ ശ്രീ. ഗംഗാസിംഗ് ഐ.എഫ്.എസ്. നിർവ്വഹിച്ചു. ഉദ്ഘാടന സമ്മേളനത്തോടനുബന്ധിച്ച് ഫോട്ടോ പ്രദർശനം, വന ഉല്പന്നങ്ങളുടെ പ്രദർശനം, സൈക്കിൾ റാലി എന്നിവയും സംഘടിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഒക്ടോബർ 2 മുതൽ 8 വരെ വിപുലമായ പരിപാടികളായിരുന്നു വനം വകുപ്പ് ഒരുക്കിയിരുന്നത്. എല്ലാ വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളിലും മൃഗശാലകളിലും പ്രവേശനം സൗജന്യമാക്കിയിരുന്നു.

കുമളി ഹോളിഡേ ഹോം ആഡിറ്റോറിയത്തിൽ വന്യജീവി വാരാഘോഷത്തിന്റെ സമാപന സമ്മേളനം വനം മന്ത്രി ശ്രീ. എ. കെ.ശശീന്ദ്രൻ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. അരണ്യം മാസികയുടെ വന്യജീവി വാരാഘോഷ പ്രത്യേക പതിപ്പിന്റെയും മലബാർ ബോട്ടാണിക്കൽ ഗാർഡനും ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ പ്ലാന്റേഷൻ കോഴിക്കോടും വനം വകുപ്പും ചേർന്ന് തയ്യാറാക്കിയ "ബാൾസംസ് ഓഫ് മൂന്നാർ ഹിൽസ്" എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രകാശനവും ചടങ്ങിൽ മന്ത്രി നിർവ്വഹിച്ചു.

റിപ്പബ്ലിക് ദിനവും സ്വാതന്ത്ര്യദിനവും

ഫോറസ്റ്റ് ആസ്ഥാനത്തും ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിലെ വിവിധ ഓഫീസുകളിലും സ്വാതന്ത്ര്യദിനവും റിപ്പബ്ലിക്ദിനവും ആഘോഷിച്ചു. രാജ്യത്തിന്റെ 75-ാം സ്വാതന്ത്ര്യ ദിനാഘോഷങ്ങളുടെ ഭാഗമായി വനംവകുപ്പ് ആസ്ഥാനത്ത് ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ ശ്രീ. ഗംഗാ സിംഗ് ഐ.എഫ്.എസ് ദേശീയ പതാക ഉയർത്തി വനം വകുപ്പിലെ സായുധ സേനാംഗങ്ങളുടെ അഭിവാദ്യം സ്വീകരിച്ചു. വന രക്തസാക്ഷികളുടെ സ്മൃതി മണ്ഡപത്തിൽ അദ്ദേഹം പുഷ്പചക്രം അർപ്പിച്ചു. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഐക്യവും അഖണ്ഡതയും ഊട്ടിയുറപ്പിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അർപ്പണ മനോഭാവത്തോടെ നമ്മൾ പങ്കാളികളാകണമെന്ന് അദ്ദേഹം ഓർമപ്പെടുത്തി. പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ ശ്രീ.ഡി. ജയപ്രസാദ്, അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ ഡോ.പി.പുകഴേന്തി, മറ്റ് വനം വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ തുടങ്ങിയവർ പങ്കെടുത്തു.

ആസാദി കാ അമൃത് മഹോത്സവ്: അമൃത വനങ്ങൾ മന്ത്രി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു

സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിച്ചതിന്റെ 75 വർഷം പൂർത്തിയാകുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്തെ ഏഴ് സ്ഥലങ്ങളിൽ അമൃത വനം എന്ന പേരിൽ സ്മൃതി വനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്ന പരിപാടി വനം മന്ത്രി എ.കെ. ശശീന്ദ്രൻ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. ഓരോ സ്ഥലത്തും 75 വീതം വൃക്ഷത്തൈകൾ നട്ട് ഫലപ്രദമായ രീതിയിൽ പരിപാലിക്കാനാണ് വനംവകുപ്പ് ലക്ഷ്യമിടുന്നതെന്നും അദ്ദേഹം അറിയിച്ചു. വരും വർഷങ്ങളിൽ കൂടുതൽ മികച്ച രീതിയിൽ വനവത്ക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്താൻ വകുപ്പിന് സാധിക്കുമെന്ന് പരിപാടിയിൽ അധ്യക്ഷത വഹിച്ച ഗതാഗത വകുപ്പ് മന്ത്രി ശ്രീ. ആന്റണി രാജു അറിയിച്ചു. അമൃതവനം ഒരുക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ഘാടനം വനം വകുപ്പ് മന്ത്രി ഓൺലൈനായാണ് നിർവ്വഹിച്ചത്. ആസാദി കാ അമൃത് മഹോത്സവത്തിന്റെ ഭാഗമായി നടത്തിയ മത്സരങ്ങളിലെ വിജയികൾക്കുള്ള സമ്മാനദാനം മന്ത്രിമാരായ ശ്രീ. എ.കെ. ശശീന്ദ്രനും, ശ്രീ. ആന്റണി രാജുവും നിർവ്വഹിച്ചു. വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി ശ്രീ. രാജേഷ് കുമാർ സിൻഹ മുഖ്യ പ്രഭാഷണം നടത്തി. അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ ഡോ. പി. പുകഴേന്തി ദേശീയോദ്ഗ്രഥന പ്രതിജ്ഞ ചൊല്ലി. മുഖ്യ വനം മേധാവി ശ്രീ. ബെന്നിച്ചൻ തോമസ്, ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ ശ്രീ. ഗംഗാസിംഗ്, പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ ആൻഡ് സ്പെഷ്യൽ ഓഫീസർ പ്രകൃതി ശ്രീവാസ്തവ, വകുപ്പ് ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി രാജേഷ് ജി.ആർ. തുടങ്ങിയവർ പ്രസംഗിച്ചു. തുടർന്ന് വനം വകുപ്പിലെയും സെക്രട്ടറിയേറ്റിലെയും ജീവനക്കാർ ദേശീയോദ്ഗ്രഥന കലാപരിപാടികൾ അവതരിപ്പിച്ചു.

വനം രക്തസാക്ഷി ദിനം

വനസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കിടയിൽ ജീവത്യാഗം നടത്തിയവരെയും പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് നിസ്വാർത്ഥ സേവനം ചെയ്തവരെയും സ്മരിച്ചുകൊണ്ട് വനംവകുപ്പ് സെപ്റ്റംബർ 11-ാം തീയതി വനം ആസ്ഥാനത്തും മറ്റ് ഓഫീസുകളിലും 'വനം രക്തസാക്ഷി ദിനം' ആചരിച്ചു.

ലോകപരിസ്ഥിതി ദിനാചരണം

ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനാചരണത്തിന്റെ സംസ്ഥാനതല ഉദ്ഘാടനം കണ്ണൂർ പിണറായി കൺവെൻഷൻ സെന്ററിൽ കേരള മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ നിർവ്വഹിച്ചു. കാർബൺ ന്യൂട്രൽ സംസ്ഥാനം എന്ന നിലയിലേയ്ക്ക് കേരളത്തെ മാറ്റിയെടുക്കുന്നതിനും സംസ്ഥാനത്തെ ജൈവ സമ്പത്ത് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും ഗ്രാമീണ മേഖലയിൽ ലക്ഷക്കണക്കിന് തൊഴിൽ ദിനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുമായി ആവിഷ്ക്കരിച്ച വൃക്ഷസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ സംസ്ഥാനതല ഉദ്ഘാടനവും തദവസരത്തിൽ മുഖ്യമന്ത്രി നിർവ്വഹിച്ചു. ചടങ്ങിൽ എക്സൈസ് - തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രി ശ്രീ. എം.വി. ഗോവിന്ദൻ അധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. മുഖ്യ വനം മേധാവി ശ്രീ. ബെന്നിച്ചൻ തോമസ് വൃക്ഷ സമൃദ്ധി പദ്ധതി റിപ്പോർട്ട് അവതരിപ്പിച്ചു.

അന്താരാഷ്ട്ര വനദിനാചരണം

അന്താരാഷ്ട്ര വനദിനത്തിന്റെ സംസ്ഥാനതല ഉദ്ഘാടനം തിരുവനന്തപുരം ജിമ്മി ജോർജ്ജ് സ്റ്റേഡിയത്തിൽ മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ.പിണറായി വിജയൻ നിർവ്വഹിച്ചു. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം, ആഗോളതാപനം എന്നിവയുടെ കെടുതികൾ കേരളവും നേരിടുന്നുണ്ടെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വനവിസ്തൃതി ഉയർന്നു നിൽക്കുന്നത് ഗുണകരമാണ്. കാലാവസ്ഥാ കെടുതികളെ ഫലപ്രദമായി നേരിടുന്നതിനും, അതിജീവിക്കുന്നതിനും കരുതലോടെയുള്ള നടപടികളുമായി കേരളം മുന്നോട്ട് പോകുകയാണെന്നും 2021ൽ വകുപ്പ് നടപ്പാക്കിയ വന പുനഃസ്ഥാപന നയം ഇതിന്റെ ഭാഗമാണെന്നും മുഖ്യമന്ത്രി ഓർമിപ്പിച്ചു.

വനം വകുപ്പിൽ സ്പെഷ്യൽ റിക്രൂട്ട്മെന്റ് വഴി ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാരായ 500 വനാശ്രിത പട്ടിക - വർഗ്ഗ വിഭാഗക്കാർക്ക് നിയമന ഉത്തരവ് അദ്ദേഹം കൈമാറി. വനം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനൊപ്പം മേഖലയിലെ കർഷകരുടെ കണ്ണീരൊപ്പാൻ കൂടി തങ്ങൾക്ക് കടമയുണ്ടെന്ന് സർവ്വീസിലേയ്ക്ക് ചുവടുവയ്ക്കുന്ന പുതിയ ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാർ മനസ്സിലാക്കണമെന്ന് ചടങ്ങിൽ അധ്യക്ഷനായിരുന്ന വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ അറിയിച്ചു.

വനമഹോത്സവം

സംസ്ഥാനത്താകെ വിപുലമായപരിപാടികൾക്ക് തുടക്കം കുറിച്ചുകൊണ്ട് കേരള വനം വകുപ്പിന്റെ വനമഹോത്സവ വാരാഘോഷം നിയമസഭാ സ്പീക്കർ ശ്രീ. എം. ബി രാജേഷ്, വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി ശ്രീ. എ.കെ. ശശീന്ദ്രൻ എന്നിവർ ജൂലൈ ഒന്നിന് നിയമസഭാങ്കണത്തിൽ വൃക്ഷത്തൈകൾ നട്ടുകൊണ്ട് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. ചടങ്ങിൽ വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി ശ്രീ. രാജേഷ് കുമാർ സിൻഹ ഐ. എ. എസ്, പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സ് ശ്രീ. ബെന്നിച്ചൻ തോമസ് ഐ.എഫ്.എസ്. പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ ഗംഗാസിങ് ഐ.എഫ്.എസ്, പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ ഡി. ജയപ്രസാദ് ഐ.എഫ്.എസ്, നിയമസഭാ സെക്രട്ടറി ഇൻ ചാർജ്ജ് ശ്രീമതി കവിത ഉണ്ണിത്താൻ എന്നിവർ പങ്കെടുത്തു.

വനമഹോത്സവ വാരാഘോഷത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനാഘോഷം ജൂലൈ ഒന്നു മുതൽ ഏഴുവരെയുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ ഡിവിഷൻ, റെയിഞ്ച് തലത്തിൽ വൃക്ഷവത്ക്കരണം, വനവത്ക്കരണം, ആവാസവ്യവസ്ഥാ പരിപോഷണം, പരിസ്ഥിതി ശുചീകരണം, സൈക്കിൾ റാലികൾ, വിവിധ തരത്തിലുള്ള ബോധവത്ക്കരണ പരിപാടികൾ, നദി തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, വനപ്രദേശങ്ങളെ അധിനിവേശ സസ്യമുക്തമാക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ, കടൽത്തീരശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ സംഘടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി.

ജൂലൈ ഏഴാം തീയതി നിയമസഭ മന്ദിരത്തിലെ ആർ. ശങ്കരനാരായണൻ തമ്പി മെമ്പേഴ്സ് ലോഞ്ചിൽ വച്ചു നടന്ന വനമഹോത്സവം 2022-ന്റെ സമാപന സമ്മേളനം കേരള മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും മനുഷ്യ സംരക്ഷണവും ഒന്നിച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്ന നിലപാടാണ് സർക്കാരിനുള്ളതെന്നും പരിസ്ഥിതിക്കുവേണ്ടി മനുഷ്യനെയോ, മനുഷ്യനുവേണ്ടി പരിസ്ഥിതിയെയോ എതിർക്കുന്ന നിലപാട് സർക്കാരിനില്ലെന്നും പരിസ്ഥിതിയും വികസനവും പരസ്പര വിരുദ്ധമല്ലെന്നും അദ്ദേഹം സമാപന സമ്മേളനം ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തുകൊണ്ട് അറിയിച്ചു.

8.2 ദേശീയ കായികമേള

26-ാമത് അഖിലേന്ത്യ ഫോറസ്റ്റ് സ്പോർട്സ് മീറ്റ് ഹരിയാനയിലെ പഞ്ചഗുളയിൽ മാർച്ച് 10 മുതൽ നടന്നു. ചതുർദിന അഖിലേന്ത്യ ഫോറസ്റ്റ് സ്പോർട്സ് മീറ്റിൽ കേരളത്തിന് മൂന്നാം സ്ഥാനം ലഭിച്ചു. 34 സ്വർണ്ണവും, 49 വെള്ളിയും, 34 വെങ്കലവുമടക്കം 379 പോയിന്റുകളാണ് കേരളം നേടിയത്. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങൾ, കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്ന് 34 വിവിധ സ്പോർട്സ് ഇനങ്ങളിലുള്ള 258 മത്സരങ്ങളിലായി ഏകദേശം 2500-ഓളം പേർ പങ്കെടുത്തു.

8.3 സെമിനാറുകൾ, കോൺഫറൻസുകൾ, ശിൽപ്പശാലകൾ

'നാഷണൽ സെമിനാർ ഓൺ എക്കോ റീസ്റ്റോറേഷൻ' എന്ന വിഷയത്തിൽ 19.05.2022 തീയതിയിൽ സംഘടിപ്പിച്ച ദ്വിദിന ശില്പശാല മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. കേന്ദ്ര വനം പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം, ഫോറസ്റ്റ് പ്ലസ് പ്രോഗ്രാം, കേരള വന ഗവേഷണ കേന്ദ്രം, ജലവിഭവ ഗവേഷണ കേന്ദ്രം എന്നിവയുടെ സംയുക്താഭിമുഖ്യത്തിലാണ് ശില്പശാല സംഘടിപ്പിച്ചത്. വികസനവും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും ഒന്നിച്ച് കൊണ്ടുപോകണമെന്ന് മസ്കറ്റ് ഹോട്ടലിലെ സിംഫണി ഹാളിൽ നടന്ന ഉദ്ഘാടന ചടങ്ങിൽ മുഖ്യമന്ത്രി അറിയിച്ചു. ചടങ്ങിൽ ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് ടൂളുകളുടെയും സെമിനാർ സ്മരണിക, പോസ്റ്റൽ കവറിന്റെയും പ്രകാശനം മുഖ്യമന്ത്രി നിർവ്വഹിച്ചു. പെരിയാർ കടുവസങ്കേതത്തിലെ സപുഷ്പികളെക്കുറിച്ച് ശ്രീ. ജോമി അഗസ്റ്റിൻ എഴുതിയ ഏക വിഷയക പ്രബന്ധം ഡയറക്ടർ ജനറൽ ചന്ദ്രപ്രകാശ് ഗോയലിന് നൽകി വനം മന്ത്രി പ്രകാശനം ചെയ്തു.

- സതേൺ സർക്കിൾ കൊല്ലത്ത് വന്യജീവിവാരാഘോഷം 2022, വന മഹോത്സവം, ലോക പരിസ്ഥിതിദിനം തുടങ്ങിയവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സ്കൂളുകളിലും സ്ഥാപനങ്ങളിലുമായി നിരവധി സെമിനാറുകൾ നടത്തി.
- കോട്ടയം ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിളിന് കീഴിലുള്ള കോട്ടയം ഡിവിഷനിൽ എക്കോറിസ്റ്റോറേഷൻ ട്രെയിനിംഗ് 16.7.22 ന് നടന്നു. കാട്ടുതീ ബോധവൽക്കരണ വർക്ക്ഷോപ്പ് 3.01.2023, 6.07.2023 തീയതികളിലും നടത്തി. മൂന്നാർ ഡിവിഷൻ ജി.എസ്.ടി-യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വർക്ക്ഷോപ്പ് 09.06.22 ന് നടത്തി. ടിമ്പർ സെയിൽസ് ഡിവിഷൻ എക്കോ റീസ്റ്റോറേഷൻ സെമിനാർ 23.06.2022 നും മലയാളഭാഷ വാരാഘോഷം 07.11.2022 നും നടത്തുകയുണ്ടായി.
- ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ പാലക്കാട് മെഡിക്കൽ ക്യാമ്പ്, കാട്ടുതീ ബോധവൽക്കരണ കാമ്പയിൻ ഫയൽ അദാലത്ത് ഫെയ്സ് - I ജൂൺ 22 മുതൽ ഒക്ടോബർ 22 വരെയും ഫെയ്സ് – II ജൂൺ 22 മുതൽ തുടരുകയും ചെയ്യുന്നു.
- കോഴിക്കോട് സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി സർക്കിളിന് കീഴിലുള്ള കാസർഗോഡ് സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി ഡിവിഷനിൽ 2 സെമിനാറുകൾ, പക്ഷി സർവേ, 2 കാട്ടുതീ ബോധവത്കരണ ക്യാമ്പുകൾ, 6 വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പരിസ്ഥിത ബോധവൽക്കരണ ക്യാമ്പുകൾ എന്നിവ നടത്തി. ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനം, വന്യജീവി വാരാഘോഷം, കടുവാദിനം, ഭൗമദിനം, അന്താരാഷ്ട്ര വനദിനം തുടങ്ങിയ പ്രധാനപ്പെട്ട 10 ദിനങ്ങൾ സമുചിതമായി ആചരിച്ചു.
- കണ്ണൂർ സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി ഡിവിഷനിൽ 4 പക്ഷിനിരീക്ഷണ ക്ലാസ്സുകളും പൊതുജനങ്ങൾക്കായുള്ള 2 ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകളും, ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്തി. പ്രധാനപ്പെട്ട ദിനാചരണങ്ങളും അഗ്നി സുരക്ഷാ ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകളും 7 വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രകൃതി പഠനക്യാമ്പുകളും സംഘടിപ്പിച്ചു.
- കോഴിക്കോട് സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി ഡിവിഷനിൽ പക്ഷിനിരീക്ഷണ ക്ലാസ്സും, അഗ്നിസുരക്ഷാ ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകളും, ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്തി. 3 പ്രധാനപ്പെട്ട ദിനാചരണങ്ങളും 7 പ്രകൃതി പഠനക്യാമ്പുകളും, 3 സെമിനാറുകളും സംഘടിപ്പിച്ചു.
- വയനാട് സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി ഡിവിഷനിൽ പൊതുജനങ്ങൾക്കായുള്ള 4 ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകൾ, സൈക്കിൾറാലി, ഫ്ലാഷ് മോബ്, അഗ്നിസുരക്ഷാ ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകൾ, ശിൽപ്പശാലകൾ എന്നിവ നടത്തി. കൂടാതെ 5 പ്രധാനപ്പെട്ട ദിനാചരണങ്ങളും 11 വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രകൃതിപഠന ക്യാമ്പുകളും സംഘടിപ്പിച്ചു.
- മലപ്പുറം സോഷ്യൽഫോറസ്ട്രി ഡിവിഷനിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി 7 പ്രകൃതി പഠനക്ലാസ്സുകൾ, പൊതുജനങ്ങൾക്കായുള്ള ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സ് എന്നിവയും 5 പ്രധാനപ്പെട്ട ദിനാചരണങ്ങളും പക്ഷിനിരീക്ഷണ ക്ലാസ്സുകളും സംഘടിപ്പിച്ചു.
- സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി എക്സ്റ്റൻഷൻ കോഴിക്കോട് വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി 133 പ്രകൃതി പഠന ക്ലാസ്സുകൾ, സിനിമാപ്രദർശനം, 6 മീഡിയാകവറേജുകൾ, 4 വർക്ക്ഷോപ്പുകൾ എന്നിവ സംഘടിപ്പിച്ചു. കൂടാതെ 21 പ്രധാനപ്പെട്ട ദിനാചരണങ്ങൾ, പക്ഷി നിരീക്ഷണ ക്ലാസ്സ്, സൈക്കിൾ റാലി, 2 ക്വിസ് മൽസരങ്ങൾ, ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവയും സംഘടിപ്പിച്ചു.
- 2022 ജൂലൈ 29-ന്, പറമ്പിക്കുളം ടൈഗർ റിസർവ് കൺസർവേഷൻ ഫൗണ്ടേഷന് കീഴിൽ ആഗോള കടുവ ദിനം ആഘോഷിച്ചു. ഈ സുപ്രധാന ദിവസത്തെ മുദ്രാവാക്യങ്ങൾ പൊതുജനങ്ങളിലേക്ക് എത്തുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ, ഒരു ഓൺലൈൻ മത്സരം നടത്തി.

- അഗസ്ത്യവനം ബയോളജിക്കൽ പാർക്ക് തിരുവനന്തപുരത്തിന്റെ കീഴിൽ സ്കൂൾ കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി നെയ്യാർ, പേപ്പാറ, കോട്ടൂർ എന്നിവിടങ്ങളിൽ പ്രകൃതി പഠന ക്യാമ്പും ഫോറസ്റ്റ് ഇൻഫോർമേഷൻ സെന്റർ തെന്മല, നേച്ചർ എഡ്യൂക്കേഷൻ സെന്റർ കട്ടിളപ്പാറ എന്നിവിടങ്ങളിൽ വച്ച് 71 പ്രകൃതി പഠന ക്യാമ്പുകളും നടത്തി. കാട്ടുതീ തടയുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി മൂന്ന് റെയിഞ്ചുകളിലും നിയന്ത്രിത കത്തിക്കൽ, ഫയർ ബ്രേക്ക്, ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകൾ എന്നിവ നടത്തി. തെന്മല ഡാം, പരപ്പാർ, കളംകുന്ന്, നട്ടുവണ്ണൂർകടവ് എന്നീ ഇ.ഡി.സി കളുടെ 49 പേർക്ക് ലൈറ്റ് മോട്ടോർ വെഹിക്കിൾ ഡ്രൈവിംഗ് പരിശീലനം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. മനുഷ്യ വന്യജീവി സംഘർഷം സംബന്ധിച്ച് ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകളും സംഘടിപ്പിച്ചു.

8.4 സംസ്ഥാന വനവികാസ ഏജൻസികളിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- ISRO ക്യാമ്പ്

വനാശ്രിത സമൂഹത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ ശാസ്ത്ര അവബോധം വളർത്തുന്നതിലേയ്ക്കായി വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും അംഗങ്ങൾക്കും വേണ്ടി ISRO-യുമായി ചേർന്ന് SFDA ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക ശില്പശാലകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി 2022 ഡിസംബർ 29 മുതൽ 2023 ജനുവരി 1 വരെ തെന്മല വന വികാസ ഏജൻസിയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ വില്ലുമല VSSൽ ആദ്യ ക്യാമ്പ് നടന്നു. ഇത് ദേശീയ മാധ്യമ ശ്രദ്ധ നേടി.

- ഗ്രാമീണ ക്യാമ്പുകൾ

സംസ്ഥാനത്തുടനീളമുള്ള വിവിധ ഗോത്രവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളിലെ അംഗങ്ങൾക്കായി ചിത്രരചനയിലും ക്ലേ മോഡലിംഗിലും നിരവധി പരിശീലന ക്യാമ്പുകൾ SFDA സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കാലടി ശ്രീ. ശങ്കരാചാര്യ സർവ്വകലാശാലയിലെ 'ട്രെസ്പാസേഴ്സ് ആർട്ടിസ്റ്റ് ഗ്രൂപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള വിദ്യാർത്ഥികളാണ് 5 ദിവസത്തെ ക്യാമ്പിന് നേതൃത്വം നൽകുന്നത്. 2022-23 ൽ സംസ്ഥാനത്ത് മൂന്ന് വന വികാസ ഏജൻസികളിലായി മുന്നൂറിലധികം ആദിവാസി വിദ്യാർത്ഥികളെ പങ്കെടുപ്പിച്ച് മൂന്ന് ഗ്രാമീണ ക്യാമ്പുകൾ സംഘടിപ്പിച്ചു. വിശദാംശം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നം.	ക്യാമ്പിന്റെ പേര്	VSS/EDC-യുടെ പേര്	വന വികാസ ഏജൻസിയുടെ പേര്	പങ്കെടുത്തവരുടെ എണ്ണം
1	ഓങ്കൽ	വാച്ചുമരം	വാഴച്ചാൽ	100
2	മുന്തിൽ	ഒലിക്കല്ല്	റാന്നി	100
3	താവ്	പറമ്പിക്കുളം FDA	പറമ്പിക്കുളം	100

- വനശ്രീ GST ലക്കി ബിൽ ആപ് പ്രോജക്റ്റ്

കേരള സർക്കാരിന്റെ GST ബിൽ ആപ്പിൽ വനം വകുപ്പും പങ്കാളിയായി. ഈ ആപ്പുവഴി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ഉപഭോക്താവിന് വനവാസി സമൂഹം വനങ്ങളിൽ നിന്നും ശേഖരിക്കുന്ന 1000 രൂപയുടെ ചെറുവന വിഭവങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ട വനശ്രീ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ സമ്മാനമായി നല്കിയതുവഴി ഏകദേശം 50 ലക്ഷം രൂപയുടെ കച്ചവടം 'വനശ്രീ' യ്ക്ക് ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതുവഴി ഏകദേശം 1200 തൊഴിൽ ദിനങ്ങൾ വനാശ്രിത സമൂഹത്തിന് നൽകുന്നതിനും സാധിച്ചു. ചാലക്കുടി FDA-യ്ക്ക് കീഴിൽ ആനപ്പാന്തം VSS ആണ് ഇതിനായുള്ള ചെറുകിട വന വിഭവങ്ങൾ ഏർപ്പാടാക്കിയത്. ഈ പരിപാടി വനം, GST, ഇന്ത്യ പോസ്റ്റ് എന്നീ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന വകുപ്പുകളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെയാണ് നടപ്പായത്.

അധ്യായം 9

വിവരാവകാശ നിയമം

വിവരാവകാശ നിയമം 2005 കേരള വനം വകുപ്പിന്റെ വിവിധ തലങ്ങളിൽ നിയമ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. വകുപ്പിൽ, 31.03.2023 വരെ 311 സംസ്ഥാന വിവരാവകാശ ഓഫീസർമാരും അപ്പീൽ അധികാരികളും ഉണ്ട്. ആസ്ഥാന കാര്യാലയത്തിലും സർക്കിൾ ഓഫീസുകളിലുമുള്ള സംസ്ഥാന വിവരാവകാശ ഓഫീസർമാരുടെയും അപ്പീൽ അധികാരികളുടെയും വിശദ വിവരങ്ങൾ താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പട്ടികയിൽ പറയുന്നു.

പട്ടിക-55

വിവരാവകാശ നിയമവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരാവകാശ ഓഫീസർമാരുടെയും അപ്പീൽ അധികാരികളുടെയും പേരും മേൽവിലാസവും

ക്രമ നമ്പർ	ഓഫീസ്	സ്റ്റേറ്റ് പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ	ഫോൺ നമ്പർ	അപ്പീൽ അധികാരി
1	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സ്) ഓഫീസ്, വനം വകുപ്പാസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	ഹെഡ് അക്കൗണ്ടന്റ്	0471 -2529140	ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് & ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സ്
2	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (P&D) ഓഫീസ്, വനം വകുപ്പാസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	സീനിയർ സൂപ്രണ്ട് (അക്കൗണ്ട്സ്)	0471-2529215	ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഡെവലപ്മെന്റ്)
3.	അഡിഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഭരണം) ഓഫീസ് വനം വകുപ്പാസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0471-2529115	സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ
4	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (FM) ഓഫീസ്, വനം വകുപ്പാസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0471-2529136	ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ്)
5	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വന്യജീവി) ഓഫീസ്, വനം വകുപ്പാസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0471-2529315	ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്)
6.	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് ആൻഡ് ട്രൈബൽ വെൽഫെയർ)ഓഫീസ്, വനം വകുപ്പാസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	ഹെഡ് അക്കൗണ്ടന്റ്	0471-2529225	ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് ആൻഡ് ട്രൈബൽ വെൽഫെയർ)
7	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (IT)ഓഫീസ്, വനം വകുപ്പാസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	ഹെഡ് അക്കൗണ്ടന്റ്	0471-2529244	അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ
8.	അഡിഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വിജിലൻസ്)ഓഫീസ്, വനം വകുപ്പാസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0471-2529126	ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വിജിലൻസ്)

ക്രമ നമ്പർ	ഓഫീസ്	സ്റ്റേറ്റ് പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ	ഫോൺ നമ്പർ	അപ്പീൽ അധികാരി
9	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) ഓഫീസ്, വനം വകുപ്പാസ്ഥാനം തിരുവനന്തപുരം	അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0471-2529354	അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി)
10	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ) ഓഫീസ്, വനം വകുപ്പാസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	സീനിയർ സൂപ്രണ്ട്	0471-2529262	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച്)
11	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (HRD)ഓഫീസ്, വനം വകുപ്പാ സ്ഥാനം. തിരുവനന്തപുരം	ജൂനിയർ സൂപ്രണ്ട്	0471-2362291	അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (HRD)
12	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (SA&NO)ഓഫീസ്, വനം വക പ്പാസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	ജൂനിയർ സൂപ്രണ്ട് (1)	0471-2529243	അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (SA & NO)
13	കസ്റ്റോഡിയൻ (EFL) ഓഫീസ്, വനം വകുപ്പാസ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	ജൂനിയർ സൂപ്രണ്ട്	0471-2529229	അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ
14	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (അഗസ്ത്യവനം ബയോളജിക്കൽ പാർക്ക്)ഓഫീസ് വനം വകുപ്പാ സ്ഥാനം, തിരുവനന്തപുരം	ജൂനിയർ സൂപ്രണ്ട്	0471-2529334	അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ
15	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സതേൺ സർക്കിൾ) ഓഫീസ്, കൊല്ലം	സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0474-2742660	ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് & ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ
16	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി വിഭാഗം) ഓഫീസ്,കൊല്ലം	സീനിയർ സൂപ്രണ്ട്	0474-2750336	അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ
17	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേ റ്റർ (ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ) ഓഫീസ്, കോട്ടയം	സീനിയർ അഡ്മിനി സ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0481-2312448	ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് & ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ
18	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ പ്രൊജക്ട് ടൈഗർ ഓഫീസ്, കോട്ടയം	അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0481-2311740	ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് & ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ
19	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇൻസ്പെക്ഷൻ&ഇവാല്യുവേ ഷൻ) ഓഫീസ്, കോട്ടയം	സീനിയർ സൂപ്രണ്ട്	0481-2312402	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇൻസ്പെക്ഷൻ & ഇവാല്യുവേഷൻ)
20	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) ഓഫീസ്, എറണാകുളം	അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0484-2331448	ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് & ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ
21	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സെൻട്രൽ സർക്കിൾ) ഓഫീസ്, തൃശ്ശൂർ	സീനിയർ അഡ്മിനി സ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0487-2423189	ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് & ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ

ക്രമ നമ്പർ	ഓഫീസ്	സ്റ്റേറ്റ് പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ	ഫോൺ നമ്പർ	അപ്പീൽ അധികാരി
22	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (എഫ്. എൽ & ആർ) ഓഫീസ്, കോഴിക്കോട്	സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0495-2418400	അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ സാമൂഹ്യവനവൽക്കണം (Ext)
23	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇൻസ്പെക്ഷൻ & ഇവാല്യൂവേഷൻ) ഓഫീസ്, കോഴിക്കോട്	സീനിയർ സൂപ്രണ്ട്	0495-2416800	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇൻസ്പെക്ഷൻ & ഇവാല്യൂവേഷൻ)
24	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) നോർത്തേൺ റീജിയൺ, കോഴിക്കോട്	അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0495-2418500	അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ സാമൂഹ്യവനവൽക്കണം (Ext)
25	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ ഓഫീസ്, (ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ) പാലക്കാട്	സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0491-2555389	ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് & ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ
26	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്) ഓഫീസ്, പാലക്കാട്	അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0491-2556393	ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് & ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ
27	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (നോർത്തേൺ സർക്കിൾ) ഓഫീസ്, കണ്ണൂർ	സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0497-2760394	ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് & ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ

പട്ടിക-56

സെക്ഷൻ 4(1) (b) പ്രകാരം സ്വയം വെളിപ്പെടുത്തൽ

പൊതു അധികാരികളുടെ എണ്ണം	സെക്ഷൻ 4(1) (b) പ്രകാരം 17 മാന്വലുകൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പൊതു അധികാരികളുടെ എണ്ണം	17 മാന്വലുകൾ പരിഷ്ക്കരിച്ച് ഇറക്കിയ പൊതു അധികാരികളുടെ എണ്ണം	ഓൺലൈനിലൂടെ 17മാന്വലുകളും പ്രകാശനം ചെയ്ത പൊതു അധികാരികളുടെ എണ്ണം
1	0	0	1

പട്ടിക-57

പൊതു വിവരാവകാശ ഓഫീസർമാർ /അപ്പലേറ്റ് അധികാരികളുടെ ഉദ്യോഗപ്പേര്

പൊതു വിവരാവകാശ അധികാരികളുടെ എണ്ണം	പൊതു വിവരാവകാശ ഓഫീസർമാരെ നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്	പൊതു വിവരാവകാശ അസിസ്റ്റന്റ് ഓഫീസർമാരെ നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്	അപ്പലേറ്റ് അധികാരികളെ നിയോഗിച്ചിട്ടുളളത്
1	311	311	311

പട്ടിക-58

വിവരാവകാശ അപേക്ഷകളിൽ പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർമാർ നിരസിച്ചവ/തീർപ്പ് കൽപ്പിച്ചവയുടെ എണ്ണം

കഴിഞ്ഞ വർഷം അവസാനം തീർപ്പാക്കാനുണ്ടായ അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	നടപ്പ വർഷം ലഭിച്ച അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	ആകെ അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	തീർപ്പ് കൽപ്പിക്കപ്പെട്ട കേസുകളുടെ എണ്ണം	അപേക്ഷകൾ തള്ളപ്പെട്ടതിന്റെ എണ്ണം	സെക്ഷൻ 7(2) പ്രകാരം നിരസിക്കപ്പെട്ട അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	വിവരം നിഷേധിക്ക-പ്പെട്ടതിന്റെ ശതമാനം
0	174	174	163	11	0	0

പട്ടിക-59
പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർമാർ നിരസിച്ച കേസുകളുടെ എണ്ണം

ആകെ നിരസിക്കപ്പെട്ട അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	സെക്ഷൻ - 8 പ്രകാരം നിരസിക്കപ്പെട്ട അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	സെക്ഷൻ - 9 പ്രകാരം നിരസിക്കപ്പെട്ട അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	സെക്ഷൻ - 11 പ്രകാരം നിരസിക്കപ്പെട്ട അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	സെക്ഷൻ - 24 പ്രകാരം നിരസിക്കപ്പെട്ട അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	മറ്റുസെക്ഷനുകൾ പ്രകാരം നിരസിക്കപ്പെട്ട അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം
11	7	0	0	0	04

പട്ടിക-60
നിയോഗിക്കപ്പെട്ട അപ്പലേറ്റ് അധികാരികൾ തീർപ്പാക്കിയ അപ്പീലുകൾ

31.03.23-ന് അപ്പീൽ ഓഫീസർ മാരുമായി തീർപ്പാക്കാത്ത ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ എണ്ണം	2022-23-ൽ മുൻഗണന നൽകുന്ന ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ എണ്ണം	അപ്പീൽ ഓഫീസർമാരു മായുള്ള ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ എണ്ണം	തീർപ്പാക്കിയ ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ എണ്ണം	നിരസിക്കപ്പെട്ട ആദ്യ അപ്പീലുക ളുടെ എണ്ണം	നിരസിക്ക പ്പെട്ട ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ ശതമാനം	45 ദിവസത്തി ലേറെയായി തീർപ്പാക്കാത്ത അപ്പീലുകളുടെ എണ്ണം
0	14	14	5	9	--	--

പട്ടിക-61
പിഴ ചുമത്തിയതും ഈടാക്കിയതും

പിരിച്ചെടുക്കാൻ തീർപ്പ് കൽപ്പിക്കാത്ത മുൻവർഷം ചുമത്തിയ പിഴകൾ	സെക്ഷൻ 20(1) പ്രകാരം വിവരാവകാശ കമ്മീഷൻ ചുമത്തിയ പിഴകൾ	ആകെ	ശേഖരിച്ച പെനാൽറ്റികളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ
ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല

പട്ടിക-62
വിവരാവകാശ നിയമപ്രകാരം ഓഫീസർമാരുടെ മേൽ എടുത്ത ശിക്ഷാനടപടികൾ

സെക്ഷൻ 20(2) പ്രകാരം ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മീഷൻ ശിക്ഷാ നടപടികൾക്ക് ശുപാർശ ചെയ്തത്	ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശ പ്രകാരം ശിക്ഷാ നടപടികൾ എടുത്തത്	മറ്റു ശിക്ഷാനടപടികൾ സ്വീകരിച്ചത് (ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകൾക്ക് ഉപരിയായി)
ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല

പട്ടിക-63
പൊതു അധികാരികൾ ഈടാക്കിയ ചെലവ്, ഫീസ്, ചാർജ്ജുകൾ എന്നിവയുടെ ചുരുക്കം

സെക്ഷൻ 4 (1) പ്രകാരം ഈടാക്കിയ ഫീസ്	സെക്ഷൻ 6 (1) പ്രകാരം ഈടാക്കിയ ഫീസ്	സെക്ഷൻ 7 (1) പ്രകാരം ഈടാക്കിയ ഫീസ്	സെക്ഷൻ 7 (5) പ്രകാരം ഈടാക്കിയ ഫീസ്	ഈടാക്കിയ മറ്റ്ചാർജ്ജുകൾ	ആകെ ഈടാക്കിയത്
0	1690	1780	0	0	3470

അധ്യായം 10

ഇന്റേണൽ ഓഡിറ്റ്

പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ (ആസൂത്രണം & വികസനം) കീഴിൽ വനം വകുപ്പിലെ വിവിധ ഓഫീസുകളിൽ പരിശോധന നടത്തുന്നതിനായി ഒരു വിഭാഗം വനംവകുപ്പ് ആസ്ഥാനത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ആഭ്യന്തര പരിശോധനയ്ക്കുവേണ്ടി മാത്രം രണ്ട് ടീമുകൾ ഓഡിറ്റ് വിഭാഗത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഓരോ ടീമിനും ഒരു ജൂനിയർ സൂപ്രണ്ടും രണ്ടു ക്ലാർക്കുമാരും വീതം ഉണ്ട്. സീനിയർ ഫിനാൻസ് ഓഫീസറാണ് ആഡിറ്റ് വിഭാഗത്തിന്റെ മേധാവി.

10.1 ആഭ്യന്തര പരിശോധന (Internal Audit)

വനം വകുപ്പിൽ വിവിധ പദ്ധതികൾക്കായി അനുവദിക്കുന്ന തുക നിലവിലെ ചട്ടങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായാണോ വിനിയോഗിക്കുന്നതെന്നും ഓഫീസ് നടപടി ക്രമങ്ങൾ പാലിക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുന്നതിനും അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ ഓഡിറ്റ് നടക്കുന്നതിന് മുമ്പ് എല്ലാ വർഷവും വനം വകുപ്പ് ഓഫീസുകളിൽ ആഭ്യന്തര പരിശോധന നടത്താറുണ്ട്. ആഭ്യന്തര പരിശോധന പ്രകാരം 2000 ആണ്ടു മുതൽ 909 ഓഡിറ്റ് പാരഗ്രാഫുകൾ തീർപ്പാകാതെയുണ്ട്. നടപ്പുവർഷം 588 പാരഗ്രാഫുകൾ ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടു. ആഭ്യന്തര പരിശോധനയുടെ നിലവിലെ സ്ഥിതി ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-64

ആഭ്യന്തര പരിശോധന/പരിഹരിക്കൽ 2022-23

ക്രമ നം	കാര്യാലയത്തിന്റെ പേര്	ഇൻസ്പെക്ഷൻ (ആഭ്യന്തര പരിശോധന) നടത്തിയതിന്റെ എണ്ണം	സാമ്പത്തിക വർഷത്തിന്റെ അവസാനം തീർപ്പാക്കാതെ കിടക്കുന്ന ക്വറികളുടെ എണ്ണം
1	റിസർച്ച് നോർത്ത് ഡിവിഷൻ, തൃശ്ശൂർ	1	60
2	വൈൽഡ് ലൈഫ് ഡിവിഷൻ, തിരുവനന്തപുരം	1	79
3	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഡിവിഷൻ, പുനലൂർ	1	69
4	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഡിവിഷൻ, അച്ചൻ കോവിൽ	1	49
5	വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ഡിവിഷൻ, കൊല്ലം	1	52
6	സ്റ്റേറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ട്രെയിനിംഗ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് അരിപ്പ	1	65
	ആകെ	6	374

10.2 അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറലിന്റെ പരിശോധന

അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറലിന്റെ ആഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടിന്റെ നിരീക്ഷണ പ്രകാരം 2011-12-ന ശേഷം 758 ഓഡിറ്റ് പാരഗ്രാഫുകളും തീർപ്പാകാതെ ഉണ്ട്. ഇതിൽ 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷം 185 പാരഗ്രാഫുകൾ ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറലിന്റെ ഓഡിറ്റിന്റെ നിലവിലെ സ്ഥിതി ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-65

അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറലിന്റെ ഓഡിറ്റ് പരിശോധന/പരിഹരിക്കൽ 2022-23

ക്രമ നം	കാര്യാലയത്തിന്റെ പേര്	ഇൻസ്പെക്ഷൻ (അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറലിന്റെ) നടത്തിയതിന്റെ എണ്ണം	സാമ്പത്തിക വർഷത്തിന്റെ അവസാനം തീർപ്പാക്കാതെ കിടക്കുന്ന ക്വറികളുടെ എണ്ണം
1	സി.സി.എഫ്, സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി, കോഴിക്കോട്	1	5
2	എ.സി.എഫ്, സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി, കോഴിക്കോട്	1	7
3	എ.സി.എഫ്, സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി ഡിവിഷൻ, എറണാകുളം	1	4
4	ഡി.എഫ്.ഒ, ടിംബർ സെയിൽസ്, പെരുമ്പാവൂർ	1	5
5	ഡി.എഫ്.ഒ, പുനലൂർ	1	7
6	എ.സി.എഫ്, സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി, ഇടുക്കി	1	4
7	എ.സി.എഫ്, സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി, പാലക്കാട്	1	5

ക്രമ നം	കാര്യാലയത്തിന്റെ പേര്	ഇൻസ്പെക്ഷൻ (അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറലിന്റെ) നടത്തിയതിന്റെ എണ്ണം	സാമ്പത്തിക വർഷത്തിന്റെ അവസാനം തീർപ്പാക്കാതെ കിടക്കുന്ന ക്വറികളുടെ എണ്ണം
8	ഡി.എഫ്.ഒ, ടിംബർ സെയിൽസ്, കോട്ടയം	1	5
9	ഡി.എഫ്.ഒ, അച്ചൻകോവിൽ	1	13
10	എ.സി.എഫ്, സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി, കോട്ടയം	1	4
11	ഇൻസ്പെക്ഷൻ & ഇവാല്യുവേഷൻ സർക്കിൾ, കോട്ടയം	1	5
12	സി.സി.എഫ് & ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ, പെരിയാർ ടൈഗർ റിസർവ്വ്, കോട്ടയം	1	3
13	ഡി.എഫ്.ഒ., കണ്ണൂർ	1	19
	ആകെ	13	86

10.3 ഇക്കോടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളിലെ സന്ദർശക വാഹകശേഷി പഠനം

താഴെപ്പറയുന്ന 10 ഇക്കോ ടൂറിസം പ്രദേശങ്ങളിൽ സന്ദർശക വാഹകശേഷി പഠനം നടത്തുന്നതിനായി കോയമ്പത്തൂർ ആസ്ഥാനമായുള്ള Indian Forest Genetics & Tree Breeding (IFGTB) എന്ന സ്ഥാപനത്തെ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. 24.12 ലക്ഷം രൂപ പദ്ധതിക്കായി വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ 60% തുകയായ 14.472 ലക്ഷം രൂപ മുൻകൂറായി ടി സ്ഥാപനത്തിന് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ക്രമ നം.	ഇക്കോടൂറിസം കേന്ദ്രത്തിന്റെ പേര്	വന വികാസ ഏജൻസിയുടെ പേര്	തുക (ലക്ഷത്തിൽ)
1	പറമ്പിക്കുളം കടുവ സങ്കേതം	പറമ്പിക്കുളം	2.53
2	സൈലന്റ് വാലി ദേശീയ ഉദ്യാനം	സൈലന്റ് വാലി	2.53
3	ആറളം വന്യജീവി സങ്കേതം	ആറളം	2.64
4	മുത്തങ്ങ വന്യജീവി സങ്കേതം	വയനാട്	2.18
5	ഇടുക്കി വന്യജീവി സങ്കേതം	ഇടുക്കി	2.99
6	ആതിരപ്പള്ളി	വാഴച്ചാൽ	2.53
7	ഗവി	റാന്നി	2.18
8	പൊന്മുടി	തിരുവനന്തപുരം	2.18
9	കല്ലാർ		2.18
10	നെയ്യാർ-പേപ്പാറ	നെയ്യാർ-പേപ്പാറ	2.18
		ആകെ	24.12

അധ്യായം 11

മറ്റിനങ്ങൾ

11.1 മലയാളം ഔദ്യോഗിക ഭാഷയാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ

കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാർ എല്ലാ വകുപ്പുകളിലും ഭരണഭാഷ മലയാളം ആക്കിക്കൊണ്ട് സർക്കാർ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആസ്ഥാന ഓഫീസ് മുതൽ ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷൻ വരെ എല്ലാ തലത്തിലും മലയാളം ഉപയോഗിക്കണമെന്ന സംസ്ഥാന സർക്കാറിന്റെ നിർദ്ദേശം നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ കത്തിടപാടുകളും, സ്ഥലംമാറ്റം, പ്രൊമോഷൻ, നടപടിക്രമങ്ങൾ, സർക്കുലറുകൾ, തുടങ്ങിയവ മലയാളത്തിലാണ് കൈകാര്യം ചെയ്തു വരുന്നത്. പൊതുജനങ്ങൾക്കായുള്ള എല്ലാ അറിയിപ്പുകളും മലയാളത്തിൽ തയ്യാറാക്കി വരുന്നുണ്ട് കൂടാതെ വനം വകുപ്പ് സ്ഥാനത്തെ എല്ലാ ഔദ്യോഗിക വാഹനങ്ങളിലെ ബോർഡുകളിലും വകുപ്പിന്റെ പേര് മലയാളത്തിൽ കൂടി പ്രദർശിപ്പിക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വനം വകുപ്പിന്റെ എല്ലാ ഓഫീസുകളിലും 'യൂണിക്കോഡ്' സംവിധാനം ഉപയോഗിക്കാൻ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഭരണഭാഷ പൂർണ്ണമായും മലയാളത്തിലാക്കുക എന്ന സർക്കാരിന്റെ നയപരമായ തീരുമാനം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി വകുപ്പിൽ എല്ലാ വർഷവും നവംബർ 1 മുതൽ 7 വരെ മലയാളദിന വാരാഘോഷം ആചരിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ, വാരാഘോഷക്കാലത്ത് ഭരണഭാഷാ പോഷണത്തിന് ഉതകുന്ന പ്രഭാഷണങ്ങൾ, സെമിനാറുകൾ തുടങ്ങിയവ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ജീവനക്കാർക്കായി വിവിധ മത്സരങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയുടെ 09.02.2022 ലെ എഫ് 2/269/2021 വനം നമ്പർ കത്തിലെ നിർദ്ദേശ പ്രകാരം 2021-22 മുതൽ വകുപ്പിന്റെ വാർഷിക ഭരണ റിപ്പോർട്ട് മലയാളത്തിൽ തയ്യാറാക്കുന്നു. ഔദ്യോഗികഭാഷ ഉപയോഗത്തിന്റെ വ്യാപ്തി സൂചിപ്പിക്കുന്ന പട്ടിക ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-66

ഔദ്യോഗികഭാഷ ഉപയോഗത്തിന്റെ വ്യാപ്തി

ആകെ ഫയലുകളുടെ എണ്ണം	മലയാളത്തിലുള്ള ഫയലുകളുടെ എണ്ണം	ഇംഗ്ലീഷിലുള്ള ഫയലുകളുടെ എണ്ണം
201689	187571	14118

11.2 ഭാഷാ സമിതി, പരിഭാഷാസെൽ

സർക്കാരിന്റെ ഔദ്യോഗിക ഭാഷാ നയത്തോടനുബന്ധിച്ച് വകുപ്പിന് ഭാഷാ സമിതിയും പരിഭാഷാ സെല്ലും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. 04.09.2021 ലെ നടപടിക്രമം അനുസരിച്ച് പുനഃസംഘടിപ്പിച്ച അംഗങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-67

വകുപ്പുതല ഭാഷാസമിതി വിവരം

1	ഡോ.പി.പുകഴേന്തി.ഐ.എഫ്.എസ് അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഭരണം)	അദ്ധ്യക്ഷൻ
2	ശ്രീ.ഷാജൻ.എ, സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ	കൺവീനർ
3	ശ്രീ.റ്റി.സി.ത്യാഗരാജൻ. ഐ.എഫ്.എസ് ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഭരണം)	അംഗം
4	ശ്രീമതി.ശ്രീകല.എം.ബി, സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	അംഗം
5	ശ്രീ.രാജി.വി.കുമാർ, സീനിയർ സൂപ്രണ്ട്ഇ, സെക്ഷൻ (ഭരണം)	അംഗം

പട്ടിക-68

വകുപ്പുതല പരിഭാഷ സെൽ

1	ശ്രീ.സന്തോഷ് കുമാർ.എസ്, അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (പ്ലാനിംഗ്)	അദ്ധ്യക്ഷൻ
2	ശ്രീ.സന്തോഷ് കുമാർ, ജൂനിയർ സൂപ്രണ്ട്, O/oഅഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഭരണം)	കൺവീനർ
3	ശ്രീമതി.രോഹിണി.ജി.ആർ, അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, O/oഅഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി)	അംഗം
4	ശ്രീമതി.ശ്രീരേഖ.എസ്, സീനിയർ സൂപ്രണ്ട്, O/oഅഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (എഫ്.എം)	അംഗം
5	ശ്രീ.കെ.പി.സുരേഷ് കുമാർ, ഹെഡ് അക്കൗണ്ടന്റ്, O/o പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ് &ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ)	അംഗം

6	ശ്രീ.അനിൽ വി നായർ, സീനിയർ ക്ലാർക്ക്, O/oഅഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഭരണം)	അംഗം
7	ശ്രീ.അഹിലേഷ്.ജെ.ജി, സീനിയർ ക്ലാർക്ക്, O/oഅഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഭരണം)	അംഗം

11.3 സേവനാവകാശ നിയമം

സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ ജനസേവനം സമയബന്ധിതമായി നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനായാണ് കേരള സർക്കാർ സേവനവകാശ നിയമം നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുള്ളത്. GO (P) No. 116/2012 (F&WLD dated 07.12.2012 പ്രകാരം വനം വന്യജീവി വകുപ്പിൽ സേവനാവകാശ നിയമം നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത ഉത്തരവ് പ്രകാരം സേവനാവകാശ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന സേവനങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്.

സേവനങ്ങൾ

1. വൃക്ഷം വളർത്തൽ പ്രോത്സാഹന നിയമം 2005 നിർദ്ദേശം ചെയ്ത 50 വില്ലേജുകളിൽ നിൽക്കുന്ന മരങ്ങൾ മുറിക്കുന്നതിനും കൊണ്ടുപോകുന്നതിനുമുള്ള പാസ്സ് ലഭ്യമാക്കൽ
2. പൊതുലേലത്തിനുശേഷം ലഭിക്കുന്ന പോസ്റ്റ് ഓഫറുകൾ സ്വീകരിച്ച് ലേലം സ്ഥിരീകരണം നൽകുന്നതിന് (ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസറോ അധികാരപ്പെടുത്തിയ ഉദ്യോഗസ്ഥനോ നടത്തിയ ലേലം അവസാനിച്ചതിനുശേഷം)
3. വന്യജീവികൾ കൃഷിനാശം വരുത്തിയതിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരത്തിനായി സമർപ്പിക്കുന്ന അപേക്ഷ
4. വന്യമൃഗാക്രമണം മൂലം മരണം സംഭവിച്ചാൽ ആയതിനുള്ള അപേക്ഷാ സമർപ്പണം (കൊല്ലപ്പെട്ടയാളുടെ തൊട്ടടുത്ത ബന്ധുവാണെന്ന് തെളിയിക്കുന്നതിനുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റ് സഹിതം)
5. പ്രോപ്പർട്ടി മാർക്ക് രജിസ്ട്രേഷൻ
6. വനപ്രദേശത്ത് സിനിമാഷൂട്ടിംഗിനുള്ള അനുവാദം ലഭ്യമാക്കൽ
7. സംരക്ഷിത വനപ്രദേശങ്ങളിലെ സിനിമാ ഷൂട്ടിംഗ്
8. സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ അംഗീകരിച്ച ഗവേഷണ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്
9. വാഹനങ്ങളിൽ ആനകളുടെ അന്തർ സംസ്ഥാന സഞ്ചാരത്തിനുള്ള അനുവാദം സംബന്ധിച്ച്
10. പ്രകൃതി പഠന (നേച്ചർ) ക്യാമ്പിനുള്ള അപേക്ഷകൾ

പട്ടിക-69

സേവനാവകാശ നിയമം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ പുരോഗതി 31.03.2023

ഓഫീസ്	സേവനാവകാശ നിയമ പ്രകാരം ലഭിച്ച അപേക്ഷകൾ	സമയപരിധിയ്ക്കുള്ളിൽ തീർപ്പാക്കിയ അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	സമയപരിധിയ്ക്കുള്ളിൽ തീർപ്പാക്കാൻ കഴിയാത്ത അപേക്ഷകരുടെ എണ്ണം
സതേൺ സർക്കിൾ, കൊല്ലം	2142	2085	57
ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ, കോട്ടയം	587	583	4
സെൻട്രൽ സർക്കിൾ, തൃശ്ശൂർ	2180	973	1067 140 അപേക്ഷകൾ ഫണ്ടിന്റെ അപര്യാപ്തത മൂലം തീർപ്പുകൽപ്പിച്ചിട്ടില്ല.
ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ, പാലക്കാട്	2086	1515	123 448wildlife ഫണ്ടിന്റെ അപര്യാപത മൂലം നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല
ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ തിരുവനന്തപുരം	34	34	0
ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, എ.ബി.പി	229	229	0

ഓഫീസ്	സേവനാവകാശ നിയമ പ്രകാരം ലഭിച്ച അപേക്ഷകൾ	സമയപരിധിയ്ക്കുള്ളിൽ തീർപ്പാക്കിയ അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	സമയപരിധിയ്ക്കുള്ളിൽ തീർപ്പാക്കാൻ കഴിയാത്ത അപേക്ഷകരുടെ എണ്ണം
ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്) പാലക്കാട്	3037	2904	133
FDPT, കോട്ടയം	642	642	
സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി, എറണാകുളം	115	115	
ആകെ	16544	14556	1988

11.4 പരാതി പരിഹാരസെൽ

പൊതുജനങ്ങളിൽനിന്നും ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന പരാതികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി വകുപ്പിൽ ഒരു പരാതി പരിഹാര സെൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. ബഹുമാനപ്പെട്ട സുപ്രീംകോടതിയുടെ നിർദേശാനുസരണം ജോലി സ്ഥലങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾക്കെതിരേയുള്ള ലൈംഗിക അതിക്രമം തടയാനായി പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്ററുടെ 12.06.2020ലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ E6/28827/2004 പ്രകാരം ഒരു ഇന്റേണൽ കംപ്ലെയിന്റ്സ് കമ്മിറ്റിക്ക് വനം വകുപ്പ് ആസ്ഥാനത്ത് രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ജോലിസ്ഥലത്തുള്ള ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പരാതികൾ സ്വീകരിക്കാനും, അവ സംബന്ധിച്ച് അന്വേഷണം നടത്താനും പരാതികളിന്മേൽ വകുപ്പ് മേധാവിക്ക് ശുപാർശ സമർപ്പിക്കാനും ഈ കമ്മിറ്റിക്ക് അധികാരമുണ്ട്. 26.09.2022ലെ നടപടി ക്രമമനുസരിച്ച് പുനഃസംഘടിപ്പിച്ച അംഗങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക-70

31.03.2023ലെ പരാതി പരിഹാരസെൽ

ക്രമ നമ്പർ	പേരും ഔദ്യോഗിക പദവിയും	ഫോൺ നമ്പർ	കമ്മറ്റിയിലെ ചുമതല
1	ശ്രീമതി.രോഹിണി.ജി.ആർ, (അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി)	7907467813	അദ്ധ്യക്ഷ
2	ശ്രീമതി.ശ്രീകല.എം.ബി, (സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്)	9447893111	കൺവീനർ
3	ശ്രീ.സാബി വർഗ്ഗീസ്, ഡെപ്യൂട്ടി ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (നോൺ കേഡർ) E&TW	9447973805	മെമ്പർ
4	ശ്രീമതി.താജി.ജി.ബി, (അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ ഇൻ ലോ, ഗവൺമെന്റ് ലോ കോളേജ്, തിരുവനന്തപുരം)	8129535995	മെമ്പർ
5	ശ്രീമതി.സുഭദ്രാമ്മ, (റിട്ടയേർഡ് അണ്ടർ സെക്രട്ടറി, ഗവൺമെന്റ് സെക്രട്ടറിയേറ്റ്)	9497783703	മെമ്പർ
6	ശ്രീമതി.ലീനാ നടേഷ്, (ജൂനിയർ സൂപ്രണ്ട്)	9446061281	മെമ്പർ
7	ശ്രീമതി.നിഷ.പി.എസ്, (കോൺഫിഡൻഷ്യൽ അസിസ്റ്റന്റ്)	9946356814	മെമ്പർ
8	ശ്രീമതി.സ്മിതാ ജോൺസൺ,(ക്ലാർക്ക്)	9961065668	മെമ്പർ
9	ശ്രീമതി.പിങ്കി എസ് കുമാർ,(സീനിയർ ക്ലാർക്ക്)	6282649442	മെമ്പർ
10	ശ്രീമതി.നീനു രാജൻ,(ഓഫീസ് അറ്റൻഡന്റ്)	9567443707	മെമ്പർ

11.5 കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരണത്തിന്റെയും ഇ-ഓഫീസ് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെയും പുരോഗതി

വകുപ്പിന്റെ റേഞ്ച്-ഡിപ്പോ തലംവരെ കമ്പ്യൂട്ടറൈസേഷൻ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. റേഞ്ച്-ഡിപ്പോ തലം വരെ ആവശ്യത്തിനുവേണ്ട കമ്പ്യൂട്ടറുകളും അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. വകുപ്പിനെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് നൽകുന്നതിനായി www.forest.kerala.gov.in എന്ന ഒരു വെബ്സൈറ്റ് നിലവിലുണ്ട്.

11.5.1 ഇ-ഗവേണൻസ് - പൊതുവായി എല്ലാ സർക്കാർ ഓഫീസുകളിലും ഉപയോഗത്തിലുള്ള സോഫ്റ്റ് വെയറുകളിൽ വനം വകുപ്പിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നവ

1. E-OFFICE
2. E-Tender (e-procurement)
3. SPARK
4. CMO Portal
5. BAMS
6. BIMS
7. GEMS
8. VEELS
9. BMS
10. PRICE
11. PLANSPACE
12. Forest/Wildlife clearance –ന് അപേക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള Parivesh പോർട്ടൽ
13. E-Green Watch Portal
14. PFMS

11.5.2 നിലവിൽ വനം വകുപ്പിൽ ഉപയോഗിച്ചു വരുന്ന സോഫ്റ്റ് വെയറുകളുടെ വിവരങ്ങൾ

- HAWK
- Wildlife Death reporting സംവിധാനം
- FMIS
- വർക്കിംഗ് പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ഡാറ്റ ശേഖരിക്കുന്നതിനുള്ള Van App സംവിധാനം
- NTFP-IMS

11.6 വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കിയ നൂതന പദ്ധതികളും 2022-23 ലെ പ്രധാന നേട്ടങ്ങളും

A. വന്യജീവി ആക്രമണം തടയുന്നതിന് വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- **ഹോട്ട്സ്പോട്ടുകളിൽ പ്രത്യേക സ്ക്വാഡുകൾ**

വന്യജീവി ആക്രമണം തുടർച്ചയായി അനുഭവപ്പെടുന്ന മേഖലകളിൽ ആക്രമണങ്ങൾ പ്രതിരോധിക്കുന്നതിനും അടിയന്തര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി 26.12.2022ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് നം. 578/2022/ വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ് പ്രകാരം 5 ടെറിട്ടോറിയൽ സർക്കിൾതല ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർമാരെ നോഡൽ ഓഫീസർമാരായി നിയമിച്ചു.

- **അപകടകാരികളായ കാട്ടുപന്നി ശല്യം ഒഴിവാക്കാൻ ഉത്തരവായി**

ജനങ്ങളുടെ ജീവനും സ്വത്തിനും നാശനഷ്ടങ്ങൾ വരുത്തുന്ന അപകടകാരികളായ കാട്ടുപന്നികളെ ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുന്നതിന് 29/2022/വനം തീയ്യതി 28.05.2022 നമ്പർ ഉത്തരവ്വ പ്രകാരം ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്, മുനിസിപ്പാലിറ്റി, കോർപ്പറേഷൻ എന്നീ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ അധികാരപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ചുമതലപ്പെടുത്തി.

- **261 ജനജാഗ്രതാ സമിതികൾ**

പൊതുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനായി തദ്ദേശീയരും ജനപ്രതിനിധികളും വനം ഉദ്യോഗസ്ഥരും ചേർന്നുള്ള 261 ജനജാഗ്രതാ സമിതികൾ സംസ്ഥാനത്ത് രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

- **15 റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകൾ**

വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും തടയുന്നതിനും 8 സ്ഥിരം റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകളും 7 താൽക്കാലിക റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകളും രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

- **ആറളം ആനമതിൽ**

ആറളം പ്രദേശത്തെ കാട്ടാന ശല്യം പരിഹരിക്കുന്നതിന് പട്ടിക ജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗ ക്ഷേമ വകുപ്പിന്റെ ധന സഹായത്തോടെ ആനമതിൽ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ പുരോഗമിക്കുന്നു.

- **വന്യജീവി ആക്രമണം- 2 ലക്ഷം മുതൽ 10 ലക്ഷം വരെ നഷ്ടപരിഹാരം**

വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലമുള്ള മരണത്തിന് 2 ലക്ഷം മുതൽ 10 ലക്ഷം വരെയാണ് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നത്. പാമ്പ് കടിയേറ്റുള്ള മരണമാണ് വന്യജീവി ആക്രമണങ്ങളുടെ പട്ടികയിൽ സംസ്ഥാനത്ത് ഏറ്റവും കൂടുതൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുന്നത്.

ജനവാസ മേഖലയിൽ പാമ്പുകളെ കണ്ടാൽ അവയെ സുരക്ഷിതമായി പിടികൂടി ആവാസ വ്യവസ്ഥയിലേയ്ക്ക് വിടുന്നതിന് വനം വകുപ്പ് "സർപ്പ ആപ്പ്" സംവിധാനം ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. ആയതിനായി പരിശീലനം നൽകിയ വളണ്ടിയർമാർ സംസ്ഥാന വ്യാപകമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

- **മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷ നിവാരണപ്രവർത്തനങ്ങൾ**

വന്യജീവി സംഘർഷ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി വയനാട് വൈൽഡ് ലൈഫ് ഡിവിഷനിലെ ആർ.ആർ.ടി ടീമും വെറ്ററിനറി ടീമും ഫീൽഡ് സ്റ്റാഫും കട്ടവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട 15 ഓളം കേസുകളിലും, ജനവാസ മേഖലയിൽ ഇറങ്ങിയ ആനകളെ തുരത്തുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആയിരത്തോളം കേസുകളിലും സംഘർഷ നിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിജയകരമായി നടത്തി. ഇതിൽ പി.ടി 7 ആന, പി.എം 2 ആന, അരിക്കൊമ്പൻ ട്രാൻസ് ലൊക്കേഷൻ, ചീരാൽ, പുതുശ്ശേരി, കൃഷ്ണഗിരി തുടങ്ങിയ കടുവ ഓപ്പറേഷനുകളും ഉൾപ്പെടുന്നു. പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള അഭ്യർത്ഥനയിൽ 234 പാമ്പുകളെ ആർ.ആർ.ടി സംരക്ഷിതമായി പിടികൂടാനും അതുവഴി നിരവധി മനുഷ്യ-മൃഗ സംഘർഷങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിനും, ഈ പാമ്പുകളെ സുരക്ഷിതമായി ഉൾവനത്തിൽ തുറന്നുവിടുന്നതിനും സാധിച്ചു.

- **മനുഷ്യ വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കാൻ വിവിധ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കും**

മനുഷ്യ വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് വനാതിർത്തി പ്രദേശങ്ങളിൽ വിവിധ പദ്ധതികൾ സർക്കാർ കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പാക്കുകയാണെന്ന് വനം വകുപ്പ് മന്ത്രി എ.കെ. ശശീന്ദ്രൻ അറിയിച്ചു. വനംവകുപ്പിലെ നൂറ് ദിന കർമ്മ പരിപാടികൾക്ക് തുടക്കം കുറിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി കാസർഗോഡ് തലപ്പാടിയിൽ സംയോജിത ചെക്ക്പോസ്റ്റ് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്ത് സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. മനുഷ്യ വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കാൻ ഈ വർഷം മൂന്ന് കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ച് സോളാർ തൂക്ക് വേലികൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പൂർത്തീകരിച്ചു. കാഞ്ഞങ്ങാട് 31.25 കിലോമീറ്റർ തൂക്കുവേലി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിക്ക് അനുവാദവും നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും കർഷക സമൂഹവും ചേർന്ന് മനുഷ്യ വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കാൻ പണം കണ്ടെത്തുന്നതിന് മാതൃക കാണിച്ച ആദ്യ ജില്ലയാണ് കാസർഗോഡ് എന്നും മന്ത്രി അറിയിച്ചു. കണ്ണൂർ ആറളത്ത് വനശ്രീ ഇക്കോ ഷോപ്പിന്റെ ഉദ്ഘാടനവും മന്ത്രി നിർവ്വഹിച്ചു.

- **അനിമൽ ഹോസ്പൈസ് സെന്റർ & പാലിയേറ്റീവ് കെയർ യൂണിറ്റിന്റെ പ്രവർത്തനം**

പരിക്കേറ്റ കടുവകളെ ചികിത്സിക്കുന്നതിനായി 2022 ഫെബ്രുവരിയിൽ ആരംഭിച്ച അനിമൽ ഹോസ്പൈസ് സെന്റർ & പാലിയേറ്റീവ് കെയർ യൂണിറ്റിൽ വയനാട് ജില്ലയിലെ ജനവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിലിറങ്ങിയ 5 കടുവളെ സംരക്ഷിച്ചുവരുന്നു.

- **വനംവകുപ്പ് ദൗത്യസംഘത്തിന് ആദരം**

ജനങ്ങളുടെ ജീവനും സ്വത്തിനും ഭീഷണി ഉയർത്തുന്ന വന്യജീവികളെ വിദഗ്ദ്ധമായി പിടികൂടിയ വനം വകുപ്പ് ദൗത്യസംഘം തലവൻ ചീഫ് വെറ്ററിനറി ഓഫീസർ ഡോ. അരുൺ സക്കറിയയെയും സംഘാംഗങ്ങളെയും വനം വകുപ്പുമന്ത്രി എ.കെ. ശശീന്ദ്രൻ പാലക്കാട് ധോണി ഫോറസ്റ്റ് സെക്ഷൻ ഓഫീസിൽ നടന്ന ചടങ്ങിൽ ആദരിച്ചു. വയനാട് കുപ്പാടിത്തറയിൽ ജനങ്ങളിൽ ഭീതി വിതച്ച് ജീവഹാനി വരുത്തുകയും ചെയ്ത കടുവയെ അതി സാഹസികമായി ദൗത്യസംഘം മയക്കുവെടിവച്ച് പിടികൂടിയിരുന്നു.

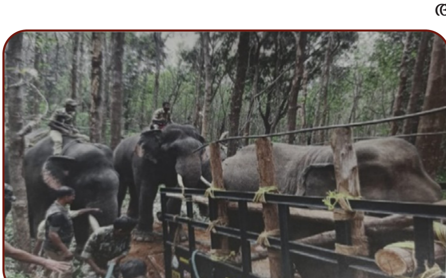

തമിഴ്നാട്ടിൽ പന്തല്ലൂർ ഭാഗത്ത് നിരവധി നാശനഷ്ടങ്ങൾ വരുത്തുകയും ജീവഹാനി വരുത്തുകയും ചെയ്ത പന്തല്ലൂർ മഖ്ന (പി.എം.-2) എന്ന ആന വയനാട്ടിലെ സുൽത്താൻ ബത്തേരിയിലും പരിസരങ്ങളിലും വലിയ നാശനഷ്ടമാണ് ഉണ്ടാക്കിയത്. ജനങ്ങളിൽ ഭീതിയും ആശങ്കയും നിറച്ച ആനയെ വളരെ വിദഗ്ദ്ധമായി വനം വകുപ്പ് ദൗത്യസംഘം മുണ്ടക്കൊല്ലി വനമേഖലയിൽ വച്ച് മയക്കു വെടി വച്ച് പിടികൂടി മുത്തങ്ങയിലെ ആന ക്കൂട്ടിലടച്ചു.

പാലക്കാട് ധോണിയിലും പരിസര പ്രദേശങ്ങളിലും വൻ കൃഷിനാശം വരുത്തുകയും ജീവന് ഭീഷണി ഉയർത്തുകയും ചെയ്ത പാലക്കാട് ടസ്കർ-7 (പി. ടി.-7) എന്ന ആനയെ ധോണി വനമേഖലയിലെ കോർമ്മ ഭാഗത്തുവച്ച് ദൗത്യ സംഘം മയക്കുവെടിവച്ച് പിടികൂടി ധോണി സെക്ഷൻ പരിസരത്ത് ഒരുക്കിയ പ്രത്യേക കൂട്ടിൽ അടച്ചു. വനം വകുപ്പ് ദൗത്യ സംഘത്തിന്റെയും വിവിധ വനം ഡിവിഷനുകളുടെയും കൂട്ടായ പരിശ്രമത്തിലാണ് ഈ ദൗത്യങ്ങൾ വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കാനായത്.

B. 2022-23ലെ വനംവകുപ്പിന്റെ പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ

സർക്കിൾ തല ഫയൽ അദാലത്ത്

ഫയലുകൾ കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കാനും ഫയലുകളിലെ തീർപ്പ് വേഗത്തിലാക്കാനും നടപടി സ്വീകരിക്കുമെന്ന് വനം വകുപ്പ് മന്ത്രി എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ 13.09.2022 - ൽ കൊല്ലം മുൻസിപ്പൽ ടൗൺ ഹാളിൽ സർക്കിൾ തല ഫയൽ അദാലത്ത് ഉദ്ഘാടന വേളയിൽ അറിയിച്ചു. വന്യജീവി ആക്രമണത്തിൽ മരണപ്പെട്ടവർക്കുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം, പരിക്കേറ്റവർക്കുള്ള ചികിത്സാ സഹായം, കൃഷിനാശം, കാവ് സംരക്ഷണം എന്നിവയ്ക്കായി 22 ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് 14.44.101 രൂപ വിതരണം ചെയ്തു.

അന്താരാഷ്ട്ര മേളയിൽ കേരളത്തിന് സ്വർണ്ണമെഡൽ

ന്യൂഡൽഹിയിലെ പ്രഗതി മൈതാനിയിൽ 2022 നവംബർ 14 മുതൽ 27 വരെ നടന്ന അന്താരാഷ്ട്ര വ്യാപാരമേളയിൽ കേരളത്തിന്റെ പവലിയന് സ്വർണ്ണമെഡൽ ലഭിച്ചു. വനം വകുപ്പ് ഉൾപ്പെടെ സംസ്ഥാനത്തെ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ തീം സ്റ്റാളുകളും കൊമേഴ്യൽ സ്റ്റാളുകളും ഒരുക്കിയിരുന്നു. വനശ്രീ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനവും പെരിയാർ ടൈഗർ റിസർവ്വിൽ നിന്നുള്ള വഞ്ചിവയൽ ഓർഗാനിക് പെപ്പർ ആഗോള വിപണിയിൽ എത്തിച്ചതുമാണ് വനം വകുപ്പ് അവതരിപ്പിച്ചത്. കേരള വനം വകുപ്പ് മന്ത്രി എ.കെ.ശശീന്ദ്രൻ അടക്കം നിരവധി പ്രമുഖർ സ്റ്റാൾ സന്ദർശിച്ചു.

വനംവകുപ്പിൽ 500 വനാശ്രിത ഗോത്ര വിഭാഗങ്ങളുടെ നിയമനം

വനാശ്രിതരായ ആദിവാസി വിഭാഗത്തിലുള്ളവരെ സമൂഹത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിലേയ്ക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനം കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി, വനംവകുപ്പിൽ സ്പെഷ്യൽ റിക്രൂട്ട്മെന്റ് വഴി ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാരായ 500 വനാശ്രിത പട്ടിക വർഗ്ഗ വിഭാഗക്കാർക്ക് 21.03.2023 ൽ നിയമന ഉത്തരവ് കൈമാറി. കാസർഗോഡ്, പാലക്കാട്, ഇടുക്കി എന്നീ ജില്ലകൾ ഒഴികെയുള്ള ജില്ലകളിൽ നിന്നും 355 ഉദ്യോഗാർത്ഥികൾക്ക് നിയമന ഉത്തരവ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഈ ജില്ലകളിലെ നിയമന നടപടികൾ പുരോഗമിക്കുന്നു.

സ്വാഭാവിക വനങ്ങളുടെ പുനഃസ്ഥാപന നയരേഖ നടപ്പിലാക്കുന്നു-അധിനിവേശ സസ്യങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യുന്ന പദ്ധതിക്ക് തുടക്കം

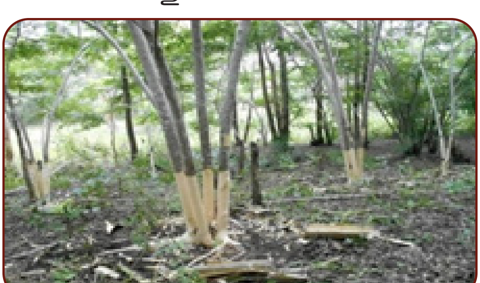

വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതത്തിലെ സ്വാഭാവികവനത്തിന് ദോഷം ഉണ്ടാക്കുന്ന അധിനിവേശ സസ്യങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന് നബാർഡ് സഹായത്തോടെയുള്ള പദ്ധതിക്ക് തുടക്കം കുറിച്ചു. മഞ്ഞക്കൊന്ന അടക്കമുള്ള സസ്യങ്ങളെയാണ് നീക്കം ചെയ്യുക. 1,672 ഹെക്ടർ പ്രദേശത്താണ് ഇത് നടപ്പാക്കുന്നത്. 5.31 കോടി രൂപയാണ് ചെലവ്. മുത്തങ്ങ, കുറിച്യാട് ഫോറസ്റ്റ് റേഞ്ചുകളിൽ ഇതിന്റെ ആദ്യഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തുടക്കം കുറിച്ചു.

ബഫർസോൺ: കേന്ദ്ര വനം മന്ത്രിക്ക് നിവേദനം നൽകി

വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെയും ദേശീയോദ്യാനങ്ങളുടെയും ഒരു കിലോമീറ്റർ ചുറ്റളവിൽ ഇക്കോ സെൻസിറ്റീവ് സോൺ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്ന വിധിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ കേന്ദ്ര പരിസ്ഥിതി വനം വകുപ്പുമന്ത്രി ശ്രീ.ഭൂപേന്ദർ യാദവുമായി സംസ്ഥാന വനം മന്ത്രി എ.കെ. ശശീന്ദ്രൻ ഡൽഹിയിൽ കൂടിക്കാഴ്ച്ച നടത്തി. ജനവാസമേഖലകളെ പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കണമെന്ന സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ആവശ്യം അദ്ദേഹം കേന്ദ്രമന്ത്രിയെ ധരിപ്പിച്ചു.

01.01.1977-ന് മുൻപ് വനഭൂമി കൈവശമുള്ള കുടിയേറ്റ കർഷകർക്ക് 1970.41 ഹെക്ടർ വനഭൂമി പതിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിന് കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ ക്ലിയറൻസ് ലഭിക്കുന്നതിനായി പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിൽ കർഷകർക്ക് പട്ടയം നൽകുന്നതിന് യൂസർ ഏജൻസിയായ റവന്യു വകുപ്പ് "പരിവേഷ് പോർട്ടലിൽ" സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷയാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ അനുമതിക്കായി സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്.

വനൗഷധ സമൃദ്ധി: വനവാസി സമൂഹത്തിന് വരുമാന മാർഗ്ഗമാകും : വനം മന്ത്രി

വനവാസി സമൂഹത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക ഭദ്രത ലക്ഷ്യമാക്കി നടപ്പാക്കുന്ന വനൗഷധ സമൃദ്ധി പദ്ധതി ഒട്ടേറെ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്ക് ജീവിത വരുമാനമാകുമെന്ന് വനം വകുപ്പുമന്ത്രി ശ്രീ.എ.കെ. ശശീന്ദ്രൻ. വനൗഷധ സമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ സംസ്ഥാനതല ഉദ്ഘാടനം കാട്ടിക്കുളം ഇരുമ്പുപാലം ആദിവാസി നഗറിൽ നിർവ്വഹിച്ച് സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ദേവസ്വം ബോർഡ്, ട്രൈഫെഡ്, ആയുർവ്വേദ വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ സഹായത്തോടെയാണ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നത്.

ശബരിമല തീർത്ഥാടനം സുഗമമാക്കാൻ വനം വകുപ്പിന്റെ കൺട്രോൾ റൂമുകൾ

മണ്ഡല മകര വിളക്ക് കാലത്ത് ശബരിമല സന്നിധാനത്തും പമ്പയിലും വനം വകുപ്പിന്റെ കൺട്രോൾ റൂമുകൾ പ്രവർത്തനം തുടങ്ങി. തീർത്ഥാടനം സുഗമമാക്കാനും വനമേഖലയുടെ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇവിടെ ഏകോപിപ്പിയ്ക്കും. മറ്റ് വകുപ്പുകളുമായി സഹകരിച്ചാണ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ. കാനനപാതയിൽ വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണ സാധ്യത ഒഴിവാക്കാൻ വേണ്ട നടപടികളെടുക്കുക, പ്ലാസ്റ്റിക് ഉത്പന്നങ്ങൾ വനമേഖലയിൽ പ്രവേശിപ്പിയ്ക്കുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക, വനത്തിൽ നിയമവിരുദ്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തടയുക എന്നിങ്ങനെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

കൺവോക്കേഷനും ഇ-ഓഫീസുകളുടെ ഉദ്ഘാടനവും

എഴുപത്തെട്ടാം ബാച്ച് ബീറ്റ് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാരുടെയും ഒൻപതാം ബാച്ച് റെയിഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാരുടെയും കൺവോക്കേഷനും വനം വകുപ്പിന്റെ വിവിധ ഡിവിഷനുകളിലെ ഇ-ഓഫീസ് ഉദ്ഘാടനം 10.05.2022 ന് അരിപ്പയിലെ സംസ്ഥാന വനപരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽ വച്ച് വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി എ.കെ ശശീന്ദ്രൻ നിർവ്വഹിച്ചു.

വനം വകുപ്പിന് പുതിയ വാഹനങ്ങളും ഓൺ ഗ്രിഡ് സൗരോർജ്ജ പ്ലാന്റും

വനം വകുപ്പ് ആസ്ഥാനത്തെ ഓൺ ഗ്രിഡ് സൗരോർജ്ജ പ്ലാന്റിന്റെ സ്വിച്ച് ഓൺ കർമ്മവും 26 പുതിയ വാഹനങ്ങളുടെ ഫ്ളാഗ് ഓഫും വനം-വന്യ ജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ തിരുവനന്തപുരം വഴുതയ്ക്കാട്ടെ വനം വകുപ്പ് ആസ്ഥാനത്ത് 20.05.2022-ന് നിർവ്വഹിച്ചു. വനം വകുപ്പാസ്ഥാനത്ത് 20 കിലോവാട്ട് വീതം ശേഷിയുള്ള രണ്ട് സൗരോർജ്ജ പ്ലാന്റുകളാണ് ഓൺഗ്രിഡാക്കി സംസ്ഥാന വൈദ്യുത ബോർഡിന് കൈമാറുക.നിലവിൽ പ്രവർത്തന രഹിതമായിരുന്ന ഓഫ് ഗ്രിഡ് പ്ലാന്റുകളാണ് പ്രവർത്തന സജ്ജമാക്കി ഓൺഗ്രിഡ് സംവിധാനത്തിലേക്ക് മാറ്റിയത് അടിയന്തിര ഘട്ടങ്ങളിൽ വനപാലകരുടെ കാര്യക്ഷമമായ സേവനം ജനങ്ങൾക്ക് വേഗത്തിൽ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനാണ് ഈ മേഖലകളിലേക്ക് പുതിയ വാഹനങ്ങൾ നൽകുന്നത്. ഇരുപത് ഗ്ദർഖ ജീപ്പുകളും ആറ് കാമ്പറുകളുമാണ് പുതുതായി വകുപ്പിലെത്തിയ വാഹനങ്ങൾ.

'സർപ്പ' സൂപ്പർഹിറ്റ്

രാജ്യത്ത് ആദ്യമായി പാമ്പുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിനും ജനങ്ങളുടെ സുരക്ഷയ്ക്കും കേരള വനംവകുപ്പ് ആവിഷ്ക്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിയ സർപ്പ മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ഒന്നാം വാർഷികത്തോടനുബന്ധിച്ച് കനകക്കുന്നിൽ നടന്ന 'എന്റെ കേരളം' മെഗാ പ്രദർശന വിപണന മേളയിൽ സൂപ്പർഹിറ്റായി.

തലസ്ഥാനത്ത് കാനന വിസ്മയമൊരുക്കി വനം വകുപ്പ്

കാട്ടാറുകളും വന്യജീവികളും നിറഞ്ഞ കാടിന്റെ വന്യഭംഗിയുടെ ചെറുപതിപ്പ് തിരുവനന്തപുരത്ത് കനകക്കുന്നിൽ സന്ദർശകർക്കായി തയ്യാറാക്കി. വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ് സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ഒന്നാം വാർഷികത്തോടനുബന്ധിച്ച് കനകക്കുന്നിൽ നടന്ന 'എന്റെ കേരളം' മെഗാ പ്രദർശന വിപണന മേള, മുതിർന്നവർക്കും കുട്ടികൾക്കും ഒരേ വിധത്തിൽ കണ്ടാസ്വദിക്കാവുന്ന വിധത്തിലാണ് വനം-വന്യ ജീവി വകുപ്പ് ഒരുക്കിയത്. അരണ്യ വിസ്മയം ഒരു വനസഞ്ചാരം നടത്തുന്ന അനുഭവം സന്ദർശകർക്കു പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന തരത്തിലാണ് വനംവകുപ്പ് സ്റ്റാൾ ഒരുക്കിയത്.

അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസന നേട്ടങ്ങൾ

1. വന സംരക്ഷണത്തിന് വന്യജീവികളെയും വനത്തെയും മനുഷ്യരെയും ചേർത്തു നിർത്തികൊണ്ടുള്ള ജനകീയ വികസന സമന്വയ മാതൃക നടപ്പാക്കുമെന്ന് വനം-വന്യജീവി വകുപ്പു മന്ത്രി എ.കെ. ശശീന്ദ്രൻ. കോട്ടയത്ത് സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ 100 ദിന കർമ്മ പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി നിർമ്മിച്ച പാറമ്പുഴ ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷൻ കോംപ്ലക്സ് ഉദ്ഘാടനം 24.03.2023-ന് നിർവ്വഹിച്ച് സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു മന്ത്രി.
2. കുളത്തൂപ്പുഴ റെയ്ഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസ് മന്ദിരത്തിന്റെയും കുളത്തൂപ്പുഴ ഡിപ്പോ റോഡിന്റെയും ഉദ്ഘാടനം 16.08.2022-ന് വനം മന്ത്രി ശ്രീ.എ.കെ ശശീന്ദ്രൻ നിർവഹിച്ചു.
3. ആലപ്പുഴ ജില്ല വനം ആസ്ഥാന മന്ദിര ഉദ്ഘാടനം 30.03.2022 ന് വനംവകുപ്പ് മന്ത്രി ശ്രീ.എ.കെ.ശശീന്ദ്രൻ നിർവഹിച്ചു.
4. മണ്ണാർക്കാട് അമ്പലപ്പാറ മാതൃക ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷൻ കെട്ടിടം, ആനക്കട്ടി ഫോറസ്റ്റ് ചെക്ക്പോസ്റ്റ് സമുച്ചയം എന്നിവയുടെ ഉദ്ഘാടനം 25.03.2022 ന് മണ്ണാർക്കാട് മാതൃക ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷൻ അങ്കണത്തിൽ വച്ച് വനംവകുപ്പ് മന്ത്രി ശ്രീ. എ .കെ ശശീന്ദ്രൻ നിർവഹിച്ചു.

ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷനുകളുടെ ഡിവിഷൻ റെയിഞ്ച്തല വിവരങ്ങൾ
അനുബന്ധം 1 (എ)

ക്രമ നം.	ഡിവിഷൻ	റെയിഞ്ച്		ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷൻ
സതേൺ സർക്കിൾ, കൊല്ലം				
1	തെന്മല	ആര്യങ്കാവ്	1	കടമൺപാറ
2	അച്ചൻകോവിൽ	അച്ചൻകോവിൽ	2	കുംഭാവരുട്ടി
3	പുനലൂർ	പത്തനാപുരം	3	അമ്പനാർ
			4	പുന്നല
		അഞ്ചൽ	5	ഏഴംകുളം
4	കോന്നി	കോന്നി	6	കുമരംപേരൂർ (തെക്ക്)
			7	കുമരംപേരൂർ (വടക്ക്)
		നടുവത്തുമൂഴി	8	കൊക്കാത്തോട്
			9	കരിപ്പാൻതോട്
			10	പാടം
		മണ്ണാറപ്പാറ	11	ചെമ്പാല
			12	മണ്ണാറപ്പാറ
5	റാന്നി	റാന്നി	13	കരിക്കുലം
			14	കാനമല
			15	രാജംപാറ
		വടശ്ശേരിക്കര	16	ചിറ്റാർ
			17	ഗുരുനാഥൻ മണ്ണ്
			18	തണ്ണിത്തോട്
		ഗൂഡ്രിക്കൽ	19	പ്ലാപ്പള്ളി
			20	കൊച്ചുകോയിക്കൽ
			21	പച്ചക്കാനം
ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ കോട്ടയം				
6	കോട്ടയം	നഗരംപാറ	22	വാഴത്തോപ്പ്
			23	വൈരമണി
		അയ്യപ്പൻകോവിൽ	24	കാഞ്ചിയാർ
		എരുമേലി	25	മുറിഞ്ഞപുഴ
			26	വണ്ടൻപത്തൽ
			27	പ്ലാച്ചേരി
7	കോതമംഗലം	തൊടുപുഴ	28	വേലൂർ
8	മൂന്നാർ	മൂന്നാർ	29	പെട്ടിമുടി
		അടിമാലി	30	മച്ചിപ്ലാവ്
			31	പനംകുറ്റി
		നേരിയമംഗലം	32	നഗരംപാറ
			33	ഇഞ്ചത്തൊട്ടി
			34	വാളറ

ക്രമ നം.	ഡിവിഷൻ	റെയിഞ്ച്	ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷൻ	
9	മറയൂർ	മറയൂർ	35	മറയൂർ
			36	നച്ചിവയൽ
		കാന്തല്ലൂർ	37	കാന്തല്ലൂർ
			38	വണ്ണാൻതുറ
സെൻട്രൽ സർക്കിൾ തൃശ്ശൂർ				
10	തൃശ്ശൂർ	വടക്കാഞ്ചേരി	39	എരുമപ്പെട്ടി
			40	പൂങ്ങോട്
			41	മായന്നൂർ
		മച്ചാട്	42	ഇളനാട്
			43	വാഴാനി
		പട്ടിക്കാട്	44	പട്ടിക്കാട്
			45	മണ്ണമംഗലം
11	വാഴച്ചാൽ	ചാർപ	46	കണ്ണാംകുഴി
		വാഴച്ചാൽ	47	വാഴച്ചാൽ
			48	മുക്കമ്പുഴ
		കൊല്ലത്തിരുമേട്	49	കൊല്ലത്തിരുമേട്
		ഷോളയാർ	50	മലക്കപ്പാറ
			51	ഷോളയാർ
		ആതിരപ്പള്ളി	52	ആതിരപ്പള്ളി
			53	ഏഴാറ്റുമുഖം
12	ചാലക്കുടി	പരിയാരം	54	കൊന്നക്കുഴി
			55	ചായിപ്പാൻകുഴി
		വെള്ളിക്കുളങ്ങര	56	മൂപ്ലിയം
13	മലയാറ്റൂർ	കോടനാട്	57	പെരുംതോട്
			58	എരുമുഖം
			59	മെക്കാപ്പാല
		കാലടി	60	കാരക്കാട്
			61	കന്നിമംഗലം
			62	എവർഗ്രീൻ
		തുണ്ടത്തിൽ	63	ഭൂതത്താൻകെട്ട്
			64	കരിമ്പനി
			65	ഇടമലയാർ
			66	വടാട്ടുപ്പാറ
		കുട്ടമ്പുഴ	67	പൂയംകുട്ടി
			68	ആനക്കുളം
		ഇടമലയാർ	69	എണ്ണക്കൽ
			70	പെരുമ്പൂഴി
ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ പാലക്കാട്				
14	നെന്മാറ	കൊല്ലങ്കോട്	71	തേക്കടി
		നെല്ലിയാമ്പതി	72	നെല്ലിയാമ്പതി
		ആലത്തൂർ	73	മംഗലം ഡാം

ക്രമ നം.	ഡിവിഷൻ	റെയിഞ്ച്		ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷൻ
15	മണ്ണാർകാട്	മണ്ണാർകാട്	74	പാലക്കയം
			75	മണ്ണാർകാട്
			76	തിരുവിഴാംകുന്ന്
		അട്ടപ്പാടി	77	പുതൂർ
			78	മുക്കാളി
		അഗളി	79	ഒമ്മല
			80	ഷോളയാർ
			81	സിങ്കപ്പാറ
16	നിലമ്പൂർ (തെക്ക്)	കരുളായി	82	പടുക്ക
			83	നെടുംകയം
		കാളിക്കാവ്	84	ചക്കിക്കുഴി
			85	കരുവാരക്കുണ്ട്
17	നിലമ്പൂർ (വടക്ക്)	എടവണ്ണ	86	അകംപാടം
			87	ഇടക്കോട്
			88	കൊടുമ്പുഴ
		നിലമ്പൂർ	89	വാണിയമ്പുഴ
			90	കാഞ്ഞിരപ്പുഴ
		വഴിക്കടവ്	91	നെല്ലിക്കുത്ത്
			92	പോത്തുകല്ല്
നോർത്തേൺ സർക്കിൾ കണ്ണൂർ				
18	വയനാട് (വടക്ക്)	മാനന്തവാടി	93	മക്കിയാട്
		ബേഗൂർ	94	തിരുനെല്ലി
			95	തലപ്പുഴ
		പെരിയ	96	കുഞ്ഞോം
			97	വരയാൽ
19	വയനാട് (തെക്ക്)	ചെതലെത്ത്	98	ഇരുളം
			99	പുൽപ്പള്ളി
		മേപ്പാടി	100	മുണ്ടക്കൈ
			101	വൈത്തിരി
20	കോഴിക്കോട്	പെരുവണ്ണാമൂഴി	102	കക്കയം
			103	പെരുവണ്ണാമൂഴി
ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ (പ്രോജക്ട് ടൈഗർ) കോട്ടയം				
21	മൂന്നാർ വന്യജീവി (ഇരവികുളം)	ഇരവികുളം എൻ.പി.	104	ചട്ടമൂന്നാർ
		ചിന്നാർ ഡബ്ല്യൂ.എസ്.	105	കമ്പക്കല്ല്
			106	കരിമുട്ടി
		ഷോല. എൻ.പി.	107	കടവരി
22	പെരിയാർ ഈസ്റ്റ്	വള്ളക്കടവ്	108	ഗവി
23	പെരിയാർ വെസ്റ്റ്	പമ്പ	109	സന്നിധാനം
			110	മൂക്കുഴി
			111	പച്ചക്കാനം

ക്രമ നം.	ഡിവിഷൻ	റെയിഞ്ച്		ഫോറസ്റ്റ് സ്റ്റേഷൻ
വൈൽഡ് ലൈഫ് സർക്കിൾ പാലക്കാട്				
24	സൈലന്റ്‌വാലി	ഭവാനി	112	ആനവായ്
			113	തുടുക്കി
25	പീച്ചി	പീച്ചി	114	ഒളകര
			115	പീച്ചി
			116	വാണിയമ്പാറ
		ചിമ്മണി	117	ചിമ്മണി
			118	കവല
26	വയനാട് വൈൽഡ് ലൈഫ്	കുറിച്ചിയാട്	119	വണ്ടിക്കടവ്
			120	കുപ്പാടി
		സുൽത്താൻ ബത്തേരി	121	നായ്ക്കട്ടി
		മുത്തങ്ങ	122	മുത്തങ്ങ
			123	തൊട്ടാമൂല
		തോൽപ്പെട്ടി	124	തോൽപ്പെട്ടി
27	ആറളം വൈൽഡ് ലൈഫ്	ആറളം	125	നരിക്കടവ്

അനുബന്ധം 1(ബി)
ചെക്ക് പോസ്റ്റുകളുടെ ഡിവിഷൻ/ റെയിഞ്ച് തിരിച്ചുള്ള എണ്ണം

ക്രമ. നം.	ഡിവിഷൻ	റേഞ്ച്		ചെക്ക്പോസ്റ്റ്	അന്തർ സംസ്ഥാനം/ അല്ലാത്തത് (Y/N)
സതേൺ സർക്കിൾ, കൊല്ലം					
1	തിരുവനന്തപുരം	പാലോട്	1	ഗോൾഡൻവാലി	N
2	തെന്മല	തെന്മല	2	നെടുവണ്ണൂർക്കടവ്	N
		ആര്യങ്കാവ്	3	കോട്ടവാസൽ (ആര്യങ്കാവ്)	Y
3	പുനലൂർ	പത്തനാപുരം	4	കരവൂർ	N
			5	ഉപ്പുകുഴി	N
4	അച്ചൻകോവിൽ	അച്ചൻകോവിൽ	6	കോട്ടവാസൽ (അച്ചൻകോവിൽ)	Y
5	കോന്നി	നടുവത്തുമൂഴി	7	ഞണവാൽ	N
		മണ്ണാറപ്പാറ	8	മുളളുമല (താൽക്കാലികം)	N
6	റാന്നി	റാന്നി	9	ളാഹ (രാജംപാറ)	N

ക്രമ. നം.	ഡിവിഷൻ	റേഞ്ച്	ചെക്ക്പോസ്റ്റ്		അന്തർ സംസ്ഥാനം/ അല്ലാത്തത് (Y/N)
		ഫ്ലൈയിങ് സ്ക്വാഡ് ഇല്ലിക്കൽ	10	കൊച്ചാണ്ടി	N
			11	എളവുങ്ങൽ	N
		വടശ്ശേരിക്കര	12	വടശ്ശേരിക്കര	N
ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ, കോട്ടയം					
7	കോട്ടയം	കുമിളി	13	കുമ്പംമേട്ട്	Y
		എരുമേലി	14	വഴിക്കടവ്	N
8	കോതമംഗലം	തൊടുപുഴ	15	ഉരുതിക്കളം	N
9	മൂന്നാർ	അടിമാലി	16	പനംകുറ്റി	N
		നേരിയമംഗലം	17	തലക്കോട്	N
		ദേവികുളം	18	ബോഡിമേട്ട്	N
			19	പാലാർ	N
10	മറയൂർ	മറയൂർ	20	ചട്ടമൂന്നാർ	N
സെൻട്രൽ സർക്കിൾ, തൃശ്ശൂർ					
11	വാഴച്ചാൽ	ചാർപ്പ	21	വാഴച്ചാൽ	N
		ഷോളയാർ	22	മലക്കപ്പാറ	Y
12	മലയാറ്റൂർ	കാലടി	23	കടപ്പാറ	N
		കുട്ടമ്പുഴ	24	തട്ടേക്കാട്	N
		തുണ്ടത്തിൽ	25	ഭൂതത്താൻകെട്ട്	N
ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ, പാലക്കാട്					
13	നെന്മാറ	നെല്ലിയാമ്പതി	26	പോത്തുണ്ടി	N
		കൊല്ലങ്കോട്	27	ഗോപാലപുരം	Y
			28	മീനാക്ഷിപുരം	Y
14	മണ്ണാർകാട്	അഗളി	29	ആനക്കട്ടി	Y
			30	കേരളമേട്	N
		മണ്ണാർകാട്	31	ആനമൂളി	N
			32	ഇഞ്ചിക്കുന്ന്	N
15	നിലമ്പൂർ (വടക്ക്)	വഴിക്കടവ്	33	ആനമാറി	Y
16	നിലമ്പൂർ (തെക്ക്)	കരുളായ്	34	ചെറുപുഴ	N

ക്രമ. നം.	ഡിവിഷൻ	റേഞ്ച്		ചെക്ക്പോസ്റ്റ്	അന്തർ സംസ്ഥാനം/ അല്ലാത്തത് (Y/N)
17	പാലക്കാട്	വാളയാർ	35	വാളയാർ	Y
നോർത്തേൺ സർക്കിൾ, കണ്ണൂർ					
18	കണ്ണൂർ	കൊട്ടിയൂർ	36	ഇരിട്ടി	Y
19	കാസർഗോഡ്	കാസർഗോഡ്	37	തലപ്പാടി	Y
			38	കൊട്ടിയാടി	Y
		കാഞ്ഞങ്ങാട്	39	പാണത്തൂർ	Y
20	വയനാട് (വടക്ക്)	പെരിയ	40	നിറവിൽപ്പുഴ	N
21	വയനാട് (തെക്ക്)	മേപ്പാടി	41	ചോലാടി	Y
		കൽപ്പറ്റ	42	ലക്കിടി	N
അഗസ്ത്യവനം ബയോളജിക്കൽ പാർക്ക്					
22	തിരുവനന്തപുരം വൈൽഡ്‌ലൈഫ്	പേപ്പാറ	43	കാണിത്തടം	N
		അഗസ്ത്യവനം ബയോളജിക്കൽ പാർക്ക്, കോട്ടൂർ	44	കോട്ടൂർ	N
ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ (പ്രോജക്ട് ടൈഗർ) കോട്ടയം					
23	പെരിയാർ കിഴക്ക്	തേക്കടി	45	തേക്കടി	N
		പെരിയാർ	46	വെള്ളിമല	N
		വള്ളക്കടവ്	47	ആനത്തോട്	N
			48	വള്ളക്കടവ്	N
			49	പച്ചക്കാനം	N
24	മൂന്നാർ	ഇരവികുളം ദേശീയോദ്യാനം	50	രാജമല	N
		ചിന്നാർ വന്യജീവി സങ്കേതം	51	ചിന്നാർ	Y
			52	കരിമുട്ടി	N
		ഷോല ദേശീയോദ്യാനം	53	പാമ്പാടുംഷോല	N
			54	മെത്താപ്പ്	N
25	ഇടുക്കി	ഇടുക്കി വന്യജീവി സങ്കേതം	55	വൻമാവ്	N

ക്രമ. നം.	ഡിവിഷൻ	റേഞ്ച്	ചെക്ക്പോസ്റ്റ്		അന്തർ സംസ്ഥാനം/ അല്ലാത്തത് (Y/N)
വൈൽഡ്ലൈഫ് സർക്കിൾ പാലക്കാട്					
26	വയനാട്	മുത്തങ്ങ	56	മുത്തങ്ങ	Y
			57	പാഴ്ചൂർ	Y
		തോൽപ്പെട്ടി	58	തോൽപ്പെട്ടി	Y
			59	ബാവലി	Y
		കുറിച്ചിയാട്	60	കുപ്പാടി (3 -ാം മൈൽ)	N
27	പറമ്പിക്കുളം	സുങ്കം	61	ആനപ്പാടി	Y
			62	കീരപ്പാടി	Y
		ഒരുകൊമ്പൻ	63	ത്തുത്താൻപാറ	N
28	പീച്ചി	ചിമ്മണി	64	എച്ചിപ്പാറ	N

അനുബന്ധം-2

ഓഫീസർമാരുടെ ഇ-മെയിൽ വിലാസവും ഫോൺ/ഫാക്സ് നമ്പരും

ക്രമ നം.	ഉദ്യോഗപ്പേര്	ഇ.മെയിൽ ഐ.ഡി	ഫോൺ	ഫാക്സ്	ഓഫീസ് മൊബൈൽ
1	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സ്)	pccf.for@kerala.gov.in	0471-2339593	0471-2338808	9447979000
2	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ്‌ലൈഫ്) & ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡൻ)	cww-for@kerala.gov.in pccf-dp.for@kerala.gov.in	0471-2321610	0471-2320554	9447979012
3	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വിജിലൻസ് & ഫോറസ്റ്റ് ഇന്റലിജൻസ്)	apccf-vig.for@kerala.gov.in	0471-2321583	0471-2321583	9447979003
4	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്പ്മെന്റ്)	pccf-d.for@kerala.gov.in	0471-2337538	0471-2337538	9447979010
5	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ്)	pccf-flr.for@kerala.gov.in	0471-2327804	0471-2327804	9447979009
6	പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി)	pccf.sf.for@kerala.gov.in	0471-2325364	0471-2325364	9447979004

ക്രമ നം.	ഉദ്യോഗപ്പേര്	ഇ.മെയിൽ ഐ.ഡി	ഫോൺ	ഫാക്സ്	ഓഫീസ് മൊബൈൽ
7	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ & റിസർച്ച്)	ccf-wp.for@kerala.gov.in	0471-2529262		9447979003
8	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഫോറസ്റ്റ് ലാന്റ് & റിസോഴ്സസ്) കോഴിക്കോട്	apccf-nr.for@kerala.gov.in	0495-2415391	0495-2415391	9447979014
9	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഭരണം)	apccf-admin.for@kerala.gov.in	0471-252911	0471-2338491	9447979007
10	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇക്കോ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് & ട്രൈബൽ വെൽഫെയർ)	apccf-ed.for@kerala.gov.in	0471-2529340		9447979006
11	അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & കസ്റ്റോഡിയൻ (ഇക്കോളജിക്കൽ ഫ്രജൈൽ ലാൻഡ്)	efl-ctdn.for@kerala.gov.in eflcustodian@gmail.com	0471-2529229		9447979016
12	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജി)	ccf-it.for@kerala.gov.in	0471-2322767	0471-2337548	9447979005
13	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ്ലൈഫ്) പാലക്കാട്	ccf-wl-nr.for@kerala.gov.in	0491-2556393		9447979100

ക്രമ നം.	ഉദ്യോഗപ്പേര്	ഇ.മെയിൽ ഐ.ഡി	ഫോൺ	ഫാക്സ്	ഓഫീസ് മൊബൈൽ
14	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്റ്റി) കോഴിക്കോട്	acf.sf-kzkd.for@kerala.gov.in	0495-2418500	0495-2418500	9447979150
15	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സതേൺ സർക്കിൾ) കൊല്ലം	ccf-sc.for@kerala.gov.in	0474-2742660	0474-2742010	9447979030
16	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഹൈറേഞ്ച് സർക്കിൾ), കോട്ടയം	ccf-hrc.for@kerala.gov.in	0481-2312448	0481-2312591	9447979040
17	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഈസ്റ്റേൺ സർക്കിൾ), പാലക്കാട്	ccf-ec.for@kerala.gov.in	0491-2555389	0491-2552938	9447979060
18	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (നോർത്തേൺ സർക്കിൾ) കണ്ണൂർ	ccf-nc.for@kerala.gov.in	0497-2760394	0497-2704911	9447979070
19	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, ഫീൽഡ് ഡയറക്ടർ, പ്രോജക്ട് ടൈഗർ, കോട്ടയം	cf-fdpt.for@kerala.gov.in fdptktym@gmail.com	0481-2311740	0481-2311741	9447979090
20	ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സെൻട്രൽ സർക്കിൾ), തൃശ്ശൂർ	ccf-cc.for@kerala.gov.in	0487-2423189	0487-2423189	9447979050
21	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഐ.എച്ച്.ആർ.ഡി)	apccfihtd@kerala.gov.in apccf-ihrd.for@kerala.gov.in	0471-2362291	0471-2362291	9447979019

ക്രമ നം.	ഉദ്യോഗപ്പേര്	ഇ.മെയിൽ ഐ.ഡി	ഫോൺ	ഫാക്സ്	ഓഫീസ് മൊബൈൽ
22	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സ്പെഷ്യൽ അഫോറസ്റ്റേഷൻ)	cf-sano.for@kerala.gov.in	0471-2529132	0471-2765227	9447979022
23	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി), കൊല്ലം	ccf-sf-klm.for@kerala.gov.in cfsfkollam@gmail.com	0474-2750336	0474-2765227	9447979130
24	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി), എറണാകുളം	ccf.sfctrl.for@kerala.gov.in	0484-2331448	0484-2331448	9447979141
25	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, അഗസ്ത്യവനം ബയോളജിക്കൽ പാർക്ക്	ccf-abp.for@kerala.gov.in	0471-2325385	0471-2529330	9447979080
26	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (I&E, നോർത്തേൺ സർക്കിൾ), കോഴിക്കോട്	cf-ie-nr.for@kerala.gov.in	0495-2416800	0495-2416800	9447979120
27	ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (I&E, സതേൺ സർക്കിൾ), കോട്ടയം	cf-ie-sr.for@kerla.gov.in	0481-2312402	0481-2312402	9447979110
28	അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ, എസ്റ്റേറ്റ് ഓഫീസ്	estoff-fhq.for@kerala.gov.in	0471-2529222		9447979024
29	സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ	sao-admin.for@kerala.gov.in	0471-2321798		9645822922

ക്രമ നം.	ഉദ്യോഗപ്പേര്	ഇ.മെയിൽ ഐ.ഡി	ഫോൺ	ഫാക്സ്	ഓഫീസ് മൊബൈൽ
30	ഡെപ്യൂട്ടി കൺസർവേറ്റർ, ഗവേഷണം (നോർത്ത്) ഡിവിഷൻ	dcf-res-n.for@kerala.gov.in	0487-2334450	0487-2426915	9447979162
31	ഡെപ്യൂട്ടി കൺസർവേറ്റർ, ഗവേഷണം (സൗത്ത്) ഡിവിഷൻ	dcf-res-s.for@kerala.gov.in	0471-2368909	0471-2365820	9447979161
32	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, പുനലൂർ ഡിവിഷൻ	dfo-pnlr.for@kerala.gov.in	0475-2222621		9447979034
33	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, റാന്നി ഡിവിഷൻ	dfo-ranni.for@kerala.gov.in	04735-227558		9447979035
34	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, കോന്നി ഡിവിഷൻ	dfo-kni.for@kerala.gov.in	0468-2242233	0468-2242391	9447979033
35	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, തെന്മല ഡിവിഷൻ	dfo-then.for@kerala.gov.in	0475-2344521	0475-2344521	9447979037
36	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, തിരുവനന്തപുരം ഡിവിഷൻ	dfotrivnadrum@gmail.com dfo-tvm.for@kerala.gov.in	0471-2320637		9447979038
37	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, അച്ചൻകോവിൽ ഡിവിഷൻ	dfo-akvl.for@kerala.gov.in	0475-2342315	0475-2342315	9447979032

ക്രമ നം.	ഉദ്യോഗപ്പേര്	ഇ.മെയിൽ ഐ.ഡി	ഫോൺ	ഫാക്സ്	ഓഫീസ് മൊബൈൽ
38	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, പുനലൂർ തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷൻ	dfo-ts.pnlr.for@kerala.gov.in	0475-2222617		9847021389
39	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, തിരുവനന്തപുരം തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷൻ	dfo-ts-tvm.for@kerala.gov.in	0471-2360166	0471-2360166	9847021370
40	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, കോട്ടയം ഡിവിഷൻ	dfo-ktym.for@kerala.gov.in	0481-2562276	0481-2562276	9447979043
41	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, മാങ്കുളം ഡിവിഷൻ	dfo-mklm.for@kerala.gov.in	0486-4223915		9447979044
42	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, മറയൂർ ഡിവിഷൻ	dfo-mryr.for@kerala.gov.in dfomarayoor@gmail.com	0486-5252988		9447979047
43	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, മൂന്നാർ ഡിവിഷൻ	dfo-mnr.for@kerala.gov.in	0486-5264237	0486-5264327	9447979045
44	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, കോതമംഗലം ഡിവിഷൻ	dfo-kglm.for@kerala.gov.in	0485-2822317	0485-2822317	9447979042

ക്രമ നം.	ഉദ്യോഗപ്പേര്	ഇ.മെയിൽ ഐ.ഡി	ഫോൺ	ഫാക്സ്	ഓഫീസ് മൊബൈൽ
45	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, കോട്ടയം ടിമ്പർ സെയിൽസ് ഡിവിഷൻ	dfo-ts-ktym.for@kerala.gov.in dfotsdktym@gmail.com	0481-2312008		8547600411
46	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, തൃശ്ശൂർ ഡിവിഷൻ	dfo-tsr.for@kerala.gov.in	0487-2361268	0487-2361268	9447979054
47	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, വാഴച്ചാൽ ഡിവിഷൻ	dfo-vzcl.for@kerala.gov.in	0480-2701713	0480-2701713	9447979055
48	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, ചാലക്കുടി ഡിവിഷൻ	dfo-clkdy.for@kerala.gov.in	0480-2701340		9447979052
49	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, മലയാറ്റൂർ ഡിവിഷൻ	dfo-mytr.for@kerala.gov.in	0484-2649052	0484-2649052	9447979053
50	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷൻ, പെരുമ്പാവൂർ	dfo-ts-pbvr.for@kerala.gov.in	0484-2522219	0484-2522219	9847021435
51	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, പാലക്കാട് ഡിവിഷൻ	dfo-plkd.for@kerala.gov.in	0491-2555156	0491-2555156	9447979067
52	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, നെന്മാറ ഡിവിഷൻ	dfo-nenmara.for@kerala.gov.in	0492-3243179	0492-3243179	9447979062

ക്രമ നം.	ഉദ്യോഗപ്പേര്	ഇ.മെയിൽ ഐ.ഡി	ഫോൺ	ഫാക്സ്	ഓഫീസ് മൊബൈൽ
53	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, നിലമ്പൂർ (നോർത്ത്) ഡിവിഷൻ	dfo-nlbrn.for@kerala.gov.in	0493-1220232	0493-1220232	9447979063
54	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, നിലമ്പൂർ (സൗത്ത്) ഡിവിഷൻ	dfo-nlbrs.for@kerala.gov.in	0493-1220392	04931220392	9447979065
55	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, മണ്ണാർക്കാട് ഡിവിഷൻ	dfo-mnkd.for@kerala.gov.in	0492-4222574		9447979066
56	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, പാലക്കാട് തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷൻ	dfo-ts-plkd.for@kerala.gov.in	0491-2555800		9447979175
57	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, കണ്ണൂർ ഡിവിഷൻ	dfo-knr.for@kerala.gov.in dfoknr@gmail.com	0497-2704808	0497-2704808	9447979072
58	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, കോഴിക്കോട് ഡിവിഷൻ	dfo-kozh.for@kerala.gov.in	0495-2374450	0495-2374450	9447979073
59	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, വയനാട് (വടക്ക്) ഡിവിഷൻ	dfo-wyndn.for@kerala.gov.in	0493-5240233	0493-5246902	9447979074
60	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, വയനാട് (തെക്ക്) ഡിവിഷൻ	dfo-wynds.for@kerala.gov.in	0493-6203428	04936207446	9447979075

ക്രമ നം.	ഉദ്യോഗപ്പേര്	ഇ.മെയിൽ ഐ.ഡി	ഫോൺ	ഫാക്സ്	ഓഫീസ് മൊബൈൽ
61	ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ, കോഴിക്കോട് തടിവിൽപ്പന ഡിവിഷൻ	dfo-ts-kzkd.for@kerala.gov.in dfotskozhikode@gmail.com	0495-2414702		8547016171
62	ഡയറക്ടർ സംസ്ഥാന വനം പരിശീലനം ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, അരിപ്പ	pl.arippa.for@kerala.gov.in sftaarippa@gmail.com	0475-2312080		9447979171
63	ഡയറക്ടർ സംസ്ഥാന വനം പരിശീലനം ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, വാളയാർ	pr.wlyr.for@kerala.gov.in walayarkfs@gmail.com	0491-2862260	0491-2862260	9447979172
64	ഡയറക്ടർ, (എഫ്.ഐ.ബി)	dir-fib.for@kerala.gov.in	0471-2529144		9447979200
65	വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, ഇടുക്കി	ww-idk.for@kerala.gov.in	0486-2232271	0486-2232271	9447979094
64	വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, തിരുവനന്തപുരം	ww-tvm.for@kerala.gov.in	0471-2360762		9447979082
67	വനമൃഗ സംരക്ഷണ ഓഫീസർ, കോന്നി	fvo.konni@kerala.gov.in	0468-2242386	0468-2242386	9497610519

ക്രമ നം.	ഉദ്യോഗപ്പേര്	ഇ.മെയിൽ ഐ.ഡി	ഫോൺ	ഫാക്സ്	ഓഫീസ് മൊബൈൽ
68	വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, ശെന്തുരുണി	ww-sdny.for@kerala.gov.in	0475-2344600		9447979081
69	വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, മൂന്നാർ ദേശീയോദ്യാനം	ww-mnr.for@kerala.gov.in	0486-5231587	0486-5231587	9447979093
70	വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതം	ww-wynd.for@kerala.gov.in	0493-6220454		9447979105
71	വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, ആറളം വന്യജീവി സങ്കേതം	ww-aralam.for@kerala.gov.in	0490-2493160		9447979101
72	വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, പീച്ചി വന്യജീവി സങ്കേതം	ww-peechi.for@kerala.gov.in	0487-2699017		9447979103
73	വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, സൈലന്റ് വാലി ദേശീയോദ്യാനം	ww-svnp.for@kerala.gov.in	0492-4222056	0492-4222056	9447979104
74	അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർ, ഫോറസ്റ്റ് മിനി സർവേ	asst-dir-fms.for@kerala.gov.in	0495-2418820		
75	ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ, പെരിയാർ കടുവാ സംരക്ഷണം (വെസ്റ്റ്)	dd-ptr-west.for@kerala.gov.in	0486-9232010	0486-9232010	9447979092

ക്രമ നം.	ഉദ്യോഗപ്പേര്	ഇ.മെയിൽ ഐ.ഡി	ഫോൺ	ഫാക്സ്	ഓഫീസ് മൊബൈൽ
76	ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ, പെരിയാർ കടുവാ സംരക്ഷണം, (ഈസ്റ്റ്)	dd-ptr-east.for@kerala.gov.in	0486-9222027	04869-222027	9447979091
77	ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ, പറമ്പിക്കുളം കടുവാ സങ്കേതം	ww-pklm.for@kerala.gov.in	0425-3245005		9447979102
78	ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ, (സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ്)	dd-stat.for@kerala.gov.in	0471-2529162	0471-2529162	9446795809

KERALA FOREST DEPARTMENT

ORGANISATIONAL CHART 2022-23

Principal Chief Conservator of Forests & Head of Forest Force

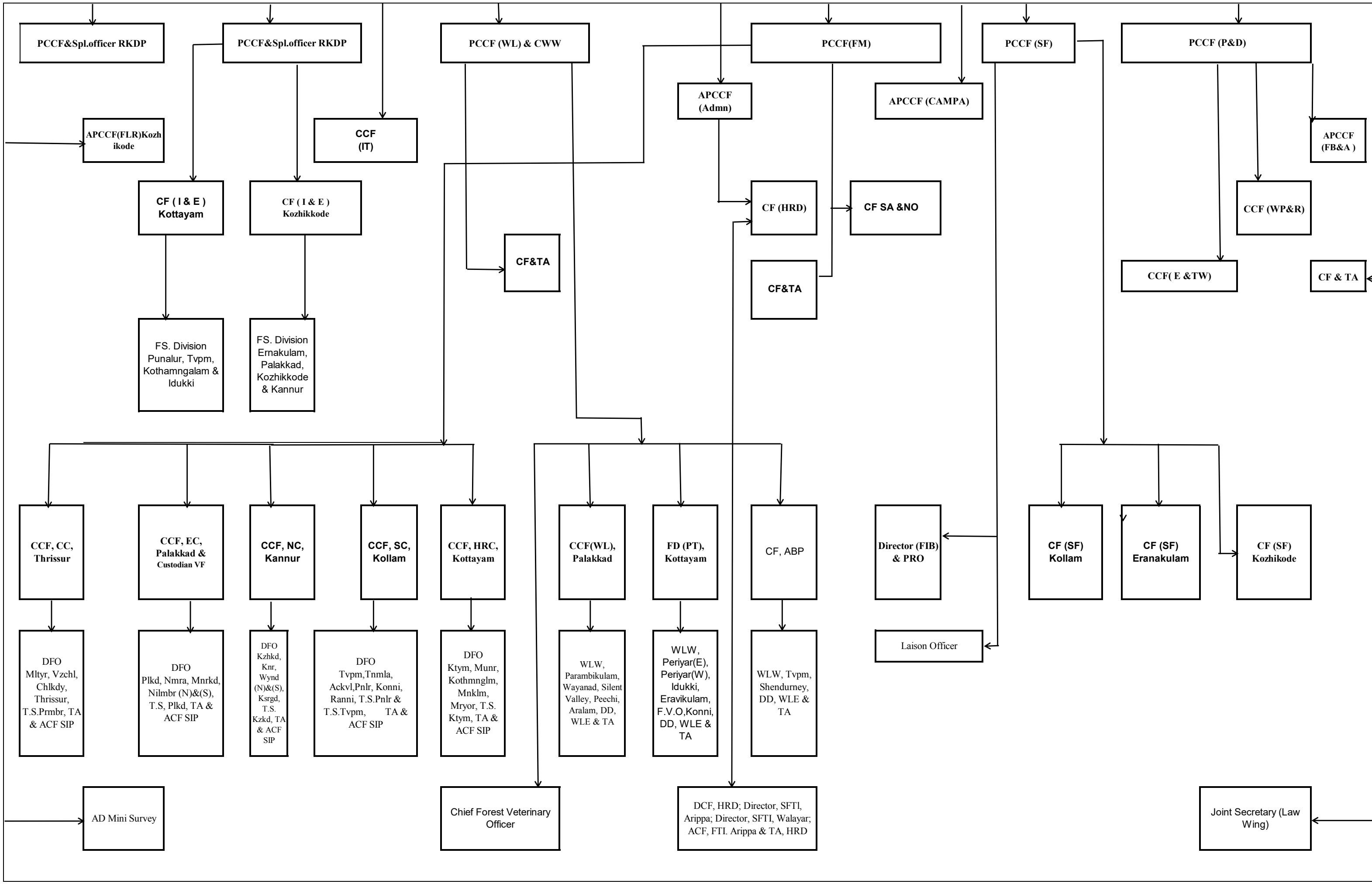

കേരള സർക്കാർ

ഭരണ റിപ്പോർട്ട് 2022-23